

A photograph of a man and a young girl washing their hands at a sink. The man is standing behind the girl, and both are looking down at their hands. The image is overlaid with a teal color. The text "FANMI KRETYEN" is written in white, uppercase letters across the middle of the image.

FANMI KRETYEN

FANMI KRETYEN

L'organisation « Shepherds Global Classroom » vise à équiper le corps de Christ par le biais des programmes d'études destinés aux futurs leaders chrétiens dans le monde entier. Notre but est de multiplier les programmes de formation indigènes en mettant un programme de 20 cours à la disposition des formateurs spirituels dans tous les pays du monde.

Vous pouvez télécharger ce livre gratuitement à l'adresse suivante <https://www.shepherdsglobal.org/courses>

Auteur principal: Dr. Stephen K. Gibson

droits d'auteur © 2023 Shepherds Global Classroom

Traduit en Kreyòl Ayisyen à partir de la première édition française.

Tous droits réservés.

Les travaux de tierces personnes sont protégés à travers les droits d'auteur de leurs propriétaires respectifs et sont partagés conformément à diverses licences.

Sauf indication contraire, toutes les citations bibliques sont tirées de la Haitian Creole DC Bible © Société Biblique Haïtienne, 1998. Tous droits réservés.

Avis de permission :

Le présent livre peut être imprimé et distribué librement sous forme imprimée et numérique dans le respect des directives suivantes : (1) le contenu du livre ne peut subir aucune modification ; (2) les copies du livre ne peuvent faire l'objet d'une vente à des fins lucratives ; (3) les établissements d'enseignement sont libres d'utiliser ou de copier le livre, même s'ils exigent des frais de scolarité ; et (4) le livre ne peut être traduit sans l'autorisation et la supervision de « Shepherds Global Classroom ».

Tablo kontni

Apèsi sou kou a	5
1. Kreye pou konekte	7
2. Yon fanmi kretyen	17
3. Definisyon bibliik nan maryaj	29
4. Kesyon ki gen rapò ak seksyalite	39
5. Selibatè	57
6. Preparasyon pou maryaj.....	67
7. Bati yon maryaj solid	77
8. Senk Langaj nan Lanmou: Pati 1	87
9. Senk Lang Lanmou yo: Pati 2.....	99
10. Pwoblèm lan pou yo pa gen pitit.....	113
11. Devlopman ak swen yon timoun	123
12. Edike timoun yo pou yon rezon espesifik	131
13. Kesyon sou edikasyon ti moun yo	143
14. Edikasyon adolesan	155
15. Jèn adilt	165
Respè pou fanm yo	175
Kontwòl nesans yo	177
Resous Rekòmande	179
Rejis Egzèsis yo	181

Apèsi sou kou a

Deskripsyon kou a

Kou sa a egzamine prensip Bondye yo ki aplikab nan etap lavi yo ak relasyon famiyal yo, ak yon anfas patikilye sou maryaj ak elve timoun yo. Atravè etid sa a, elèv yo pral ekipe pou onore Bondye nan etap aktyèl yo nan lavi yo ak nan relasyon yo. Yo pral plis ekipe pou anseye lòt moun prensip bibliik ak aplikasyon pratik yo. Elèv yo pral motive pou travay ak legliz lokal yo pou ankouraje Bondye nan fanmi yo nan sosyete yo ak kominote yo.

Elèv yo pral edifye, pami lòt bagay, sou disip fanmi timoun ak adolesan. Leson 12, Devwa 3, rekòmande pou paran ki pran kou sa a planifye tan devosyonèl chak jou nan fanmi yo. **Shepherds Global Classroom** te pwodwi yon liv sou disip nan fanmi an, Zouti ansèyman pou fanmi, ke paran yo ka itilize pandan devosyon famiyal. Ou ka telechaje liv sa a sou: shepherdsglobal.org.

Enstriksyon pou lidè klas yo

Kesyon diskisyon ak aktivite nan klas yo endike pa senbòl (►). Pou kesyon diskisyon, animatè klas la ta dwe poze kesyon an epi bay elèv yo tan pou yo travay ansanm pou reponn kesyon yo. Si menm etidyan an konn reponn an premye, oswa si gen kèk elèv ki pa pale, animatè a kapab dirije kesyon an bay yon lòt moun: "Igor, ki jan w t ap reponn kesyon sa a?"

Chak leson fini ak plizyè kesyon diskisyon opsyonèl pou reponn an gwoup. Animatè klas la ka chwazi kesyon diskisyon ak manm gwoup la.

Chak leson gen plizyè **vèsè nan Bib la**. Pasaj Bib yo dwe li ak vwa fò nan klas yo endike pa bal (flèch). Tout moun nan gwoup la ta dwe gade vèsè Bib la, pandan yon etidyan ap li fò. Nan lòt ka, yo bay referans bibliik nan parantèz nan tèks la. Tankou: (Efezyen 6:1). Referans sa yo sipòte agiman tèks la. Li pa toujou nesesè pou li pasaj nan parantèz yo.

Diskisyon kout sou de sijè espesifik yo te planifye nan fen kou a. Sijè sa yo pa konplètman lye ak lòt leson yo epi yo pa leson poukont yo. Sepandan, sa yo se sijè enpòtan yo konprann nan yon pèspektiv kretyen. Klas la ta dwe etidye epi diskite sou Apendis A aprè Leson 3 epi yo dwe etidye Apendis B apre Leson 10. Yo bay rapèl nan fen leson sa yo.

Chak leson fini ak **egzèsis yo**. Elèv yo dwe konplete epi retounen egzèsis yo anvan pwochen lè leson an. Si yon elèv pa fè yon egzèsis, yo ka fè sa pita. Sepandan, animatè a ta dwe ankouraje elèv yo respekte orè a, pou yo aprann plis an gwoup. Anplis fè egzèsis yo aprè chak leson, elèv yo ta dwe li pwochen leson an pou prepare pou pwochen leson an.

Si elèv yo vle **jwenn yon sètifika "Shepherds Global Classroom"**, yo dwe ale nan sesyon klas yo epi fè egzèsis yo. Yo bay yon fòm nan fen kou a pou endike egzèsis yo te konplete.

Leson 1

Kreye pou konekte

Objektif leson yo

Nan fen leson sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Konnen e apresye relasyon Bondye vle genyen avèk nou an.
- (2) Konprann ak amelyore imaj Bondye a nan chak moun.
- (3) Reyalize ke nou responsab devan Bondye pou chwa nou fè nan relasyon nou yo.
- (4) Sonje ke Bib la se manyèl pou nou kenbe relasyon nou avèk Bondye e konnen nou dwe imite Bondye nan relasyon nou.

Relasyon ak Bondye

Sent ekriti yo anseye nou ke Bondye pèsònèl, li gen relasyon kominike ak lèzòm (Ebre 1:1-2). Ekriti Sen yo revele nou ke Bondye Papa a, Bondye Pitit la, ak Bondye Sentespri a te nan relasyon youn ak lòt depi letènite.

Seyè a fè syèl la, latè a, lanmè a ak tou sa ki ladan l' (Egzòd 20:11). Sòm 8:3-8 revele nou ke limanite se pi bon ak pi gwo kreyasyon li. Bondye te kreye moun kòm èt relasyon, li menm se yon èt relasyon. Nan tout Ekriti Sen yo, Bondye envite èt imen yo antre nan yon relasyon ki bay lavi ak li.

Ala bèl bagay sa ye pou w konnen Bondye, Kreyatè linivè a, vle yon relasyon ak mwen menm avèw!

► Fè yon elèv li Jenèz 3:8-9 pou gwoup la.

Pran yon poz, fèmen je ou, epi vizyalize sèn ou sot li a. Sèvi ak imajinasyon w pou bay vèsè sa yo lavi. Kanpe nan pi bèl jaden an, nan èdtan ki pi fre nan jounen an, santi yon briz bon gou sou figi ou. Koute son pye Bondye yo ak repons an silans de kreyati byenneme li yo, answit kesyon Bondye a: "Kote ou ye?"

Èske w ka imajine ki jan moman sa a te ye, Bondye te vle fè zanmi ak gason ak fi? Sispann ankò pou w reflechi sou kè Bondye. Bondye vle e li vle kominike ak Adan ak Èv, avèk ou ak mwen!

Malgre lefèt ke dezobeyisans nou anvè Bondye te separe nou ak li (Izayi 59:2), Bondye toujou vle gen yon relasyon ak tout bèt vivan. Lik 19:10 anseye nou ke Bondye se apre tout moun ki fè peche. Bondye toujou mande chak nan yo: "Kote nou ye?" Paske Jezi te mouri pou nou, nou ka retabli yon bon relasyon avèk li (Efezyen 2:13, 19). Ou menm ak mwen te kreye pou nou nan relasyon ak Bondye.

Koute son pye Bondye yo ak repons nan silans de kreyati byenneme epi Kesyon Bondye a :
"Kote ou ye?"

Eske ou ka imajine kijan moman sa teye, bondye te vle fè zanmi ak gason ak fanm? ou ka panse osijè de sa lè ou panse de Bondye. Bondye vle kominike ak adan ak èv avèk ou ak mwen! Malgre ke dezobeyisans nou separe nou ak li (Ezayi 52:2), Bondye toujou genyen yon relasyon avèk èd vivan. Lik 14:10. fè nou konnen Bondye ap chache tout pechè. Bondye toujou ap mande a chak nan yo kote ou? Kòm Jezi mouri pou nou, nou kapab restore nan yon relasyon avèk li (Efezyen 2:13, 19) nou kreye pou nou an relasyon avèk bondye.

Plan Kreyatè nou an

Moun ki pa kwè nan kreyasyon Bondye ki gen lanmou ak entansyonèl eseye pou granmesi kreye pwòp idantite yo ak objektif yo. Li enposib pou w konprann limanite nèt pandan w ap inyore relasyon ak Bondye. Nenpòt moun ki viv dapre prensip sajès mond lan, ki gen pouswit bonè a santre sou moun, pa ka konprann lavi byen.

Pou byen konprann idantite nou (kiyès nou ye), objektif nou (poukisa nou egziste) ak fason nou te kreye, nou dwe konnen plan Kreyatè nou an, yon konsepsyon ki endike nan Sent Bib la. Bondye deja poze fondasyon idantite nou; se pa nou ki pou envante li. Bondye te kreye nou pou yon objektif espesifik e li fè nou entansyonèlman. Pou nou dwe moun nou dwe ye a epi akonpli plan Bondye pou egzistans nou an, nou dwe a tout pri konprann plan li pou lavi nou ak relasyon nou yo.

Pou di ke nou te kreye nan imaj Bondye a vle di ke nou egziste sèlman pou nou an relasyon. Menm jan Bondye se relasyon, li te kreye èt imen kòm èt relasyon. Bondye te kreye nanm, lespri ak kò chak moun pou yo ka an relasyon ak Bondye ak lòt moun.

Manyèl nou an pou relasyon moun

Si Bondye te kreye èt imen pou gen rapò, Lè sa a, li te etabli prensip ak gid pou gide relasyon yo. Manifakti a nan yon pwodwi ekri yon manyèl pou eksplike konsepsyon an ak enstriksyon pou itilize nan pwodwi a. Menm jan an tou, Bondye te ban nou Pawòl li a, Bib la; li eksplike konsepsyon nou an epi revele nou sekrè pou fè lavi nou ak relasyon nou mache byen.

Bib la esplike klèman wòl Bondye te defini pou dirije relasyon lèzòm. Pawòl Bondye a endike wòl ak relasyon mari ak madanm, papa, manman ak pitit, frè ak sè, granparan, zanmi, ènmi, vwazen, gouvènman ak sitwayen, patwon ak anplwaye. Prensip Ekriti yo revele plan Bondye pou nou, kèlkeswa sikonstans nou oswa anviwonman nou. Bib la anseye nou volonte Bondye pou nou nan chak etap nan lavi a.

An reyalyte, sosyete ak kilti imen yo reflekte plan Bondye a, malgre enpèfeksyon yo. Kilti yo dekri konpòtman nòmal moun nan tout relasyon ak sitiyasyon. Chak kilti gen pwòp fason pa yo elve timoun epi kenbe flanm dife a vivan apre maryaj. Kilti montre yon gwo divèsite nan tradisyon, anviwònman, jenetik, ak evènman kle, men yo tout pataje yon moralite

debaz. Pa egzant, chak kilti gen fòm maryaj li. Sepandan, tout konpòtman dwe egzamine nan limyè prensip biblik yo epi yo pa nòm kiltirèl yo. Pandan ke Bib la otorite nan lavi nou, kilti pa (Women 12:2).

Detay kiltirèl yo pa nesesèman net, ni nou ta dwe espere ke yo se (Efezyen 2:2). Kilti yo devlope pa moun ki tonbe ki enfliyanse pa move dezi ak pwòp tèt ou-santre. Yon sosyete gendwa gen kèk konesans sou verite biblik, men pa gen okenn sosyete ki toujou konfòme ak prensip Bondye yo sou sa ki byen ak sa ki mal. Nou pa ta dwe jistifye yon bagay tou senpleman paske li kiltirèl. Se sèlman Bib la ki montre nou estanda Bondye a yon fason pafè (Sòm 19:7-11).

Si w rive nan Libi epi w wè ke Libyen yo ap kondwi an neglijanse règleman sekirite wout, ou ta ka panse: "Se kilti yo, stil kondwi yo koutim yo." Menmsi se vre ke Libyen yo te devlope pwòp estil kiltirèl yo nan kondwi, reyalyte a rete ke Libi gen pi gwo kantite moun ki mouri sou wout nan mond lan. Bilan sa a se de fwa pi lou pase peyi a ki klase dezyèm nan mond lan nan zòn sa a. Se poutèt sa evidan ke kilti Libyen an pa te devlope yon bon stil kondwi.

Bondye konnen ki jan lavi a mache e li mete règ pou li. Nou pa dwe jis fè eksperyans ak eksplore lavi. Nou pa ta dwe limite tèt nou nan aksyon ki sanble satisfè dezi nou yo. Nou pa dwe limite tèt nou nan eseye viv sa nou imajine yo dwe yon lavi kè kontan. Nou dwe suiv plan Bondye pou relasyon yo.

Li fantastik pou nou remake ke obeyisans enstriksyon Bondye yo kontribye nan kè kontan nou. Bondye ban nou kòmandman paske li renmen nou (Detewonòm 6:24). Si nou respekte yo, n ap resevwa yon pakèt benediksyon epi n'ap pwoteje nou kont anpil konsekans danjere. Kreyatè nou an konnen sa ki bon pou nou, epi si nou suiv plan li a, n ap jwenn benediksyon.

Responsablite devan Bondye nan relasyon yo

- Ki jan konpòtman nou anvi lèt moun afekte relasyon nou ak Bondye?
- Elèv yo ta dwe li chak nan pasaj Bib sa yo pou gwoup la. Yon ti tan diskite sou egzijans Bondye nan relasyon imen ki nan pasaj sa yo ak enfliyanse nan obeyisans nan relasyon nou ak Bondye.

Relasyon nou ak lòt moun ak relasyon nou ak Bondye			
Vèsè Bib la Pasaj bibliik	Moun/ Wòl la	Egzijans Bondye nanrelasyon moun	Efè sou Relasyon ak Bondye
1 Pyè 3:7	Mari	Se pou w konprann ak madanm ou epi trete l avèk respè	Fè sa pou anyen pa anpeche lapriyè ou.
Efezyen 5:22, 24, 33; 1 Pyè 3:1-6	Fanm	Ou dwe soumèt devan mari w.	Se konsa fanm Nan soumèt devan Bondye. Bondye bayatitid akkonpòtman sa a valè.
Kolosyen 3:20	Timoun	Obeyi paran w nan tout sikonstans	Konpòtman sa a fè Bondye plezi.
Matye 6:12-15	Tout moun	Padonnen moun ki ofanse w	Konsa Bondye ap padone nou tou
Women 13:1-5	Tout moun	Soumèt ak otorite yo.	Se konsa nou obeyi Bondye
1 Pyè 3:18-20	Sèvitè	Andire enjistis Avèk pasyans	Sèvitè a jwenn favè devan Bondye.

Ki jan dezobeyisans enstriksyon Bondye yo gen enpak sou relasyon nou ak Bondye?

Nou se kreyati moral; se poutèt sa, nou konnen ke kèk aksyon ki mal, pandan ke lòt yo ki dwat, epi nou responsab pou chwa nou yo devan Bondye. Se konsa, nou gen gwo potansyèl ak responsablite menmen. Chwa nou yo enflifyanse relasyon nou ak Bondye.

Obeyisans enstriksyon Bondye yo konsènan relasyon yo se pa sèlman yon bagay pratik konsènan sekre pou viv ak kè kontan epi pou w jwenn plis pwofi nan lavi. Nou responsab devan Bondye pou desizyon nou ak konpòtman nou nan relasyon nou (Women 14:10, 12).

Bondye envite nou pou nou aji jis, avèk lanmou, ak mizèrikòd anvè pwochen nou yo (Mika 6:8). Pwoblèm nan se sa a: Akòz peche Adan an, tout pitit pitit li yo te fèt ak nati peche a (Women 5:12, 19). Avèk depravasyon sa a, nou pa ka kontinye aji avèk jistis, avèk lanmou, ak mizèrikòd (Women 7:15-24). Sepandan, favè Bondye a transfòme nou lè nou fèt ankò. Lespri Sen an ede nou satisfè egzijans Bondye yo (Women 8:3-4).

Valè chak moun

► Fè elèv yo li Ezayi 44:24, Sòm 139:13-16, Jenèz 9:6, ak Jak 3:9 pou gwoup la. Ki sa pasaj bibliik sa yo anseye nou sou valè lèzòm? Ki sa ki bay yon moun valè?

Pou kenbe relasyon an sante ak lòt moun, nou dwe bay lòt moun valè menm jan Bondye bay yo valè. **Tout èt imen yo kreye nan imaj Bondye a epi yo gen valè akòz reyalite sa a.** Chak moun se yon kreyasyon inik Bondye, gason oswa fi, sante oswa malad, moun andikape oswa pa, jèn oswa granmoun, rich oswa pòv (Pwovèb 14:31), ki deja fèt oswa toujou nan matris la, piti kèlkeswa koulè po li, epi san konsiderasyon kapasite mantal oswa fizik li oswa limit li (Egzòd 4:11).

Nan kèk kilti, moun ki aje yo, yo mete apa oubyen bliye yo, yo konsidere fanm yo gen mwens valè pase gason, oswa timoun yo konsidere kòm yon nwiizans. Nan lòt kilti yo, yo konsidere yo madichon epi yo kache oswa evite sosyete a. Atravè mond lan, rasis se yon bagay komen: yon branch fanmi oswa yon gwoup moun konsidere tèt li kòm siperyè yon lòt epi trete yo ak mepri. Chak nan aksyon sa yo devalorize èt imen an, chèf tout kreyasyon Bondye a. Pou kenbe relasyon ki an sante, ki onore Bondye, nou dwe premye salye tout èt imen pou vrè valè yo, paske yo se pòtre imaj Bondye.

Kreye pou Bondye ak pou lòt moun

Revelasyon 4:11 anseye nou ke Bondye te kreye tout sa ki egziste pou tèt li. Kreyasyon sa a sètènman gen ladan limanite. Nou te kreye pa Bondye ak pou Bondye. Kidonk, nou dwe fè tout bagay pou glwa Bondye (1 Korentyen 10:31, 1 Pyè 2:12). Nou te kreye tou pou benefis lòt moun.

Nou te kreye pou travay ak lòt moun pou akonpli objektif Bondye. Maryaj se yon egzanp plan Bondye genyen pou kolaborasyon lèzòm. Yon ti tan apre kreyasyon premye moun nan, Bondye te deklare: “Li pa bon pou yon moun rete poukont li, m ap fè l yon èd ki se konpayon li” (Jenèz 2:18). Fanm sanble ak gason nan respè enpòtan, men diferan nan lòt aspè enpòtan. Ansanm, yo ka akonpli objektif Bondye pou egzistans yo. Bondye te ba yo ansanm travay yo te dwe akonpli (Jenèz 1:26-28).

Legliz la se yon lòt egzanp plan Bondye genyen pou lèzòm travay ansanm. Apot Pòl te sèvi ak imaj pati kò imen an (1 Korentyen 12:12-26). Pèsonn pa ta dwe panse yo ka akonpli objektif Bondye lè yo travay poukont yo oswa yo pa bezwen lòt moun. Maryaj ak Legliz la se jis de egzanp plan Bondye genyen pou lèzòm travay ansanm.

Nou te kreye pou sèvi lòt moun (Galat 5:13-14). Nou te kreye pou gen relasyon renmen ak lòt moun, kote nou sakrifye tèt nou pou byen lòt moun.

► Fè etidyan yo li Pwovèb 17:17, Galat 6:2 ak Filipyen 2:4 pou gwoup la.

Nou te kreye pou Bondye ak pou lòt moun. Tout egzijans Bondye genyen pou nou nan Pawòl li a konsène swa relasyon nou avèk li oswa relasyon nou ak lòt moun, oswa toulede. Anfèt, Jezi te di ke tout sa Bondye mande pou nou ka rezime nan kòmandman pou nou renmen Bondye ak tout nou menm ak renmen lòt moun menm jan nou renmen tèt nou.

► Fè yon elèv li Matye 22:36–39 pou gwoup la.

Nou te kreye pou Bondye ak pou lòt moun; de reyalite sa yo byen lye. Youn nan domèn prensipal kote nou glorifye Bondye epi reflekte imaj li se nan entèraksyon nou ak lòt moun. Karaktè ak zèv Bondye yo fòse nou vin tankou li (1 Pyè 1:16, Matye 5:48). Tout èt imen yo kreye nan imaj Bondye a, men lè nou aji tankou Bondye, nou reflekte nati ak karaktè Bondye.

Lè yon bon moun montre mizèrikòd pou moun ki nan nesesite yo, konpasyon li se yon kopi konpasyon Bondye, e aksyon mizèrikòd li a reprezante yon imitsyon travay Bondye. Eksplikasyon sa a se vre kèlkeswa si byenfetè a se yon kretyen oswa pa. Sepandan, nou imite Bondye pi byen lè nou rekonsilye ak li e lè Lespri l parèt nan nou.

► Fè yon elèv li 2 Pyè 1:2–11 pou gwoup la.

Pasaj sa a nan Bib la prezante bèl plan Bondye a pou tout disip Kris yo. Tèks sa a anseye nou ke:

1. Pa laglwa li ak bonte li, Jezi te rele nou e li te pwomèt nou kado ki gen anpil valè (vèsè 3-4).
2. Atravè pwomès sa yo, moun ki konnen Kris yo abiye ak nati Bondye (vèsè 4).
3. Atravè relasyon nou ak Bondye Papa a ak Jezi, nou gen tout sa nou bezwen pou lavi ak Bondye (vèsè 3).
4. Akoz plan Bondye, nou ka viv tankou Jezi e tankou Bondye rele nou pou nou viv (vèsè 5-8).

► Ki jan nou ka reflekte karaktè ak nati Bondye nan relasyon nou?

► Fè yon elèv li 2 Korentyen 4:4 pou gwoup la. Kiyès ki imaj pafè Bondye a?

► Fè yon elèv li 2 Korentyen 3:18 pou gwoup la.

Lespri Sen an transfòme kretyen yo pou yo toujou reflekte glwa Senyè a. Lè nou konsantre sou Jezi, nou vin pi plis sanble ak li nan atitid nou ak nan konpòtman nou. Sa a se bote Levanjil la. Atravè pouvwa Bondye Papa a, Jezi, ak Lespri Sen an, nou ka reflekte ak imite karaktè Bondye a.

Nan relasyon nou ak lòt moun, Bondye rele nou pou nou imite li (Efezyen 5:1). Menm jan yon timoun obsève ak imite paran li oswa ansyen yo, nou dwe gade nan egzanp Jezi a epi kopye atitid li, pèspektiv ak aksyon li nan relasyon nou ak lòt moun (Filipyen 2:5-7, Efezyen 5:2).

► Fè elèv yo li chak pasaj nan Bib sa yo pou gwoup la. Pran nòt (1) karaktè oswa travay Bondye ak (2) sa Bondye atann de nou. (Nou te deja ekri nòt pou de premye pasaj bibliik yo pou egzanp. Nan fen leson sa a, Egzèsis 2 a se yon kontinyasyon etid sa a.)

Ki jan relasyon imen yo reflete glwa Bondye a		
Vèsè Bib la biblik	Sa bondye akonpli sa jezi akonpli	Aksyon ki reflete Bondye
Filipyen 2:3-8	Jezi abandone dwa li yo. Li te vin yon sèvitè. Li te totalman enbakobeyisan.	Ann abandone dwa nou. Ann gade sou enterè yo lòt moun. Se pou nou enb.
Jan 13:3-5, 12-15	Li te sèvi disip li yo, Literanpli yon bezwenpratik.	Se pou nou sèvi lòt kretyen.
Efezyen 4:32-5:2		

Okenn nan nou pa natirèlman manifeste lanmou Bondye paske nou fèt ak yon nati egoyis. Bondye ofri nou favè pou retabli nou nan plan li pou nou. Yon enb "lapriyè abandon" ka mennen nou nan transfòmasyon sa a.

Konklizyon

Bib la revele ke Bondye te kreye èt imen nan lanmou pou yo ka an relasyon ak li ak lòt moun.

Kòm Bondye se Kreyatè èt imen ak relasyon, nou dwe:

1. Marye panse ou konsènan relasyon imen nou yo.
2. Reyalize ke nou responsab devan li pou chwa nou fè nan relasyon nou yo.
3. Aksepte epi swiv plan li pou relasyon nou yo.

Kou sa a pral ede w reyalize objektif sa yo ak ekipe w pou anseye lòt moun volonte Bondye pou relasyon moun.

Gwoup chat

- Poukisa kilti pa sifi pou dirije relasyon moun?
- Ki konsèp nan leson sa a ki te nouvo pou ou? Poukisa li enpòtan? Ki jan konprann konsèp sa a pral ede w nan relasyon ou yo? Ki jan konpreyansyon sa a pral afekte ministè w?
- Ki jan ou espere evolye gras a kou sa a?

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la,

Mèsi paske w kreye m nan imaj ou pou yon objektif espesifik.

Mèsi paske w te kreye m pou m te nan relasyon avè w epi w te akonpli li atravè lanmò Jezi pou peche m yo.

Mèsi pou trezò Pawòl ou a, ki anseye m kijan pou m gen rapò ak ou e kijan pou m glorifye w nan relasyon m ak lòt moun.

Atravè Pawòl ou ak Lespri ou a, anseye m 'aksepte lavi ou te planifye pou mwen an.

Ede m refilete fidèlman nati w nan moun ki bò kote m, pou lòt moun ka konnen w.

Amèn

Egzèsis lesonan.

(1) Eksplike ki jan verite kreyasyon an imaj Bondye bay tout èt imen valè e ki jan refi kreyasyon an retire valè nan men yo.

(2) Li chak pasaj biblik sa yo. Pran nòt (1) karaktè oswa travay Bondye ak (2) sa Bondye atann de nou.

(3) Apre w fin gade tablo ki nan Egzèsis 2 a ak tablo yo bay nan fen leson an, sispann pou yon ti moman pou w egzamine lavi w:

- Èske w ap reflekte imaj Bondye kounye a nan yon fason ki onore ak glorifye Bondye?
- Èske w ta dwe konfese yon zak dezobeyisans, yon fason pou lavi w ka pi klè ak pisan ak objektif Bondye pou lavi w?
- Ki sa Bondye ap envite w fè pou w vin pi sanble ak Jezi?

Ekri yon paragraf lapriyè ki baze sou etid sa a. (Pa gen okenn obligasyon pou ou pataje tèks sa a ak dirijan klas ou a, men ou kapab tou senpleman endike ke ou fin fè egzèsis sa a).

Ki jan relasyon imen yo reflekte glwa Bondye a		
vèsè Biblik	Sa Bondye akonpli Sa Kris la akonpli	Aksyon nou ki reflekte Bondye
Sòm 68:5; Jak 1:27		
2 Pyè 3:9; Tit 3:1-5		
Matye 5:43-48, 1 Tesalonisyen 5:14-15		
Jan 13:1, 34; 1 Jan 4:7-8, 11-12		

Leson 2

Yon fanmi kretyen

Objektif leson an

Nan fen leson sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Konprann ki jan maryaj ta dwe reflekte relasyon ki genyen nan Trinite a.
- (2) Adopte lespri Bondye konsènan fè pitit.
- (3) Idantifye konsekans lèzòm tonbe sou maryaj ak relasyon famiyal yo.
- (4) Demontre rekonesans pou akonplisman objektif redanmsyon Bondye yo malgre lèzòm pafè.
- (5) Reyalize ke obeyisans nan plan Bondye a ka ede nenpòt fanmi vin yon fanmi redanmtè.

Efè relasyon famiyal yo

Nan kou sa a, nou pral sitou konsantre sou manm fanmi ki rete ansanm nan yon sèl kay. Anpil amalgam diferan moun fòme gwoup ki ap viv ansanm nan yon kay epi yo rele fanmi yo. Vreman vre, gen fanmi yo: yon sèl paran, divize pa divòs, ini pa yon dezyèm maryaj, ki te adopte timoun, ki gen plizyè jenerasyon epi ki pran tanporèman timoun oswa adilt.

Chak nan nou konprann konsèp fanmi an nan pwòp fason pa nou. Diskisyon sou fanmi evoke diferan emosyon nan nou, tou depann de eksperyans pèsonèl nou.

Efè timoun yo sou nou

Ou petèt gen bèl souvni nan anfans ou, oswa petèt ou gen kolè akòz move eksperyans nan anfans ou. Pwobableman, manm fanmi ou souvan ede ak ankouraje youn lòt, oswa petèt yo evite youn ak lòt epi yo nan konfli sèlman lè yo ansanm. Ou pwobableman santi tankou fanmi ou te yon fondasyon solid ak yon sipò valab pou lavi ou, oswa petèt lakay ou te resanble tankou yon prizon ak doulè, ke ou absoliman te vle chape. Lè ou wè fanmi ki sanble pi bon pase ou, pwobableman ou santi tankou fanmi ou te abandone ou.

Konpreyansyon nou sou fanmi nou enpòtan paske li enfliyanse konpreyansyon nou sou lavi ak karaktè Bondye. Bib la fè konnen Bondye se Papa pèp li a. Relasyon nou ak paran nou yo, espesyalman papa nou yo, enfliyanse fason nou wè Papa nou ki nan Syèl la. Si papa imen nou an te absan, abisif, neglijan, egzijan, manipilatè, pasif, oswa mechan nan nenpòt fason, pwennvi nou sou Bondye kòm Papa ta gen anpil chans pran yon frape. Si nou pa aprann konnen Bondye grasa Pawòl li, atravè lavi Jezi ak nan mache pèsonèl nou avè l, san dout n'ap gen difikilte pou nou konsidere l kòm yon bon Papa. An reyalyte, Bondye se yon bon Papa ki aktivman pwoteje ak bay bezwen pitit li yo. Li koute pitit li yo, li pale ak yo, li

gide yo e li pran plezi nan byennèt yo. Bondye ka ede nou transfòme fason nou wè Bondye pandan n ap vin konnen l.¹

Efè diferans esprityèl yo sou nou

Gen kèk yo te rejte pa fanmi yo paske yo suiv Kris la. Jezi te di nou pa ta dwe sezi pou nou fè eksperyans pèsekisyon nan men manm fanmi ki pa kwayan akòz devouman nou pou li. Nan anpil peyi, kretyen yo sibi eksperyans trayizon, wont, rejè, abi, oswa asasina nan pwòp manm fanmi yo ki te rejte Kris la.

► Fè yon elèv li Matye 10:21-22, 28, 32-39. Apre w fin li vèsè sa yo, diskite sou kesyon sa yo:

- Dapre pasaj bibliik sa a, kisa kretyen yo ta dwe atann?
- Ki pwomès Kris la bay nan pasaj sa a?
- Ki jan kretyen yo ta dwe abòde pèsekisyon?

Gen lòt ki pa gen pèsekisyon pa fanmi yo, men gen difikilte nan relasyon yo akòz lafwa yo. Relasyon fanmi nou gendwa difisil, byen lwen, oswa limite paske antanke kretyen lavi nou konplètman diferan ak lavi manm fanmi nou. Petèt nou pa konprann oswa yo pa respekte nou. Manm fanmi nou yo ka eseye anpeche ministè nou an. Jezi te fè eksperyans difikilte sa yo tou (Mak 3:21, Jan 7:3, 5), donk nou pa ta dwe sezi si nou rankontre eprèv sa yo.

Ou menm ak fanmi ou

Nan kèk minit, ou pral prezante tèt ou bay kamarad klas ou yo, men ou pa pral jis bay non ou, ou pral di ki moun ou ye nan anviwònman fanmi ou.

Premyèman, reflechi sou tout tit ou nan fanmi an: pitit gason oswa pitit fi, mari oswa madanm, papa oswa manman, tonton oswa matant, granpapa oswa grann. Èske w sonje nenpòt lòt tit? Ou genlè gen plis pase yon tit.

Ki lòt wòl oswa fonksyon ou genyen nan fanmi ou? Èske w pi gran oswa pi piti a? Founisè finansye a? Moun ki okipe kay la? Moun ki asiste yon granmoun oswa yon moun andikape? Reflechi sou lòt wòl ak fonksyon ou genyen nan fanmi ou.

► Prezante tèt ou bay kamarad klas ou yo, mansyone tit ou ak fonksyon ou nan fanmi w.

► Kounye a, pran yon poz pou medite sou fason tit ak wòl ou yo enfluyans (1) fason w santi w konsènan tèt ou (2) ak fason w santi w konsènan lòt manm fanmi w.

¹ Pou aprann kijan pou renouvle fason ou wè bondye konsilte leson4 nan *fòmasyon esprityèl la te pran nan* << Shepherds Global Classroom>>

Kèlkeswa sa ou panse konsènan manm fanmi imedya ou oswa pwolonje ou, yo se pou ou. Petèt fanmi ou brize, ak tras blese ak doulè. Petèt kèk moun anvyè fanmi w paske ou sanble pafè: lavi marye w ap mache byen, ou gen timoun entelijan, an sante, ak yon kay ki ranpli ak lanmou, lapè, ak ri.

Kit fanmi w sanble fèb oswa fò, Bondye bay li yon atansyon espesyal ak yon enterè espesyal. Bondye gen yon plan pou fanmi w.

► Ekri non manm fanmi w (omwen 3-4 jenerasyon manm fanmi w). Pa egzanp, non granparan ou (1yè jenerasyon), non paran ou (2zyèm jenerasyon), non w ak non frè w yo (3yèm jenerasyon), non pitit ou oswa nyès ak neve w yo (4yèm jenerasyon).

Desine yon etwal akote non moun ou genyen yon relasyon sere ak amonye, yon triyang akote non moun ou genyen yon relasyon limite, ak yon kare ozalantou non moun ou dekonekte, pou kèk rezon, nenpòt rezon.

Èske w konsidere kèk moun kòm fanmi, menmsi ou pa gen rapò ak yo: moun ki asiste tout rasanbleman ak selebrasyon famiyal kòm si yo te fanmi? Ekri non yo epi sèk li.

Premye fanmi imen

► Louvri Bib la nan Jenèz pou etidye lavi Adan ak Èv, ansanm ak lavi Abraram ak Sara.

Premye maryaj

Adan ak Èv te fòme premye fanmi imen an: yon mari ak madanm, yon gason ak yon fanm ini nan lyen maryaj yo. Nan premye maryaj la, Adan te deklare: "Fwa sa a se li ki se zo nan zo m, chè nan kò m. Nou pral rele li "Fanm", paske li te soti nan." (Jenèz 2:23).

Vèsè sa a bay definisyon bibliik sou maryaj: "Se poutèt sa, yon nonm ap kite papa l ak manman l, epi l ap atache ak madanm li, epi de yo pral fè yon sèl" (Jenèz 2:24). Menm pawòl sa yo repete nan Nouvo Testaman an nan Matye 19:5 ak Efezyen 5:31. **Inyon yon gason ak yon fanm pou vin yon sèl se yon angajman san kondisyon, yon pwomès devan Bondye ak lèzòm ki dwe dire pou tout lavi.**

Maryaj se 3 mirak . Li se yon mirak: byolojik kote 2 moun vin fè youn, sosyal kote 2 fanmi yo lye ansanm, ak esprityèl nan relasyon marital la reprezante inyon an nan Kris la ak lamarye li', Legliz.²

Maryaj reflekte relasyon ki nan Trinite a

Maryaj fèt pou reflekte karaktè ak relasyon Bondye. Bondye Papa a, Bondye Pitit la ak Bondye Sentespri a te toujou e yo ap toujou nan relasyon youn ak lòt. Chak moun nan Trinite a jwe yon wòl inik, men tout rete youn epi yo gen menm sans. Nan relasyon ant moun Trinite yo, nou wè inite, entimite, fidelite ak renmen fèm. Maryaj kretyen enspire pa

² The Woman's Study Bible, (Thomas Nelson, Inc., 1995), 9.

bèl relasyon sa a. Plan Bondye a se pou yon mari ak yon madanm yo dwe pwòp nan lanmou yo epi yo angaje youn ak lòt pou lavi.

Maryaj imen ta dwe reflete relasyon ki genyen nan Trinite a jan sa a:

1. Maryaj dwe yon angajman san kondisyon ak eksklizif youn ak lòt.
2. Maryaj ta dwe yon relasyon karakterize pa renmen dezenterese.
3. Maryaj ta dwe yon relasyon donnen.

Premye kòmandman an

Nan premye maryaj la, ki te fèt pa Bondye li menm,

Bondye beni gason an ak fi a. Bondye te di yo: "Fè pitit pitit, miltipliye, ranpli tè a, vin chèf, epi gen dominasyon sou pwason ki nan lanmè, ak zwazo nan syèl la, ak tout bèt ki trennen sou vant ak ensèk" (Jenèz 1:28).

Premye kòmandman Bondye bay nan Bib la se fwi ak miltiplikasyon. **Maryaj ta dwe yon relasyon fwitye karakterize pa renmen dezenterese.** Repwodiksyon nan maryaj glorifye Kreyatè a paske mari ak madanm ansanm akonpli travay kreyatif Bondye a epi ajoute lòt moun nan relasyon fanmi an. Yon privilèj ak responsablite apa

► Fè yon etidyan li Sòm 127:3-5 pou gwoup la. Pasaj sa a sèvi ak deskripsyon vivan pou dekri timoun yo. Ki deskripsyon sa yo? Dapre deskripsyon sa yo, kisa nou ta dwe panse de pitit nou yo?

Bib la fè nou konnen timoun yo se yon kado Bondye ban nou, yon byen ki gen anpil valè. Yo pa ta dwe konsidere kòm rezilta yon relasyon seksyèl. Kit sikonstans ki antoure konsepsyon yon timoun yo dezirab oswa dwat, moun ki bay lavi a entansyonèl nan konsepsyon ak nesans chak timoun, enkli ou menm ak mwen. Bondye gen yon plan pou chak moun, kèlkeswa sikonstans yo fèt.

Vrèmanvre, timoun yo se yon kado Bondye bay, men yo se kado paran yo bay Bondye tou.

Yon nonm ki toujou gen kèk bon sans pa ta fè sa! Men, w ap reponn mwen: Kisa Abraram nonm sa a te fè? Ebyen, li t ap chèche desandan ki t ap vin jwenn li nan men Bondye. Kidonk, rete nan bon lide, epi pa trayi madanm ou nan jenès ou (Malaki 2:15).

Timoun yo se yon trezò sakre. Bondye envite paran yo pou yo leve pitit yo pou akonpli plan li a. Bondye vle sèvi ak pitit nou yo pou avanse wayòm li an (Jenèz 18:19). Bondye bay paran yo responsablite pou yo prepare pitit yo pou yo sèvi l (Detewonòm 6:2). Paran yo pa elve yo pou sèvi yo oswa pou reyalize rèv yo. Nou dwe konsidere yo kòm flèch yo voye jete pou frape sib Bondye te fikse pou yo.

Echèk ak kraze fanmi imen an

Nan Jenèz 3, sèl fanmi pafè nan tout tan an te tonbe nan kraze epi li te nan gwo bezwen yon Sovè. Adan ak Èv te peche e madichon lanmò te frape tout limanite. Relasyon Adan ak Èv te pran yon frap pou tout limanite, e yo te separe ak Bondye.

Gason an ak fi a te souffri plis madichon:

- Akouchman ta fè mal.
- Mari abize otorite yo.
- Fanm yo t ap rebèl ak derespektan.
- Travay la ta dwe fwistre ak douloure.³

Plan pafè Bondye te genyen pou fanmi an te sabote paske lèzòm te aksepte manti Satan yo.

Jenèz 4 revele pi byen jan fanmi imen an kwaze.

Jenèz 4:1 anrejistre premye gwoès la ak premye nesans la. Vèsè sa a kouvri yon peryòd nèf mwa, ant konsepsyon yon timoun ak nesans li. Pran yon poz pou w imagine sa Èv te pase pandan nèf mwa gwoès sa yo, l ap eseye pataje laperèz ak lajwa li ak Adan. Pa gen moun ki te la pou ba li konsèy oswa reponn kesyon li yo. Soti nan vant li k ap grandi, rive nan kout pye ti bebe li a, nan pwosesis akouchman an, ak kontraksyon ak doulè: eksperyans pa janm wè anvan yon manman imen. Kidonk, li pa ta dwe sipriz Ev te di konsènan nesans Kayen: "Mwen te fòme yon moun gra a èd Senyè a" (Jenèz 4:1).

Tan pase, e nan pwochen vèsè a nou wè yon dezyèm gwoès ak yon dezyèm nesans. Kounye a, Adan ak Èv gen yon fanmi ki gen kat moun. Nan dezyèm mwatye nan menm vèsè a, nou li yon rezime sou pwofesyon pitit gason yo. Nan vèsè 3 ti gason yo se gason granmoun, e nan vèsè sa yo nou li istwa trajik premye asasina a. Pi gran pitit gason Adan ak Èv te touye frè l nan yon kòlè ak jalouzi. Èske ou ka imagine chòk la, kè kase, kesyon yo, blese a ak doulè a?

Ou ka reponn kesyon sa yo konsa: "Wi! Mwen ka imagine li. An reyalyte, mwen te fè eksperyans yon sityasyon ki sanble!" Kite m ankouraje w: ou pa poukont ou. Yon solisyon posib pou fanmi ou! Gen yon bon nouvèl pou chak fanmi.

³ Li enpòtan pou sonje ke akouchman pa t yon pati nan madichon an. Doulè akouman yo se fwi madichon an, men akouchman an li menm te toujou bèl plan bondye pou pote jenerasyon kap vini an, travay pa t yon malediksyon ankò, men pito a. difikilte travay la. Anfèt, lòt kòmandman Bondye te bay Adana k Ev nan jenèz 1.28 endike ke Bondye te kreye nou pou travay! Travay reprezante youn nan fason nou reflete imaj Bondye a.

Gordon Wenham te di:

...Mesaj Jenèz la...se yon istwa favè ki triyonfe malgre peche moun, favè ki triyonfe menm nan fanmi peche kraze. Liv Jenèz la kòmanse sou yon gwo nòt ak kreyasyon mond lan, abouti nan kreyasyon limanite nan imaj Bondye a ak Bondye deklare ke tout sa li te fè te trè bon. Se pa jiska chapit 3 ke bagay yo kòmanse ale mal, ak dezobeyisans, [konfli], ak lanmò ranplase obeyisans, lapè, ak lavi. Sitiyasyon an vin pi grav nan chapit 4... E li rive nan [wotè fayit la] nan chapit 6, kote yo ekri ke tè a plen ak vyolans (Jenèz 6:11, 13).⁴

Fanmi Abraram te kraze

Pita nan Jenèz nou li istwa Abraram, papa nasyon ebre a (Jenèz 11:27-25:11).⁵ Bondye t ap leve Sovè a nan yon fanmi imen atravè fanmi Abraram.

Sterilite a⁶

Jenèz 11 prezante jeneyaloji Abram, ki te yon desandan Sèm, pitit gason Noye a. Jenèz 11:30 fè konnen Sarayi, madanm Abram, pa t 'kapab fè pitit. Vèsè sa a plen ak dlo nan je, kè sere, lapenn, fristrasyon, initil, kòlè ak lapenn pou tout moun ki li l. Si w ka mete non w nan plas non Sarayi nan vèsè sa a, konnen ou pa poukont ou.

Pou moun ki ta renmen gen pitit men ki souffri enfertilite, li pasaj Biblik tankou Jenèz 1:28 ak Sòm 127:3-5 lakòz gwo doulè ak gwo lapenn. An jeneral, yo kwè ke pa fè pitit se yon pinisyon oswa yon malediksyon.

Verite a sè kè ou pa mwens enpòtan nan je Bondye paske ou pa gen timoun. Bondye pa bliye w. Jis paske ou pa fè pitit sa pa vle di fanmi ou enpafè. Gen lòt ki te fè eksperyans menm gwo lapenn.

Atitid yon koup nan enfertilite, tou de ansanm ak endividyèlman, se nan pi gwo enpòtans. Chwa ki pa saj yo ka mennen nan lòt pwoblèm, jan lavi Abram ak Sarayi montre.

Tann yon pwomès

Aprè lanmò papa l, Abram te patriyach nan fanmi l. Bondye te pwomèt pou fè Abram yon gwo nasyon (Jenèz 12:2) e li te pwomèt pou l bay desandan Abram peyi Kanaran an (Jenèz 12:7). Nan epòk sa a, Abram te gen 75 ane (Jenèz 12:4) ak Sarayi dizan pi piti pase mari l ' (Jenèz 17:17). Sarayi se te yon fanm ki te gen 65 ane, ki te gen yon bèlte ekstraòdinè (Jenèz 12:11), li te toujou fè pitit e li te deja byen lwen pase ane abityèl li fè pitit.

⁴ Gordon Wenham writing in *Family in the Bible*, edited by Richard S. Hess and M. Daniel Carroll R., Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2003, 29

⁵ Bondye te chanje non Abram ak sarayi an abraram ak an saran an jenèz 17:5, 15

⁶ 8 Li leson 10 la pou w konnen plis de sijè sa.

Ane pase, e toujou pa gen timoun, byenke Bondye klèman renouvle pwomès li nan Jenèz 13:14-17. Abram te sanble dekouraje konsènan posiblite pou l gen pwòp pitit li, paske nan Jenèz 15:2-3 li te di Bondye sèvitè l t ap eritye l. Senyè a reponn: "Non, nonm sa a p ap eritye ou: moun ki fèt pou ou a pral eritye ou" (Jenèz 15:4). Lè sa a, Bondye te bay Abram yon dezyèm pwomès grafik nan desandan inonbrabl, epi Abram te kwè nan Seyè a (Jenèz 15:6).

Imajine sa Saraï te fè eksperyans pandan ane ap tann sa yo:

Menm jan reyaksyon lòt moun te douloure pou Sarayi, se desepsyon l ki te fè l plis mal. Pwobableman li te aspire nonsèlman pou l akonpli antanke manman, men tou pou l resevwa onè ak respè yo te bay manman yo nan yon sosyete kote fanm yo pa t respekte anpil. Li klè ke esterilite gason ka lakòz enkapasite pou w vin ansent, men konesans byolojik sa a pa te pran an konsiderasyon nan kontèks Sarayi a. Idantite Sarayi kòm yon fanm ak yon moun ki gen valè te depann de pwodwi ak tete ti bebe. Li pa t ap jwenn valè nan je lèzòm lè l te yon moun ki jis e ki fidèl, men lè l te pwodui eritye gason pou mari l. Yon matris vid te vle di yon lavi vid.⁷

Solisyon imen ak konsekans douloure

Lè Abram te rive 85 ane, Sarayi te fè l yon pwopozisyon, yon solisyon pou Abram fè yon pitit. Sarayi bal konsèypoul kouche ak sèvant li a, pou li ta vin manman byolojik pitit li! (Jenèz 16:1-4). Malerezman, sa ki Abram ak Sarayi te espere t ap yon solisyon pafè te detwi lapè nan kay yo lè Aga vin ansent. Solisyon sa a ki te sanble tèlman bon te vin tèlman mal. Tantativ yo pou ede Bondye akonpli pwomès li a pa te lakòz anyen men konfli ak dezakò. Lè yo pa fè konfyans nan plan Bondye a ak tan, relasyon ki kase ak doulè emosyonèl se konsekans natirèl yo.

Nan ane ki vin apre yo, tansyon, blesi, malkonpreyansyon, move kominikasyon, kòlè, abandon, ak dezespwa te grandi (Jenèz 16-21), pa sèlman nan fanmi Abram ak Sarayi, men tou nan fanmi Lot neve yo a.

Fanmi enpafè yo

Bondye te chwazi Abram pou vin papa yon gwo nasyon, desandan Jezi t ap fèt la! Aparamman, Abram te deranje plan Bondye a, ansanm ak lavi lòt manm fanmi l yo: yon egzanp klè sou yon fanmi ki trè enpafè.

Nan Jenèz 49:33, Abraram ak Sara, Izarak ak Rebeka, Jakòb ak madanm li yo tout te mouri. Ak pitit Jakòb yo, yo te fòme yon fanmi dezastre echèk ak enpèfeksyon. Batay, diskisyon, favoritiz, desepsyon, abandon, rivalite frè ak sè, vyòl ak ensès te make istwa fanmi yo. Okenn nan vis sa yo pa dekri yon fanmi pwospere ak lapè!

⁷ David and Diana Garland, *Flawed Families of the Bible*, Grand Rapids, MI: Brazos Press, 2007, 21-22

Malerezman, istwa sa a ap repete nan tout Bib la ak nan tout mond lan nan syèk ki te pase yo. Natirèlman, nan fanmi sa yo te gen pafwa moman lajwa, bèl istwa lanmou e menm kèk moun jis.

Malgre tout bagay, Bondye pa janm abandone plan li pou sove limanite. Ni li pa t chanje objektif li pou byennèt fanmi an. Si w kontinye li Ansyen Testaman an, w ap wè yon bèl tèm redanmsyon atravè istwa fanmi ebre a. Anpil evènman predi vini Jezi: ofrann Abraram te fè pou Izarak, fèt Pak la ak sove Izrayelit yo anba esklavaj nan peyi Lejip, delivrans Rahab anba jijman ak enklizyon li nan pèp Bondye a, elatriye, bèl egzanp pwomès ke yon Sovè ta vini ak rachte limanite.

Travay redanmsyon Bondye a nan fanmi yo

Efezyen 5 revele ke Bondye te etabli maryaj kòm egzanp relasyon ki genyen ant Kris la ak lamarye li a, Legliz la. Menm jan Kris la, chèf la, sakrifye tèt li pou Legliz la, se konsa mari a, kòm chèf madanm li, dwe sakrifye tèt li pou li. Menm jan an tou, fanm yo dwe suiv egzanp Legliz la. Menm jan Legliz la soumèt ak Kris la, se konsa madanm nan dwe soumèt ak mari l.

Chit limanite te deranje plan orijinal Bondye pou fanmi lèzòm e li te gen konsekans destriktif sou relasyon konjugal la. Chak fanmi ap fè fas ak konsekans limanite tonbe nan peche. Sepandan,

Jezi te vin retabli tout bagay, enkli maryaj. Li te vin retabli ak retore tout sa peche te vire tèt anba ak fache. Akoz nou pa t kapab viv dapre plan Bondye pour maryaj, Jezi ti vin pou akonpli pafètman prensip Bondye yo. Jezi te renmen Legliz la jis nan pwen li te mouri pou li. Li konplètman soumèt ak plan Bondye Papa a. Jezi se akonplisman konplè ak pafè objektif Bondye ak sa maryaj nou yo pa fè: renmen ak soumèt.⁸

► Ki jan Jezi montre atitid yon moun ki marye ta dwe refleto?

Non sèlman Jezi akonpli volonte Bondye grasye soumisyon total li ak lanmou pafè li, men li ede mari ak madanm simonte move atitid ki natirèl pou limanite ki tonbe a. Grasye gras li, mari ak madanm kapab akonpli objektif Bondye pou maryaj pandan y ap viv grasye a pouvwwa Lespri Sen an (Efezyen 5:18).

Pa gen fanmi ki pafè, men Bondye vle sove chak moun. Favè Bondye a ka manifeste nan fanmi yo, pou nanm yo vin sa Bondye te vle yo ye okòmansman. Lè manm fanmi yo chwazi obeyi enstriksyon Bondye yo, obeyisans yo ede yo simonte kèk fot ak defisyans natirèl chak fanmi. Konsekans tonbe nan lèzòm ki afekte relasyon moun ap diminye si nou soumèt ak volonte Bondye.

⁸ Christina Fox, « Redeeming Marriage. » Extrait de <https://cbmw.org/2013/08/29/redeeming-marriage/> le 29 novembre 2022.

Pa egzanp, lè yon mari ki gen Bondye obeyi enstriksyon Bondye bay nan Efezyen 5, li simonte tandans natirèl li genyen pou l abize otorite l sou madanm li. Obeyisans li bay Bondye se redanmsyon, paske li bese konsekans malere yo tonbe nan moun. Obeyisans sa a ta ka ankouraje madanm li pou l soumèt devan l.

Lè yon madanm soumèt devan mari l lè l obeyi enstriksyon Bondye yo (Efezyen 5:24), li simonte tandans natirèl li genyen pou l reziste kont otorite mari l. Obeyisans li anvè Bondye se redanmsyon, li ede relasyon yo vin pi sanble ak plan Bondye a pou maryaj (1 Korentyen 11:3, 1 Pyè 3:1-7).

Lefèt ke Bondye bay enstriksyon redanmsyon fanmi kretyen yo se prèy ase ke relasyon famiyal yo trè enpòtan pou li.

Responsablite bibliik fanmi an

Responsablite paran ak granparan yo

Plizyè pasaj nan Bib la mete aksan sou nesesite pou paran ak granparan anseye pitit yo ak pitit pitit yo chemen Bondye. Nou pral etidye twa nan yo yon ti tan.

► Fè yon etidyan li Efezyen 6:4 pou gwoup la. Kisa vèsè sa a vle di?

Plan Bondye mande pou paran yo anseye pitit yo pou yo konnen ak obeyi Bondye. Fason paran yo dirije, enstwi, korige ak fòme pitit yo ta dwe reflekte fason Bondye jwe wòl sa yo pou pitit li yo.

► Fè yon etidyan li Sòm 78:1-8 pou gwoup la. Reponn kesyon sa yo:

- Konbyen jenerasyon fanmi pasaj bibliik sa a prezante?
- Ki responsablite chak jenerasyon?
- Kisa jenerasyon ki pi gran yo ta dwe anseye pi piti yo?

Sòm 78 bay bèl favè Bondye ak mizèrikòd. Sòm sa a rakonte travay li te fè nan fanmi Izrayèl la depi soti nan peyi Lejip la rive nan rèy wa David la. Se poutèt sa Sòm 78 t ap yon sous espwa pou lektè k ap fè fas ak sitiyasyon fanmi yo.

► Fè yon elèv li Detewonòm 6:1-9 pou gwoup la. Pandan n ap egzamine pasaj sa a nan Bib la, ki sa nou dwe fè antanke pèp Bondye a?

Pasaj sa a se yon ekstrè nan diskou Moyiz te bay Izrayelit yo, jis anvan yo te antre nan Latè pwomiz Bondye te ba yo a. Izrayelit yo t ap aprann pou yo vin pèp Bondye a, kisa sa vle di pou yo fè pati Bondye. Verite ki soti nan vèsè sa yo rete fondamantal pou viv kòm pèp Bondye a.

Bondye kòmande nou pou nou koute Pawòl li a avèk obeyisans, pou nou suiv enstriksyon li yo! (Vèsè 3-4).

Nou dwe :

1. Renmen Granmèt la ak tout kè nou, ak tout nanm nou, ak tout fòs nou (vèsè 5).
2. Kenbe Pawòl Bondye a nan kè nou (vèsè 6).
3. Anseye pitit nou yo avèk dilijans pou yo obeyi Pawòl Bondye a (vèsè 7).
4. Kenbe Pawòl Bondye a nan lespri nou ak devan nou lajounen kou lannwit (vèsè 8-9).

W ap jwenn kòmandman sa yo konsène tout jenerasyon (vèsè 2). Bondye konfye paran ak granparan responsablite pou yo anseye pitit yo ak pitit pitit yo viv pou glwa li. Pou konbyen tan? Tout lavi yo (vèsè 2). Bondye di paran yo dwe anseye pitit yo chemen li yo tout lajounen, chak jou, tout kote yo ale, ak nan tout sa yo fè (vèsè 7-9).

Se poutèt sa, edikasyon spirityèl timoun yo se responsablite paran yo. Ansèyman te fèt chak jou gras a lavi egzànplè paran yo ak nan repetisyon Lalwa. Enpòtans kòmandman sa a montre nan kòmandman yo bay paran yo pou yo anseye pitit yo. Paran yo pa ta dwe jis anseye reyalite yo sou fè sa yo, men sitou yo ta dwe pratike ansèyman yo nan lavi yo chak jou. Li te nesesè yo klere nan kreyativite yo anseye kòmandman Bondye yo pandan y ap pran swen nan travay yo chak jou nan kay la.⁹

Paran yo pa dwe sèlman anseye lespri pitit yo, men tou, kè yo. Yo dwe anseye pitit yo nonsèlman enfòmasyon sou Bondye, men tou, aplikasyon pratik pou yo viv yon fason ki fè Bondye plezi epi pou yo obeyi Pawòl Li a. Paran yo anseye pitit yo atravè enstriksyon vèbal ak egzànplè pratik. Tou de aspè yo enpòtan.

Pasaj sa a sanble senp, men li gen anpil enpòtans. Verite ak kòmandman sa yo bay objektif ak direksyon pou moun ak fanmi yo. Lè paran yo kontinye chèche konnen Bondye pi byen e pou yo obeyi l nan tout bagay, paran yo anseye pitit yo pou yo suiv egzànplè. Paran yo dwe anseye e yo dwe obeyisan pandan tout lavi yo. Lavi paran yo se yon egzànplè pou pitit yo, ki fè yo grangou pou Bondye.

► Ki fason pratik paran yo ka fè pitit yo disip chak jou?

Fanmi an: yon teren fòmasyon pou apran renmen anvè lòt moun

► Fè yon elèv li 1 Jan 4:7-13, 19 pou gwoup la.

Tèm pasaj bibliik sa a se lanmou. Pou nou konnen Bondye nan tout richès li yo, nou dwe youn renmen lòt. Len ak lòt gen ladann fanmi nou. Bondye te ban nou yon fanmi, pami lòt bagay, pou anseye nou renmen lòt moun. Si nou aprann montre lanmou pou manm fanmi nou, menm lè sa difisil, n ap vin pi sanble ak Bondye, paske Bondye se lanmou! (Vèsè 8).

Lè manm yon fanmi, espirityèl oswa fizik, youn renmen lòt, yo pwouve ke yo fèt nan Bondye (vèsè 7). Pandan yo youn renmen lòt, lanmou Bondye vin pafè nan yo (vèsè 12).

⁹ *The Woman's Study Bible*, Thomas Nelson, Inc. 1995, 292

Bondye pa jis mande nou renmen lòt moun, li renmen nou an premye (vèsè 9-11, 19). Li te renmen nou lè li te voye Jezi pou efase peche nou yo (vèsè 10). Lanmou Bondye pou nou ta dwe motive lanmou nou pou lòt moun (vèsè 11).

Renmen fanmi nou ka fasil pou kèk moun epi li difisil anpil pou lòt moun, men nou tout ka gen sa li nesesè pou obeyi kòmandman Bondye a si Bondye rete nan nou gra a Lespri Sen an (vèsè 12-13).

Bondye rele nou pou nou youn renmen lòt, enkli paran nou, mari oswa madanm nou ak pitit nou yo. Renmen fanmi nou pa vle di andose sa ki mal oswa mekanste. Ni se yon kesyon pou yo pa mande yo kont. Renmen fanmi nou vle di ke nou vle sa ki pi bon nan men manm fanmi nou epi nou dispoze fè sakrifis pou yo.

Diskisyon an group

- Nan pwòp mo ou, eksplike kèk fason maryaj reflekte relasyon ki nan Trinite a.
- Rakonte kijan Bondye te rachte yon maryaj ki te detwi pa peche.
- Eksplike ki jan swiv enstriksyon Bondye yo nan maryaj sa se redanmsyon

Lapriyè

Pran yon ti moman pou w priye epi di Bondye mèsi pou fanmi w. Priye pou fanmi w. Priye sou blese ak echèk, selebrasyon ak lajwa. Pèsonalize pawòl ki nan Detewonòm 6:4-9, transfòme yo nan yon priyè soumisyon ak siplikasyon.

Egzèsis leson an

(1) Memorize Detewonòm 6:4-9. Nan kòmansman pwochen klas la, ekri oswa resite pasaj sa a nan memwa nou.

(2) Nan Detewonòm 6:1-9, Bondye mande nou 4 bagay. Evalye tèt ou onètman ak lapriyè nan chak nan kat bagay sa yo.

Nou dwe :

- Renmen Senyè a ak tout kè nou, ak tout nanm nou, ak tout fòs nou (vèsè 5).
- Kenbe Pawòl Bondye a nan kè nou (vèsè 6).
- Anseye pitit nou yo avèk dilijans pou yo suiv Pawòl Bondye a (vèsè 7).
- Kenbe Pawòl Bondye a nan lespri nou ak devan nou lajounen kou lannwit (vèsè 8-9).

Ekri yon paragaf lapriyè ki baze sou etid sa a. (Pa gen okenn obligasyon pou ou pataje tèks sa a ak dirijan klas ou a, men ou kapab tou senpleman endike ke ou fin fè egzèsis sa a).

(3) Lavi Abraam ak Sara montre nou ke n ap fè fas ak tan lontan. Konsidere kesyon sa yo:

- Ki lè ou bezwen tann tan Bondye a? Ki sa ou te aprann nan peryòd datant sa yo?

- Nan ki mezi ou fè kofyans nan pwomès Pawòl Bondye a? Èske w ap goumen ak yon pwomès kounye a? Èske lit sa a gen yon enpak sou fanmi ou? Nan ki fason?
- Èske w janm eseye rezoud yon pwoblèm pou tèt ou oswa pou fanmi w san w pa fè Bondye konfyans? Ki rezilta yo te genyen?
- Ki jan enpasyans ak mank lafwa gen yon enpak negatif sou fanmi yo?

Ekri yon total twa paragraf ki baze sou sijè sa a. (Pa gen okenn obligasyon pou ou pataje tèks sa a ak dirijan klas ou a, men ou kapab tou senpleman endike ke ou fin fè egzèsis sa a).

Leson 3

Definisyon biblik nan maryaj

Objektif lesan an

Nan fen lesan sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Angaje nan plan ak objektif Bondye pou maryaj.
- (2) Pran angajman pèsonèlman pou nou obeye prensip Bondye yo konsènan maryaj kretyen yo.
- (3) Ou dwe ekipe pou w anseye lòt moun konsènan maryaj kretyen.

Robertson McQuilkin, Yon moun ki kenbe pwomès

Doktè Robertson McQuilkin te pase 12 ane nan peyi Japon kòm misyonè. Apre sa, li te vin prezidan nan inivèsite << Columbia International University >>. Li te pi popilè kòm ekriven, oratè ak edikatè. Madanm li Muriel te souffri ak yon maladi nan sèvo ki afekte kapasite yon moun pou panse, sonje ak kominike. Lè maladi sa a te pwogrese nan pwen ke Muriel te bezwen swen konstan, Doktè McQuilkin te demisyone kòm prezidan inivèsite sa a pou pran swen madanm li. Doktè Robertson McQuilkin te di ke li te kenbe pwomès li te fè li lè yo te marye. Li te santi ke pran swen madanm li te pi enpòtan pase kenbe pozisyon li kòm prezidan inivèsite sa a.

Enstitisyon Bondye a nan maryaj

Bondye te etabli maryaj ant premye gason ak fi li te kreye a. Bondye te etabli maryaj pou se egzakteman sa lèzòm bezwen. Bondye kreye maryaj pou nati imen. Nan tout plan ak egzijans li yo, Bondye toujou vle sa ki pi bon pou nou (Detewonòm 6:24). Bondye vle plan maryaj li bay chak konjwen pi bon byennèt emosyonèl, relasyon, ak spirityèl.

Bondye prevwa ke nan maryaj yon gason ak yon fi kite paran yo ak vin ansanm. Maryaj angaje yon gason ak yon fanm nan yon amitye ak patenarya ki pi fò ak pi pre pase nenpòt lòt relasyon imen. Maryaj se pa sèlman yon patenarya limite ant yon gason ak yon fanm. Lavi yo te fizyone konsa ke, nan yon fason, yo se yon sèl moun. Se pa yon kesyon de yon efase pèsonalite endividyèl yo, men nan yon inite patikilye.

Maryaj kretyen

Maryaj kretyen se yon bèl bagay. Sepandan, koup ki vle fè eksperyans bèlte ak goute bonte maryaj kretyen yo ta dwe egzamine ansèyman ki nan Ekriti Sen yo sou sijè sa a epi answit chèche mete l an pratik. Yon maryaj kè kontan mande efò ak sakrifis.

Objektif maryaj kretyen se kominyon.

Liv Jenèz la dekri enstitisyon maryaj Bondye. Chak pati nan deskripsyon an fè maryaj la merite.

Senyè Bondye a te di: "Li pa bon pou yon moun rete poukont li, m ap fè l yon èd ki se konpayon li" (Jenèz 2:18).

Kòm Papa a, Pitit la ak Sentespri yo nan kominyon, Bondye te kreye nou yo dwe sosyab. Bondye te kreye nou pou kominike ak lòt moun. Bondye te kreye nou pou nou viv nan entimite ak kominyon ak lòt moun. Bondye di li pa bon pou moun rete poukont li!

Bondye te pran yon kòt nan kòt gason an e li te kreye yon bèl fanm, yon lòt moun, tou ki te kreye nan imaj Bondye a, ki gen valè egal, men diferan nan nati, ki te konplete nonm lan. Li "prezante ak onè espesyal lèzòm kòm dènye ak pi pafè nan zèv Kreyatè a".¹⁰

Maryaj ta dwe yon inyon lajwa.

Lè Adan te rele: "Fwa sa a, li se zo kò m, chè nan kò m" (Jenèz 2:23), li te eksprime respè li ak lajwa. Adan pa t di: "Finalman yon esklav! Kounye a mwen gen yon moun pou fè lesiv mwen, prepare repa mwen, mase do mwen epi fè travay mwen!" Non, Adan te di: "Finalman, èd ki konplete m!"

Maryaj dwe yon inyon egal-ego.

"... yon èd ki sanble li" (Jenèz 2:18).

Bondye te fè fanm pou pafètman mwatye ak ranpli gason.

Matthew Henry raple nou ke "Bondye te kreye fanm apati de yon kòt nan Adan; li pat kreye nan tèt li pou domine l ni nan pye l pou l pile l, men bò kote l pou l egal, anba bra l pou l pwoteje, epi toupre kè l pou l renmen l."¹¹ Fanm pa ni enferyè ni siperyè pase gason, men se yon inyon egal-ego.

Maryaj dwe yon inyon alyans.

Se poutèt sa, yon nonm pral kite papa l ak manman l pou l kole ak madanm li, epi yo tou 2 pral fè yon sèl (Jenèz 2:24).

Maryaj solid yo pa baze sou santiman amoure konstan (anplis, santiman yo pa konstan), ni sou plezi (byenke maryaj ki an sante pote lajwa), ni sou pwogrè pèsònèl (byenke maryaj fò yo kontan). Benefis mèveye ki genyen nan maryaj se pa kòz yon maryaj solid, men se

¹⁰ Charles Ellicot, ed., Ellicot's Commentary for English Readers. (Notes on Genesis 2:22). Extrait de <https://biblehub.com/genesis/2-22.htm#commentary> le Desanm 29, 2020.

¹¹ Matthew Henry, Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible. (Notes on Genesis 2:21-25). Extrait de <https://studylight.org/commentaries/eng/mhm/genesis-2.html> le 31 Juillet 2023.

rezilta li. Maryaj bati sou fondasyon inebranlab nan alyans la: yon gason ak yon fanm sèlman angaje youn ak lòt pou lavi.

Maryaj ta dwe yon relasyon karakterize pa transparans, konfyans ak akseptasyon, "Tou 2 gason an ak madanm li te toutouni san yo pa santi okenn wont" (Jenèz 2:25). Piske peche pa t ankò detwi inosan premye koup la, maryaj yo pa t gen jijman, ni wont, ni krent. Nouvo Testaman an konfime sa: "Se pou tout moun respekte maryaj e se pou konjwen yo rete fidèl youn ak lòt" (Ebre 13:4).

Yon maryaj solid se yon fiksyon lè gen ensekrite, mefyans, sispèk oswa laperèz, lè kèk moun pa sèten sou angajman lòt moun nan maryaj la. Maryaj solid mande pou yon pwomès ki fini sèlman lè yon mari oswa madanm mouri (Women 7:1-2).

Entansyon Bondye se pou maryaj se yon alyans pou tout lavi ant yon sèl gason ak yon sèl fi (Matye 19:3-6). Pòl te di ke kretyen yo pa nan esklavaj lè konjwen ki pa kwayan yo separe ak yo (1 Korentyen 7:15), men ke yon kretyen pa ta dwe chèche separe ak yon mari oswa madanm ki pa kwayan (1 Korentyen 7:12-14, 16). Pòl te deja endike ke Senyè a li menm te di menm bagay la: kretyen yo pa ta dwe chwazi kite oswa separe ak konjwen yo, men si yo fè sa, yo pa ta dwe marye ak yon lòt (1 Korentyen 7:10-11, Matye 5:31-32, Matye 19:9).

Lanmou alyans se sakrifis, respè, ak bèl, menm lè relasyon an difisil (1 Korentyen 13). Angajman ki fèb prodwi efò ki fèb, dekoneksyon emosyonèl, retrè, ak tantasyon.

Yon mari ap viv lanmou alyans lan lè li pa janm abandone madanm li, menm lè li pasif, derespektan oswa malad.

Yon madanm fè eksperyans lanmou alyans lè li chwazi respekte ak obeyi mari l, pou dedomajman pou Kris la, menmsi mari l pa renmen l.

Lanmou li genyen respè, e respè li genyen pou lanmou. Epi yo kontinye grandi!

► Ki pwoblèm ki genyen lè gen kèk moun ki marye ki panse ke yo ka chanje desizyon yo pita si yo pa kontan ak maryaj yo? Ki diferans ki genyen ak yon angajman total ak fè yon moun kwè maryaj li pèmanan?

Maryaj kretyen se yon espas kè kontan nan pwogrè seksyèl ak prokreyasyon

Bondye te kreye seksyalite pou l te totalman agreyab epi pou l gen yon pouvwa eksepsyonèl. Seksyalite vle di pou pote inite fizik, emosyonèl ak spirityèl. Yon lavi sèks ki an sante se pa sèlman egzalte ak inifye, li tou nourri relasyon gonjigal la. Pou moun ki vle suiv etik seksyèl kretyen yo, seksyalite se yon kado Bondye bay ki dwe jwi totalman nan kontèks maryaj la.¹²

¹² Spiritual Health and Porn Addiction,” Extrait de <https://thefreedomfight.org/health/porn-addiction-and-spiritual-health/> le 31 Juillet 2023.

► Fè elèv yo li 1 Korentyen 7:1-5 ak Ebre 13:4 an gwoup.

Vèsè yo nan 1 Korentyen yo anseye nou ke youn nan objektif maryaj se satisfè dezi seksyèl. Mari ak madanm nan bay tèt yo youn ak lòt epi renonse reklamasyon yo nan pwopriyete pwòp kò yo. Kidonk, yon moun ki marye pa ta dwe espere fè sèks sèlman lè li vle, men li ta dwe satisfè dezi konjwen yo tou. Vèsè k ap etidye yo pa di nou ke yon moun ka mande pou l satisfè kont volonte mari oswa madanm li. Okontrè, li dwe sansib a bezwen lòt moun.

Pasaj bibliik sa a anseye nou ke moun ki marye yo pa ta dwe prive youn lòt nan privilèj sa a. Yon kout peryòd de abstinans seksyèl akonpaye pa jèn se lejitim, men separasyon pwolonje pral pwovoke tantasyon akòz dezi ki pa satisfè. Pafwa koup yo chwazi separe pou plizyè mwa oswa plis paske youn nan yo ale nan travay oswa etidye nan yon kote byen lwen. Anvan yo pran yon desizyon konsa, moun ki marye yo ta dwe mande tèt yo si yon plan konsa se volonte Bondye. Koup yo ka fè fas ak pwoblèm akòz separasyon an long.

Gen kèk moun ki pito viv san pitit, men Bib la anseye ke Bondye vle paran yo gen pitit (Malaki 2:15). Li enpòtan pou nou note ke Bondye mete aksan sou pa sèlman repwodiksyon, men sou nesans timoun ki gen Bondye. Kidonk, Bondye envite paran yo pou yo anseye pitit yo suiv Kris.

Maryaj kretyen yo gen pou objektif fè lwanj Kris la

► Fè elèv yo li 1 Pyè 3:1-7 ak Efezyen 5:22-33 an gwoup. Gwoup la ta dwe kenbe pasaj Bib sa yo louvri pandan diskisyon.

Nan Efezyen 5:30-32, Sentespri a revele siyifikasyon an pi pwofon nan maryaj, kache jouk Jezi vini. Maryaj se yon imaj sou latè, yon refleksyon nan relasyon ki genyen ant Jezikri ak Legliz li a.

Pòl kòmanse seksyon sa a lè li ankouraje kretyen yo pou yo ranpli ak Lespri a (Efezyen 5:18). Se konsa, li bay enstriksyon sa yo sou maryaj.

Yon madanm ki ranpli ak Lespri soumèt devan mari l ("chèf li") nan Senyè a, menm jan kretyen yo soumèt devan Jezi (Efezyen 5:24, 32; gade tou 1 Pyè 3:1). Konsa, fi a montre respè li anvè Jezi ak mari l. Madanm nan sipoze aksepte lidèchip mari l, menmsi li pa yon pitit Bondye. Si li fè sa, mari l ap gen yon pi bon chans pou l sove, pou l vin yon pitit Bondye.

Li enpòtan pou fanm yo panse ak Senyè a nan soumisyon yo. Yo soumèt devan li ak pou li, pa sèlman pou mari yo. Je yo fikse sou Jezi, sèl moun ki san repwòch. Soumisyon volontè yon madanm bay mari l se yon zak adorasyon Jezi.

Soumisyon bibliik, tankou lanmou, pa ka fòse. Soumisyon bibliik se yon kado madanm yo ofri mari yo akòz respè pou Kris la (Efezyen 5:33). Soumèt nan tout bagay se yon zak adorasyon bay Jezi.¹³

Soumisyon yon madanm bay mari l se yon zak respè (Efezyen 5:33) anvè li, yon prèv ki montre lavi ki ranpli ak Lespri a (Efezyen 5:18-21). Onè sa a ki soti nan yon lespri dou ak lapè se yon gwo pri nan je Bondye (1 Pyè 3:4).

Yon mari ki ranpli ak Lespri pral renmen madanm li menm jan Jezi renmen legliz li a (Efezyen 5:25). Mari a dwe renmen l menm jan li renmen pwòp kò l (Efezyen 5:28-29). Li dwe demontre menm sakrifis ki ranpli ak Lespri a ke Jezi te demontre anvè Legliz li a lè li te bay tèt li pou li. Sa a se zak li soumèt devan Bondye (Efezyen 5:21). Yon moun ki fè kòmantè te di l konsa:

Menm jan Jezi te sakrifye tèt li pou l soufri sou kwa a, pou nou kapab sove Legliz la, nou dwe dispoze nye tèt nou epi andire [travay di ak difikilte], pou bonè fi nou an. Mari a dwe [travay ak dilijans] pou l sipòte l, pou l bay sa l bezwen, pou l prive tèt li repo ak soulajman, si sa nesesè, pou l ka veye sou li an ka li ta malad, pou l pran devan l an ka ta gen danje, pou l defann li lè li ta malad. Lè l'ap fè fas [danje], pou l sipòte l lè l an kòlè, pou l atache l lè l rejte l, pou l priye avè l lè l nan difikilte espirityèl, epi pou l 'pare pou l mouri pou l sove l. Poukisa li pa ta konsa? Nan ka yon bato nofraj e si gen yon sèl planch kote li ka pran refij, èske li pa t 'prè pou mete l' sou tablo sa a akabri li a tou pri? Sepandan, gen plis ankò... yon mari dwe konnen ke yon sèl gwo objektif nan lavi li se chèche sove madanm li. Li dwe bay li tout sa ki nesesè pou byennèt nanm li... Li dwe tou bay egzanp, konseye li si sa nesesè, epi fè wout li nan delivre pi fasil ke posib. Si yon mari gen Lespri a epi li briye nan abite pwòp tèt li kòm Sovè a, okenn sakrifis pa pral twò gwo si li ka lakòz sali fanmi li.¹⁴

Mari a dwe chèche pite madanm li, menm jan Kris la te pirifye lamarye li a, Legliz la (Efezyen 5:26-27).

1 Pyè 3:7 di ke mari a dwe viv ak madanm li nan disènman; kidonk, li dwe fè tout sa l kapab pou l konprann li. Li dwe etidye li pou konnen bezwen li yo. Nan vèsè sa a li ekri sou fanm nan: "ak pran an konsiderasyon nati a pi delika nan fanm nan." Yon fanm bezwen konsiderasyon nan men mari l. Li dwe pwoteje li, pa sèlman kont atak fizik, men tou kont enkyetid ak estrès emosyonèl.

Mari a dwe asire, pa tout mwayen posib, devlopman madanm li: fidelite, lanmou san kondisyon, konpreyansyon, lapriyè, konsèy, ansèyman ak jantiyès

¹³ Pou yon etid pi aprofondi de soumisyon kretyèn, gade leson 10 nan fòmasyon sprityèl la, li disponib nan « Shepherds Global Classroom »

¹⁴ Albert Barnes, Barnes' Notes on the Whole Bible. (Notes on Ephesians 5:25). Extrait de <https://studylight.org/commentaries/eng/bnb/ephesians-5.html> le 31 juillet 2023

Lè mari a trete madanm li ak lanmou konsa, li jwenn kè kontan. Pòl di: "Se konsa, moun ki renmen madanm li renmen tèt li" (Efezyen 5:28). Mari ki renmen madanm yo nan fason sa a pral jwenn plis pase rekonpans pa Senyè a, e gen plis chans ak respè, afeksyon, ak fidelite madanm yo.

► Ki bagay espesifik yon mari ta dwe fè pou soutni madanm li nan domèn esprityèl?

Li enpòtan pou nou sonje ki jan kòmandman yo nan vèsè sa yo yo bay. Bib la pa di yon mari pou l enpoze madanm li otorite l. Madanm nan dwe obeyi mari l, men mari a pa dwe fòse l obeyi. Yo mande l pou l renmen madanm li e pou l fè sakrifis ki nesèsè pou l pran swen l. Menm jan an tou, Bib la pa di yon fi pou l fòse mari l pran swen l; yo mande l pou l respekte mari l.

Priyorite mari a pa ta dwe etabli otorite, men se bay swen ki gen lanmou. Priyorite fanm nan pa ta dwe mande swen pou tèt li, men respekte mari l.

Apot Pyè avèti mari a ke priyè l yo pral anpeche si li pa byen pran swen madanm li. Pawòl Pòl ak Pyè yo fè nou konnen yon gason ki pa byen pran swen madanm li pa renmen Bondye jan li ta dwe. Yon madanm ki pa respekte mari l pa respekte Bondye jan li ta dwe. Konpòtman nou nan maryaj **enfliyanse relasyon nou ak Bondye.**

Karaktè irevokab maryaj la

Nan plan Bondye a, maryaj gen yon karaktè irevokab. Atravè inyon sa a, yon gason ak yon fanm pran angajman pou yo rete fidèl youn ak lòt jouk nan fen lavi yo.

Bib la anrejistre pawòl Jezi te di sou maryaj, li te di pandan yon konvèsasyon ak Farizyen yo.

► Fè yon elèv li Matye 19:3-8 pou gwoup la.

Jezi deklare ke plan Bondye bay maryaj karaktè irevokab. Dapre Jezi, divòs te etabli pou moun ki pa viv dapre kòmandman Bondye yo.

Gen plizyè rezon pou chwa Bondye fè maryaj irevokab, kèk nan yo nou te diskite nan dènye seksyon an. Yon lòt rezon pou fè maryaj irevokab se byennèt timoun yo. Obeyisans nan plan Bondye pou maryaj kreye yon anviwònman ideyal pou elve timoun. Lè paran yo onore Bondye epi yo obeyi prensip li yo nan maryaj yo ak fanmi yo, yo kapab elve pitit Bondye (Malaki 2:15).

Dapre plan Bondye, lèzòm bezwen plizyè ane pou yo rive granmoun. Pandan peryòd sa a, timoun yo depann de paran yo pou pwoteksyon, pwovizyon ak edikasyon. Sitiyasyon sa a diferan de bèt ki rive matirite nan youn oubyen de ane. Èt imen bezwen plis tan pou rive nan matirite. Fanmi an se yon anviwònman ideyal ki fèt pa Bondye pou edikasyon timoun yo. Absans bon paran nan fanmi an se kòz prensipal pwoblèm k ap febli sosyete a.

Maryaj enplike yon angajman pa mari oswa madanm pou dedye lavi yo youn ak lòt. Chak kilti gen senbòl ak yon seremoni ki ateste lefèt ke maryaj se yon angajman serye. Seremoni an nan kesyon an pèmèt gason an ak fanm piblikman deklare ke yo pran angajman pou lavi.

Pifò gouvènman anrejistre maryaj nan rejis. Lwa maryaj afekte pwopriyetè, gad timoun ak eritaj.

Men yon egzanp pwomès ki fèt nan plizyè maryaj:

Mwen pran w kòm (mari/madanm), depi jou sa a mwen pwomèt pou m pwoteje w ak dòlote w, nan pi bon ak nan pi mal, nan richès ak nan povrete, nan maladi ak nan sante, jiskaske lanmò separe nou, dapre òdonans ki sen an. Bondye; se konsa, mwen mare tèt mwen avè ou.

Santiman amoure yo pa toujou konstan. Yon maryaj pa ka baze sou santiman subjectif ki sijè a chanje. Pwomès maryaj yo konstitye yon pwomès fidelite ant yon gason ak yon fanm pandan tout lavi yo, san konpansasyon.

Akòz nati irevokabl maryaj la, kretyen yo dwe evite nenpòt deklarasyon ki sijere ke yo pare pou mete fen nan inyon yo akòz yon pwoblèm maryaj. Deklarasyon tankou: "Mwen regrèt mwen marye avèk ou" oswa "Petèt nou ta dwe divòse" ta dwe evite.

Deklarasyon sa yo pafwa se yon tantativ manipilasyon ki vize pou montre patnè ou ke ou pran swen relasyon ou. Moun ki di pawòl di sa yo espere ke patnè yo ap redouble efò yo pou fè yo plezi, men reyaksyon sa a se ra. Okontrè, lòt moun nan pral defann tèt li atravè deklarasyon tankou: "Oke, ann divòse si ou vle." Lè sa a, toulède pati yo pral fè konnen yo vle mete fen nan maryaj la akòz bezwen egoyis yo, epi bon jan kalite a nan relasyon an ap deteryore plis.

► Poukisa yon maryaj kòmanse ak ve epi li pa ak yon senp deklarasyon lanmou?

► Èske yon moun ta renmen temwaye sou rezon ki fè li marye ak espwa benefisye de sa, san yo pa reyalize angajman yo mande a?

Maryaj kòm yon patenarya kretyen

► Fè yon elèv li 2 Korentyen 6:14–18 pou gwoup la.

Vèsè sa yo anseye nou ke devosyon yon kretyen limite si li gen lyen twò sere ak pechè yo. Yon kretyen pa ka kominike ak yon adoratè Satan, ni li pa ka anbrase fason lavi ak priorite pechè yo. Lojik sa a ka aplike nan diferan kontèks relasyon, patikilyèman nan patenarya biznis.

Pou èt imen, maryaj se relasyon ki pi entim. Yon kretyen pa ta dwe menm konsidere marye ak yon moun ki pa gen gwo kwayans kretyen (1 Korentyen 7:39). Yon kretyen ki marye ak

yon payen pral fè yon eksperyans douloure e li pral rankontre anpil obstak pou elve timoun yo e pou l pran desizyon enpòtan pou lavi l.

Si mari a ak madanm tou de se kretyen, men yo fè pati diferan denominasyon, yo ta dwe asire yo dakò sou pwoblèm espirityèl enpòtan. Yo ta dwe planifye pou yo fè pati menm legliz lokal la apre maryaj yo.

Ki jan koup yo ka ranfòse maryaj yo?

(1) Yo dwe anbrase konsepsyon orijinal Bondye a epi aksepte wòl respektif yo nan fwaye a.

Mari a dwe konnen ke madanm li se yon kado Bondye bay, yon èd ki konplete li. Li dwe dedye lavi l 'nan sekirite espirityèl, emosyonèl ak fizik li ak byennèt. Li dwe deside montre rekonesans li e renmen l menm lè li pa merite sa, paske li konnen se sèl Bondye ki ka chanje konpòtman l. Bondye pral onore obeyisans li ak lafwa li.

Yon madanm dwe respekte chwa Bondye fè pou l mete mari l kòm chèf, montre l respè nan tout sikonstans, epi onore otorite l. Li dwe soumèt ak respekte l menm lè li fè erè epi li pa merite sa, lapriyè pou Bondye fè chanjman ki nesèsè nan li. Bondye pral onore obeyisans li ak lafwa li.

(2) Koup marye yo dwe devlope vrè entimite espirityèl ak fizik.

Yo dwe chèche konnen tèt yo pi byen san pè, san kritik, san konparezon ak lòt moun, san abi, san dezi egoyis, san imilyasyon. Yo dwe viv ak transparans ak entegrite devan Bondye ak devan mari oswa madanm yo.

Koup marye yo ta dwe konte sou favè Bondye lè yo pa kapab satisfè atant youn lòt.

Lè Adan ak Èv te peche e yo te fè eksperyans wont ak regrèt, Bondye te manifeste pouvwa l pou l rachte yo. Li te sakrifye yon bèt pou fè rad pou Adan ak Èv pou kouvri toutouni yo (Jenèz 3:21). Aksyon divin lanmou sa a senbolize favè Bondye ak pwomès redanmsyon gras a Kris la. Kris la ban nou padon ak restorasyon. Gras a li, yon koup marye ka reprann entimite yo san yo pa wont, menm apre yon separasyon.

Konklizyon

Maryaj se yon enstitisyon divin epi li pa yon enstitisyon imen. Se poutèt sa, nou dwe gade nan Bondye pou enstriksyon, pa nan mond lan oswa kilti. Se sèl Bondye ki konnen ki jan pou nou fè maryaj nou fò, dirab ak benefisyè. Anplis de sa, nou p'ap janm ka vin mari oswa madanm nou vle yo san Lespri Sen an!

Diskisyon group

- Ki verite sou maryaj anpil moun sanble bliye?
- Esplike prensip Legliz la ta dwe anseye pou ranfòse maryaj yo. Ki konsèp ki patikilyèman manke nan moun ki bò kote w?

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la,

Mèsi paske w te ban nou bèl kado maryaj sa a. Mèsi pou konsepsyon eksepsyonèl la. Ede nou pran angajman ki nesèsè pou gen yon maryaj ki konsistan avèk plan ou yo.

Ede nou eksprime lanmou ki sanble ak Kris la pou Legliz la.

Ede nou simonte prejije kilti nou an nan respè youn pou lòt.

Mèsi pou prezans Sentespri a ki fè relasyon yo kontan ak solid.

Amèn

Egzèsis leson an

(1) Idantifye de prensip ou te dekouvri pandan leson sa a. Ekri yon paragaf ki eksplike chak prensip ak pwòp mo ou.

(2) Prepare yon prezantasyon kout sou youn nan sijè ki nan lis anba a. (Lidè klas la ap bay chak elèv yon sijè.) Prezante travay ou nan kòmansman pwochen klas la.

- Konsepsyon Bondye a pou inyon atravè maryaj
- Objektif bibliik maryaj yo
- Wòl Bondye bay mari oswa madanm ak enpòtans yon lavi ki ranpli ak Lespri pou akonpli yo
- Nati a irevokabl nan maryaj

(3) Si w pa marye epi w gen plan pou w marye alavni, ekri de paragaf sou angajman w genyen pou w obeye prensip Bondye yo nan pwochen maryaj ou. Si w marye, ekri 2 paragaf pou w obeye prensip Bondye yo nan maryaj ou.

Respè pou fanm yo

Anvan w ale nan Leson 4, klas la ta dwe etidye epi diskite sou Apendis A. Sa a se yon diskisyon tou kout sou respè pou fanm, yon sijè enpòtan ki gen rapò ak maryaj ak fanmi.

Leson 4

Kesyon ki gen rapò ak seksyalite

Objektif lesan an

Nan fen lesan sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Dekri enpak lèzòm te tonbe sou nati imen ak dezi seksyèl.
- (2) Eksplike idantite pèsònèl ak koneksyon li ak etik pèsònèl.
- (3) Adopte yon pwèn de vi bibliik sou seksyalite imen ak imoralite seksyèl.
- (4) Libète peche epi fè eksperyans viktya sou tantasyon imoralite a.
- (5) Ekip pou sèvi ak moun ki bezwen èd ak viktya.

Christopher Yuan

Christopher te grandi Ozetazini nan yon fanmi Ameriken Azyatik. Soti nan ane adolesan li, li te santi atire gason epi li pa fanm. Paran li yo te choke ak wont dejwe pitit gason yo. Kòm yon granmoun, li te gen relasyon ak gason. Li te espere jwenn lanmou vrè ak yon relasyon serye, men chak tantativ te fini nan echèk. Li te kòmanse gen relasyon imoral ak anpil gason. Lavi Christopher te chanje lè manman l te vin kretyen e li te montre l nouvo lanmou ak afeksyon. Li te rann li kont idantite prensipal li se yon moun nan imaj Bondye a. Li te repanti e li te remèt tout aspè nan lavi l bay Bondye. Relasyon li ak Bondye te pèmèt li jwenn yon objektif nan lavi l e li te pèmèt li akonpli.

Tonbe nati imen ak move dezi

Lè Bondye te kreye Adan ak Èv, yo te pafè nan tout sans, san defo oswa echèk (Jenez 1:31). Nati yo te aspire sèlman jistis ak bonte. Espri yo ak kò yo te fonksyone pafè. Lè sa a, Adan te chwazi dezobeyi kòmandman Bondye a. Lè sa a, nati imen te pèvèti (Women 8:20-23). Kò moun ak lespri yo te afekte. Konsekans peche yo afekte tout èt imen, menm moun ki trè entèlijans ak an sante. Peche te domaje ireparabman yon nati ki te deja pafè. Kreyasyon pa ka geri totalman jiskaske Kris la retounen (1 Korentyen 15).

Nan sans de domaj ki fè nan lanati ak kò imen an, nou pa ta dwe atann ke dezi natirèl kò a toujou rete an sante ak pi. An reyalyte, anpil nan dezi nou yo pa apwopriye. Gason enstenktif vle sa ki mal. Jezi te mete aksan sou nati peche limanite nan lis divès kalite peche ki soti nan kè a (Mak 7:21-22).

Nan lesan sa a nou adrese pwoblèm ki gen rapò ak seksyalite. Nan tout emosyon imen, dezi seksyèl yo pafwa pi pwisan.

Yon moun ki fè eksperyans dezi seksyèl imoral yo twouve yo natirèl. Li kwè ke pa gen okenn rezon pou blame li lè li aji sou dezi li. Sepandan, tout moun dwe reziste sou tandans natirèl yo pou yo ka fè sa ki byen. Yon moun ka gen yon tandans natirèl pou bay manti, vòlè, vyolans, parès, oswa enpasyans. Ou pa responsab kondisyon ou te fèt nan yo, men si ou swiv dezi natirèl ou epi fè peche, ou koupab.

Pafwa abi anfans oswa lòt faktè anviwònman lakòz yon moun fè eksperyans ankouraje omoseksyèl oswa lòt dezi seksyèl ki pa apwopriye. Sepandan, dezi seksyèl sa yo pa ta dwe diferansye ak lòt fòm dezi imoral. Yon moun konsa bezwen gras Bondye pou delivrans ak pirifikasyon, kèlkeswa kòz pwoblèm nan.

Nou pa ta dwe sezi si kèk dezi enpi sanble nòmal pou kèk moun. Moun ki fè eksperyans dezi a pou peche konsidere li kòm yon dezi nòmal ak natirèl.

Nou se nati pitit kòlè (Efezyen 2:3). Fraz sa a vle di ke nou natirèlman gen tandans fè peche e ke nou ekspozè tèt nou nan kondanasyon lè nou fè peche ki sanble natirèl pou nou an. Yon moun ki fèt ak yon tandans patikilye pou peche pa ta dwe konfòme yo ak tandans sa a, menm si li sanble nòmal.

► Poukisa nou pa ta dwe obeyi tout dezi natirèl nou yo?

Bib la anseye nou ke nou rele pou nou tankou Kris la (Women 8:29). Nou dwe mete sou Senyè Jezikri. Dezi chanal pa ta dwe konstitiyè baz lavi nou. Olye de sa, nou dwe soumèt move enpilsyon nou yo bay otorite Bondye (Women 13:14).

► Ki jan nou ka soumèt move enpilsyon nou yo bay otorite Bondye?

Dezi seksyèl ou yo dwe soumèt ak objektif final ou, ki se fè glwa Bondye lè w reflekte imaj li. Yon lavi ki sèvi Kris la se yon lavi ki konsistan avèk imaj Bondye ou genyen an.

Idantite imen

Byen Konprann idantite imen

Gen kèk moun ki mal kwè ke nati imen yo kapab gide yo sou bon chemen an. Yo imajine ke dezi yo soti nan nati yo ka mennen yo nan satisfaksyon. Yo pa konnen ke nati sa a pa fè konfyans, paske li afekte pa peche. Dezi natirèl yon moun pap janm mennen yo nan akonplisman, paske dezi sa yo defòme. San Bondye, dezi natirèl yon moun pa ka mennen yo gen yon bon moral.

Èt imen kwè ke yo dwe swiv dezi yo ak emosyon yo detèmine objektif yo nan lavi yo. Yo konsidere li enpòtan pou gen yon idantite ki chape nenpòt otorite oswa egzijans moral. Yo kwè ke chak moun dwe deside pou kont li sa ki dwat ak enpòtan pou yo. Yo konte sou nati yo pou gide yo sou bon chemen an. Yo pa renmen enstitisyon oswa règ ki limite konpòtman yo. Nati imen koripsyon vin estanda etik nan plas Pawòl Bondye a.

Paske seksyalite se yon pati fondamantal nan nati imen, anpil moun konsidere dezi seksyèl yo kòm yon faktè esansyèl nan idantite yo. Yo panse yo dwe obeyi dezi seksyèl yo pou yo santi yo tankou yo. Gen kèk moun ki kwè ke seksyalite pa limite a yon dezi oswa yon zak, men ke li se yon pati entegral nan **idantite** yon moun. Yo fè seksyalite idantite yo.

Kontrèman ak pwen de vi monn nan sou sijè a, **Bib la anseye nou ke èt imen yo se nan imaj Bondye a, ki te kreye nan bi tabli yon relasyon ak li. Se ladann vrè idantite nou an.**

Okenn eleman ki lye ak egzistans terès nou an pa ka ranplase idantite siprèm ak vrè nou an. Karakteristik egzistans nou sou tè a se tou senpleman yon refleksyon nan kondisyon lavi nou. Yo pa detèmine idantite nou.

Etik nou, sitiasyon sosyal oswa ekonomik nou pa konstitye idantite nou, men gen rapò ak kondisyon lavi nou. Yon moun ka vin yon doktè, yon atis oswa lidè nan yon peyi, sepandan li kanpe devan Bondye kòm yon kreyati nan imaj Granmèt la, epi idantite sa a se pi enpòtan an.

Seksyalite se yon pati enpòtan nan lavi. Moun fè eksperyans enklinalasyon seksyèl, dezi ak fristrasyon. Sepandan, sa a se nan okenn fason sou idantite nou; eleman sa yo gen rapò ak kondisyon lavi nou.

Èt imen yo fèt ak yon nati peche, paske peche Adan te lakòz yon separasyon ant limanite ak Bondye (Women 5:18). Sepandan, nati peche a se pa idantite nou; li afekte kondisyon lavi nou epi li ka chanje grasa favè Bondye ak pouvwa Bondye (Women 5:19).

► Ki diferans ki genyen ant idantite yon moun ak kondisyon lavi?

Idantite imen ak etik pèsònèl

Idantite esansyèl paske li sèvi kòm baz pou etik. Etik refere a prensip ki detèmine si konpòtman bon oswa move. Si yon moun kwè ke seksyalite yo defini idantite yo, yo pral santi yo gen dwa swiv enklinalasyon seksyèl yo.

Sa rive ke yon moun deklare: “Mwen fèt konsa, se nati mwen, donk mwen pa gen anyen pou m repwoche tèt mwen.” Bib la anseye nou ke nou tout fèt ak yon nati peche (Women 5:12, Efezyen 2:3). Nou pa ta dwe obeyi nati sa a jis paske li sanble natirèl pou nou.

Nati peche a se pa idantite nou, li jis lye ak kondisyon lavi yo. Seksyalite se pa idantite nou. Idantite nou se kreyati ki fèt nan imaj Bondye. Admèt reyalite sa a pèmèt nou konprann ke Bondye defini sa ki byen ak sa ki mal e ke nou dwe rann li kont. Idantite nou ede nou konprann kritè pou konpòtman sen.

► Ki enpak konpreyansyon idantite yon moun genyen sou etik yon moun?

Yon bon pèsepsyon yon moun

Nou konnen ke moun ak anpil espès bèt yo separe an gason ak fi. Nou ta ka dekwi ke Bondye se gason oswa fi egalman, men nou ta mal panse sa. Bondye se yon nati siperyè ak sèks, li te egziste anvan kreyasyon sèks. Tou de sèks imen yo nan imaj Bondye a (Jenèz 1:27). Tou de sèks imen yo se ekspresyon imaj Bondye a.

Imaj Bondye a pa limite nan nenpòt karakteristik espesifik nan nati imen. Li pa limite a yon seri de karakteristik imen tankou kapasite pou renmen, apresye bote ak distenge byen ak sa ki mal. Nati imen an antye se yon refleksyon imaj Bondye a. Imaj Bondye a se sèl sans nan nou. Nou se esansyèlman bèt nan imaj Bondye a. Okenn eleman ki lye ak egzistans imen nou ta dwe vin idantite prensipal nou oswa konstitye baz etik nou an.

Chwa Bondye pou l bay chak moun yon sèks patikilye se plan li pou pèmèt moun sa a reflete imaj li. Gen kèk moun ki refize aksepte sèks Bondye ba yo a. Yo pafwa eseye viv tankou moun ki fè sèks opoze a. Gen kèk moun ki fè operasyon pou chanje kò yo. Sa a se yon afwon grav anpil nan kreyasyon Bondye a, paske yon moun pa ka vrèman chanje sèks yo lè li modifiye kò yo. Sèks nan chak moun se nannan nan nati yo, li se pa sèlman yon kesyon fizik. Bondye vle nou glorifye li epi reflete imaj li atravè sèks li ban nou chak.

Prinsib moral Bondye a

► Fè yon elèv li Ebre 13:4 pou gwoup la.

Vèsè sa a anseye nou ke maryaj merite pi gwo respè. Peche seksyèl se yon atak sou diyite maryaj la. Bondye pral jije imoralite seksyèl.

► Fè yon etidyan li 1 Korentyen 6:18 pou gwoup la.

Peche seksyèl gen ladann imajinasyon seksyèl, fònikasyon, adiltè, ensès, vyòl, abi seksyèl sou timoun, envèsyon ak pònografi.

- **Fantezi seksyèl:** imajine fè espresyon relasyon seksyèl ak yon lòt moun pase patnè w.
- **Fònikasyon:** nenpòt zak seksyèl ant moun ki pa marye.
- **Adiltè:** nenpòt zak seksyèl ki enplike yon moun ki marye ak yon lòt moun.
- **Ensès:** nenpòt zak seksyèl ak yon fanmi pwòch.
- **Vyòl:** Abi seksyèl ki enplike fòse yon moun fè sèks ak li kont volonte li.
- **Abi seksyèl sou minè:** nenpòt zak seksyèl ak yon moun ki pa gen matirite pou pran yon desizyon konsa oswa pou jere dezi seksyèl yo.
- **Envèsyon:** nenpòt zak seksyèl ant moun ki gen menm sèks.
- **Pònografi:** nenpòt reprezantasyon (sou fòm ekriti, imaj ak videyo) ki fèt pou pwovoke dezi seksyèl nan dekri nidite oswa aktivite seksyèl.

Tout pratik sa yo konstitye vyolasyon relasyon konjigal la.

Sonje ke chak peche se rezilta move jere yon bezwen ke Bondye kapab byen satisfè. Sèl kontèks fezab pou seksyalite relijye a se sa ki nan maryaj. Sèks ilejitim pwodui plezi imedya, men li anpwazonnen apeti espirityèl nou e li pouse nou nan kondanasyon. Sèks ilejitim detwi sansiblite nou pou sentete, jistis, ak prezans Bondye nan lavi nou.

Anpil pasaj nan liv Pwovèb la avèti nou ke imoralite seksyèl detwi lavi yon moun epi mennen nan lanmò (Pwovèb 2:16-19 ak Pwovèb 6:24-29, 32-33, pami lòt).

Robertson McQuilkin te di:

Nenpòt vyolasyon mantal nan objektif Bondye pou seksyalite imen se prèske menm grav kòm zak la li menm. Bondye pa t senpleman kreye gason ak fanm; li te kreye yo youn pou lòt, pou yo ta ini nan yon lyen entim ak pèmanan, sa ki nan maryaj, yon inyon ki te modele sou nati li. Pou akonpli gwo konsepsyon sa a, entimite dwe eksklizif ak angajman dwe definitiv, otreman sendika a pa egziste. Lwayote se sitou yon kesyon de mantalite. Nenpòt vyolasyon eksklizivite nan relasyon entim la, nan angajman pèmanan ak nan konfyans mityèl gen orijin li nan panse.¹⁵

► Fè elèv yo li 1 Korentyen 6:9-11, 15-20 ak Matye 5:27-30 an gwoup.

Chak sosyete gen vizyon kiltirèl li sou relasyon ant gason ak fanm. An jeneral, pwennvi sa a mwens egzijan pase prensip moral ki nan Bib la. Anpil kilti kontante ak règ ki nesese pou kenbe lòd nan sosyete a. Yo tolere peche seksyèl si li ka jere ak prekosyon ase pou evite konsekans danjere oswa eskandal. prensip moral bibliik yo diferan.

Malerezman, kèk legliz aplike moral yo nan kilti yo epi yo pa sa ki nan Bib la. Yo pini moun ki gen peche yo aparan epi yo neglije, men yo tolere menm peche yo nan men moun ki gen plis atansyon pou kache yo oswa fè fas ak konsekans yo.

Vèsè sa yo anseye nou ke moun ki angaje yo nan peche sa yo pa kretyen e se poutèt sa p ap eritye Wayòm Bondye a. Kèk kretyen nan Korent te esklav peche sa yo nan tan lontan, anvan libète yo.

Nenpòt doktrin ki eskize nenpòt nan peche sa yo nan lavi yon kretyen ki deklare se fo. Si yon moun pretann li se yon disip Kris la pandan l ap fè peche seksyèl, Bib la mande Legliz la pou l ekskli l nan ran li yo epi pou l pa konsidere l kòm kretyen (1 Korentyen 5:11-13).

Dirijan legliz yo dwe bay yon bon egzanp. Vrèman vre, lè yon legliz pèmèt minis yo abiye san modès oswa pèmèt danse sansyèl nan Legliz la, sa vle di ke dezi seksyèl enpi yo nòmal. Legliz sa a sijere ke peche seksyèl pa grav.

¹⁵ Robertson McQuilkin, *An Introduction to Biblical Ethics*, 2nd ed. (Wheaton, IL: Tyndale House Publishers, Inc., 1995), 216.

Abitid rad yon sosyete ka mennen moun yo konsidere ke bon rad se yon bagay ki ekspozè kò a pwovoke atraksyon seksyèl. Manm legliz yo pafwa fè erè sa a, sitou pandan seremoni espesyal yo. Yo panse ke rad yo pa satisfèzan si li pa konfòme ak mòd sosyete yo a. Legliz la dwe anseye ke atitid sa a pa bon. Yon kretyen pa ta dwe chèche eksite move dezi nan lòt moun. 1 Timote 2:9-10 anseye nou ke yon kretyen ta dwe abiye ak aji yon fason pou fè moun ki obsève l 'rekonèt ke li ap viv yon lavi modere ak pwòp epi li pa vle fè peche oswa yo dwe yon sous. tantasyon bay lòt moun.

Pònografi

Pònografi se nenpòt reprezantasyon (sou fòm ekriti, imaj ak videyo) ki fèt pou pwovoke dezi seksyèl nan dekri nidite oswa zak ki gen yon nati seksyèl.

Entènèt la fè li pi fasil jwenn aksè nan pònografi atravè mond lan. Anpil ansyen pastè ak lidè pa t santi menm tantasyon yo paske Entènèt la pa t egziste lè yo te jèn. Pwobableman yo gen difikilte pou yo konprann defi jèn jenerasyon an. Sepandan, youn dwe aprann aplike prensip bibliik yo nan chwa amizman.

Pònografi pa bon paske li fèt pou tante yon moun pou l imajine sèn fònikasyon, adiltè ak anpil lòt fòm pèvèsyon seksyèl. Pònografi atire moun ki gen move dezi. Li ankouraje ak fasilite yon moun patisipe nan aksyon imoral Bondye kondane. Jezi fè li klè ke senpleman imajine zak imoral se peche (Matye 5:28).

Pònografi se movè. tou nan limit ke li devalorize èt imen ak relasyon moun. Li transfòme seksyalite nan yon aktivite egoyis. Li trete èt imen kòm objè pou plezi seksyèl olye pou yo bay yo valè kòm èt ki kreye nan imaj Bondye a epi ki fèt pou gen relasyon an sante.

Pònografi se depandans. Menm jan ak nenpòt lòt peche, pònografi bay depandans (Jan 8:24, 2 Pyè 2:19). Yon moun ki gade kontni pònografik santi yon gwo bezwen kòmanse ankò. Li pa ka imajine k ap viv san pònografi. Moun sa a panse lavi yo t ap vid e san sansasyon pònografi a ba yo. Menm jan ak nenpòt lòt dejwe, dezi a vin tou konsome ak moun ki konsilte kontni sa a bay lòt aspè pozitif nan lavi yo.

Pònografi se pwogresif. Moun ki konsène a mande yon kontni de pli zan pli eksplisit ak pèvès. Li pral fini jwi pratik ki ta degoute ak laperèz anvan.

Pònografi se danje. Yon moun ki gade kontni pònografik pa kapab kenbe relasyon nòmal ak lòt moun ankò. Dezi li vin tèlman nòmal ke yo pa janm ka satisfè. Li vin ensansib abi yo enflije sou lòt moun epi li aksepte ke lòt moun souffri pou plezi li.

Kèk efè pònografi

Nenpòt reprezantasyon imajinè zak ki genyen nan materyèl pònografik afekte lespri ak kò moun ki konsilte yo, egzakteman tankou yo t ap fè zak sa yo nan tèt yo.

Pònografi prezante sitiasyon ireyèl ki pwovoke yon santiman plezi nan sèvo a ki pi entans pase sa ki nan relasyon seksyèl natirèl.¹⁶ Sèvo a adapte ak nivo sa a nòmalman wo nan twòp plezi. Pou rezon sa a, sèvo a toujou mande pou ogmante kantite pònografi, ak ogmante pèvèsite, pou pèmèt moun ki gade materyèl pònografi sa yo kontinye santi plezi. Chanjman chimik nan sèvo a ka finalman mennen nan enkapasite fizik yon moun nan kenbe oswa jwi yon relasyon seksyèl natirèl nan lavi reyèl. Twòp plezi yo tou danjere nan pati nan sèvo ki responsab pou pran desizyon.

Bondye te fè relasyon seksyèl kòm yon mwayen pou lyen ant mari oswa madanm. Òmòn ki lage nan sèvo a pandan sèks kreye yon lyen emosyonèl ant patnè, konsa ranfòse relasyon yo. Seksyalite se yon bèl kado rezève pou koup marye. Gade pònografi kreye yon koneksyon emosyonèl ant espektatè a ak kontni pònografik la.

Kilpabilite ak wont ki asosye ak konsomasyon pònografi izole moun epi anpeche yo fòme relasyon an sante ak lòt moun. Emosyon sa yo tou detwi konfyans nan yon relasyon matrimonyal.

Pònografi lakòz dezekilib chimik nan sèvo a epi li gen anpil chans mennen nan depresyon mantal nan telespektatè a.

Sèn yo dekri nan kontni pònografik pafwa mennen nan vyolans ak abi nan relasyon seksyèl reyèl.

Pastè yo ak paran yo dwe avèti jèn yo sou danje pònografi yo. Paran yo pa ta dwe kite pitit yo antre nan Entènèt gratis si yo pa gen matirite pou reziste anba tantasyon. Nenpòt moun ki fè fas ak tantasyon pònografi ta dwe regilyèman pataje viktwa yo ak echèk yo ak yon moun ki fè konfyans, ki gen Bondye. Reyinyon regilye ak yon kreyen ki gen matirite ka ede moun ki gen pwoblèm nan kenbe angajman l genyen anvè pwòp e li ka ede l genyen viktwa ki konsistan.

► Ki etap ou ka rekòmande moun pou ede pwoteje tèt yo kont adiksyon pònografi? Ki jan Legliz la ka ede yo?

Abi seksyèl sou minè/Vòl

Abi seksyèl sou yon minè se yon zak nati seksyèl yon timoun souffri. Sa a se devyans seksyèl. Aksyon sa a danjere pou plizyè rezon, tankou:

- Li vyole prensip Bondye konsènan seksyalite nan maryaj (Ebre 13:4).
- Li detwi inosan timoun nan: timoun nan konfwonte ak eksperyans ke li pa ta dwe genyen nan laj sa a.

¹⁶ Tout enfòmasyon kin an paragaf sa ak 4 sa yo de <https://thefreedomfight.org>, se yon resous bibliik rekòmande pou moun ki vle libere anba jouk pònografi

- Li retire vijinite timoun nan (1 Tesalonisyen 4:3-7).
- Li bay timoun nan yon fo santiman koupab; timoun nan angaje nan yon move aktivite, men li pa kapab oswa pèmèt yo fè yon chwa reyèl.
- Li pouse timoun nan pran desizyon sou seksyalite san li pa gen matirite ki nesè pou fè sa.
- Li fè timoun yo chwazi konpòtman imoral pita paske yo santi yo sal oswa yo pa vo anyen (Matye 18:6).
- Li ogmante tantasyon pou timoun nan angaje l nan pratik pèvèsite oswa abizif alavni. Li konstitye yon abi moun vilnerab ak san defans.
- Li blese yon moun ki te kreye nan imaj Bondye a, ki gen yon valè inestimable (Jenèz 1:27).

Abi seksyèl sou minè pafwa rive nan fanmi yo ak zanmi yo. Pratik sa yo ka pase inapèsi paske manm fanmi ak zanmi yo fè konfyans epi timoun nan pè di nenpòt lòt moun.

Kadejak se yon zak fòse yo itilize sou yon moun (timoun oswa adilt) pou fòse yo angaje yo nan aktivite seksyèl san konsantman yo. Vyòl pa bon pou menm rezon ak abi seksyèl sou minè (Detewonòm 22:25-27).

Trafik sèks reprezante yon lòt fòm abi. Nan tout mond lan, etranje kidnape timoun ak jèn moun, epi paran yo vann pitit yo pou nourri rezo pwostitisyon ak pònografi. Fanmi ki nan povrete pafwa abandone pwoteje pitit yo kont move komès sa a paske yo dezespere pou lajan. Yon moun fè yon pwofi, men timoun yo pa sèlman blese fizikman, men tou, anpil domaje mantalman ak emosyonèlman. Sa a se yon peche nan opresyon pòv yo ak vilnerab yo ke Bondye pral jije (Pwovèb 14:31).

Peche yo fè kont timoun yo fè kè Senyè a lapenn (Matye 18:10-14, Sòm 146:7-9). Moun ki fè peche sa yo pap chape anba pinisyon (1 Tesalonisyen 4:6, Ezekyèl 7:8-9). Kreyen yo ta dwe pataje lanmou ak konpasyon Bondye epi fè efò pou yo defann, sove ak geri moun ki nan esklavaj (Pwovèb 24:11-12, Jòb 29:12-16, Sòm 72:12-14).

Mastibasyon

Mastibasyon se yon zak eksitan pati jenital yon moun pou plezi seksyèl oswa pou soulaje tansyon seksyèl.

Bib la pa kondane Mastibasyon. Sepandan, li ka mennen nan lanvi seksyèl, pònografi, ak fònikasyon, tout sa yo se peche (Matye 5:27-28, Matye 15:19-20).

Mastibasyonse pa yon pratik ki an sante paske li depandans: plis ou mastibe, plis ou vle fè li ankò.

Mastibasyonkonpilsif se nòm alman yon sentòm yon malèz pi pwofon, tankou pwoblèm emosyonèl oswa relasyon, oswa abi seksyèl sot pase yo.

► Fè elèv yo li 1 Korentyen 6:12-13, 18-20 ak 1 Tesalonisyen 4:1-8 an gwoup.

Bondye te fè entimite seksyèl nan maryaj pou kontribiye nan inite emosyonèl ak espirityèl mari ak madanm (1 Korentyen 6:16-20, Malaki 2:15).

Anpil moun panse ke Mastibasyonka ede yo fè fas ak selibatè jiskaske yo marye. Moun sa yo pa okouran ke pratik sa a, lè li vin abitye, ka reprezante yon menas pou bote ak entimite seksyalite matrimonyal alavni.

Mastibasyonse yon zak seksyèl ki echwe pou akonpli objektif prensipal seksyalite a: rantrè nan de moun vin tounen yon sèl kò, fizikman ak emosyonèlman. Mastibasyonpa ta dwe ranplase aktivite seksyèl nòm al ki an sante nan maryaj.¹⁷

Ki jan yon sèl moun ta dwe konpòte si Mastibasyonse yon pwoblèm nan lavi yo? Menmsi yon moun mastibe pou sèl bi pou soulaje tansyon seksyèl, li pi bon pou evite yon pratik konsa, poutèt tantasyon yo prezan e paske Mastibasyonpa akonpli objektif Bondye pou seksyalite.

Moun ki anba jouk Mastibasyondwe konfese epi abandone tout fòm imoralite nan lavi yo. Yo dwe regilyèman ak souvan rapòte vikwa yo ak echèk yo bay yon sipèvizè ki pi gran pou Bondye ki pral priye pou yo epi konseye yo.

Si Mastibasyonse rezilta pwoblèm emosyonèl oswa relasyon oswa abi seksyèl pase yo, yo ta dwe konsilte yon konseye pwofesyonèl kretyen.

Ansèyman biblik sou omoseksyalite

Maryaj se yon enstitisyon Bondye kreye pou asire yon relasyon dirab ak devwe ant yon gason ak yon fanm. Bondye te wè Adan te bezwen èd (Jenèz 2:18). Mo ki tradwi kòm "èd" deziyen nenpòt moun ki sipòte yon lòt, ki ede yo nan divès fason pratik ak itil. Bondye te kreye yon fanm e pa yon lòt gason pou vin ede Adan (Jenèz 2:22). Konklizyon istwa kreyasyon an deklare prensip jeneral maryaj pou tout limanite: Nan maryaj, yon gason ak yon fanm vin yon sèl (Jenèz 2:24).

Jezi te pale de plan Bondye te fè pou maryaj (Matye 19:4-6). Li te fè referans ak yon pasaj nan liv Jenèz la e li te di ke yon gason ak yon fanm ini pou vin yon sèl kò nan yon relasyon inik e irevokab.

Apot Pòl te fè anpil deklarasyon konsènan maryaj. Li te di ke maryaj se yon ilustrasyon ki anseye nou relasyon ki genyen ant Kris la ak Legliz la (Efezyen 5:22-33). Pandan tout pasaj sa a nan Efezyen, li te fè deklarasyon sou relasyon ki genyen ant gason ak madanm yo. Li

¹⁷ Dr. Tim Clinton and Dr. Diane Langberg, *The Quick-Reference Guide to Counseling Women*, (Grand Rapids, MI: Baker Books, 2011), 185.

te site deklarasyon li te jwenn nan liv Jenèz la ak liv Matye a konsènan relasyon inik ant yon gason ak madanm li (Efezyen 5:31). Pasaj sa a montre klèman ke maryaj se yon relasyon ant yon gason ak yon fi.

Liv Levitik la prezante dispozisyon detaye nan lwa Bondye a pou Izrayèl. Lwa sa a fè konnen nenpòt gason ki kouche ak yon lòt gason tankou yon moun kouche ak yon fanm fè yon abominasyon (Levitik 18:22).

Penalite a pou aktivite omoseksyèl se lanmò pou tou de moun, paske yo tou de te komèt yon abominasyon (Levitik 20:13).

Gen kèk moun ki fè konnen liv Levitik la pa aplike nan epòk nou an. Sètènman, kèk nan kòmandman yo nan liv sa a te gen enpòtans seremoni. Sepandan, kòmandman ki nan chapit 18-20 yo entèdi lòt pèvèsyon tankou relasyon seksyèl ak fanmi pwòch, relasyon seksyèl ak bèt, ak pwostitisyon yon pitit fi. Lòt kòmandman nan chapit sa yo entèdi sakrifis timoun, vòl, adorasyon zidòl, abi moun soud ak avèg, opresyon sou pòv yo, abi moun lòt nasyon, ak manipilasyon balans. Li klè ke kòmandman sa yo se enplemantasyon prensip Bondye yo nan moralite ak jistis, ki aplike nan tout èt imen, nan tout kote ak nan tout tan.

► Fè yon elèv li Women 1:18-32 pou gwoup la.

Pasaj sa a kòmanse ak yon deklarasyon ke kòlè Bondye pral sou tout moun ki fè espre revòlte kont li. Dapre pasaj sa a, apre yo fin rejte konesans yon sèl vrè Dye a, Kreyatè a, mesye sa yo te vin sèvi zidòl, yo t ap adore kreyati yo. Yo rejte verite a te mennen yo nan peche seksyèl, nan pwèn nan angaje yo nan aktivite omoseksyèl. Pasaj sa a fè konnen relasyon seksyèl ant moun ki gen menm sèks pa natirèl. Gen kèk moun ki konsidere pasaj sa a pou refere a vyòl omoseksyèl, men pasaj sa a presize ke moun te reyini ansanm pou fè sa ki mal e se poutèt sa yo te soufri jijman; Se poutèt sa se yon aktivite jwenti ak ekspre. Lè sa a, pasaj la bay lis divès kalite peche epi li dekri yon atitid rebelyon anvè Bondye.

Apot Pòl te site omoseksyalite pami lòt peche Bondye kondane (1 Korentyen 6:9-10, 1 Timote 1:9-10).

Responsablite Legliz la

Gen kèk legliz ki ap lite pou jwenn yon fason pou montre lanmou pou moun ki fè peche seksyèl. Gen kèk legliz ki tolere fòm peche seksyèl kòm nòmal, natirèl, ak inevitab.

► Ki responsablite Legliz la genyen nan zafè moralite seksyèl?

Ansèyman ak renmen jistis

Pafwa Legliz la sanble endiferan pou fòm imoralite seksyèl ke li konsidere kòm mwens danjere e mwens pèvès. Pa egzanp, li ka konsidere aktivite seksyèl pami jèn moun ki selibatè yo kòm yon bagay inevitab, olye pou yo anseye yo simonte tantasyon. Kretyen yo dwe respekte prensip Bondye yo pou yo viv sen epi rezève aktivite seksyèl pou maryaj.

Mesaj Legliz la dwe klè menm jan ak deklarasyon Bib la. Bondye pral jije moun ki imoral ak adiltè (Ebre 13:4). Yon kretyen pa ta dwe admire yon moun pou aksyon seksyèl imoral yo. Moun k ap swiv Kris yo pa ta dwe fè blag ki gen rapò ak imoralite seksyèl. Dapre ansèyman nan monn nan, peche seksyèl se akseptab, men sèten mezi yo nesesè pou anpeche gwosès ak maladi, men mesaj la nan Legliz la ranplase sa nan mond lan. Legliz la oblije anseye konsekans peche seksyèl yo: kè kase, fanmi devaste, tantasyon ogmante, mank satisfaksyon, ak santiman koupab.

Preche Levanjil

Legliz la dwe renmen tout pechè yo epi preche favè ak padon Kris la.

Tantasyon se pa yon peche, Kris li menm te tante, men san peche (Ebre 4:15). Legliz la pa dwe kreye yon santiman kilpabilite ak dezespwa nan yon moun ki tante, menmsi se yon tantasyon pou fè zak seksyèl pèvès. Dezi move yo pa menm nan tout èt imen, tout moun fèt ak yon nati peche ak defo spirityèl ki lakòz move dezi.

Yon pastè ka santi ke li pa gen okenn fòmasyon espesyal pou ede yon moun ki souffri dezi enpwòp, men li ka konseye ak ede yon moun ki fè fas a pwoblèm sa a menm jan ak nenpòt lòt moun ki fè fas ak peche. (De dènye pati leson sa a bay lòt konsèy espesifik pou ede kretyen yo simonte tantasyon imoralite seksyèl yo.)

► Ki jan Legliz la ta dwe reyaji lè youn nan manm li yo fè yon peche seksyèl?

Restore pechè a

Dapre Galat 6:1, Legliz la dwe veye pou restorasyon yon manm ki te peche. Se pa pou li kenbe yon pozisyon nan ministè a oswa retounen nan li byen vit apre li fin peche. Retablisman vle di ke yo aksepte tounen nan kominote ak sèvis Legliz la. Si manm nan repanti tout bon vre, Bondye ak Legliz la ap padone l. Legliz la dwe bay li asistans spirityèl pou ede l kenbe vikwa epi devlope rezistans spirityèl. Lè yon kretyen retabli dakò pou l rann kont pou aksyon l yo, li kapab piti piti reprann konfyans fanmi l.

Si yon ti fi ki pa marye vin ansent, Legliz la pa ta dwe ekskli li nan di Bondye mèsè ak sèvis legliz la san li pa eseye retabli l spirityèlman. Si li repanti e li soumèt anba responsablite spirityèl, li jwenn padon. Peche li a pa pi grav pase nonm ki te fè l ansent. Pafwa ti fi a resevwa tretman piman bouk paske konsekans peche l yo vizib pou tout moun.

Nan kèk kote Legliz la trete yon timoun ki fèt andeyò maryaj yon fason diferan, men sa a pa bon, paske se pa fòt timoun nan. Lanmou ak sipò Legliz la pou timoun nan pa vle di ke li aksepte peche.

Pwoteje moun vilnerab yo

Nan kèk sosyete, paran ki santi yo wont paske pitit fi ki pa marye yo vin ansent, yo tante yo touye timoun nan pou sove repitasyon fanmi yo. Sepandan, pap janm gen yon bon

rezon pou touye (Egzòd 20:13). Chak timoun ki poko fèt yo kreye nan imaj Bondye (Jenèz 9:6, Sòm 139:13-14). Ti bebe ti fi a dwe pwoteje, renmen ak nourri.

Pwopoze altènativ pou povrete

Legliz la se yon fanmi ki pataje menm lafwa. Li pa dwe limite tèt li nan kondane peche, men li dwe pran swen manm li yo tou. Pa egzanp, yon moun ki gen revni ki soti nan yon aktivite ki pa gen Bondye gendwa bezwen èd pou l devlope lòt sous revni.

Pa egzanp, plizyè jèn fi te ale nan yon gwo legliz e yo te chante nan koral la. Fanmi yo te pòv. Tifi yo te gen relasyon imoral ak gason pou yo ka touche lajan pou ede fanmi yo. Ki jan Legliz la ta dwe reyaji nan sitiyasyon sa a?

► Kisa legliz ou a ta dwe fè pou ede manm yo abandone vi ki pa gen Bondye a?

Ede moun ki sibi tantasyon yo

Pandan leson sa a nou te dekouvri anpil sijè difisil. Gen anpil moun ki t ap li leson sa a genlè gen difikilte pou konprann kèk nan sijè sa yo. Gen kèk lektè ki se lidè legliz ki bezwen konprann kijan pou yo konseye lòt kretyen ki fè fas ak tantasyon.

Kèlkeswa kalite tantasyon, sèten konpòtman ak reyaksyon ka ede yon kretyen genyen viktwa.

Pwen sa yo ka ede disip Kris yo:

- 1. Angaje byen fèm nan relasyon w ak Kris la** (Matye 16:24-27). Tantasyon pou fè imoralite seksyèl, tankou nenpòt lòt tantasyon reprezante, se atak Satan fè sou nanm ou (1 Pyè 2:11). Li vle sèlman vòlè, touye, ak detwi (Jan 10:10). Ou dwe kouri pou lavi ou (2 Timote 2:22).
- 2. Gen asirans lanmou Jezi** (Sòm 139:1-3, 1 Pyè 5:6-10). Jezi gen sousi pou lafwa w, bezwen fizik ou ak pite ou. Sou fòm imen, li te andire viktorye tantasyon fizik ak mantal nou fè fas a, e li gen favè nou bezwen pou triyonfe (Ebre 4:14-16).
- 3. Refize kwè manti dyab la** (Jan 8:44). Dyab la gendwa di w: "Jezi pa pran swen sitiyasyon w, sinon li ta retire dezi seksyèl sa a ki tèlman fristre pou ou." 1 Pyè 5:7-8 fè nou konnen Jezi gen sousi pou nou, pandan dyab la ap chèche detwi nou. Dyab la gendwa akize w kòm yon peche paske w gen dezi seksyèl (Revelasyon 12:10).
- 4. Konsantre sou Jezi epi adore** (Sòm 105:3-4). Dyab la vle detwi lafwa w ak relasyon w ak Bondye atravè eprèw (Jan 10:10). Sepandan, Bondye vle fòtifye lafwa w epi pèmèt ou fè lwanj li pi byen (1 Pyè 1:5-9). Lè w dedye w pou w adore Jezi, l ap antre pou l ede w (Sòm 46:2).
- 5. Medite sou Pawòl Bondye a** (Sòm 119:9). Lè w li, koute e medite sou Pawòl Bondye a ap ede w simonte tantasyon. Lè Jezi te fè fas ak tantasyon, li te sèvi ak Ekriti Sen yo pou l venk (Matye 4). Nou dwe fè menm bagay la tou.

6. Remèsye Jezi pou dezi seksyèl ou yo, pandan w ap priye pou w jwenn fòs pou simonte tantasyon (2 Korentyen 12:7-9). Ou ka remèsye Bondye pou dezi natirèl ou yo paske yo se yon pati entegral nan lavi ou epi mande pou ou depann sou Jezi epi chèche fòs li. Feblès ou ofri w opòtinite pou w gen matirite nan mache w avèk Bondye.

7. Ou dwe responsab pou omwen yon moun ki gen matirite, ki gen Bondye (Galat 6:2). Konfye ouvètman ak onètman nan yon moun (ki gen menm sèks ak ou) ki gen plis matirite nan lafwa a pral trè itil pou ou. Moun sa a ap konnen kijan pou l priye pou ou e l ap ba w konsèy. Lè w pale sou difikilte w genyen ak li, sa ap ede w kenbe pite ak kouraj nan lafwa w.

8. Sèvi lòt moun epi pran swen bezwen yo (Filipyen 2:3-5). Sèvi lòt moun pou w pa enkyete w twòp pou pwòp bezwen w ak dezi w.

9. Marye moun ki dwat dapre volonte Bondye (Pwovèb 5:15, 18-19). (Leson kap vini yo pale sou chwazi yon mari oswa madanm avèk sajès.)

► Kiyès nan lide sa yo ki nouvo pou ou? Kiyès ki te itil ou nan lavi ou?

► Ki lòt konpòtman oswa panse ki te itil ou?

Pite moral anvan maryaj

Anvan maryaj, jèn yo fè fas ak gwo tantasyon. Yo dwe definitivman kenbe nan tèt ou ke yo bezwen yon mari oswa madanm ki ka fidèl.¹⁸ Nenpòt relasyon ak yon moun ki vle gen plezi a kout tèmsan yo pa marye ta dwe entèdi. Ni yo ta dwe konsidere yon relasyon ak nenpòt moun ki pa yon kretyen devwe (1 Korentyen 7:39). Ou bezwen sèlman chwazi yon moun ki pral yon patnè maryaj fidèl ak yon bon paran.

Yon jèn ki vle gen yon maryaj siksè dwe yon disip fidèl ak angaje nan Kris la yon fason pou atire bon moun nan (Pwovèb 3:4-8). Yon moun demontre bon karaktè gra a konpòtman ki apwopriye ak abiye lidè (1 Timote 2:9-10). Moun ki konpòte yo irèsponsab anven manm sèks opoze a vle di yo dispoze antre nan yon relasyon ki baze sou dezi ki pa apwopriye (1 Tesalonisyen 4:1-7). Yon moun ki gen rad pwovoke move dezi pral atire yon moun k ap chèche plezi san angajman (Pwovèb 7).

Bondye te komisyone paran yo, pastè, ak lòt lidè kretyen yo bay konsèy sou konpòtman, abiye, ak chwa relasyon yo. Si jèn yo obeyi Bondye e yo soumèt devan dirijan sa yo, yo pral jwenn gwo benediksyon Bondye tankou pwoteksyon kont tantasyon ak sa ki mal.

► Fè elèv yo li 1 Pyè 5:5 ak Ebre 13:17 an gwoup.

¹⁸ Gade pwovèb 31:11-12, 1 Timote 3:11-12, Malachi 2:14-16, et Pwovèb 2:16-17.

Timoun yo ak jèn yo ta dwe soumèt ak sajès ak otorite paran yo ak dirijan esprityèl yo. Lidè yo gen responsablite pou yo ede jèn yo simonte tantasyon yo.

► Fè elèv yo li Women 13:14 ak 1 Korentyen 10:13 an gwoup.

Bondye p ap kite yon kretyen jwenn tèt li nan yon sitiyasyon kote l ap tante pi lwen pase kapasite l pou l reziste ak chape si l vle. Jèn yo gen yon devwa pou yo chape anba tantasyon (2 Timote 2:22). Sepandan, paran yo ta dwe anpeche pitit yo fè eksperyans tantasyon initil otan posib. Gen omwen twa fason paran yo ka fè sa:

- 1. Paran yo ta dwe bay enstriksyon espesifik** konsènan ki aktivite timoun yo ta dwe epi yo pa dwe fè, ki moun yo ta dwe asosye ak ki kote yo ta dwe ale (Efezyen 6:1-4). Paran yo pa ta dwe kite pitit yo fè fas ak sitiyasyon kote matirite yo p ap ase pou pwoteje yo kont tantasyon. Pa egzanp, si yon jèn gason ak yon jèn fi twouve yo poukont yo nan yon kote ki izole, yo pral gen anpil chans pou yo tante pou yo komèt zak ki pa bon.
- 2. Paran yo ta dwe anseye pitit yo aji yon fason responsab nan domèn kote yo tante.** Paran yo ta dwe priye ak jèn yo epi poze yo kesyon sou lavi yo. Efikasite kontwòl sa a depann de kalite relasyon ant paran ak timoun. Si timoun nan konsidere ke paran li pa renmen l, li pa aksepte l epi li pa sipòte l, li p ap vle admèt erè li yo.
- 3. Paran yo ta dwe bay jèn yo konsèy bibliik.** Paran yo ta dwe ede jèn yo egzamine sitiyasyon an nan limyè de prensip ki nan Bib la (Pwovèb 4:1-9, Pwovèb 7:1, 4-5). Yo dwe diskite ak jèn yo sou danje y ap fè fas. Yo dwe ede yo reflechi sou diferan chwa yo pral gen pou yo fè. Yo ka fè jèn yo reflechi alavans sou fason pou yo evite tantasyon yo ak ki aksyon yo dwe pran si yo rive.

Legliz la dwe pran distans ak kilti lè l ap defann moralite bibliik. Anpil kilti pa konsidere peche seksyèl kòm yon pwoblèm grav. Yo konsidere ke jèn moun ki selibatè yo lib pou yo gen relasyon seksyèl anvan maryaj. Legliz la pa dwe tolere peche. Li pa dwe konsidere peche seksyèl kòm nòmal nan mitan jèn yo. Bondye deklare ke moun ki pa chas yo pa gen eritaj nan Wayòm Kris la (Efezyen 5:5).

► Ki jan Legliz la ka ede jèn ki fè fas ak tantasyon monn nan?

► Fè elèv yo li Efezyen 5:3-7 ak Ebre 13:4 an gwoup.

Peryòd anvan maryaj la pa fèt pou fè sèks. Olye de sa, se yon etap kote gason ak fi a asire youn lòt ke yo pataje menm kwayans esprityèl ak bibliik yo. Peryòd sa a pèmèt yo konprann youn lòt epi devlope ase konfyans mityèl pou fè yon angajman pèmanan youn ak lòt. Si moun sa yo pa ka fè karaktè youn lòt konfyans, yo ta dwe mete fen nan relasyon yo epi yo pa marye.

Nan kèk sosyete, koup yo retade maryaj paske kilti yo mande pou yon seremoni elabore ak chè. Trè souvan, koup ap viv ansanm pou plizyè ane epi yo fè pitit pandan y ap retade maryaj. Gen kèk koup souffri konsekans finansye yon seremoni maryaj pou yon tan long

paske yo te pase tout sa yo genyen nan evènman an e petèt menm te prete lajan. Legliz la dwe yon kominote kretyen ki ofri yon lòt modèl maryaj. Maryaj kretyen se sou yon gason ak yon fanm ki angaje youn ak lòt ak Bondye, epi li pa ta dwe mande twòp depans ki retade seremoni an oswa mal avni koup la.

► Ki diferans ki ta dwe genyen ant maryaj kretyen ak tradisyon maryaj nan sosyete a?

Anseye timoun yo konsènan objektif Bondye ak règ konsènan seksyalite

Timoun yo wè epi koute enfòmasyon sou seksyalite. Yo koute opinyon lòt moun sou sa ki byen ak sa ki mal. Yon jou, timoun yo pral fè eksperyans santiman seksyèl, dezi, ak tantasyon. Se poutèt sa, paran kretyen yo dwe esplike timoun yo mesaj Bondye sou seksyalite. Timoun yo pa ta dwe konnen detay sou zak seksyèl la, paske yo pa ase matirite pou yo marye, e konesans sa a t ap soumèt yo anba tantasyon ki pa nesèsè.

Timoun yo bezwen konprann plan Bondye a ak responsablite yo genyen pou yo obeyi li. Yo dwe konnen yo pral fè fas ak tantasyon. Devwa yo se obeyi Bondye e kontwole dezi seksyèl yo jiskaske yo marye.

Dokiman sa a itil pou anseye timoun yo opinyon kretyen yo sou seksyalite san yo pa diskite sou detay yo sou zak seksyèl la. Ekri tèks la senp, menm jan ak yon konvèsasyon ant ou menm ak pitit ou a.

Diskisyon ak yon timoun

► Li Jenèz 2:7, 18-24 ak timoun nan.

Pasaj sa a rakonte sikonstans kote Bondye te kreye premye gason ak premye fi a epi li te mete yo nan yon relasyon espesyal.

Maryaj se yon relasyon espesyal Bondye etabli ant yon gason ak yon fi. Mari oswa madanm yo santi yon lanmou espesyal youn pou lòt. Relasyon sa a akonpaye pa yon plezi inik ke yo fè eksperyans lè yo ini kò yo intimman nan yon zak ki rele relasyon seksyèl. Bondye te kreye relasyon seksyèl pou fè mari oswa madanm plezi ak nan kèk ka, pou pèmèt fanm nan vin ansent yon timoun.

Relasyon seksyèl yo bay yon plezi patikilye, ki pouse gason ak fanm anvi wè ak manyen kò patnè yo epi jwi atansyon lòt la.

Bib la anseye nou relasyon seksyèl yo bon e yo bon pou yon mari ak yon madanm. Sepandan, Bondye tou fè li klè ke relasyon seksyèl ant de moun ki pa marye yo pa akseptab. Gen omwen kat rezon ki fè Bondye te etabli règ konsènan zak seksyèl la:

(1) Plezi seksyèl fèt pou maryaj.

Dapre plan Bondye, relasyon seksyèl ta dwe fèt nan maryaj. Malgre ke nenpòt gason ak fanm ka gen relasyon entim, plezi seksyèl pi entans nan maryaj paske mari oswa madanm yo konplètman devwe youn ak lòt. Pou moun ki pa marye, sèks pa gen menm siyifikasyon

an e relasyon satisfaksyon Bondye vle a pa posib. An konsekans, yon moun ki twò jèn pou marye pa ta dwe gen relasyon seksyèl. Pa gen moun ki ta dwe gen relasyon seksyèl anvan yon seremoni piblik pou selebre maryaj epi san yo pa te pran yon angajman ak konjwen yo. Tout moun dwe gen relasyon seksyèl sèlman ak konjwen yo.

(2) Dezi seksyèl yo trè fò.

Dezi seksyèl yo pa move, paske Bondye te kreye yo. Yon lòt bò, li pa bon pou fè espre ogmante dezi pou akonpli yon aksyon ki kontrè ak volonte Bondye. Pou rezon sa a :

- Andeyò maryaj, yon moun pa ta dwe fè zak ki ogmante dezi seksyèl, tankou gade oswa panse sou kò yon lòt moun.
- Andeyò maryaj, li entèdi pou touche yon lòt moun nan yon fason pou ogmante dezi seksyèl yo.
- Èt imen pa ta dwe chwazi imajine tèt yo komèt zak enpi.
- Èt imen pa ta dwe gade foto oswa videyo pou plezi wè kèk moun fè zak enpi.
- Pèsonn pa ta dwe abiye yon fason ki pouse lòt moun pou yo vle komèt move zak oswa pou imajine tèt yo ap fè sa.
- Pa gen moun ki ta dwe konpòte oswa pale yon fason ki bay enpresyon ke yo vle fè zak enpi.

(3) Dezi nou pa ka gide nou.

Bèt yo kite tèt yo gide pa ensten yo ak dezi yo. Nou pa bèt; nou se moun ki kreye nan imaj Bondye. Se poutèt sa, nou dwe reflechi anvan nou aji epi answit fè bon chwa. Santiman ak dezi pa ta dwe kontwole nou. Pafwa li bon pou nou swiv dezi nou; men pafwa, non. Dezi nou pa ka pèmèt nou detèmine ki lè sèks apwopriye. Olye nou obeye santiman nou, nou dwe swiv enstriksyon Bondye bay nan Bib la, avèk èd Lespri Bondye a.

(4) Sèks pafwa kreye tibebe.

Dapre plan Bondye, ti bebe yo dwe fèt nan yon relasyon ki baze sou lanmou. Dapre volonte Bondye, timoun yo bezwen anpil ane pou yo grandi nan yon fanmi ki renmen yo e ki pran swen yo. Yon ti bebe ki gen manman ak papa pa yon koup marye jeneralman pa benefisye de prezans similtan yon manman ak papa pou pran swen l jiskaske li vin granmoun.

Dapre kat pwen ki endike anwo yo, moun ki vle fè Bondye plezi epi ki gen yon lavi ki bay satisfaksyon dwe swiv direktif li yo. Yo dwe pran abitud solid pou reziste anba tantasyon pou yo dezobeyi Bondye.

Lapriyè yon timoun

Oh Bondye,

Mèsi paske w fè m yon ti gason oswa yon ti fi. Mèsi pou plan maryaj bèl e inik ou. Ede m renmen w ak obeyi w tout lavi m. Ou wè tout aksyon mwen epi ou konnen tout panse mwen. Ede m toujou obeyi enstriksyon w yo pou lavi m. Mwen vle fè ou plezi ak panse mwen ak aksyon mwen. Ede m ede zanmi m yo obeyi w lè w vin yon bon egzanp pou yo. Lè lè a rive, lè mwen grandi, ede mwen vin mari oswa madanm ou vle mwen ye a. Mwen renmen w Bondye mwen!

Amèn

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la,

Mèsi paske w kreye nou nan imaj ou, paske w bay lavi nou objektif ak sans. Mèsi paske w kreye estil pou ede nou refilete imaj ou.

Mèsi paske w byen planifye ak fikse objektif pou seksyalite moun nan maryaj.

Nou repanti pou zak dezobeyisans nou te fè kont Pawòl ou a. Lave nou, padone nou, epi sanktifye nou nan non Jezi (1 Korentyen 6:11). Libere nou anba esklavaj peche a (Women 6:6-7). Kounye a, nou prezante kò nou ba ou, nou angaje nou pou nou ajì jis (Women 6:13-14).

Ban nou adopte atitid ak konpòtman ki jis (1 Timote 4:7, Sòm 23:3). Se pou panse nou ak aksyon nou toujou fè ou plezi (Sòm 19:14). Mèsi pou pwomès la pou ban nou vikwa chak fwa nou jwenn tantasyon (1 Korentyen 10:13).

Amèn

Egzèsis leson an

(1) Li Galat 5:16-6:9 ann konsidere sijè yo te pale nan leson sa a. Reponn kesyon sa yo alekri:

- Ki diferans ki genyen ant dezi lachè (5:16) ak zèv lachè (5:19)?
- Ki 2 bagay yo pwomèt moun ki pratike zèv lachè yo (5:19-21, 6:7-8)?
- Ki jan yon kretyen ka jwenn fòs pou l reziste kont dezi lachè (5:16, 22-23, 25)?
- Ki kèk verite kretyen yo ta dwe sonje nan moman tantasyon k ap ede yo simonte? (Nonmen omwen kat nan pasaj sa a.)
- Ki enstriksyon yo bay kretyen yo nan pasaj sa a? (Nonmen omwen kat nan pasaj sa a.)
- Ki responsablite kretyen yo youn anvè lòt (6:1-2, 6)?

(2) Li Women 6:1-23. Reponn kesyon sa yo:

- Dapre pasaj sa a, ki verite ki karakterize chak kretyen? (Lis 6 a 8)
- Dapre verite sa yo, ki chwa kretyen yo dwe fè? (Lis 6-8 chwa.)
- Pou kisa yon kretyen kapab atann avèk viktywa lè li tante peche? (Ekri yon paragaf.)

(3) Li Women 8:1-14. Ekri yon priyè ki baze sou verite yo jwenn nan pasaj sa a.

(4) Memorize Women 6:11-14 ak Kolosyen 3:5-7. Nan kòmansman pwochen klas la, ekri oswa resite pasaj sa yo nan memwa.

Leson 5

Selibatè

Objektif leson an

Nan fen leson sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Konprann selibatè nan yon pèspektiv bibliik.
- (2) Idantifye priyorite bibliik pou chwa konsènan maryaj ak selibatè.
- (3) Pran angajman pou pite moral, pou Bondye, ak pou sèvis ki bay anpil pitit pandan peryòd lavi sa a.
- (4) Konfye lavi yo bay Jezi kòm Senyè epi jwenn plenitud nan li.

Adore Jezi, selibatè oswa marye

Etyèn ak Sara t ap eseye detèmine si maryaj se volonte Bondye pou yo. Sara te konnen lè l te marye ak Etyèn, ki te yon misyonè, lavi l t ap chanje nan plizyè fason. Li te pral deplase nan yon nouvo peyi, aprann yon nouvo lang epi adapte yo ak yon nouvo kilti. Li te konnen li te pral oblije kite abitud li yo ak konfò li dèyè. Li ta fè eksperyans fristrasyon ak sakrifis. Nan kondisyon sa yo, maryaj ta pa sèlman yon angajman lanmou anvè mari yon moun, men tou yon zak lafwa ak lanmou anvè Jezi.

Aprè yon tan, Etyèn ak Sara te reyalize ke yo pa konpatib e ke yo pa ta dwe marye. Sara te santi li desi. Li te priye pou desepsyon li. Li te priye pou l mande Bondye pou l ede l bay fwi nan sèvis li pandan peryòd sa a nan lavi l. Pandan l t ap priye, li te reyalize ke konte sou volonte Bondye se te yon zak lafwa ak lanmou pou Jezi menm jan maryaj t ap ye.

Selibatè

Nan kou sa a nou etidye plan Bondye pou maryaj. Atravè Bib la, nou aprann sou objektif Bondye genyen pou maryaj. Nou diskite sou enstriksyon Bondye bay pou maryaj ak fason pratik pou fòtifye relasyon konjigal nou yo. Nou dekouvri bonte plan Bondye pou maryaj la.

Maryaj se volonte Bondye pou pifò moun. Sepandan, anpil moun rete selibatè pandan plizyè ane anvan yo marye. Peryòd seliba sa a pafwa long. Gen kèk moun ki fè eksperyans yon lòt peryòd selibatè apre lanmò konjwen yo oswa apre yon divòs. Gen moun ki pa janm marye.

- Yon moun ka rete selibatè pou nenpòt nan rezon sa yo:
- Li pito avantaj ki genyen nan seliba pase sa ki genyen nan maryaj.
- Li gen krentif pou maryaj paske li pa janm obsève yon kay amoni.
- Li dedye a objektif tankou edikasyon oswa karyè.

- Li pa santi bezwen emosyonèl oswa fizik pou l marye.
- Li pa janm gen opòtinite pou yon bon maryaj.

Piske chwa yon moun selibatè gen anpil efè sou relasyon li ak Bondye ak lòt moun, leson sa a konsantre sou lavi yon sèl kretyen.

Deklarasyon Jezi ak Pòl sou seliba

Farizyen yo te poze Jezi yon kesyon konsènan divòs. Apre yo fin koute repons Jezi, disip li yo te konkli ke li pi bon pou yo pa marye (Matye 19:10). (Jezi ki te rete selibatè pandan tout lavi l sou tè a) te reponn ke pifò èt imen dwe marye e ke se sèlman kèk moun ki kapab aksepte selibatè alontèm (Matye 19:11-12).

Apot Pòl (ki pa t janm marye oswa ki te vèv) te bay kretyen selibatè Korent yo menm konsèy. Akòz tantasyon imoralite seksyèl, pifò moun dwe marye (1 Korentyen 7:2, 8-9). Pòl te konnen seksyalite nan maryaj se yon kado Bondye te bay (1 Korentyen 7:7, 1 Timote 4:1-5, Ebre 13:4). Pòl te deklare ke zak seksyèl la pa ta dwe fèt andeyò maryaj (1 Tesalonisyen 4:3-4).

Pòl te fè remake yon avantaj ki genyen nan selibatè. Kretyen selibatè yo kapab konsakre tan yo, enèji yo, ak efò yo pou fè Seyè a plezi ak sèvi nan ministè a (1 Korentyen 7:32-35).

Pòl te rete selibatè (1 Korentyen 9:5). Li te chwazi rete selibatè, pou l konsakre tèt li nan travay misyonè Bondye te destine l la. Li te konsidere selibatè yon kado (1 Korentyen 7:7-8). Li te andire anpil soufrans nan ministè li (2 Korentyen 11:23-28). Soufrans li te pi fasil pou l fè fas paske li pa t gen yon madanm oswa pitit pou l pran swen (1 Timote 5:8).

Byenke Pòl te rekonèt byenfè selibatè l genyen pou ministè l, gen tou benefis nan maryaj pou ministè.

► Ki avantaj seliba a genyen pou ministè a? Ki avantaj maryaj genyen pou ministè a? Pòl te di ke èt imen dwe konsidere plizyè bagay lè yo deside si yo marye oswa ou pa:

- Kapasite yo oswa enkapasite yo pou yo viv selibatè (1 Korentyen 7:9, 36-37)
- Sikonsans difisil aktyèl yo, tankou pèsèkasyon (1 Korentyen 7:26)
- Responsablite maryaj (1 Korentyen 7:27-28, 32-35)

Bon priyorite yo

Seliba pa ni pi bon ni plis esprityèl pase maryaj, youn ou lòt. Gen tantasyon, defi, benediksyon, ak benefis inik nan maryaj ak selibatè. Chak sitiyasyon se adapte a diferan moun ak tan.

Anplis de sa, kwasans pèsònèl ak konplè dwe soti nan relasyon nou ak Bondye, kèlkeswa sitiyasyon matrimonyal (Sòm 73:25, Sòm 107:8-9). Anplis de sa, tout kretyen (marye oswa ou pa) ta dwe konsantre yo sou letènite, paske lavi a kout e letènite sèten (1 Korentyen 7:31).

► Fè yon elèv li Matye 6:26–33 pou gwoup la.

Nan pasaj sa a, Jezi eksplike ke valè yo ak priyorite nan mond lan yo trè diferan de sa yo nan kretyen yo. Objektif final kretyen an se patisipe nan Wayòm Bondye a. Pi gwo priyorite kretyen an se viv yon lavi ki jis gra a favè Bondye. Bondye pwomèt pou l bay pitit li yo bezwen fizik ak materyèl si yo obeyi pawòl Jezi yo nan Matye 6:33.

Nan ki kontèks yon kretyen ta dwe marye? Si maryaj ka ede l pi byen defann enterè Wayòm Bondye a. Si maryaj ka ede l mennen yon lavi plis fwitye ak viktorye nan jistis.

Nan ki kontèks yon kretyen ta dwe rete seliba? Kit pouswiv maryaj oswa maryaj li menm riske distrè l nan wòl li nan Wayòm Bondye a. Si li ka gen plis pitit pitit espiyèlman lè li selibatè. Si li ka reyalize viktwa espiyèl epi kenbe pite moral san li pa gen entimite seksyèl ke maryaj bay.

► Si w selibatè, pran tan pou w reflechi sou tèt ou.

- Èske w obeyi Pawòl Bondye a?
- Ki travay Bondye konfyè w nan Wayòm li an?
- Ki sa ou panse se misyon alontèm ke Bondye ba ou pou lavi ou?
- Èske w panse maryaj ta amelyore oswa deteryore relasyon w ak Bondye ak travay ou pou Bondye nan monn nan?

Aksepte priyorite Bondye yo ede kretyen selibatè yo deside si yo marye oswa non. Priyorite sa yo tou ede nou detèmine kalite nou chèche pou yon mari oswa madanm potansyèl. Chak kretyen ki vle marye ta dwe chèche yon moun ki mete Bondye an premye, ki viv nan obeyisans Pawòl Bondye a e ki chèche elaji Wayòm Bondye a.

► Fè elèv yo li Efezyen 4:17-24 ak 1 Jan 2:15-17 pou gwoup la.

Èt imen yo santre tèt yo nan lanati. Yo obeyi dezi kò yo ak lespri yo (Efezyen 2:3), epi yo dispoze dezobeyi Pawòl Bondye a. Pechè yo souvan ajì pou plezi, konvenyans, oswa pou atire atansyon lòt moun. Priyorite yo se pran plezi. Yo ka fòme yon relasyon amoure ak yon moun ki baze sèlman sou atraksyon fizik. Yo ka kenbe yon relasyon ak yon moun tou senpleman paske yo santi yo yon sèten kantite eksitasyon nan prezans moun sa a.

Gen moun ki ka rejte maryaj akòz egoyis, paske se yon relasyon ki baze sou sakrifis. Moun sa yo jeneralman chèche angaje yo nan relasyon seksyèl andeyò maryaj, malgre lefèt ke Bondye kondane zak sa a (1 Korentyen 6:9-11).

Moun egoyis yo ka abandone konjwen yo lè maryaj la vin difisil. Yo ka divòse epi ale nan yon nouvo relasyon ak yon lòt moun. Bondye gen pi gwo benediksyon pou moun ki obeyi enstriksyon Pawòl Li a (Sòm 19:9, 12, Detewonòm 6:24).

Jezi envite nou fè Bondye plezi nan tout sikonstans (Matye 16:24, 2 Korentyen 5:9, Kolosyen 1:10). Antanke disip Kris, priyorite nan lavi nou dwe se Wayòm Bondye a ak jistis. Anplis de sa, priyorite nan pouswit maryaj nou dwe se Wayòm Bondye a ak jistis. Rezon ki

pouse nou nan maryaj ak mwayen nou aplike pou reyalize li dwe onore Bondye. Nou dwe atantif ak valè Jezi yo epi obeyi pawòl ki bon ak jistis li yo. Finalman, nou dwe onore Bondye lè nou satisfè atant li mete sou nou antanke mari ak madanm.

Gen yon tan pou tout bagay

Pou pifò moun, laj granmoun se pi bon moman pou yo marye (Pwovèb 5:18, Malachi 2:15, Tit 2:4). Yon jèn adilt ta dwe deja resevwa fòmasyon ak pare pou fè fas a lavi. Yon gason oswa yon fanm dwe gen matirite, kapab pran responsablite epi pran desizyon reflechi (1 Timote 4:12). Ideyalman, jèn adilt yo ta dwe pare pou yo pran responsablite yo nan maryaj ak elve timoun yo. Kò yo tou pare pou fè pitit e nan pifò ka yo fè eksperyans gwo dezi seksyèl ak nesosite pou entimite konjigal.

Jodi a, anpil jèn adilt ki soti nan diferan kilti retade maryaj jiskaske yo fini kolèj oswa yo vin pwofesyonèl etabli. Lòt jèn adilt pa enterese nan maryaj paske yo prefere viv san okenn responsablite.

Anpil jèn adilt mennen yon vi sèks imoral anvan maryaj. Yo fè eksperyans dezi seksyèl pwisan. Sou yon nivo emosyonèl, yo vle konpay entim. Sepandan, yo pa vle pran angajman pou yo marye e pou yo kòmanse yon fanmi akòz objektif yo nan lavi yo oswa paske yo refize pran responsablite yo.

Jèn adilt kretyen k ap retade maryaj yo bezwen byen egzamine priyorite yo. Yo dwe asire yo ke yo viv yon lavi ki pi bon pou Bondye e yo suiv volonte Bondye. Gen kèk ki bezwen konsidere enpòtans Bondye bay maryaj ak elve pitit Bondye.

Koup ki viv ansanm san yo pa marye

Pafwa yon gason ak yon fanm ap viv ansanm nan yon relasyon entim, san yo pa marye. Yo ka vin atache youn ak lòt san yo pa marye. Rezon ki fè yo diferan:

1. Pafwa pratik kiltirèl ki mande seremoni elabore ak chè anpeche koup pòv fè maryaj akseptab.
2. Pafwa yon koup refize maryaj paske yo pè echèk posib. Moun sa yo te konsidere ke yon separasyon ta mwens dezans si yo pa marye. Yo ka espere ke relasyon yo ap vin pi fò lè yo viv ansanm.

Bondye rezève entimite seksyèl pou koup marye (Ebre 13:4). Koup ki viv ansanm men ki pa marye ap dezobeyi Pawòl Bondye a. Entimite yo p'ap janm nèt sou tout pwen poutèt yon mank de definitif Et eksklizif angajman youn pou lòt ak yon mank de konfyans mityèl.

Kretyen pa dwe pran egzanp pechè yo, men yo dwe obeyi Pawòl Bondye a. Legliz la dwe soutni prensip moral Bondye yo epi ofri sipò pratik pou ede koup yo swiv yon plan ekriti pou maryaj. Pa egzanp, si yon koup pa kapab òganize yon maryaj ki koute chè, fanmi kretyen an ta dwe ede yo òganize yon maryaj modès. Kidonk, koup yo pral kapab obeyi prensip moral Bondye yo lè y ap marye. Anplis de sa, koup la pa pral oblije ale nan dèt nan

kòmansman an nan maryaj yo. Kreyen yo dwe konnen ke maryaj ale pi lwen pase yon senp seremoni maryaj; li mande yon angajman serye ak sensè.

► Fè elèv yo li Women 12:2 ak Filipyen 2:15–16 an gwoup. Diskite sou enpak angajman moral kreyen an sou kilti dominan an.

Selibatè an santé

Yon kesyon de soumisyon

Tout pitit Bondye yo dwe remèt dezi yo bay Jezi. Jezi se Senyè. Pandan tout lavi yo, kreyen yo pral teste nan devosyon yo pou Jezi, Seyè yo. Yo pral rankontre moman difisil, byen yo anvi a p ap rive e Jezi pral mande disip li yo: “Èske se mwen menm Seyè a? Èske ou fè konfyans nan bonte mwen? Ou panse mwen gen yon plan pafè? Èske w ap obeyi m? Ou pral abandone tèt ou ban mwen? Èske w ap soumèt ak volonte mwen? Èske w ap glorifye m nan sitiasyon sa a?”

Gen moun ki kontan rete selibatè. Sepandan, moun ki anvi marye e ki pa janm reyisi nan efò sa a dwe aksepte ak imilite chwa Bondye fè pou l retade maryaj yo.

Kreyen yo dwe konprann ke si Bondye vle pou yo marye, li pral manifeste sa nan tan apwopriye ak nan yon fason apwopriye. Sepandan, Bondye dwe toujou priorite, e li dwe fè tout konfyans li.¹⁹

Bondye bon e li fè konfyans. Li vle akonpli zèv li yo nan kè ak lavi kreyen selibatè yo. Bondye ap toujou bay pitit li yo sa ki pi bon, sa enkli benediksyon ki pote pi gwo glwa pou Jezi. Bondye travay nan tout bagay pou fè nou tankou Jezi nan karaktè (Women 8:28-29), epi pou pèmèt nou adore Jezi pandan tout tan letènite (1 Pyè 1:6-7).

Bondye pafè, li kapab bay youn nan pitit li yo yon mari oswa madanm ki gen Bondye. Li ka ede yon nonm kreyen jwenn yon madanm ki gen Bondye, depi mesye a chèche yon madanm vètye ki onore Bondye ak lavi li (Pwovèb 18:22 , Pwovèb 19:14 , Pwovèb 31:10).

Yon fanm selibatè ki konsakre tèt li bay Kris la ka konte sou Bondye pou l pran swen bezwen l yo pafètman, menm si li mennen yon gason marye ak li oswa non. Li kapab viv yon lavi ki bay satisfaksyon e ki gen anpil pitit esprityèl grasa dispozisyon Bondye ak fidelite l.

Si selibatè se volonte Bondye pou li, li pral yon konpayon pafè, yon founisè, yon pwoteksyon, ak yon dirijan. Jezi kapab mari l (Izayi 54:5), epi li ka renmen l, onore l, soumèt ak obeyi l, olye pou l yon mari sou tè a.

Si maryaj se chwa Bondye pou li, peryòd seliba a ap anseye l pou l fè Bondye konfyans (sèl amoure pafè a, founisè, pwotèktè ak lidè), pandan y ap aprann renmen, onore ak soumèt ak yon mari enpafè ak imen.

¹⁹ Tire de Leslie Ludy, *Sacred Singleness* (Eugene, OR: Harvest House Publishers, 2009), 24

Renpli nan Kris la

Tout kretyen dwe jwenn pi gwo akonplisman yo nan Kris la, pa nan yon konjwen. Menmsi yon moun vle marye, seliba pwolonje ba yo opòtinite pou yo asire akonplisman yo nan Jezi. Selibatè ofri opòtinite pou pwouve ke Jezi ase (Filipyen 4:11-13).

Bib la klèman mete aksan sou ke Bondye te kreye maryaj e ke nou dwe bay valè li kòm yon enstitisyon sakre (....) Li pa t 'bon pou Adan pou kont li, men se paske Bondye - pa t' kapab menm satisfè bezwen Adan an? Sètènman pa! Dapre Bib la, Bondye te kreye Èv paske Adan te bezwen èd, yon konpayon pou akonpli travay Bondye te rele l sou tè a. Sètènman, Adan ak Èv te resevwa anpil benediksyon ak benefis atravè relasyon yo, men maryaj yo pa t janm pran plas Bondye. Bondye te toujou prezan, e li te toujou premye ak premye sijè lanmou yo ak adorasyon yo.²⁰

Yon moun ka aprann plis santi lanmou Bondye lè li pa gen yon konjwen oswa yon fanmi ki kapab ba li afeksyon fizik ak emosyonèl. Pasaj tankou Sòm 73:25-26 bay ankourajman nan moman eprèv emosyonèl ak tantasyon fizik:

"Ki moun mwen genyen nan syèl la si se pa ou menm? Ak ki lòt bagay ou ka vle sou tè sa a, paske mwen avèk ou? Kò mwen ka fatigue ak kè m 'febli, Bondye rete wòch mwen an, ak byen presye mwen pou tout tan."

Kòm Leslie Ludy fè remake:

David, salmis la, te gen anpil konpayon nan lavi l. Sepandan, satisfaksyon pafè vèsè sa yo dekri a soti nan relasyon entim yon moun ak Bondye.²¹

Yon sèl kretyen pral reyalize ke Jezi se ase e ke yon relasyon ak Bondye satisfè.

Opòtinite pou sèvi

Lè kretyen selibatè yo jwenn satisfaksyon nan Kris la, yo fè selibatè yo tounen yon opòtinite pou sèvi lòt moun. Olye pou yo konsantre sou bezwen yo epi yo santi yo pa satisfè, yo aprann konnen bezwen lòt moun epi reponn yo. Ede lòt moun se youn nan pi bon fason pou mennen yon lavi ki bay anpil pitit e ki bay lavi. Karaktè yo devlope pandan peryòd seliba sa a ap pèmèt yo kontinye bay bon fwi pandan tout lavi yo.

► Fè elèv yo li Filipyen 2:3-4 ak Tit 3:8, 14 pou gwoup la.

Jan nou te di avan, sitistasyon lavi diferan bay opòtinite inik. Chak etap nan lavi ofri posiblité ak limit. Yon jèn fi te rive fè lis aktivite li ka fè paske li selibatè. Lòt gason ak fanm selibatè ka fè lis diferan.

²⁰ Leslie Ludy, *Sacred Singleness*, 66-67.

²¹ Leslie Ludy, *Sacred Singleness*, 67. Voir Proverbes 31:11-12, 1 Timothée 3:11-12, Malachie 2:14-16, et Proverbes 2:16-17.

Kòm mwen se yon jèn fanm selibatè, mwen ka pi fasil:

- Vizite granmoun aje yo epi pase tan avèk yo.
- Prepare epi sèvi manje pou sanzabri yo.
- Etidye Bib la an pwofondè epi prepare leson Bib la pou timoun yo.
- Ede fanm ak tifi lakay mwen.
- Pase tan nan lapriyè entèsesyon san yo pa deranje.
- Aprann yon nouvo pwofesyon.
- Ekri lèt ak kat ankourajman.
- Volontè pou ede lòt moun konplete pwojè yo.
- Byen vit adapte orè mwen an nan ka ta gen bezwen espesifik oswa evènman enprevi.

Chak moun gen opòtinite espesifik oswa responsablite akòz kontèks lavi yo. Yon lis konpile pa yon manman timoun piti ka gen ladan, pa egzanp, kontni leson li anseye pitit li yo oswa metòd li itilize pou edike yo. Pliske li se manman yo, Bondye ba li opòtinite ak responsablite pou l sèvi nan fason sa a. (Nan fen leson sa a, w ap fè lis ou a.)

Konpayi a

Li enperatif pou moun ki pa marye yo etabli relasyon an sante ak lòt moun. Jan nou te endike nan leson anvan yo, Bondye te kreye èt imen yo dwe nan relasyon ak li ak èt imen parèy yo.

- Selibatè yo bezwen konekte ak moun yo ka sipòte (timoun, jèn oswa granmoun aje).
- Selibatè yo bezwen konseye ki pi gran, ki gen plis matirite pou konseye yo epi bay yo pouvwa.
- Moun ki selibatè yo bezwen zanmi ki nan menm sitiyasyon ak yo, pou yo ka ankouraje youn lòt nan sèvis Senyè a epi pou yo gen zanmi.
- Selibatè bezwen fè zanmi ak koup marye ak fanmi yo. Zanmitay sa yo pote anpil benediksyon.

Relasyon divès ak lòt moun bay moun ki pa marye ak anpil opòtinite pou sèvi. Zanmitay bay kèk nan sipò emosyonèl ak espirityèl selibatè yo bezwen. Li fè pou absans fanmi an, sitou si yon moun ki pa marye pa rete tou pre moun yo renmen.

2 prekosyon nesesè:

1. Yon moun ki pa marye pa ta dwe angaje yo nan yon relasyon malsen oswa imoral akòz bezwen emosyonèl ak fizik li.
2. Chak moun dwe priorize relasyon yo ak Bondye pase nenpòt lòt relasyon ak lèzòm.

Panse yo

Tout kretyen ta dwe fè atansyon pou yo kenbe panse pwòp gra a favè Bondye (Pwovèb 4:23). Sòm 19:15 se yon priyè ki mande Bondye pou l ede nou dedye lavi nou ba li gras a pawòl nou ak panse nou. Lapriyè sa a fè nou sonje ke nou dwe responsab devan Bondye pou panse nou ak pawòl nou yo.

Se nou menm pou nou chwazi ki enfòmasyon nou mete nan lespri nou (Filipyen 4:8), kisa nou gade, koute oswa li. Si nou vle onore Bondye, nou dwe nourri panse nou ak yon kontni pi ki pral rale nou pi pre Senyè a epi ede nou obeyi li (Women 12:2, Women 13:14).

Moun k ap swiv Kris yo pa ta dwe pran plezi nan peche lòt moun (Sòm 101:3, 1 Korentyen 15:33). Pran plezi nan gade aksyon imoral yo se patisipe nan peche ki nan kesyon an (Women 1:32). Lè w gade ak koute aksyon sa yo, sa detwi sansiblite yon kretyen pou peche e li anpeche l konsantre sou dezi l pou l fè Bondye plezi (Pwovèb 13:20). Pawòl Bondye a mete aksan sou nesesite pou nou adore Senyè a tout tan (Pwovèb 23:17) epi pou nou rayi sa ki mal tankou Senyè a fè sa (Pwovèb 8:13). Si ou gen krentif pou Seyè a epi ou vire do bay sa ki mal, benediksyon ou yo asire (Sòm 111:10).

Lè nou dezobeyi enstriksyon Bondye yo konsènan enfòmasyon ki ta dwe antre nan panse nou ak sa ki enpòtan pou nou medite sou yo, nou dwe konfese peche nou yo epi abandone yo. Menm nan ka ou aksidantèlman koute oswa gade kontni ki pa apwopriye, ranplase panse negatif ki lakòz yo ak lide ki an sante ak Bondye.

► Fè elèv yo li Sòm 19:15, Sòm 1:1-2, Filipyen 4:6-8, ak Efezyen 5:25-27 pou gwoup la.

Pasaj nan Filipyen an anseye nou ke Bondye vle pwoteje kè nou ak lespri nou, men nou dwe kolabore avèk li nan medite sou jistis. Li esansyèl pou medite sou Pawòl Bondye a pou w gen panse ki an sante ak pwòp. Lèt Efezyen yo fè nou konnen Pawòl Bondye a pirifye nou. Netwayaj sa a sètènman gen ladan lespri nou ak panse nou.

► Ki aktivite ki ede w panse panse ki onore Bondye? Ki lòt vèsè ki ede w devlope panse ki an sante?

Selibat ak seksyalite

Si w ap etidye sèlman leson sa a, tanpri gade tou Leson 4, ki pale sou pite seksyèl ak pwoblèm moral.

Konklizyon

Selibatè bay kretyen yo opòtinite ideyal pou yo grandi nan relasyon yo ak Kris la epi aprann sèvi lòt moun. Selibatè yo dwe jwenn pwogrè nan Kris la pandan y ap fòme relasyon an sante ak lòt moun. Yo ta dwe itilize selibatè yo kòm yon opòtinite pou glorifye Bondye epi sèvi Wayòm li an. Mete Bondye an premye sa ede kretyen yo pran bon desizyon konsènan maryaj.

Diskisyon en gwoup

- Site epi diskite sou plizyè eleman esansyèl ki ta dwe gide desizyon yo pandan ane selibatè yo, chwa pou yo marye ak chache maryaj la.
- Ki jan legliz ou a kapab bay manm selibatè yo yon fason pi efikas?
- Ki jan fanmi w ka fè zanmi ak yon moun ki selibatè?
- Si w selibatè, ki sa w ka kontribye nan fanmi kretyen ou? Ki jan ou ka yon benediksyon pou moun tout laj ak tout kalite lavi?
- Ki nouvo konsèp pou ou nan leson sa a?
- Ki lòt sijè ou ta renmen pale nan leson sa a?
- Diskite sou fason konsèp nan leson sa a aplike nan lòt moman nan lavi a.

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la,

Mèsi pou lwayote w anvè nou pandan tout peryòd lavi nou. Mèsi pou temwayaj moun ki rete nan prezans ou ak pou glwa ou pandan ane yo te selibatè.

Ede nou konplètman rann tèt nou ba ou pandan tout lavi nou. Ede nou chèche ak jwenn pwogrè nan relasyon nou avèk ou. Ede nou sèvi ak opòtinite ou ban nou nan lavi nou jodi a.

Ba nou toujou onore ou nan chwa nou yo, panse nou yo, relasyon nou ak lòt moun ak sèvis nou yo. Fè nou fwi pou glwa ou.

Amèn

Egzèsis leson an

(1) Reflechki sou yon sitiyasyon kote Jezi te mande w pou w soumèt ak plan li a. Dekri, nan omwen de paragaf, sitiyasyon sa a ak repons ou. (Sa a kapab yon sitiyasyon aktyèl oswa yon evènman pase.) Ki jan lafwa ou te teste? Ki jan Senyè a gide ou? Èske w te soumèt ak plan li a? Kisa ou te di l? Ki jan obeyisans ou te manifeste nan sitiyasyon sa a?

(2) Ki opòtinite ki disponib pou ou akòz sitiyasyon matrimonyal ou, sèks ou oswa kondisyon lavi ou? Pou kounye , pa panse sou enkapasite ou. Yon lòt bò, pran kèk minit pou w fè yon lis aktivite ki ka fèt grasa sitiyasyon Bondye mete w nan moman sa a. Ekri: "Kòm mwen _____, mwen gen opòtinite pou...."

(3) Li epi medite sou pasaj bibliik ki anba yo, ki mansyone nan dènye pati leson an. Mande Bondye pou l revele w chanjman ou bezwen fè yo, pou panse w yo pral pi ak plezi pou li. Ekri yon lapriyè nan konfesyon ak angajman pou obeyisans.

- Sòm 1:1-2
- Sòm 19:15
- Sòm 101:3
- Sòm 111:10
- Pwovèb 4:23
- Pwovèb 8:13
- Pwovèb 13:20
- Pwovèb 23:17
- Women 1:32
- Women 12:2
- Women 13:14
- 1 Korentyen 15:33
- Filipyen 4:6-8

(4) Chwazi twa nan vèsè Egzèsis 3 yo epi memorize yo. Nan kòmansman pwochen klas la, ekri oswa resite vèsè yo nan memwa.

Leson 6

Preparasyon pou maryaj

Objektif leson yo

Nan fen leson sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Reyalize enpòtans yon bon genyen nan yon mari oswa yon madanm.
- (2) Dekri ki kalite moun ki merite marye ak yon kretyen, dapre kritè ak prensip bibliik yo.
- (3) Aplike prensip bibliik yo pou patisipasyon paran yo nan relasyon anvan maryaj.
- (4) Pran desizyon ki saj nan amitye anvan maryaj.

Rit ak Samyèl

Ruth te grandi nan yon fanmi kretyen nan peyi End. Yon jou, fanmi l te rakonte l konsènan yon jèn predikatè ki te rele Samyèl ki t ap chèche yon madanm. Yo te pale Samyèl tou de li. Rit reponn li pa vle rankontre l. Yon jou, lè l te tounen lakay li nan aswè, li te dekouvri Samyèl t ap tann li depi plizyè èdtan. Li pa t kontan wè l, men li te chita pou l koute l. Li te di l: "Mwen se yon pwofesè nan yon enstiti bibliik. Salè mwen pa trè wo. Mwen vwayaje tou pou m preche Levanjil la nan zòn ki difisil, epi pafwa mwen dòmi atè. Èske w pare pou w soufri avè m?" Pandan l t ap pale, Rit te kòmanse kriye, paske li te santi Bondye t ap fè l konnen se li ki gason pou l marye a. Apre konvèsasyon sa a, yo te rankontre detanzantan, men pa janm poukont yo, jiskaske yo marye. Jodi a, yo te sèvi ansanm pou plizyè ane.

Chwa a nan mari oswa madanm

Chwazi ak anpil atansyon!

Jezi te deklare ke maryaj se yon angajman pou tout lavi, dapre plan Bondye a (Matye 19:6-8). Maryaj se pa yon angajman alontèm, men se yon inyon ki dire tout lavi jiskaske yon mari oswa madanm mouri (Women 7:2). Fè yon chwa ki gen bon konprann!

Ou pa pral sèlman pataje bèl moman ak kè kontan. Ou pral pataje tou difikilte lavi a, doulè, kriz ak trajedi. Ou pa konnen ki kalite lapenn ou pral rankontre. Lè w marye ak yon mari oswa madanm ki bon ak Bondye se yon benediksyon nan moman difisil. Sepandan, moman sa yo sitou douloure lè mari oswa madanm ou pa fèm nan Senyè a. Ou marye ak yon moun pou tout rès lavi ou, ak pou pi bon ak pi mal. Chwazi mari oswa madanm ou ak anpil atansyon!

Ou marye ak yon moun pou w kòmanse yon fanmi. Chwa w ap detèmine papa oswa manman pitit ou yo ak granpapa oswa grann pitit ou yo. Ou chwazi yon moun ki gen lavi espiyèl ki pral enfluyans pwofondman lavi pitit ou yo. Konnen ke pitit ou yo pral imite karaktè mari

oswa madanm ou, abitud, ak konpòtman (Efezyen 5:1). Konjwen w ap fòme ak fòme pitit ou yo grasa egzanp li ak pawòl li (Pwovèb 23:26). Chwazi yon moun ki pral edike ak pran swen pitit ou yo, yon moun ki pral konseye epi korije yo ak swen, dilijans ak renmen. Konjwen w ap gen yon enpak sou plizyè jenerasyon, pou byen oswa mal. Chwazi avèk sajès!

► Fè elèv yo li Pwovèb 14:1, Pwovèb 24:3-4, ak Pwovèb 31:10-12, 30 pou gwoup la.

Chwazi yon mari oswa madanm se dezyèm desizyon ki pi enpòtan nan tout lavi w, premye a se chwa pou w aksepte Jezi kòm Senyè ak Sovè. Chwa w ap afekte kou lavi w epi l ap afekte anpil lòt moun. Yon chwa saj pote benediksyon pou ou ak anpil lòt moun. Yon chwa san konprann ap fè ou mal ak anpil lòt moun. Nan lapriyè chwazi!

Pa gen moun nan mond lan ki pafè. Ou gen pwoblèm, feblès ak echèk. Konjwen w ap enpafè tou e l ap rete konsa pandan tout lavi yo. Se poutèt sa, pa chèche yon mari oswa madanm pafè. Olye de sa, chèche yon mari oswa madanm ki renmen Bondye san rezèv. Chèche yon moun enb ki pral admèt ak korije erè yo ak echèk yo. Yon mari oswa madanm sa a pral yon benediksyon pou ou, epi w ap kapab sipòte ak ede lòt nan feblès ou.

► Fè elèv yo li Pwovèb 11:14, Pwovèb 12:15, Pwovèb 13:18, ak Pwovèb 23:22 pou gwoup la.

Chwazi avèk sajès. Chwazi pou lavi. Chèche konsèy nan men moun relijye ak paran ou. Koute rekòmandasyon yo. Pa kite emosyon w gide w. Chwa a twò enpòtan pou fè neglijan.

Pa marye ak yon payen

Bondye bay maryaj ant kretyen yo anpil enpòtans. Egzijans sa a baze sou enpòtans relasyon ak Bondye, ki se aspè ki pi enpòtan nan tout lavi ak letènite. Maryaj (relasyon ki pi entim ant de èt imen) afekte kominyon yon moun ak Bondye. Yon kretyen pa ka kenbe yon relasyon sere ak Bondye si mari oswa madanm li se yon payen.

Anplis de sa, enkwayans yon paran anpeche timoun yo vin pi pwòch Kris la. Nan fanmi kote youn nan paran yo pa kretyen, timoun yo raman tou nan sèvis Senyè a. Bondye vle sèvis nou e li mande nou pou nou fòme pitit nou yo pou yo sèvi l (Jenèz 18:19; Detewonòm 6:2, 7; Malachi 2:15).

Nan Ansyen Testaman an, pitit Izrayèl yo pa t gen dwa marye ak etranje.²² Bondye te konnen si yo te marye ak payen yo t ap fè Izrayelit yo adore lòt divinite, sa t ap detwi relasyon yo ak yon sèl vrè Dye a! Ansyen Testaman an revele nou ke senaryo sa a te fèt ann Izrayèl.²³

Jodi a, kretyen yo dwe marye sèlman nan mitan yo. Fè san konpwomi sou pwèn sa a. Pa jistifye yon relasyon amoure ak yon payen.

²² Exode 34:11-16, Deutéronome 7:1-6, Josué 23:11-13, Esdras 9-10

²³ Juges 3:5-7, 1 Rois 11:1-6, Esdras 9:10-15

► Fè elèv yo li 2 Korentyen 6:14–18 ak 1 Korentyen 7:39 an gwoup.

Lè mari oswa madanm ou pa kretyen

Bondye pa vle yon sèl kretyen marye ak yon payen. Se yon sètitud. Sepandan, si yon moun nan yon fanmi payen aksepte delivrans nan Kris la, yo dwe rete nan maryaj la sof si mari oswa madanm yo refize rete avèk yo (1 Korentyen 7:12-16). Gen ka kote mari oswa madanm ate yo te resevwa delivrans grasa lafwa mari oswa madanm kretyen yo (1 Korentyen 7:14, 16; 1 Pyè 3:1-2). Kretyen selibatè pa ta dwe janm konsidere marye ak yon moun ki pa pataje lafwa yo.

Karakteristik yo mande pou yon mari oswa madanm potansyèl

Preparasyon pou maryaj enplike nan devlope kalite k ap ede pwochen Veterinè cheval la vin yon bon konjwen. Lè w ap chèche yon patnè lavi, chèche yon moun ki kiltive kalite sa yo.

1. **Marye ak yon moun ki gen relasyon ak Kris la ap ranfòse relasyon w ak Senyè a epi ede w grandi esprityèlman** (2 Pyè 1:5-9, 2 Pyè 3:18).
2. **Marye yon moun ki gen bon karaktè.** Efezyen 5:33 envite madanm yo respekte mari yo, kèlkeswa karaktè yo, byenke respè pi fasil lè yo marye ak gason ki merite respè. Bon karaktè anglobe konpòtman tankou: padon, kontwòl tèt ou, imilite, dilijans, responsablite, ak yon mantalite anseye. Moun ou marye a pa pral pafè, men yo bezwen amelyore nan konpòtman sa yo.

Egzijans Bondye fè sou lidè Legliz yo ak madanm yo wo anpil (1 Timote 3:2-4, 8-9, 11-12; Tit 1:6-8). Si yon dirijan Legliz marye ak yon fi ki gen yon karaktè deplorable, ministè l ap pran yon gwo frape.
3. **Marye yon moun ki bati yon repitasyon pou pite ak bon kondwit** (1 Timote 2:9-10, 1 Timote 3:7, 2 Timote 2:19, Tit 1:15, Tit 2:4-5).
4. **Marye yon moun ki rezone nan Bib la** (Sòm 119:66). Lè l fè fas ak tantasyon, laperèz, yon move atitud oswa mank de motivasyon, li sonje, kwè ak obeyi Pawòl Bondye a (Pwovèb 4:4-6, Jozye 1:7-8). Lè yo fè fas ak nenpòt bezwen, danje, afliksyon, oswa difikilte, yo aprann vire atansyon yo sou Bondye epi jwenn èd yo bezwen nan Pawòl li a (Sòm 119:50, 92, 114).
5. **Marye yon moun ki pral yon bon papa oswa yon manman pou pitit ou yo:** yon moun ki pral anseye yo chemen Bondye yo epi mennen yon lavi kretyen egzanplè devan je yo (Pwovèb 6:20-23, Efezyen 6:4, 2 Timote 1). :5, 2 Timote 3:14-15).
6. **Marye ak yon moun ki chwazi pou li anba enfliyans zanmi ak konseye ki gen Bondye** (Sòm 119:63, 2 Timote 2:22).
7. **Marye yon moun ki soumèt devan otorite yo.** Yon gason ki gen bon konprann ap chèche marye ak yon fanm ki soumèt (Efezyen 5:22). Menm jan an tou, yon fanm ta

dwe marye ak yon gason ki soumèt devan Bondye ak moun ki gen otorite sou li, dapre volonte Bondye, nan Legliz la, nan travay li, ak nan gouvènman an (Women 13:1, Efezyen 6:5-8, Ebre 13:17, 1 Pyè 5:5). Lè mari l soumèt devan Bondye, l ap santi l pwoteje e l ap beni.

► Pami kalite ki endike anwo yo, kiyès ki pi enpòtan pou ou? Ki egzanp ou rankontre ki montre enpòtans karakteristik sa yo?

Maryaj ranje pa paran yo

Li nòmal nan anpil kilti pou paran yo fè aranjman pou maryaj pou pitit yo. Pa egzanp, nan yon sèten gwo peyi, paran yo jwenn yon patnè posib pou pitit yo epi yo pale ak paran timoun nan. Anjeneral, yo Lè sa a, fè aranjman pou yon reyinyon ant pitit gason an ak pitit fi. Jèn yo rankontre youn, de oswa twa fwa anvan yo pran desizyon pou yo marye oswa ou pa. Timoun yo ka gen chwa pou yo aksepte oswa non moun paran yo chwazi a, men yo pa gen tan ki nesesè pou yo byen konnen youn lòt.

Nan kilti sa yo, paran kretyen yo dwe swiv prensip biblik yo lè y ap chèche potansyèl patnè maryaj pou pitit yo. Yo ta dwe chèche mari oswa madanm relijye, ki gen bon konprann ak ki gen matirite pou pitit yo. Yo ta dwe chèche moun ki mete Bondye an premye nan lavi yo. Eleman sa yo dwe enfliyanse chwa paran yo, plis pase edikasyon, pwofesyon, sitiyasyon sosyal oswa nivo finansye.

Ranje maryaj nan fasonendepandan

Sajès pou paran timoun majè ki chwazi mari oswa madanm yo

Nan kèk sosyete ak kilti, sitou nan Ewòp ak Amerik di Nò, jeneralman jèn adilt chwazi mari oswa madanm yo pou tèt yo, san okenn entèvansyon nan men paran yo.

Paran kretyen nan kilti sa yo ka santi yo gen ti enfliyans sou desizyon pitit yo konsènan maryaj. Paran yo ka konsidere yo pa dwe fè objeksyon, menmsi yo pa apwouve chwa moun pitit yo gen entansyon marye a. Yo ka pè ke kritik pral lakòz pwoblèm relasyon ak pitit yo ak bèlfi yo nan lavni.

Menmsi paran kretyen yo pa chwazi konjwen pitit yo, yo dwe enfliyanse chwa sa a. Paran yo ta dwe diskite sou sijè sa a ak pitit yo lè yo piti toujou. Yo dwe fè espere modèl panse ak valè pitit yo (Detewonòm 6:5-9). Ki jan yon paran ka reyalize sa?

- 1. Fè yon bon modèl tèt ou kòm yon konjwen ak paran ki gen Bondye.** Si w pa obeyi prensip Bondye yo, enstriksyon w bay timoun yo p ap san valè. Si konpòtman ou pa koresponn ak mesaj ou a, pitit ou yo pral imite konpòtman ou olye pou yo koute pawòl ou yo.
- 2. Mete aksan sou prensip Bondye yo konsènan objektif lavi, objektif ak siyifikasyon maryaj, ak kalite ou dwe chèche nan yon konjwen** (Sòm 34:12-13). Lè nou gade, koute, li, oswa obsève valè yo nan mond lan, nou anseye pitit nou

yo ke mond lan se modèl nou an, olye de Pawòl Bondye a. Olye pou nou fè sa, nou ta dwe ede pitit nou yo devlope dezi pou Bondye lè nou sèvi ak egzanp moun ki swiv objektif Bondye. Nou dwe mete aksan sou benediksyon moun sa yo paske yo obeye Bondye.

3. Aprann pitit ou yo kritè prensipal la nan chwazi yon mari oswa madanm de karaktè. Aprann pitit ou yo, depi tou piti, pou yo obsève ak apresye bon karaktè lòt moun, plis pase yon kò atiran oswa pèsonalite. Anseye yo pou yo detèmine si kanmarad yo responsab oswa parese, obeyisan oswa rebèl, onèt oswa twonpe. Aprann yo bay karaktè yo plis valè pase aparans yo.

Si paran yo vle timoun yo pran opinyon yo an konsiderasyon lè y ap chwazi patnè maryaj, yo dwe anseye timoun yo ke li saj pou yo koute papa ak manman (Pwovèb 1:8). Adolesans oswa adilt twò ta pou ansèyman sa a; paran yo ta dwe anseye li lè pitit yo piti toujou (Pwovèb 4:3-9). Koute paran ki gen Bondye se youn nan fason Bondye pwoteje ak beni timoun yo.

Jan nou remake nan Leson 4, paran yo gen yon responsablite devan Bondye pou ede pitit yo kenbe pite moral nan relasyon yo ak lòt moun. Pou reyalize sa, paran sa yo dwe gen yon relasyon ki an sante ak ouvè ak pitit yo, pou yo vle rann kont yo ak aksepte konsèy yo. Kalite relasyon sa a bati depi nan premye ane timoun yo, lè paran yo anseye, edike, dirije ak korije pitit yo chak jou ak dilijans.

Sajès pou jèn moun k ap chwazi yon konjwen

Sajès Bondye akonpaye jèn kretyen ki dwe pran yon desizyon konsènan maryaj pou tèt yo. Men kèk bon konsèy pou pran bon desizyon:

(1) Rejte pwopozisyon ki kontrè ak Bib la.

Nou konnen, pa egzanp, volonte Bondye entèdi kretyen yo marye ak payen; se poutèt sa, nou pa ta dwe menm panse sou antre nan yon relasyon amoure ak yon payen.

(2) Priye pou w jwenn sajès (Pwovèb 2 ; Jak 3:13, 17).

Lè n ap chèche Senyè a ak tout kè nou, li ban nou sajès. Sajès soti nan etid ak anpil atansyon ak obeyisans Pawòl Bondye a. Bondye ban nou sajès tou grasa konsèy moun ki gen Bondye yo. Sajès Bondye pwoteje nou kont peche ak sa ki mal. Sajès li beni nou e li ba nou opòtinite pou nou fè eksperyans pi bon plan li pou lavi nou. Sitou, lè nou pran desizyon ki saj, nou glorigye Papa nou ki nan Syèl la.

(3) Swiv direksyon Lespri Sen an (Sòm 119:133, Pwovèb 3:5-7, Jeremi 10:23).

Lespri Sen an pap janm fè nou dezobeyi Pawòl Bondye a. Okontrè, li fidèlman raple nou sa (Jan 14:26, Jan 16:13-14). Li pwoteje pitit Bondye ki obeyisan yo kont peche epi li rekonpanse yo ak lavi ak lapè (Women 8:5-6, 13-14; Galat 5:16, 22-25). Menmsi ou pa konnen tout detay sou volonte Bondye nan yon sitiyasyon, ou dwe obeye sètetid ki deja

egziste. Ou konnen ke Bondye mande pou fideliteou esprityèl ak moral. Li mande w pou w evite sèten bagay epi aksepte lòt. Fè zèv jis pandan w ap priye pou direksyon Bondye.

(4) Bay atansyon ak konsèy moun ki gen Bondye yo.

Jèn ki soti nan fanmi relijye yo ta dwe chèche sajès nan men paran yo. Yo ta dwe transparan ak onèt ak paran yo sou plan maryaj yo. Yo dwe atantif ak enkyetid paran yo. Bondye te ba yo paran pou pwoteje yo kont mal epi ba yo konsèy. Jèn yo pa ta dwe gaspiye opòtinite pou yo resevwa benediksyon sa yo.

Anpil jèn kretyen pa gen posiblite pou yo resevwa èd nan men yon manm fanmi ki pi gran, ki gen Bondye. Yo ta dwe definitivman chèche konsèy nan men moun ki gen Bondye ki te demontre kapasite pou yo pran desizyon ki saj epi reyalize bon rezilta.

Sepandan, jèn yo pa dwe inyore konsèy paran yo, menmsi yo pa konnen Senyè a. Yon jèn ka oblije ale kont volonte paran ate pou l obeyi Bondye, men konpòtman sa a pa ta dwe janm pran fòm rebelyon (1 Samyèl 15:23) oswa mank respè (Egzòd 20:12). Kèlkeswa sa paran yo kwè, Bondye kapab adousi kè yo pou yo beni maryaj pitit gason yo oswa pitit fi yo. Lè yon pitit gason oswa yon pitit fi priye epi li pran pasyans pou Bondye chanje kè paran yo, lafwa yo teste epi fòtifye.

► Diskite sou prensip bibliik oswa egzanp konsènan patisipasyon paran yo nan desizyon pou marye. Kisa paran yo ta dwe fè pou enfliyanse chwa konjwen pitit yo? Ki atitid granmoun kretyen an ta dwe genyen anvwè paran l nan desizyon pou l marye?

Zanmitay yon koup anvan maryaj

Si yon koup gen yon peryòd angajman, li pi bon pou gason an ak fanm nan dat nan kontèks varye. Yo pral aprann kijan chak moun konpòte yo, kominike ak lòt moun, reyaji nan sitiasyon inatandi ak jere lòt evantyèlman. Fwa sa a yo pase ansanm ka ede yo detèmine konpatibilite yo nan yon maryaj posib.

Angajman pou sen

► Fè elèv yo li 1 Tesalonisyen 4:1-8 ak 2 Timote 2:19-22 pou gwoup la.

Nan lanmou li, Bondye te kreye gason ak fi ki gen dezi ak bezwen pou entimite fizik ak emosyonèl. Pou rezon sa a, moun ki ap konsidere maryaj ta dwe fè atansyon pou yo fè atansyon nan relasyon yo youn ak lòt. Dapre plan Bondye, dezi sa yo dwe akonpli nan yon inyon eksklizif ak pèmanan, maryaj.

Si gason ak fi pa pran yon angajman fèm pou pridans ak pite, yo riske dezobeyi Bondye lè yo swiv enpilsyon yo nan tantasyon. Nenpòt dezobeyisans nan egzijans Bondye pou pite moral yo fè mal nan plizyè fason e li afekte anpil moun, pa sèlman gason ak fi ki enplike. Dezobeyisans lakòz regrè, esklavaj, koupab, wont, laperèz, defyans, ak relasyon kase.

Moun ki swiv plan Bondye pou pite yo jwenn anpil benediksyon. Moun ki onore Bondye grasa obeyisans yo kapab jwi tout benediksyon li te prepare pou yo. Olye de konsekans dezobeyisans yo, yo pral fè eksperyans lajwa ak lapè. Yo pral kapab fè konfyans youn ak lòt. Yo pral kapab fòme yon relasyon ranpli ak Senyè a ak èt imen parèy yo.

Benediksyon sa yo bay gwo motivasyon pou nou swiv plan Bondye pou pite. Sepandan, sous prensipal motivasyon pou kretyen nan domèn sa a dwe se dezi yo pou onore Senyè Jezi nan tout aspè nan lavi yo. Yon koup fiyanse ta dwe poze tèt yo kesyon sa a: “Ki pi bon fason pou onore Bondye nan relasyon nou? Ki jan nou ka pote plis glwa bay Jezi?”

Pou evite move zak, moun ki angaje yo ta dwe fè atansyon pou ogmante kontak fizik. Yo ta dwe evite pase tan lontan pou kont yo nan kote yo santi yo pa gen okenn lòt moun ki pral konnen sa yo ap fè. Koup yo fè fas ak tantasyon lè kontak fizik vin pi enpòtan pase kominikasyon nan relasyon yo. Enkapasite pou byen jere zafè esprityèl ak relasyon yo ka lakòz dezi fizik ki domine lespri yo ak kè yo. Byen bonè nan relasyon ou, deside ansanm ki aktivite yo angaje yo nan (epi evite) pandan entèraksyon anvan maryaj ou. Plan w ta dwe pwoteje w kont peche, ede w renmen fiti mari oswa madanm ou, epi pèmèt ou onore Bondye. Kenbe nan plan sa a. Ou dwe responsab devan konseye ki gen Bondye yo epi koute konsèy yo ak avètisman yo. Pase tan ansanm ak zanmi ak moun ki gen Bondye nan fanmi w.

Aktivite ki ankouraje kwasans

Peryòd angajman an vle di pou konnen youn lòt pi byen, men li ta dwe tou yon opòtinite pou kwasans. Men kèk ide pou aktivite yon koup fiyanse ka fè ansanm:

- Fè pwojè travay yo.
- Devlope nouvo konpetans.
- Li epi diskite sou bon liv.
- Etidye oswa memorize epi diskite sou pasaj Bib la.
- Planifye ak egzekite aktivite ki gen rapò ak ministè ansanm.
- Kenbe timoun yo ansanm.
- Pase tan ak fanmi youn ak lòt.

Aktivite sa yo pral sèvi pou:

- Ede gason ak fanm fè konesans youn ak lòt.
- Ede yon gason ak yon fanm dekouvri si yo konpatib.
- Ogmante kapasite yo pou yo byen kominike youn ak lòt.
- Ede gason ak fanm fleri.

► Ki prensip ak lide sou peryòd angajman an ki sanble nouvo pou ou? Ki jan kretyen nan zòn ou an ta dwe aplike prensip bibliik pou viv nan pite ak onore Bondye nan relasyon anvan maryaj?

Sijè pou diskite anvan maryaj

Nan kilti kote koup la vin konnen youn lòt pou yo pran yon desizyon, yo dwe adrese kèk pwoblèm enpòtan anvan maryaj.

Nan kèk kilti, aranjman maryaj pa pèmèt konvèsasyon pwofon sa yo anvan maryaj. Ideyalman, paran yo fè echanj enfòmasyon pou asire ke de pwochen lamarye yo konpatib

Nan ka kote lamarye yo pa konnen youn lòt byen, yo adrese pwoblèm sa yo apre maryaj la, men chwa yo pa ka enfliyanse ankò, paske yo te deja pran yon angajman youn ak lòt ak Senyè a.

Konpatibilite yon gason ak yon fanm nan maryaj se pi gwo lè kwayans yo, orijin, kilti, objektif lavi yo ak valè yo sanble. Si sa posib, yon koup ki planifye pou marye ta dwe rezève tan pou diskite sou bagay sa yo:

- Objektif lavi yo
- Valè enpòtan pou chak nan yo
- Anfans yo ak edikasyon yo
- Relasyon yo ak paran yo ak lòt manm fanmi yo
- Kwayans ak pratik doktrinal pèsònèl yo ki soti nan lafwa yo, tankou disiplin esprityèl, patisipasyon nan aktivite legliz yo, ak aksyon sèvis ak ministè.
- Opinyon yo ak kwayans yo konsènan edikasyon timoun yo, tankou pedagoji, fòmasyon, disiplin, ak ansèyman sou konnen ak obeyi Kris la.
- Opinyon yo sou finans, tankou depans, ekonomize ak viv nan moman difisil
- Pwoblèm sante fizik oswa mantal oswa nenpòt andikap yo soufri, osi byen ke pwoblèm sante komen nan fanmi yo

Pandan pati sa a nan relasyon an, ou bezwen adrese sijè ki difisil ak konplike nan lavi yo. Apre w fin fè pwomès ou bay Bondye ak konjwen w, ou marye pou pi bon oswa pou pi mal. Nan maryaj, mari ak madanm pataje tout sa yo ye youn ak lòt, kidonk enpòtan kominikasyon onèt anvan maryaj. Diskisyon yo dwe toujou pi ouvè ak pwofondè. Si moun ou vle marye a pa vle diskite sou pwoblèm enpòtan sa yo, sa se yon gwo siy danje.

Jis anvan maryaj, yon koup ta dwe diskite sou kwayans yo, atant yo ak dezi yo konsènan relasyon seksyèl nan maryaj. Pale de seksyalite twò bonè nan yon relasyon ka mennen nan tantasyon nesesè, men li enpòtan pou pale sou li anvan maryaj.

Gason ak fanm ki marye a gen tout enterè nan:

- Menm jan an sou yon nivo entelektyèl.
- Gen atant menm jan an pou lavi kòm yon koup.

- Gen menm kwayans doktrin ak pratik relijye.
- Gen menm valè ak pratik konsènan itilizasyon lajan ak tan.
- Gen yon vizyon komen sou detay yo nan lavi timoun yo ak edikasyon.

Siy danje pandan peryòd fiansaj la

John Drescher te konpile yon lis 8 pwoblèm ki ta dwe fè yon gason oswa yon fanm seryezman konsidere mete fen nan yon angajman.²⁴

- 1. Diskisyon souvan ant ou menm ak fiansse ou a.**
- 2. Ou evite diskite sou sijè sansib** paske ou pè blese fiansse ou a emosyonèlman. Si w ap panse, "Mwen ta pi bon pa pale sou sa a," sa a se yon siy danje. Maryaj enplike bezwen pou abòde anpil sijè ak konfyans ak renmen.
- 3. Relasyon w ap vin pi plis fizik.** Plis yon koup ki pa marye pwòch fizikman, mwens yo aprann kominike atravè mo, ton vwa, ekspresyon vizaj ak langaj kò. Manyen pi souvan epi pale mwens souvan ka yon siy danje reyèl.
- 4. Ou santi w ap rete nan relasyon an akòz kèk pè.** Pa egzanp: "Mwen ta renmen mete fen nan relasyon an, men mwen pa vle desevwa pèsounn."
- 5. Fiansse ou a pa kapab aksepte kritik konstruktif.** Èske fiansse ou a refize mande eskiz lè li fè mal? Atitud sa a danjere nan kout tèms epi yo pral menm plis danjere nan tèms long la si ou marye youn ak lòt.
- 6. Fanmi ouwa zanmi pwòch yo opoze relasyon ou ak maryaj posib.** Sa a se yon siy danje ki ta dwe fè ou konsidere mete fen nan relasyon ou. Vreman vre, maryaj pa limite a yon sèl moun, li se sou yon fanmi ki pral gen yon enpak konsiderab sou sekirite ak siksè nan maryaj ou.
- 7. Fiansse ou a (fiansse) twòp jalouzi ouwa sispèk.** Pa egzanp, si fiansse ou kesyone pawòl ou ouwa pa fè ou konfyans, se yon siy danje. Mefyans se fatal nan nenpòt relasyon konjugal. Se konsa, mete fen nan relasyon an pi vit ke posib si fiansse ou a twòp jalouzi ouwa pa fè ou konfyans.
- 8. Ou santi ou alèz pou relasyon an, sitou lè ou poukont ou ak fiansse ou.** Ou gen enpresyon ouwa konviksyon ke yon bagay pa bon. Pran prekosyon nou ak mank de lapè enteryè sa a!

²⁴ Adapte ak travay de John Drescher, *For Better, For Worse: A Premarital Checklist*, (Morgantown, PA: Masthof Press, 1999), 30-31.

Konklizyon

Pwovèb 24:3-4 "Grasa bon konprann yon moun bati yon kay, ak bon konprann li rann li fò. Se gras ak konesans ke chanm yo plen ak tout kalite machandiz presye ak bèl."

Chwazi yon mari oswa madanm se youn nan desizyon ki pi enpòtan ou ka pran. Bondye pran plezi nan ede pitit li yo fè chwa ki saj pandan y ap konsidere rankontre ak konnen yon konjwen potansyèl pi byen.

Diskisyon an group

► Ki nosyon de lesan sa a ki sanble nouvo pou ou? Poukisa li enpòtan? Ki jan ou konprann li pral ede w nan relasyon ou? Ki jan konpreyansyon sa a pral afekte ministè w bay lòt moun?

Lapriye

Papa nou ki nan Syèl la,

Mèsi paske w ap gide nou ak bay bezwen nou yo. Mèsi pou prensip ki nan Pawòl ou a ki ede nou fè bon chwa ak desizyon enpòtan nan lavi a.

Ede nou respekte priyorite ou lè nou chwazi mari oswa madanm nou. Ede nou vin gason ak fanm ou atann de nou. Ede nou pou nou enb epi koute konsèy moun ki gen Bondye.

Nou vle viv yon lavi sen e ki gen anpil pitit ki onore ou.

Amèn

Egzèsis lesan an

(1) Chwazi yon pati nan lesan sa a pou w anseye nan ministè w. Ou ka anseye yon moun oswa yon gwoup jèn. Enfòmè lidè klas ou a lè ou te anseye andeyò klas la.

(2) Dekri alekri karakteristik relasyon ki genyen ant yon gason ki gen Bondye ak yon fanm ki gen Bondye nan kilti w k ap konsidere maryaj.

(3) Kit ou marye oswa ou pa, revize lis kalite ou dwe chèche nan yon mari oswa madanm potansyèl. Li chak referans Bib yo bay yo. Mande Bondye pou l montre w kijan w ta dwe pwogrese.

(4) Si w selibatè epi w ap konsidere maryaj alavni, fè yon lis kalite w ap chèche nan yon konjwen. Ou pa bezwen pataje lis sa a ak lidè klas ou a, men fè yo konnen ou fin fè travay sa a.

Leson 7

Bati yon maryaj solid

Objektif leson yo

Nan fen leson sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Konprann relasyon ki genyen ant bezwen gason ak fi, jan Bondye defini l, ak enstriksyon Bondye bay konsènan relasyon nan maryaj.
- (2) Demontre kijan mari oswa madanm yo satisfè bezwen youn lòt nan obeyi prensip bibliik yo.

Akseptè diferans endividyèl yo

Gason ak fanm yo diferan nan plizyè fason, li pa sekre! Anpil gason gen difikilte pou eksprime emosyon yo, pandan ke anpil fanm konsidere eksprime emosyon yo kòm yon eleman esansyèl nan vrè kominikasyon. Gason yo gen tandans pran risk, pandan ke fanm yo gen plis konsène sou sekirite yo. Gason fè eksperyans yon atraksyon natirèl pou bote fizik, pandan ke pifò fanm yo atire entimite emosyonèl. Nou ta ka site anpil lòt diferans.

Anplis de diferans ki genyen abityèl ant sèks yo, mari a ak fanm nan gen diferans nan pèsonalite. Youn ka apresye konpayi zanmi yo, pandan ke lòt la renmen solitud. Gen ti diferans, tankou degre nan klète nan kay la oswa tanperati a nan yon chanm. Dezakò sou depans finansye yo twoublan nan plizyè kay. Diferans sa yo pa nesèman diferans nan karaktè; Li kapab tou senpleman diferans nan pèsonalite ak opinyon.

Nan mezi maryaj ini gason ak fanm, nou gen tandans panse ke divèjans yo pral fennen. Yon moun ka konsidere ke diferans ki genyen nan mari oswa madanm yo se anòmal ki dwe korige. Chak mari oswa madanm ka pèsiste nan vle chanje opinyon yo, abityèl ak gou lòt la.

Relasyon an se sètènman yon fason pou tout moun pwogrese ak amelyore. Sepandan, dezi a chanje yon moun pafwa konstitye yon atak sou endividyèl nan fason sa. Nan yon maryaj ki an sante, chak mari oswa madanm devlope kapasite pou renmen, respekte, apresye ak sèvi lòt la.

► Ki lòt diferans ki genyen ant gason ak fanm? Ki lòt diferans pèsonalite moun dwe akseptè?

Chwazi sèvi

Nan liv li a, *Sacred Marriage* ("Maryaj sakre"), Gary Thomas deklare:

Yon bon maryaj se pa rezilta chans, men rezilta travay di. Nou dwe goumen. Ou dwe krisifye egoyis ou. Ou pafwa oblije reziste, epi pafwa konfese. Padon se yon eleman

esansyèl. Li se san mank yon travay ki difisil, men li fini paye. Li fini kreye yon bèl relasyon ki baze sou konfyans ak sipò mityèl.²⁵

Thomas te site Otto Piper:

Lè maryaj... vin yon eksperyans ki fwistre pou anpil moun, kòz la chita nan [apati] lafwa yo. Èt imen refize admèt ke pou detekte ak goute benediksyon Bondye yo, li mande yon rechèch obstiné (Matye 7:7; Lik 11:9). Se poutèt sa, maryaj se yon kado ak yon travay yo dwe akonpli.²⁶

Souvan, maryaj twouve li difisil pou fleri paske mari oswa madanm yo panse de bezwen pèsònèl yo olye de eseye pou rankontre bezwen chak.

Okenn moun pa ka satisfè bezwen pwofon parèy li yo. Se sèlman Papa nou ki nan syèl la ki ka satisfè tout atant nou ak dezi nou yo, rezon ki fè Jezi te vini an. Objektif li se sove nou, ranpli nou ak lespri li (Lespri Sen an) epi mennen nou nan yon relasyon pwofon ak satisfèzan ak "Abba, papa" (Women 8:14-15 ; Galat 4:6).

Sepandan, youn nan objektif Bondye genyen pou maryaj se transfòme l nan yon teren fòmasyon pou sèvis, jan nou obsève nan Jezi (Jan 13:14). Bondye vle mete nan chak mari imilite yon sèvitè ki konsène ak pwochen li (Filipyen 2:3-8).

Gen kèk nan maryaj ki pi bèl ak pi kontan rezilta nan chwa youn nan konjwen yo pou mete tèt yo nan sèvis lòt la nan yon sitiyaasyon eksepsyonèlman difisil (maladi, echèk, trajedi oswa lapenn). Gen kèk mari ki ateste ke san lapriyè, padon, vijilans ak lanmou san kondisyon pou madanm yo, yo ta gen yon lavi konplètman depafini. Gen kèk fanm ki di ke san pasyans ak sipò mari yo, yo pa ta jere simonte domaj emosyonèl ki te koze pa yon papa vyolan oswa lòt chòk. N ap viv nan yon mond ki dechi ak peche, kote tout kreyasyon an sibi yon gwo jemisman (Women 8:22), chak moun marye pote blesi ak mak. Sepandan, gras Bondye a ka pèmèt nou pran swen youn ak lòt epi geri blesi respektif nou yo!

Chak moun fèt egoyis. Bezwen nou jeneralman konsène nou plis pase pa lòt moun. Favè Bondye ki sove ak sanktifye ka chanje nou grasa Lespri Sen an pou nou vin moun ki mete bezwen lòt moun anvan nou. Maryaj fleri lè chak konjwen atantif ak bezwen ak dezi patnè li.

► Kisa sa vle di chwazi sèvi?

Bezwen primè konjwen ak madanm

Bondye te kreye gason ak fi ki gen diferan bezwen ak dezi. Kidonk, mesye a pa ta dwe sipoze ke madanm li pral kontan pou menm rezon ak li. Fanm nan pa ta dwe sipoze ke mari

²⁵ Gary Thomas, *Sacred Marriage*, (Grand Rapids: Zondervan, 2000), 133.

²⁶ Ibid.

I vle trete menm jan li vle. Li evidan, sèten fòm jantiyès ak koutwazi dwe menm pou tou 2, men gason ak fanm yo chak gen bezwen espesifik.

Lè nou konnen bezwen espesifik gason ak fanm, nou ka konnen ki jan yo satisfè atant yo nan yon mari oswa madanm. Sa tris pou nou note ke anpil diskisyon ant mari ak madanm pa rezoud pwoblèm yo paske tout moun pa konprann bezwen lòt yo. Tout moun ka fè eksperyans kòlè ak resantiman paske lòt la pa konprann.

Tout moun bezwen lanmou ak respè, men gason ak fanm yo diferan. Bezwen prensipal pou fanm se lanmou, e moun se respè.²⁷

► Ki jan ou te obsève diferans sa a ant bezwen gason ak fi?

Ki jan mari a ta dwe ekspri lanmou li pou madanm li

Efezyen 5:25, 28 deklare: "Nou menm, mari, nou chak renmen madanm li menm jan Kris la te renmen Legliz la: li te bay lavi l pou li... Men ki jan chak mari dwe renmen madanm li tankou si li te renmen madanm li tankou. Pwòp kò li..."

Mari a dwe souvan di madanm li ke li renmen l, san yo pa sipoze ke li deja konnen li. Li dwe manifeste lanmou li tou pa lòt mwayen pase mo. Li dwe ekspri lanmou li nan fason li vle yo renmen l. Li pa dwe panse ke li santi l renmen paske li ekspri lanmou li pou li selon kritè ki pwòp li yo. Bezwen li yo diferan de pwòp tèt li.

(1) Mari a renmen madanm li pou asire sekirite nan li.²⁸

Fanm lan bezwen konnen ke mari li pwoteje li fizikman ak emosyonèlman. Mari a dwe pran chaj nan konfli ak vwazen yo. Mari a dwe asire ke kay la se yon kote ki an sekirite. Li dwe defann l 'lè li se anba dife soti nan kritik soti nan lòt moun, menm nan men fanmi an. Li pa dwe janm bat madanm li oswa frappe li pou fòse l obeye l. Mari a dwe asire pou bay bezwen materyèl fanmi li. Si mari a montre li neglije ak lajan, madanm li pral santi tankou li pa konsène ak bezwen yo nan fanmi l 'yo.

Aspè finansye pou mari yo

- Pwoblèm finansye yo se youn nan kòz prensipal yo nan konfli nan maryaj. Kèk enstriksyon pou mari:
- Refize fè aktivite malonèt oswa imoral pou yon bi likratif; Sonje ke ou se anba otorite Bondye a.
- Bay Dim nan legliz la, paske ou fè konfyans Bondye bay pou bezwen ou yo.

²⁷ Liv Love and Respect Dr Emerson Eggerich te vrèman itil nan seksyon sa.

²⁸ Plisye vèsè bibliik ilistre verite sa, notamman Efezyen 5:28-31, kolosyen 3:19 (proteksyon emosyonèl), 1 Timote 5:8 (provisyon fizik), Neyemi 4:13-14 (proteksyon fizik) ak 1 Timote 2:14 (proteksyon spirityèl)

- Gade pou pi bon travay la posib, men dakò pou travay nan kondisyon dezagreyab pou moman sa a.
- Si ou gen yon travay oswa ou pa, jwenn yon travay fè chak jou ede ou ak ede lòt moun.
- Pa depanse lajan jou kap viniyo nan pran plezi jodi a.
- Lè ou depanse lajan pou lwazi, gen ladan madanm ou ak timoun yo.
- Sove regilyèman pou depans aktyèl, tankou lwaye a nan kay ou.
- Envesti lajan pou amelyore sitiyasyon ou olye pou yo depanse li pou konfò.

(2) Mari a renmen madanm li pa rezèv tet lipou li.

Mari a dwe prezève pite moral li epi pran plezi nan madanm li, “bon, grasyez gazèl, ke cham li toujou antre nan ou e ke ou toujou nan renmen l” (Pwovèb 5:19). Si mari a pa apwopriye oswa relasyon imoral ak lòt fanm oswa angaje nan aktivite ki pa pwòp, madanm li pa pral santi yo renmen.

(3) Mari a renmen madanm li lè li eseye konprann li.

Mari a pa pral toujou reyisi nan konprann madanm li, men li dwe pran tan nan koute l' etidye li. Bib la deklare mari yo: “Ou menm, menm, mari, viv tout moun ak madanm ou pa montre disènmman ... yo dwe resevwa avèk ou lavi ke Bondye bay nan favè li ...” (1 Pyè 3:7). Si mari a ridikilize santiman ak opinyon madanm li, li pa pral santi yo renmen. Li vle pou li eseye konprann enkyetid li yo, menm si deklarasyon li yo pa sanble lojik pou li.

Bondye etabli mari a kòm yon tèt nan fanmi an (Efezyen 5:23), se poutèt sa jiska l 'nan dirije kay la (1 Timote 3:4-5). Sepandan, mari a ak fanm lan dwe pran tan nan diskite sou, lòd yo dakò sou pifò desizyon. Mari a pa dwe pran desizyon sevè san yo pa pran an kont santiman yo ak opinyon nan madanm li. Si yo fè li dakò sou yon kesyon, mari a ka gen pou pran yon desizyon, men li dwe fè eksperyans lapenn nan lide a nan dezakò nan fanmi l 'yo. An jeneral, absans yon inite se yon avètisman pou mari a. Fanm yo jeneralman gen bon konprann ak lespri ke moun bezwen pran bon desizyon.

► fè yon elèv li Efezyen 4:2-3, 15-16 pou gwoup la. Ki jan vèsè sa yo aplike nan relasyon ki genyen ant mari ak fanm?

(4) Mari a renmen madanm nan apresyasyon li.²⁹

Anpil fanm gen enpresyon ke mari yo pa apresye travay yo fè. Mari a dwe montre rekonesans pou madanm li. Li dwe apresye efò li bay pou fanmi an. Li pa ta dwe janm kritike li nan prezans twazyèm pati.³⁰ Li te fè lwanj karaktè li, bote li ak kapasite li. Nan

²⁹ Provèb 31:28-31

³⁰ Nan kad yon maryaj, ou dwe aplike enstrisyon divin yo nan Efesyan 4:29-32 ; 5:25-29 ak Matye 7:12.

limit mwayen li, li dwe asire bon kondisyon rad madanm li. Fanm lan ki kwè ke mari l 'pa pran swen sou aparans li pa santi yo renmen.

Lè mari a kritike madanm li, li ka mennen l 'panse ke li pa kapab asime responsablite li yo ak dekouraje li. Pòl rekòmande pou kretyen yo: "pa denigre nenpòt moun ki, men li dwe okontrè, koutwa, e yo dwe fè prè ke yo se amitye nan direksyon pou tout moun" (Tite 3:2). Si kritik nesesè, mari a dwe asire ke rekonesans li ak konsiderasyon madanm li pi gran pase kritik li. Li dwe evite site egzanp fanm ki siperyè ak madanm li nan divès karakteristik.

(5) Mari a renmen madanm li nan konsakre tan nan relasyon li.

Pou jwi lavi yon koup, ou dwe pase tan sou kominikasyon. Kominikasyon konsolide relasyon (Pwovèb 16:24, Pwovèb 20:5). Konjwen yo dwe pale sou aktivite yo ki ponpe jou yo. Yo dwe pale sou zanmi yo, santiman yo, dezi yo ak enkyetid yo. Fanm lan santi l renmen lè mari l 'pran tan nan pale ak li epi koute li. Lè li retounen fin itilize apre yon jounen travay, li pwobableman pa vle pale oswa koute pwoblèm yo nan kay la, men li pa dwe neglijè bezwen sa a. Si mari a mande entimite fizik, men se diman disponib pou entimite emosyonèl, fanm lan gen santiman an ke yo te itilize epi yo pa renmen.

(6) Mari a renmen madanm li lè l sèvi avèk pasyans ak konsiderasyon feblès li yo.

1 Pyè 3:7 deklare: "Ou menm, menm, mari, viv chak moman ak madanm ou pou montre li disèyman, ak pran an kont nati a plis delika nan fanm lan" Pifò fanm yo pa osi fò fizikman tankou moun. Anplis de sa, pi fò fanm yo pi vilnerab a doulè emosyonèl ak detrès pase gason. Mari a dwe konsole ak ankouraje madanm li. Li dwe aprann soulaje l 'soti nan estrès li yo. Li dwe evite mande plis efò si li fatige, ensiste oswa enkyete.

(7) Mari a renmen madanm li lè li ranpli bezwen materyèl li yo.

Chak moun vle gen pi bon zouti ak yon bon espas pou travay; Se konsa, li dwe ofri yon anviwònman bèl nan madanm li. Li dwe kenbe kay la epi bay zouti li bezwen yo.

Rezilta lanmou mari yo pou fanm yo

Pifò mari jwenn ke renmen yo montre fanm yo refilete nan kè kontan ak koperasyon nan fason sa. Fanm lan santi l kontan lè mari li konsakre pou li epi li montre lanmou li selon metòd ki endike anwo a. Gason yo ap pran pi bon bò nan maryaj yo lè yo temwaye yo renmen fanm yo (Efezyen 5:28). Sepandan, rezilta yo pa garanti pou moun. Gen eksepsyon. Mari a pa ta dwe eksprime lanmou li pou li ka jwenn sa li vle. Li dwe renmen pou Bondye satisfè bezwen madanm li olye pou yo manganmen sou bezwen pèsònèl li.

Gen kèk fanm ki pote konsekans emosyonèl kòm yon rezilta nan eksperyans sot pase yo ak ka diman reyaji nan renmen mari yo. Viv sou lanmou li bay madanm li pa reprezante yon estrateji eksperyman pou aplike pou kèk jou. Mari a dwe kontinye eksprime lanmou li dapre metòd ki dekri anwo a akòz lanmou li genyen nan kè li bay Bondye ak madanm li. Kris la renmen legliz la ak lwayote ak yon angajman sakrifis.

Kijan fanm lan montre respè li pou mari li?

Efezyen 5:33 deklare: "Kòm pou ou, ke chak mari renmen madanm li kòm tèt li, e ke chak fanm montre gwo respè pou mari l."

Gason bezwen respè. Gen moun ki prefere respè lòt moun, plis pase sa yo kapab baylòt moun. Bondye te kreye lèzòm pou pwoteje, sipòte ak dirije fanmi yo. Wòl nan papa ak mari merite respè anvan li menm konpòte li merite li. Fanm lan dwe respekte mari l', menm si aksyon li yo kondannab. Li dwe fè fas ak li kòm yon moun, ki te kreye nan imaj Bondye a, ki moun ki enpòtan menm lè li pa sèvi ak otorite li nan pèfeksyon (Efezyen 5:23). Deklarasyon sa a pa anpeche l eksprime dezakò li avèk aksyon li oswa desizyon li yo, men apwòch li pa ta dwe derespektan.

Lè fanm nan respekte mari l ak soumèt libreman bay otorite li, li manifeste lanmou li pou Jezi (Efezyen 5:22, 31-33).

Gen kèk fanm ki panse yo renmen mari yo lè yo trete yo derespektan, pa kritike yo ak zanmi yo, yo te sitèn ak lè l sèvi avèk mo abi. Yo dwe konprann ke kondisyon an pa ka konpanse pou mank de respè.

An jeneral, fanm yo gen yon gwo tandans pou yo matènèlman ak yon timoun piti. Yo gen kapasite a natirèl ak dezi natirèl la bay pou yon ti bebe. Imajine santiman fanm lan si yon moun te di l, "ou pa kapab pran swen yon ti bebe. Menm jan an tou, moun santi yon gwo bezwen pwoteje, sipòte ak dirije. Lè fanm lan di l 'ke li se enkapab satisfè fonksyon sa yo, nonm lan santi l tankou li te echwe nan misyon li.

Fanm lan dwe konprann ke kèk moun ka fè diferans ak pèsonalite yo, touche plis lajan oswa okipe pi wo pozisyon pase mari li. Li pa ta dwe fè mari resanti sa pou konpare l' ak lòt moun. Dapre Efezyen 5:21-33, fanm lan fè yon sèl ak mari li. Lè fanm nan kritike oswa konpare l 'ak lòt moun, li lakòz koup la ak relasyon yo mal.

► fè yon elèv li pwovèb Li 31:11-12, 26 pou gwoup la. Ki leson vèsè sa yo ban nou sou konpòtman an ak mo nan yon fanm relijye ak konsiderasyon mari l'?

(1) Fanm lan respekte mari li ak pawòl valorizan.

Fanm lan dwe amelyore potansyèl mari li. Respè manifeste nan pawòl ki rekonpanse ke fanm lan adrese bay mari li. pawòl gen yon efè pwisan sou pifò moun. Yo bati oswa detwi (Pwovèb 14:1). Yo ankouraje oswa febli. Yo ranfòse konfyans oswa kraze lespri a (Pwovèb 18:21). Nonm lan ap pwobableman pa reyisi nan tout biznis li yo ak pwobableman pa okipe sètèn posts, men madanm li dwe sipòte l 'nan efò li yo bay pou fanmi l' yo ak asire sekirite. Li dwe evite dekouraje l 'nan lide li yo ak eseye pran nouvo defi.

► fè yon elèv yo li Pwovèb 15:4 ak Pwovèb 16:24 pou gwoup la.

(2) Fanm lan respekte mari li nan soumèt ak li (1 Pyè 3:5).

Soumèt nan fanm lan pa vle di ke li se enferyè a mari l '. Soumèt vle di ke wòl yo diferan. Menm nan Trinite a, nou sonje ke pitit gason an soumèt bay Papa a, san yo pa enferyè nan kalite, nan pouvwa oswa nenpòt ki lòt atribi.

Gen kèk fanm ki jwenn li difisil pou yo soumèt, espesyalman si mari yo pa obeyi Pawòl Bondye a oswa si yo manke atansyon a yo. Gen kèk fanm ki panse yo ka pran pi bon desizyon pou yo oswa fanmi yo pase mari yo. Pafwa fanm lan gen rezon e mari a pa bon. Sepandan, si fanm lan soumèt bay mari l 'sèlman lè li dakò avè l ', li afekte otorite ak soumèt se enkonplè. Soumèt vle di kite yon lòt moun pran desizyon.

Pierre deklare bay fanm yo:

Ou menm, menm, fanm yo, yo dwe soumèt bay mari w ', se konsa ke si kèk nan yo pa kwè nan Pawòl Bondye a, genyen nan yo ki pa kwè nan Pawòla, yo gen lafwa san yo pa genyen pawòl pa kondwit ou ... ke òneman ou a pa ekstèn. : cheve abiman trese, bijou an lò, twalèt elegant, men òneman an cache nan enteryè a: bote a enperisab nan yon lespri dou ak lapè, ki Bondye atache yon gro pri. (1 Pyè 3:1, 3-4).

Plizyè sitiyasyon yo konplèks. Plizyè madanm poze kesyon. "Si li mande m 'pou _____, mwen dwe fè sa? Leson sa a pa kapab reponn a divès sitiyasyon ki egziste. Sepandan, pwoblèm nan soumèt anjeneral pa soti nan kondisyon ireyèl mari a nan fanm lan. Fanm lan ka refize soumèt paske li panse ke mari li pral rezonab nan ka sa a. Mari l 'ka pa afektye ak janti. Fanm lan ka refize bay libète li pou pran desizyon li. Fanm lan ka prezante yon atitud defye. An jeneral, fanm sèvi ak egzanp sou konpòtman move mari l 'la oswa erè kòm yon eskiz rejte otorite li. Li se yon dezobeyisans nan kòmandman yo nan Pawòl Bondye a.

Bib la aprann nou ke yon fanm relijye ak soumèt ka pote mari l 'bay Seyè a. Pa gen anyen ki garanti ke mari a vin kretyen akòz yon bon madanm, men li fasil ke li aksepte asepte Sali si madanm kretyen li ya se rebèl. Fanm lan ka benefisye de favè mari li gras a respè li, men se pa rezon prensipal pou li konpòte konsa. Li dwe respekte mari li paske li se yon obligasyon ak paske li vle fè plezi ak Bondye.

Pwovèb 12:4 deklare: "Yon fanm ki gen valè se tankou yon kouwòn pou mari l ', men youn ki fè l 'wont se tankou yon maladi ki manje lwen nan zo yo. Si fanm nan meprize mari l 'nan prezans zanmi li yo, li pran onè ke li pap janm kapab ba li ankò. Gason admire moun ki gen madanm devre. Gason gen pitye pou moun ki gen fanm derespektan.

(3) Fanm lan respekte mari li nan bay atansyon sou bezwen li yo (Pwovèb 31:15, 21, 25, 27).

Lè fanm nan pran swen nan kèk travay lap fè nan kay la ak preparasyon nan manje dapre bezwen mari l 'yo, li santi l onore. Si li refize chanje abitud li pou li, li gen enpresyon li pa konte nan je li.

Si fanm lan absòbe de travay li, zanmi li yo, legliz la oswa lwazi a epi li pa pran tan pou koute mari li pou pale oswa pou obsève bezwen li yo, li gen enpresyon ke li pa enpòtan pou li .

Jenèz 2:18 di: "Seyè a, Bondye di: Li pa bon pou gason an rete pou kont li, mwen pral ede l 'ki sanble ak li."

(4) Fanm lan respekte mari li lè li ba li afeksyon fizik.

Gason sanble yo plis tache enpòtans nan plezi seksyèl pase fanm yo. Fanm yo gen yon dezi seksyèl ki pi ba pase gason ,sitou si yo de move imè. Se poutèt sa, mari a ka souvan santi li fristre pa madanm li, ki moun ki pa konprann bezwen l 'yo. Li ka menm meprize dezi seksyèl gason an akòz abi anvan oswa eksperyans. Mari a dwe pasyan ak konpreyansyon sou madanm li. Sepandan, fanm lan dwe konprann bezwen pou satisfè bezwen seksyèl madanm li, menm si li pa santi bezwen an. Si mari a fidèl ak konsakre nan madanm li, san yo pa kenbe relasyon ki pa pwòp ak lòt fanm, li ka fè eksperyans kèk resantiman lè madanm li pa pran swen sou bezwen l 'yo. Lwayote mari a nan angajman maryaj li pa ta dwe janm depann sou satisfaksyon seksyèl, Anplis, atansyon madanm li nan bezwen seksyèl li ka soulaje batay li kont tantasyon.

Kantik dè kantik souliye: "Fiyanse mwen, li se pou mwen, e mwen menm pou li ... vini non mezanmi, ann soti nan jaden an. Nou pral pase nwit la nan mitan vilaj yo... la, map ba ou kado lanmou mwen" (Kantik dè kantik 2:16; Kantik dè kantik 7:11-13, anfas a ajoute; gade tou 1 Korentyen 7:3-5).

Konsekans dezobeyisans yo nan enstriksyon Bondye yo

Deskripsyon yo nan paragaf sa yo pa kouvri tout konfli nan maryaj, men sèlman ka ki pi komen yo. Deskripsyon sa yo montre konpòtman natirèl ki fèt nan yon tan akòz ak efè lè konjwen yo adopte yon atitid ki pa espiyèl anvè santiman yo, olye pou yo (1) admèt santiman yo, (2) sonje laverite Bondye, ak volonte l pou yo, epi (3) depann sou Lespri a pou ede yo reponn bibliyman.

Si yon fanm pa gide pa Lespri a epi li pa kite lanmou Bondye travay nan li, li riske gen reyaksyon natirèl ki pral mal pou maryaj li. Si fanm nan pa santi l renmen, li pa santi l an sekirite. Li kòmanse revandike tèt li e reziste kont otorite mari l paske li pa fè l konfyans pou l pran swen l. Lè li fè sa, mari l santi yon mank de respè. Si li menm li eseye revandike otorite l epi mande respè, li santi l plis toujou tankou li pa renmen l.

Si mari a pa gide pa Lespri a epi li pa kite lanmou Bondye travay atravè li, li riske pa adopte yon atitid ki fòtifye maryaj li. Lè mari a santi li pa respekte l, li santi l blese e li vin fache. Li gendwa di yon bagay ki mal sou madanm li. Si li eseye kenbe tèt li, li ka adopte yon konpòtman an silans. Li pa vle pwoche bò kote madanm li oswa ouvè kè l ba li, paske li santi li pa yon alye. Lè li fè sa, madanm li pa konprann rezon ki fè atitid sa a. Li te gendwa pa respekte mari l paske li t ap eseye fè l konprann li pa kontan e li te bezwen chanje. Lè li

fache oswa li retire li, li panse ke sa a se konfimasyon yon mank de konsiderasyon pou santiman li. Lè sa a, li ka menm plis derespektan.

Lè relasyon konjigal la deteryore, konjwen yo pi vilnerab a tantasyon. Madanm nan tante pou l reziste plis devan lidèchip mari l. Li tante pou l pale lòt moun de li avèk mepri. Li ka tante pou l jwi atansyon yon lòt gason ki sanble renmen l. Mari a tante pou l ale lwen madanm li paske konpòtman li ofanse l. Li pa gen okenn dezi montre lanmou anvè li. Li ka tante pa atansyon yon lòt fanm ki admire li.

Chak moun responsab pou chwa li yo devan Bondye. Bondye p ap eskize peche pèsoun poutèt konpòtman mari oswa madanm yo. Bondye garanti nou fòs ki nesesè pou ede nou viv dapre objektif li yo. Objektif enfòmasyon sa a se pa mande pou mari oswa madanm yon moun ranpli devwa yo oswa pou mete responsablite pou peche yon moun sou mari oswa madanm li. Objektif la se pèmèt tout moun vin konsyan de responsablite yo genyen pou fè Bondye plezi epi bay konjwen yo sa yo bezwen.

Move objektif

Pafwa èt imen chèche fason pou fè lavi yo pi fasil. Mari a vle fè lavi l pi fasil lè li fè madanm li chanje. Menm jan an tou, madanm nan ka konsidere lavi li ta pi bon si mari l chanje. Yon moun mande yon konseye, yon pastè, oswa yon zanmi kijan pou l chanje mari oswa madanm li. Chanje mari oswa madanm ou se pa yon objektif apwopriye. Yon moun ki eseye fè lavi yo pi fasil lè l sèvi avèk teknik relasyon yo pa konte sou lanmou pou Bondye oswa pou konjwen yo.

Pafwa yon moun eseye pandan plizyè ane pou korije fot lòt la. Li kontinye kritike menm defo yo. Menm si chak moun gen defo espesifik, chak mari oswa madanm dwe evantyèlman aksepte patnè yo ak defo yo. Defo ka gen rapò ak pèsonalite, karaktè, oswa lavi esprityèl (menm peche). Relasyon an pa ta dwe depann de volonte patnè a pou chanje. Li ka santi li pa kapab chanje. Kèlkeswa rezon ki fè yo refize chanje, chak mari oswa madanm dwe montre lanmou ak respè, apresye moun nan, menm ak defo yo.

Konklizyon

Bondye te fòme karaktè gason ak fi, e li te etabli maryaj pou satisfè bezwen èt imen. Sepandan, n ap viv nan yon mond kote anpil maryaj ak fanmi soufri konsekans peche. Chak moun gen peche l yo ak peche lòt moun ki afekte l. Nou pa kapab jwi maryaj selon plan Bondye san favè ki chanje nou epi ki ede nou montre favè sa a bay lòt moun. Nou bezwen pirifikasyon Lespri Bondye a pou nou devlope pi bon motivasyon, lanmou solid, ak imilite pou nou sèvi.

Diskisyon an gwoup

- Ki konsèp nan leson sa a ki nouvo pou ou? Ki jan ou fè plan pou chanje atitid ou ak konpòtman ou?
- Kisa Legliz la ka fè pou konsolide maryaj?

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la

Mèsi paske w te konstwi relasyon maryaj la pou satisfè bezwen espesyal anpil moun. Mèsi paske w ban nou enstriksyon pou maryaj la.

Ede nou montre lanmou ak konpasyon nou bezwen pou pran swen lòt moun. Ede nou bati fanmi ki gaye lanmou ou atravè mond lan.

Mèsi pou gras ou ki ede nou renmen lòt moun menm jan ou renmen nou.

Amèn

Egzèsis leson an

- (1) Memorize 1 Korentyen 13:4-8. Nan kòmansman pwochen klas la, ekri oswa resite pasaj la nan memwa.
- (2) Ekri yon atik de 2 paj ki dekri bezwen mari oswa madanm nan. Bay egzanp konpòtman mari oswa madanm ki ede satisfè bezwen sa yo. Sèvi ak pasaj Bib la pou eksplike chak bezwen w ap diskite yo.

Leson 8

Senk Langaj nan Lanmou: Pati 1

Objektif leson an

Nan fen leson sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Dekri karakteristik ak manifestasyon vrè lanmou an.
- (2) Eksplike siyifikasyon lanmou san kondisyon.
- (3) Diskite sou enpòtans pou eksprime lanmou nan lang prensipal lanmou yon moun.
- (4) Sèvi ak pawò ki valorizan pou eksprime lanmou ak apresye kalite, karakteristik karaktè ak pèsonalite yon manm fanmi an.

Joseph ak Anne: yon maryaj nan evolisyon konplè

Jozèf te fristre paske madanm li pa t kontan. Li pa t konprann sa li te espere de li. Jozèf te travay di e li te bay madanm li ak pitit li yo yon kay, manje ak tout sa ki nesèsè pou lavi yo. Li te pèmèt madanm li achte nenpòt bagay li te vle. Madanm li pa t 'gen enkyetid pou anyen. Kisa nou ka swete plis pou fanm? Jozèf te panse madanm li pa t apresye travay li.

Anne pa t kontan paske li te vle Joseph eksprime lanmou li pou li lè l te jwenn bagay espesyal pou l fè pou li. Kado li pi renmen an se te yon ti plak an bwa ki te pote non l, ke Jozèf te fè pou li nan atelye li a. Olye li mande l pou l achte tout sa l te vle, li te swete li ta achte flè detanzantan.

Joseph ak Anne te diskite sou santiman yo e yo te kòmanse konprann bezwen youn lòt.

Ki sa ki se vre lanmou?

- Kisa sa vle di renmen yon moun vrèman?
- Fè yon elèv li 1 Korentyen 13:4-8 pou gwoup la. Soti nan pasaj sa a, fè lis atribi ak kalite lanmou yo. fè Lis valè ke lanmou pa reprezante ak aksyon li pa fè.

Lanmou dapre 1 Korentyen 13	
Ki sa Lanmou Sanble	Efè lanmou
Kisa pa lanmou pa sanble?	Ki sa lanmou pa fè

Pasaj sa a ka bay enpresyon ke lanmou konnen plis pou sa ki etranje pou li pase pou nati li. Sepandan, dekri karakteristik opoze a nan renmen anseye nou kalite li yo. Si lanmou pa awogan, kisa li ye? Kontrè. Lanmou se enb.

► Fè yon lis opoze chak karakteristik ki pa gen rapò ak lanmou, jan sa dekri nan 1 Korentyen 13:4–8, epi ekri nan tablo ki anwo a.

Ak kisa lanmou sanble	Efè lanmou yo

Vrè lanmou :

- Lanmou se pa sèlman yon santiman (byenke santiman yo souvan akonpaye lanmou).
- Lanmou se yon chwa, se pa yon kondisyon.
- Lanmou se yon angajman.
- Lanmou se sakrifis.
- Lanmou se enkondisyonèl; li pa depann de aksyon moun ou renmen an.
- Lanmou se entansyonèl, li pa aksidan.
- Lanmou gen yon pri.
- Lanmou ap chèche pi bon pou moun ou renmen an.
- Lanmou eksprime nan bay.

“Wi, Bondye tèlman renmen mond lan, li bay Pitit li a...” (Jan 3:16.) Vrè lanmou an eksprime nan bay. Se pa toujou yon kado byen mèb ak materyèl. Pafwa kado a pran fòm pawòl lanmou. Pafwa kado a vini nan fòm tan: li nan pase tan ak yon moun epi disponib pou yo. Pafwa lanmou manifeste tèt li atravè sèvis yo bay oswa atravè kontak afeksyon. Bondye Papa a tèlman renmen nou, li ban nou sèl Pitit Gason li a, byen ki pi presye li a, pou pèmèt nou vin pitit li. Si nou vrèman renmen lòt moun, n ap ba yo kado.

Vrè renmen se enkondisyonèl. Li pa depann de konpòtman oswa valè moun ou renmen an. Li pa deklare: “Si w fè sa e si w fè m plezi, m ap renmen w; Men, si ou fè yon lòt jan e si ou pa fè m plezi, mwen p'ap renmen ou.”

Lanmou kondisyonèl di: “Si m renmen konpòtman w, m ap rekonpanse w ak ekspresyon lanmou ki gen sans pou ou. Sepandan, si w refize ajì jan m vle, m ap anpeche w ekspresyon lanmou ki gen sans.”

Vrè renmen se enkondisyonèl. Li pral eksprime poukont aksyon oswa omisyon moun ou renmen an. Li eksprime menm lè moun k ap resevwa a pa kapab renmen an retou, lè yo pa gen anyen pou l ofri an retou.

Li enpòtan pou w konprann ke renmen yon moun san kondisyon pa nesesèman vle di ba li sa yo vle. Ni se sou elimine konsekans yo nan move konpòtman. Nan lòt men an, nou toujou fè efò yo ajì nan pi bon enterè yo. Li difisil pou gade yon moun ou renmen soufri, men si moun nan ap konpòte l mal, souvan soufrans se sèl fason pou distrè yo nan konpòtman destriktif li. Pafwa li pi bon pou pèmèt moun ou renmen yo fè fas. Nan lòt ka, li pi bon pou ede yo fè fas. Nou bezwen konsèy Bondye ak èd nan men Lespri Sen an pou nou konnen kijan pou nou ajì nan sitiyasyon sa yo.

- Ki sa ki ta dwe motive nou renmen lòt moun ak lanmou san kondisyon?
- Fè yon etidyan li Women 5:8 pou gwoup la.

Anpil moun panse lanmou Bondye baze sou akonplisman yo. Pou rezon sa a, yo pa konprann poukisa yo ta dwe renmen lòt moun san kondisyon. Sepandan, Women 5:8 fè nou konnen Bondye te renmen nou menm lè nou te ènmi l. Li te ofri Sovè a pandan nou te pechè.

Lanmou li pou limanite san kondisyon. Lanmou li pa baze sou konpòtman ou oswa pèfeksyon ou. Bondye renmen ou pou moun ou ye a, ki te kreye nan imaj li.

Li vle nou renmen lòt moun menm jan li renmen nou (Jan 15:12, Efezyen 5:2, 1 Jan 4:11). Rezon prensipal ki fè nou renmen lòt moun san kondisyon se poutèt apèl Bondye fè nou (Matye 5:43-48, 1 Pyè 4:8).

Èt imen santi yo renmen nan diferan fason

Bondye renmen varyete. Li bay chak moun yon pèsonalite inik. Pa gen de moun ki gen egzakteman menm fason pou panse ak kominike santiman yo. Akòz diferans pèsonalite, manm fanmi nou yo gen bezwen ki yon ti jan diferan de nou. Diferans nou yo afekte relasyon fanmi chak jou.

Youn nan diferans ki genyen ant moun se fason yo ekspri lanmou ak sa yo atann de lòt moun pou yo santi yo renmen, apresye, ak an sekirite nan relasyon yo.

Gen plizyè fason pou ekspri lanmou ak anpil fason pou kreye santiman ou renmen. Gary Chapman bay lis senk kategori jeneral ekspresyon lanmou, ke li rele senk lang lanmou yo.³¹ Chak nan fason sa yo ekspri lanmou konstitye yon sistèm konplè nan konpòtman, pa sèlman yon aksyon endividyèl.

Byenke chak moun santi bezwen pou yo renmen yo atravè senk lang lanmou yo, li sanble ke pifò moun resevwa plis lanmou nan yon fòm ekspresyon pase nan lòt. Lòt ekspresyon yo pa enpòtan anpil pou yo.

Senk lang renmen yo

Èt imen montre lanmou atravè:

1. Pawòl de abilite
2. Moman de kalite
3. Kado
4. Sèvis yo bay
5. Kontak fizik

Menm jan an tou, Gason rekonèt epi resevwa lanmou nan senk lang sa yo.

Langaj prensipal lanmou

Pifò moun natirèlman rekonèt ak ekspri lanmou nan youn oubyen de nan 5 lang yo. Si manm fanmi yo pa ekspri lanmou yo pou yon konjwen oswa yon timoun nan lang lanmou prensipal yo, mari oswa madanm sa a oswa pitit sa a pa pral santi yo renmen, menmsi yo resevwa prè lanmou nan men lòt moun.

³¹ Prezante nan seksyon sa a baze sou travay Gary Chapman yo, *The Five Love Languages* anpil konsèp lontan: *How to Express Heartfelt Commitment to Your Mate*, (Northfield Publishing, Chicago, 1995)

Yon fanm ka eksprime lanmou li sitou lè li pase tan ak moun li renmen yo. Li fè efò pou l disponib pou l pale ak kominike avèk moun li renmen yo. Li pase tan nan aktivite komen. Kòm sa a se fason prensipal li pou montre lanmou, li espere tou resevwa lanmou nan men lòt moun nan menm fason an. Li vrèman santi l renmen lè nou ba li tan. Si mari l achte kado li oswa fè yon travay pou li, li pa bay sa anpil enpòtans tankou lè l pase tan avè l.

Yon nonm donan ka demontre lanmou li sitou nan kontak fizik. Li anbrase madanm li ak pitit li yo, e li kontan lè yo anbrase l epi yo vle pwoche bò kote l. Li ka anbrase zanmi l 'oswa omwen manyen yo sou zepòl la, pouse yo oswa diskite avèk yo nan yon fason dou. Li ka apresye travay di madanm li fè pou fanmi yo, men travay sa a se pa rezon ki fè li santi li renmen l. Li santi l renmen l lè l chita bò kote l epi l kite l mete bra l bò kote l, oswa lè l touche l nan plizyè fason renmen.

Yon machin gen yon tank gaz. Lè tank la vid, veyikil la pa kouri. Lè yon moun resevwa lanmou an akò ak atant yo ak bezwen afeksyon yo, yo resevwa gaz emosyonèl. Lè tank emosyonèl yon moun plen, yo gen konfyans ak enèji pou li leve defi. Li pi byen kolabore ak lòt moun. Li pi byen kapab rezoud konfli. Li santi li motive pou amelyore ak reyalize objektif li.

Lè yon moun pa resevwa lanmou selon atant yo, yo manke gaz emosyonèl. Li ra pou yon moun travay di pou reyalize objektif li oswa amelyore tèt li si li pa santi yo renmen.

Si nou pa montre lanmou pou manm fanmi nou souvan nan lang lanmou prensipal yo, yo ka pa reyalize jan nou renmen yo. Obsèvasyon sa a valab, kèlkeswa entansite lanmou nou santi pou yo. Nou dwe eksprime lanmou nou jan yo espere ke yo renmen.

Si nou blese yon moun nan lang prensipal lanmou yo, sa vin pi mal toujou. Pa egzanp, si pawò abilitè yo reprezante fason ki pi efikas pou eksprime lanmou nou anvè pitit nou an, kritik nou fè timoun sa a plis mal konpare ak yon lòt ki gen yon lòt lang prensipal lanmou.

Grandi atravè lanmou nou youn pou lòt

Nan premye leson an, nou te aprann ke Bondye te kreye tout èt imen pou yo an kominyon akli, ak parèy li yo. Montre lanmou se yon eleman esansyèl nan chak relasyon. Nou gen tout enterè nan dekouvri kisa mari oswa madanm nou, pitit nou yo ak lòt manm fanmi pwòch nou yo atann de nou pou nou santi nou pi renmen. Apwòch sa a pral pèmèt nou byen eksprime lanmou nou pou chak nan yo lè nou fè sa yo atann de nou.

Maryaj pa toujou koresponn ak atant yo nan mari oswa madanm. Diferans ki egziste ant mari oswa madanm yo souvan yon sous desepsyon pou yo. Pou pi byen eksprime lanmou yo, li ta pwobableman pi bon pou tou 2 patnè yo gen menm lang prensipal renmen an. Yon resanblans nan lang renmen an ta ede evite anpil malantandi ak fristrasyon. Sepandan, diferans nan aspè sa a ka konsolide inyon an si mari oswa madanm yo dedye tèt yo nan maryaj yo ak nan devlopman nan renmen yo youn pou lòt.

Volonte pou konprann, adapte ak montre atansyon youn ak lòt nan fè egzakteman sa lòt la atann de nou kontribye nan devlopman nan chak mari oswa madanm ka konstitye yon temwayaj ekstraòdinè nan vrè lanmou an. Lè nou mete tèt nou nan sèvis manm fanmi nou lè nou montre yo renmen lè nou fè sa yo atann de nou pou nou santi nou renmen, konpreyansyon nou ak pèsonalite nou rafine.

Si w vle byen ekspri lanmou w pou konjwen w ak lòt manm fanmi w, pa jis fè sa w panse oswa ekspri li jan w vle. Lanmou se yon chwa ak yon angajman ki baze sou valè yo mete sou yon relasyon. Nan kèk kontèks, nou bezwen dekouvri nouvo fason pou nou fè sa lòt moun atann de nou pou nou santi nou renmen. Petèt yon manm fanmi bezwen resevwa lanmou nan yon fason espesifik men nou pa t grandi nan yon fanmi ki ekspri lanmou nan fason sa a. Yon sitiyasyon ki envite nou ekspri lanmou nou nan yon fason etranj ka sanble etranj oswa dezagreyab okòmansman, men li posib pou aprann! Ou pa ta dwe janm konsidere ekspri lanmou ou kòm yon egzèsis douloure oswa yon deranjman. Si lanmou nou ekspri sanble soti nan obligasyon, li pap sensè.

► Fè elèv yo li Women 12:9-10, 16 ak 1 Pyè 3:7-8 pou gwoup la. Apati tèks sa yo, site plizyè rezon ki fè nou ta dwe pran swen sa manm fanmi nou espere de nou pou nou ka santi nou pi renmen.

Li enpòtan pou nou sonje ke lanmou se yon sakrifis nou fè pou chèche akonplisman moun ou renmen an.

Èt imen yo fèt ak yon nati rasis. Vrè lanmou pou pwochen yon moun pa natirèl. Li soti nan travay Lespri Sen an nan kè nou (Women 5:5). Chak kretyen dwe swiv tras Kris la, jan Pòl te dekri nan dezyèm chapit Filipyen an. Lè nou reyalize sa a, nou pral kapab:

- Chase tout motif ak anbisyon egoyis (vèsè 3)
- Elimine tout santiman siperyorite (vèsè 3)
- Wè lòt moun pi enpòtan pase tèt nou (vèsè 3)
- Chèche enterè pwochen nou (vèsè 4)

Annou pran angajman pou nou gen matirite lanmou pou manm fanmi nou. Ann aprann idantifye bezwen yo epi chèche fason pou satisfè yo. Objektif nou ta dwe fè sa yo bezwen nan men nou pou yo santi yo pi renmen.

Paran yo ta dwe anseye pitit yo pou yo konsidere frè ak sè yo, paran yo ak granparan yo lè yo fè sa yo atann de yo. Pitit nou yo dwe aprann renmen ak sèvi fanmi yo. Yo dwe aprann ekspri lanmou yo pou fanmi yo lè yo fè egzakteman sa manm fanmi yo atann de yo. Anseyman nou an dwe baze sou egzanp. Nou bezwen eksplike tou konsèp sa yo ak gide yo pou aplike yo nan relasyon yo.

► Ki jan paran yo ka ede pitit yo a aprann fè sakrifis lanmou pou lòt moun, kòmanse nan fanmi yo?

Langaj nan renmen 1: pawòl valorizan

Moun ki gen lang prensipal lanmou se pawòl valorizan yo santi yo pi renmen lè lòt moun sèvi ak pawòl pou montre yo estim yo ak tout senserite. Si yon fanm patikilyèman sansib pou afime mo, mari l ka ekspri lanmou li pou li lè yo kominike ansanm oswa lè l ap pale de li. Li ka ekri li yon mesaj pou eksplike rezon konkrè poukisa li renmen li. Li ka di yon lòt moun sou bon karaktè madanm li oswa sou travay li ap fè. Lè madanm li koute pawòl sa yo, li pral santi l renmen ak apresye.

Lè w mande opinyon zanmi w, ou ka fè sa nan yon fason ki montre kalite yo. Pa egzanp :

- “Konsèy ou toujou enpòtan, kidonk mwen ta renmen jwenn pwèn de vi ou sou sijè sa a ...”
- “Ou gen eksperyans nan domèn sa a e mwen ta renmen gen opinyon ou.”
- “Konesans ou sou sijè sa a pi bon pase mwen, si w gen nenpòt sijesyon oswa rekòmandasyon pou m fè m, mwen ta kontan koute yo.”

Mo valorizan yo ta dwe toujou sensè. Sinon, yo initil, menm fè mal. Otorize mo ki pa gen senserite febli relasyon yo. Pliske yo pa baze sou laverite, moun k ap koute yo pa ka fè moun k ap pale a konfyans.

Pawòl sensè yo dwe toujou vrè nan reyalite. Yo pa fo oswa ekzajere. Mo sensè, ki bay pouvwa soti nan kè a. Pawòl ki pale yo reflekte senserite oratè a.

Pawòl sa yo ka motive moun k ap koute yo pou yo pwogrese ak reyisi nan lavni, men yo pa ta dwe janm itilize yo pou manipile lòt moun. Se pou nou pa janm eseye kontwole lòt moun ak mo valorizan.

► Fè yon etidyan li Efezyen 4:29 pou gwoup la. Ki deskripsyon tèks sa a bay konsènan kòmantè yo dwe entèdi? Ki objektif pawòl nou yo ta dwe ye? Èske sèten mo apwopriye nan yon sitiyasyon epi yo pa nan yon lòt?

Pawòl nou pale ak lòt moun yo ta dwe apwopriye ak jantiyès. Mo nou itilize yo dwe pèmèt Bondye aji nan lavi entèlokitè nou yo. Lang nou an ta dwe vize pou edifye, pa detwi. Li dwe ankouraje sante ak gerizon, epi pa janm fè lòt moun mal.

kèk tèm valorizasyon

Mo valorizan yo diferan ak varye. Yo pa tout gen menm valè oswa enpòtans. Mo ki bay bon jan kalite pouvwa mande plis reflechi ak efò nan men oratè a; orate a ka santi yo jennen pou di yo, men mo sa yo kominike lanmou ak plis fòs ak sans.

Konplimante aparans la

Konplimante aparans yon moun ka yon fason pou ba yo konfyans, sitou si sa enplike apresye efò yo oswa ekspresyon de pèsonalite yo. Sepandan, konpliman aparans yon moun sèlman bay konfyans supèrfisyèl, sitou lè li pa lye ak sans moun nan.

Gen kèk moun eksepsyonèlman bèl ki souvan resevwa konpliman yo gen tandans doute tèt yo paske yo vin kwè ke yo depann sou aparans yo, ki se poutèt sa dwe pafè.

Valè yon moun pa detèmine pa aparans li. Anplis de sa, opòtinite pou amelyore atire fizik yo limite. Pou rezon sa yo, fòm valorizasyon sa a pa ta dwe itilize twòp.

Apresye reyalizasyon ak sèvis yo bay

Yon lòt fason pou valorize yon moun atravè mo se fè lwanj li pou reyalizasyon yo ak pèfòmans yo. Moun k ap pale a pran tan pou l apresye travay lòt la, olye l pran l pou sa.

Egzanp:

- Yon madanm felisite mari l paske li te reyalize yon objektif anbisye li te fikse pou tèt li.
- Yon mari mansyone ak remèsye madanm li pou èd li nan yon pwojè li t ap travay sou li.
- Manm yon fanmi konplimante kizinye a ki te prepare yon repa byen gou pou yo.

Lè w felisite yon moun sou pèfòmans li oswa reyalizasyon yo, evite fè yo santi renmen ou depann de pèfòmans yo. Pa egzanp, si w di pitit gason w ke w fyè de li akòz bon nòt li te fè nan yon tès, sa ka fè l santi l si l echwe, ou ka renmen l mwens. Yon fason pou mete aksan sou valè moun nan ka di, "Mwen kontan ke w te pase egzamen sa a. Mwen fyè dèske w pran responsablite w pou w etidye ak fè efò." Kèlkeswa apwòch ou, pa bliye konpliman reyalizasyon ki enpòtan pou moun nan.

Mete an valè karaktè ak efò lòt moun

Li pi bon pou apresye karaktè yon moun ak efò yo ki te pèmèt yo reyisi, olye ke ou jis di yon bon pèfòmans. Pa egzanp, yon timoun atletik ta dwe fè lwanj plis pou efò dilijan li ak bon mantalite pase pou vikwa atletik li. Gen kèk moun ki ka toujou briye nan pèfòmans yo, men se responsablite tout moun yo demontre bon karaktè, ki se eleman ki pi enpòtan.

Selebre yon moun pou idantite li

Pi bon fason pou valorize yon moun se rekonèt karakteristik li yo: kalite pèsonèl li, karakteristik karaktè yo ak pèsonalite li. Mete an valè yon moun nan fason sa a pi efikas pase selebre reyalizasyon yo paske li baze sou valè entèrye moun nan, pa chanje sikonstans.

Egzanp:

- "Timoun yo renmen prezans ou! Ou tèlman bon nan ba yo eksplikasyon epi ou tèlman pasyan ak kesyon yo."
- "Mwen gen konfyans nan ou, paske mwen jwenn ou diy konfyans."

- Apwòch sa a pou bay yon moun valè se yon gwo lye ak apresye travay Bondye nan lavi moun sa a, akonplisman sa pèmèt li konpòte l nan yon sèten fason oswa fè kèk aktivite.

Egzanp:

- “Mwen kontan wè ki jan Bondye sèvi ak ou pou aji nan lavi jèn w ap sipèvize yo: youn nan yo te di m ke li te vle konsakre lavi l bay Jezi apre w fin obsève w!”
- “Mwen konvenki ke Bondye ap ede w nan travay difisil sa a ki te konfyè w. Mwen pral priye pou ou!”
- Eksprime lajwa ak rekonesans pou prezans yon moun ak relasyon yo genyen avèk ou se yon fòm trè efikas pou valorize pawòl yo. Li mete aksan sou valè moun nan.

Egzanp:

- “Rasanbleman fanmi yo pi enteresan lè w la.”
- “Mwen renmen pase tan avèk ou.”
- “Ou gen anpil valè pou mwen e mwen renmen ou!”

Kèk remak enpòtan konsènan pawòl valorizan yo

1. Pa janm kritike oswa ridikilize karakteristik fizik yon moun. Karakteristik fizik yo prezan pandan tout lavi. Pa janm bay yon moun yon ti non ki baze sou yon karakteristik fizik, espesyalman yon defo.
2. Mete aksan sou fòs, kalite ak bon konpòtman motive moun k ap koute a kontinye ak amelyore nan domèn sa yo. Montre defo se raman yon atitid efikas.
3. Bay konsèy sa ka fè konnen moun k ap koute a fotif. Mo valorizan yo ka rasire moun k ap resevwa konsèy la. Si ou vle bay yon moun konsèy, akonpaye li ak konpliman sensè.
4. Sijesyon nan fòm plent pa bay okenn motivasyon. Pa egzanp, li pa itil pou deklare ke yon travay ta dwe deja fèt oswa eksprime malèz ak enkapasite yon moun pou konplete li. Deklarasyon sa yo fè moun nan santi li te deja echwe; menm si li fini travay la an reta, li ap toujou santi li te echwe.

Pawòl ki fè mal yo

Yon moun ki bay valè ak mo valorizan yo, yo pral tou pwofondman blese pa mo negatif. Pou moun sa a, kritik yo patikilyèman fè mal epi li lakòz dout sou valè yo kòm yon moun. Pawòl agresif ak fache lakòz blesi emosyonèl kote moun nan p ap janm geri konplètman. Sitiyasyon sa a aksantye lè otè mo yo pa konprann soufrans pawòl li yo te koze e li refize mande eskiz.

Si pawòl valorizan yoki pi fè mal yo gen rapò ak valè yon moun, deklarasyon ki pi blese ak grav yo pran fòm atak pèsònèl. Pa egzanzp: "Mwen swete mwen pa janm rankontre w."

Dezyèm kategori deklarasyon ki pi fè mal yo se kòmantè sou pèsònalite yon moun: "Ou se ____." Deklarasyon danjere sou konpòtman gen ladan yo ki kòmanse ak "Ou toujou ____" oswa "Ou pa janm ____." Deklarasyon sa yo sijere ke moun nan pa gen chans pou amelyore akòz defo enteryè yo, enchanjab.

Si yon moun blese (sitou grasa itilizasyon lang lanmou prensipal yo), li pral natirèlman eseye retire kò l pou evite plis blese. Moun ki sèvi ak vokabilè negatif jeneralman yo pa jenere ak mo pozitif, kidonk moun k ap koute yo pa gen espwa pou amelyore tretman yo lè yo chanje konpòtman yo. Li pap santi l motive pou l amelyore konpòtman l pou l ka resevwa lanmou.

Pafwa moun ki fache di pawòl ki blese paske yo vle fè lòt moun nan mal. Gen kèk moun ki sèvi ak mo negatif pou eseye fòse yon moun nan pi bon konpòtman, men apwòch sa a prèske pa janm mache.

► Fè yon etidyan li Kolosyen 3:8 pou gwoup la. Dapre pasaj sa a, kretyen yo pa dwe kontinye peche kont Bondye ak kont lòt moun.

Diskisyon an gwoup

► Dekri vrè lanmou nan pwòp mo ou. Poukisa Sentespri a dwe ede nou renmen lòt moun byen?

► Esplike siyifikasyon lanmou san kondisyon. Ki enplikasyon lanmou ankondisyonèl Bondye genyen pou ou?

► Poukisa li tèlman enpòtan pou w eksprime lanmou w pou konjwen w oswa pitit ou nan lang prensipal lanmou yo?

► Ki wòl bay mo yo pouvwa nan lavi w?

► Semèn sa a, ki jan ou itilize mo ki bay pouvwa pou w eksprime lanmou w pou manm fanmi w?

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la,

Mèsi paske w aprann mwen vrè lanmou, lanmou san kondisyon. Mèsi paske w te dekri l nan Pawòl ou a epi w montre l grasa lanmou w genyen pou mwen.

Ede m aprann renmen ak sèvi fanmi mwen menm jan Kris la renmen ak sèvi m. Ede m pran swen byennèt mari oswa madanm mwen, pitit mwen yo, frè m ak sè m yo, ak paran m yo.

Mèsi paske w fè m sonje enpòtans mo m ap di yo. Mwen regrèt pou pawòl mwen te di yo ki blese lòt moun ak dezonore ou. Ede m sonje ke pawòl mwen yo ta dwe bay pouvwa, relèvman ak kalme.

Amèn

Egzèsis leson an

(1) Diskite ak moun ki nan maryaj solid epi poze yo kesyon pou aprann leson nan lavi yo. Nan fen konvèsasyon an, ekri 2 paragraf sou lide yo pataje ak yo ak eleman ou vle aplike nan maryaj ou.

Men kèk egzanp kesyon pou poze:

- Ki diferans ki genyen ant de pèsonalite ou ki te gen yon enpak sou relasyon ou?
- Ki reyaksyon nou chak te genyen sou diferans sa yo?
- Ki jan ou te ajiste atant, opinyon, ak konpòtman ou onore ak sèvi youn lòt?
- Ki fason konkrè ou montre lanmou ou youn pou lòt?
- Ki aksyon oswa pawòl patnè w ki fè w santi lanmou yo?
- Ki jan relasyon w genyen ak konjwen w genyen enpak sou relasyon w ak Bondye?

(2) Nan liv Pwovèb 31:10-31 la, otè a sèvi ak plizyè mo valorizan konsènan madanm li. Deskripsyon nan konpòtman li ak pawòl li yo di nou sou karaktè li. Ki kalite li bay madanm li? Konsidere eleman sa yo nan pasaj la:

- Aparans li
- Reyalizasyon ak sèvis li yo
- Karaktè li ak efò li
- Pèsonalite li
- Idantite kreyen li

Ki leson nou ka aprann nan aspè yo mete aksan sou yo nan pasaj sa a?

Leson 9

Senk Lang Lanmou yo: Pati 2

Objektif leson an

Nan fen leson sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Konprann senk lang yo atravè lanmou yo eksprime.
- (2) Diskite sou danje ki genyen lye ak move itilizasyon oswa neglijans chak nan senk lang lanmou yo.
- (3) Dekri benefis yon tank emosyonèl plen pou yon timoun.
- (4) Idantifye prensipal lang lanmou manm fanmi pwòch yo.
- (5) Fè yon lis fason espesifik pou eksprime lanmou bay manm fanmi yo nan chak nan senk lang lanmou yo.
- (6) Pran angajman pou renmen manm fanmi yo selon lang lanmou prensipal yo.

Entwodiksyon

Nan leson anvan an nou te diskite sou lanmou san kondisyon ak sakrifis endividyèl. Nou te aprann tou ke gen omwen senk fason (lang) pou fè sa lòt moun atann de nou pou nou santi nou pi renmen. Pifò èt imen natirèlman wè ak eksprime lanmou atravè youn oswa 2 nan senk lang sa yo.

Nou etidye mo ki bay pouvwa epi nou dekouvri fason pratik pou kominike lanmou nou bay manm fanmi nou yo. Pandan leson sa a, nou pral aprann sou kat lòt lang lanmou yo, apre sa n ap aplike metòd espesifik pou demontre lanmou nou pou pitit nou yo.

Lang Lanmou 2: moman Kalite yo

Moun ki gen bon kalite tan kòm lang renmen prensipal yo santi yo renmen lè lòt moun entansyonèlman fè tan pou yo. Moman sa yo ak anpil atansyon rezève pou yo te ansanm, konsantre youn sou lòt. Moman sa yo dedye a konvivialité ak kominyon.

Moman kalite pa rive pa chans oswa annwi. Si w nan anbouteyaj oswa w ap tann yon randevou, ou dwe itilize tan sa a avèk sajès, men moman sa a jeneralman pa menm ak sa ki te konsakre nanbèl kominyon. Yon mari oswa madanm oswa yon timoun ka travay avèk ou sou yon pwojè, moman sa a pase ansanm se presye, men li pa toujou satisfè bezwen yo pase yon moman nan bon jan kalite avèk ou.

Yon konvèsasyon san enteripsyon se youn nan pi bon moman yo. Nan kalite konvèsasyon sa a, chak moun koute lòt ak anpil atansyon. Tout moun elimine distraksyon tankou mesaj tèks ak apèl nan telefòn, pou yo ka konsantre sou lòt moun nan ak diskisyon.

Men kèk lòt fason pou montre ou koute ak anpil atansyon:

1. **Kenbe kontak vizyèl la.**
2. **Koute ak atasyon:** reyaji ak pawòl entèlokuteur ou a. Pa limite tèt ou pou reflechi sou pwochen fraz ou a. Pran tan pou w tcheke si w konprann kòmantè ak panse entèlokuteur w la. Ou ka tcheke si w te byen konprann lè w sèvi ak yon fòmil tankou: "Si mwen te byen konprann, ou gen enpresyon ke...".
3. **Pa entèwonp entèlokitè ou a:** moun k ap koute a souvan panse li te konprann lide oratè a epi prese entèwonp li pou l bay opinyon li. Konpòtman sa a bay oratè a enpresyon ke moun k ap koute a pa t pran tan pou l konprann.
4. **Pi lwen pase reyalyte yo, fè atansyon tou sou santiman yo:** konprann pwen de vi yon lòt moun se montre l ke nou ba li enpòtans. Koute yon moun ak anpil atansyon vle di opinyon yo ak santiman yo enpòtan pou nou, e moun sa a enpòtan tou pou nou!

Moman ki pi bèl yo se sa yo sèlman konsakre nan kominikasyon, men lòt fòm moman bon jan kalite yo tou apresye. Fanmi yo ka pataje yon bèl moman chak jou nan lè manje, lè yo volontèman konsantre sou moun yo renmen yo pandan y ap manje ansanm.

Li istwa pou timoun yo, jwe ak fanmi oswa fè yon aktivite lwazi se lòt fason pou pase bon jan moman ansanm. Fè yon pwojè oswa brikolaj ansanm pou pran plezi, pa pou lekòl, travay oswa ministè, se tou yon moman nan kalite.

Lè yon moun lwen fanmi li, li posib pou pase yon bon moman avèk yo pa telefòn.

Moman kalite yo se moman rezève, san distraksyon, san prese, lè nou konsantre youn sou lòt epi kote nou pwofite konpayi chak moun. Li pi bon pou konsakre yon ti tan chak jou pou pase yon bon moman ak mari oswa madanm ou ak pitit ou.

Lè ou pa rezève tan

Lè yon konjwen oswa yon paran se yon dirijan nan yon ministè, li pi difisil toujou pou l pase tan pou bon moman ak fanmi l. Pitit pastè yo anjeneral gen enpresyon ke tout moun ka rele papa yo epi atire atansyon yo e ke dènye a twò okipe pou pran tan pou okipe yo. Yo gen enpresyon ke tan ki pase nan fanmi an jeneralman yo sakrifye sou lotèl la nan ministè a.

Yon moun ki egzèse yon ministè pa ka konplètman evite entèripsyon, men li dwe eseye rezève tan pou fanmi l. Nan ka sa a, fanmi l 'yo pral kapab konprann obligasyon regilye yo ak entèripsyon yo inevitab adisyonèl ki pral leve.

Yon moun ki vle resevwa lanmou nan moman bon jan kalite santi l mwens renmen lè yo pa pase yon bèl moman ak atantif ak fanmi l. Li santi li blese anpil lè moman sa yo pa konsidere kòm yon priyorite epi pwojè yo ki vize pou konsakre tan nan fanmi an yo mete sou kote akòz entèripsyon. Moun sa a santi pwoblèm lè fanmi li twò okipe pou l pase tan avèk yo. Li santi l neglije lè manm fanmi l pa koute l ak tout atansyon yo.

Si w pa bay mari ouwa madanm ou ouwa pitit ou a atansyon espesyal, yo ka pa santi lanmou w genyen an, menmsi w ap travay pou byen yo. Malgre travay di yon gason pou fanmi l, madanm li ka santi l pa renmen paske li twò okipe pou l pase tan avè l.

Yon jèn ti gason te ale wè papa l pou l rakonte l yon istwa li te tande dènyèman. Papa a li yon liv, men li kanpe pou yon minit pou l koute, answit li rekòmanse li lè pitit gason l lan te nan mitan istwa a. Ti gason an te kenbe memwa santiman li te fè eksperyans pandan tout lavi li nan moman presi sa a.

► Ki jan fanmi ou òganize pou pase bon jan moman? Ki difikilte ou bezwen simonte lè w pase yon bèl ti moman ak fanmi an?

Lang Lanmou 3: Kado

Moun ki gen lang prensipal renmen resepsyon kado yo santi yo pi renmen lè lòt moun ofri yo yon kado ki pwouve ke yo panse de yo.

Se sèlman yon kado byen panse ka lakòz yon santiman renmen nan moun k ap resevwa a. Li dwe chwazi an konsiderasyon enterè moun k ap resevwa a. Kado sa yo pa nesesèman konsantre sou sèvis piblik ouwa bezwen. Kado renmen yo pa ofri sou pretèks ke donatè a pa vle li ankò. Donatè a dwe chwazi ouwa fè kado pou konsepsyon.

Yon kado ki pèmèt yon moun santi yo renmen pa bezwen chè. Li kapab yon kado okazyonèl, tankou yon repa ouwa yon bonbon ouwa yon memwa vizib ak dirab nan relasyon an ak moun ki te ofri li. Yon moun ki gen lang prensipal lanmou, kado, bay anivèsè nesans ak selebrasyon enpòtans kapital. Manm fanmi yo dwe absoliman sonje jou sa yo lè yo ofri yon kado espesyal bay moun sa a. Moun lan santi gwo lapèn si li pa resevwa kado pandan jou espesyal sa yo.

Sepandan, kado pa ta dwe limite nan jou espesyal; Yo dwe konstitye yon vi pèmanan. Konjwen an, paran an ouwa pitit yon moun ki gen lang prensipal renmen an, Resepsyon kado a dwe yon abiyid chèche kado ki pral ede moun ou renmen an rete nan tèt ou ke moun li renmen yo panse ak li epi renmen li.

Yon madanm ki gen lang lanmou prensipal se resevwa kado ka santi yo pa renmen anpil si li konsidere ke mari l 'te eseye ekonomize lajan nan ofri li yon kado jije nesèsè de tout fason. Li ka bezwen yon nouvo bale epi mari l ofri youn. Byen si, yon nouvo bale fè l byen, men kado sa a pap pèmèt li santi l renmen.

Kado yo enpòtan lè yo tradwi dezi yon moun nan konprann moun k ap resevwa a ap enkyete de li. Yo koute chè lè yo pa pèmanan nan yon nesesite. Yon kado remakab lè li te mande refleksyon, efò ak lajan.

Timoun ki gen lang prensipal nan renmen se resepsyon an nan kado santi yo plis renmen si papa yo achte pou yo yon krèm glase pase si yo peye frè ekolajyo, menm si frè ekolaj yo pi enpòtan ak plis konsiderab. Olye pou yo mande pou manm fanmi yo apresye kado sa yo anjeneral ou ofri yo, jwenn fason yo ofri yon bagay espesyal.

Gen kèk moun ki fòse pitit yo oswa mari oswa madanm yo sipliye yo pou yo jwenn tout bagay yo bezwen. Yon moun ki chich ki raman fè acha pou tèt yo, ap pwobableman trouve li difisil pou montre yo jenere ak ofri kado ki sanble nesesè. Li pa pral vle manm fanmi li yo espere resevwa kado. Sepandan, si moun sa a gen yon mari oswa madanm oswa yon timoun pou moun kado yo enpòtan, li dwe fè efò pou defèt konpòtman sa a. Li dwe fè efò pou konsidere kado ak vizyon an menm jan ak moun yo renmen, ki vle di ak menm enpòtans ak menm valè a. Lè ou ofri kado, fè li lib, ak kè kontan!

► Ke yon elèv Lise 2 Korentyen 9:6-9 pou gwoup la. Nan pasaj sa a, Pòl ankouraje kretyen Korent yo pou yo bay frè yo ki nan bezwensan gade dèyè. Soti nan vèsè sa yo, idantifye 4 oswa 5 faktè ki motive jenewozite. Kijan prensip pasaj sa a aplike pou jenewozite nan fanmi nou yo?

► Ki enpòtans kado nan fanmi ou? Èske ou rankontre difikilte nan eksprime lanmou ou pa kado? Ki sa ki difikilte sa yo ak ki jan ou ka simonte yo?

Lang nan renmen 4: rann Sèvis

Moun ki gen lang prensipal la nan renmen sèvis yo rann santi yo plis renmen lè lòt moun rann yo sèvis.

Sèvis yo rann satisfè bezwen konkrè. Li ka, oswa li ka pa yon sèvis ke moun nan kapab bay tèt li. Rann Sèvis la kapab yon jès trivyal, tankou jwenn yon bwè pou yon moun, oswa nan pran swen yon moun ki malad ki bezwen èd. Li kapab yon kesyon nan ede yon moun ki nan bezwen.

Nan pifò fanmi yo, yon moun pafwa bezwen swen konstan pou yon tan long. Akòz lanmou ak devouman manm fanmi yo ki gen rapò ak moun sa a, yo san pran souf fè anpil jès pou ede yo. Malgre tan konsakre nan sèvis yo rann, manm fanmi yo pa dwe bliye manifeste lanmou yo pa lòt vle di plis enpòtan, espesyalman si lang prensipal la nan renmen nan moun ki nan kesyon an se pa sa ki nan rann sèvis.

Gen kèk sèvis abityèl yo ka fasil pou neglije oswa konsidere kòm natirèl. Anpil fanm eksprime lanmou yo nan kwit manje ak netwaj sou yon baz chak jou. Yon nonm ka travay pou sipòte fanmi li. Si ou deja nan sèvis fanmi ou sou yon baz chak jou, ou dwe kanmenm chèche fason espesyal pou sèvi yon manm nan fanmi ou ki pa pataje lang sa a nan renmen.

Lè yon fanm pa enterese nan bezwen minè mari l', li echwe yo pale lang sa a nan renmen. Li di tèt li, pa egzanp: "Li ka sèvi yon vè dlo pou kont li. Sepandan, si li ta pral chache dlo, li ta ekspri lanmou li spesyal konsa.

Menm jan an tou, yon mari dwe ekspri konsiderasyon. Lè li fè yon travay pou madanm li ke li abityèlman fè, li onore wòl li yo ak rekonèt ke travay li se difisil ak enpòtan.

Yon mari ka estime ke li travay ase déjà, e ke se responsablite madanm li pou pran swen tout travay nan kay la. Li ka menm estime ke li ta dwe pi efikas pase li. Si li konsidere ke travay domestik yo pa diy pou li, li montre ke li konsidere kòm fanm kòm èt pi ba dedye a travay sibòdone. Fanm yo pa enferyè, ak travay domestik se pa yon aktivite mwens nòb pase travay deyò kay la.

Yon nonm ka gen enpresyon nan jwe wòl nan yon domestik (mwens pase madanm li) lè li te patisipe nan kèk travay lap fè nan kay la, men li pa sa. Si li volontèman ede, li rekonèt valè a nan travay la ak moun nan li te ede. Sèvis li onore moun ki anjeneral fè travay la ak temwaye nan rekonesans li nan direksyon pou li, Madanm li pa pral konsidere l' tankou yon domestik, men kòm yon moun ki pi respektab.

Si yon moun ede ak repiyans, yo sijere ke yo fòse yo ede. Sèvis li pa kominike lanmou. Si yon moun ran yon sèvis san pwoblèm epi pi fè bon efò yo, yo montre ke yo lib pou chwazi sèvi, menm jan pa gen moun ki ka fòse yo ofri èd yo. Sèvis sa a ekspri kè kontan nan yon lanmou pafè pou prochen li. Li ede tou jwenn respè pou moun ou renmen an.

► Kilè ou santi ou pi an difikilte pou sèvi fanmi ou? Èske ou konsidererann sèvis la kòm yon ekspresyon nan renmen chanje pwen de vi ou a?

Lang nan renmen 5: kontak fizik

Moun ki gen lang prensipal la nan renmen kontak fizik santi patikilyèman renmen yo lè yo resevwa nan men manm fanmi yo soti nan mak afeksyon nan fòm lan nan kontak fizik.

Gen diferan fason pou manifeste afeksyon ou nan kontak fizik. Gen kèk ki apwopriye nan sèten relasyon ak nan sèten kontèks, men yo pa nan lòt moun. Men kèk egzanp:

- Pran li nan bra ou
- Pase yon bra alantou do oswa sou zepòl yon moun
- Mete men ou sou zepòl yon moun
- Tape do yon moun oswa zepòl li
- Chita kòt a kòt
- Kenbe men li
- Bo l'
- Masaye do li
- Kenbe yon timoun nan bra ou
- Fè oswa peny cheve yon timoun

Bay swen ak sansibilite ak délikatès lè yon moun ki malad oswa souffri de yon lòt enkapasite fizik

Kontak fizik kapab tou gen enpòtans patikilye pou yon moun ki ap pase nan yon peryòd difisil. Yon peryòd de dèy, soufrans, solitud oswa depresyon, yon anbrase ka bay plis konfò pase mo oswa rann sèvis, si moun ki an kesyon an, gen kòm yon lang prensipal nan renmen kontak fizik.

Li enpòtan pou kontinye eksprime fizikman lanmou ou pou yon moun ki gen lang prensipal lanmou se kontak fizik, menm lè moun lan malad, nan mezi ke posib. Sonje ke lanmou se enkondisyonèl e ke li akonpaye pa sakrifis. Papa a te site nan liv Lik 3:20 li te pran pitit gason repanti l' lan nan bra li epi li te bo l', menm si pitit gason l' te repiyan, sal ak detestable nan tout fason.

Kontak fizik se yon lang nan renmen ki pa nesesèman lye ak seksyalite. Aktivite seksyèl se yon fòm kontak. Dezi pou tou touche, e touche ka lakòz yon dezi seksyèl ak eksprime tèt li nan kontèks sa a, men aktivite seksyèl pou kont li se pa ase pou yon moun ki gen prensipal lang nan renmen se kontak fizik.

Dezi se santi yo renmen nan kontak fizik ka ankouraje yon moun angaje yo nan yon aktivite imoral seksyèl. Li enpòtan pou paran yo bay pitit gason yo ak pitit fi yo ase afeksyon fizik non seksyèl ki pa gen pou yo satisfè bezwen fizik yo. Yon timoun ki santi yo renmen pi encline pou reziste anba tantasyon.

Peche kontak fizik

Moun pou yo kontak fizik konstitye yon lang prensipal nan renmen yo patikilyèman afekte pa vyolans fizik. Grèy yon moun anba efè kòlè a (Galat 5:20), jifle yon moun imilye yo (Matye 5:39) oswa maltrete yon moun pa abi otorite (Matye 24:48-49) yo se mekanste. gras a pasaj bibliik sa yo, nou reyalize ke paran yo pa gen dwa blese pitit yo, menm anba efè a nan kòlè oswa fristrasyon. Bondye deklare tou ke timoun yo pa ta dwe frape paran yo (Egzòd 21:15).

Yon bon jan pinisyon fizik mezire, administre bay timoun yo pa paran yo ak jantiyès (Kolosyen 3:21), nan objektif pou korije yo epi anseye yo jistis pa reprezante yon peche. Okontrè, li se yon kondisyon nan Bondye ak konsiderasyon paran yo, ki pèmèt yo pou pèmèt yo sove nanm pitit yo (Pwovèb 13:24, Pwovèb 19:18, Pwovèb 29:15, Ebre 12:5-7).

Imoralite ak abi seksyèl (ki gen ladan ensès) se peche (Levitik 20:11-12, 14).

Idantifye lang prensipal ou nan renmen

Èt imen yo pa toujou okouran de lang prensipal yo nan renmen. Yo pa toujou konsène ak fason yo pi souvan eksprime lanmou yo bay lòt moun. Anplis de sa, yo pa nesesèman atantif nan zak yo ki pèmèt yo santi yo renmen. Pran yon moman pou w reflechi sou konsepsyon ou sou senk lang lanmou.

- Ki lang lanmou ak kiyès ki pi natirèlman eksprime ak pi souvan lanmou ou pou lòt moun?
- Ki lang ou genyen nan renmen primè ak segondè? Si ou gen pwoblèm lespri ekspresyon yo nan renmen ki matyè pi bon pou ou, men kèk kesyon pou ede ou:
 - Ki aspè nan lavi ou ki fè ou kontan?
 - Ki souvni ou pi renmen?
 - De kisa ou plenyen (menm nan silans)?
 - Ki sa ki blese ou?

Senk lang yo nan renmen ak timoun yo

Tout moun bezwen resevwa prèv lanmou regilyèman nan senk lang nan renmen, espesyalman timoun yo. Paran yo dwe toujou epi souvan montre pitit yo ke yo renmen yo san kondisyon, pou yo santi yo balanse ak nan bon sante nan nivo emosyonèl. Renmen ke paran yo montre pitit yo nan divès fason, plizyè fwa nan yon jounen, se konparab ak yon lapli dou ak nourisan ki tonbe sou kè timoun nan.

Pa asime ke pitit ou yo konnen ak santi lanmou ou pou yo. Yo dwe souvan ak abityèlman wè lanmou ou nan lang prensipal yo nan renmen kòm byen ke nan lòt lang yo nan renmen.

Detèmine lang prensipal la nan renmen yon timoun

Gary Chapman ak Ross Campbell ofri lide sa yo, yo dekouvri lang prensipal la nan renmen pitit ou a:³²

1. Obsève kijan pitit ou eksprime lanmou li pou ou.
2. Obsève kijan pitit ou a eksprime lanmou li pou lòt moun.
3. Prete atansyon sou demann pitit ou a fè pi souvan.
4. Remake sa pitit ou plenyen pi souvan.
5. Bay pitit ou chwa ant de opsyon.

Li ka pa posib pou detèmine lang prensipal lanmou yon timoun anvan laj senk an.

Remak spesyal sou lang renmen nan timoun yo

Nou pa pral antre nan detay yo nan chak lang nan renmen, paske nou te diskite yo tout deja. Nou pral jis note kèk enplikasyon espesifik ak aplikasyon pou yo demontre lanmou timoun yo.

³² Dr. Gary Chapman and Dr. Ross Campbell, *The Five Love Languages of Children*, (Northfield Publishing, Chicago, 1997), 101-103.

Pawòl valorizan yo

Pawòl Valorizan yo patikilyèman difisil pou di lè yon moun konpòte li mal oswa pa jwenn bon rezilta. Sepandan, si ou jere transmèt yon mesaj sensè ak pozitif, ou pral motive pitit ou yo epi yo ka pi fasil fleri.

Moman kalite

Fanmi yo gen tout enterè nan pataje omwen yon repa pa jou ak ap eseye pase tan ansanm pandan peryòd sa a.

Nan fanmi ki anpil yo, ou ka fasilman oblije konsakre tan nan moman bon jan kalite ak chak timoun. Sepandan, konsakre tan yo pou pase moman privilejye ak chak timoun pral pèmèt yo santi lanmou ou gen pou li. Moman nou pase ansanm yo pral pèmèt li konfye ou nan tout trankilite nan santiman yo ke yo ta ezite pataje devan frè ak sè l 'yo oswa lòt manm nan fanmi an.

Souvan timoun yo toudenkou mande bon janmoman de kalite pou kont li avèk youn nan paran yo. Pafwa, lè li pral dòmi, timoun nan louvri epi li vle souleve yon sijè ke li pran a kè. Paran yo dwe pran tan pou koute pitit yo pandan moman sa yo. Yon timoun ka konfwonte ak yon pwoblèm esprityèl ak vle konsilte papa l 'oswa manman an prive, pou yo ka jwenn èd esprityèl. Paran yo gen yon opòtinite ideyal pou mennen pitit yo nan Jezi nan sikonstans sa yo.

Pandan moman kalite sa yo ou pase ak pitit ou yo, aprann poze yo kesyon louvri ki pral ede w konprann lide yo ak santiman yo. Kesyon louvri pa ka resevwa repons nan fòm lan nan "wi" oswa "non." Yo pa gen okenn repons definitiv. Kesyon louvri jeneralman kòmanse ak "Poukisa ..." "Ki jan ..." oswa "Ki sa ki" Yo kòmanse ak fraz tankou: "Palem de"..." oswa "Ki sa ou panse a ..."

Lè pitit ou reponn kesyon ou an, koute avèk atansyon repons li epi reponn yon fason ki apwopriye. Nan kèk ka, w ap gen pou poze yon lòt kesyon. Pafwa ou dwe bay detay pou asire w ke ou konprann repons ou an. Pafwa ou dwe konsolide l 'nan enpresyon li oswa santiman l 'yo. Evite bay timoun nan enpresyon ke yo te kesyone, konvèsasyon an dwe fèt natirèlman. Atansyon ou ap ede pitit ou santi yo koute, valè ak renmen.

Pran tan pou koute yon timoun ki rakonte yon istwa tou ede l 'kominike lanmou ou pou li nan yon fason trè siyifikatif. Lektü liv oswa istwa nan yon timoun se tou yon bon fason yo ap pase yon bon moman de kalite avè l '.

Jwe ansanm oswa reyalize yon pwojè amizan ansanm se yon lòt fason yo pataje bon jan kalite tan ak pitit ou yo.

Gen kèk paran ki pa bay pitit yo ase tan. Yo eseye konpanse mank tan sa a pa ofri yo kado. Kado pa ka ranplase bon jan moman kalite. Timoun yo bezwen pase ase tan ak paran yo,

kèlkeswa lang prensipal yo nan renmen. Pa gen okenn kado ki pral ranplase tan ki pase ak pitit ou yo.

Kado yo

Kèk paran achte yon jwèt oswa yon liv moral bay pitit yo, paske objè sa yo pa sanble nesèsè pou yo. Sepandan, yo ka itil pou devlopman timoun nan, anplis de ekspresyon lanmou li.

Rann sèvis

Men kèk ide pou ekspri lanmou ou bay pitit ou a pa sèvis yo rann:

- Prepare manje ou pi renmen pou anivèsè nesans ou
- Ba li atansyon espesyal lè li malad
- Ede pitit ou a reyalize yon pwojè eskolè
- Fè kèk travay nan kay la ak pitit ou a epi ekspri rekonesans ou pou travay li
- Ede pitit ou rann sèvis ak yon moun deyò lakay ou

Kontak fizik

Kontak fizik se pi bon fason pou ekspri lanmou ou pou yon ti bebe oswa yon timoun. Ti bebe yo gen bezwen konkrè, pa egzanp, yo dwe nourri akchanje kouchèt yo, men yo bezwen tou pote, karese, dolote ak andousi. kontak fizik dous sa a kominike renmen yo nan yon fason apwopriye ak esansyèl nan sante emosyonèl ak mantal yo.

Yon konpetisyon ant yon papa ak pitit gason l 'yo ka itilize yo pou ekspri renmen. An revanj, konpetisyon an pa ta dwe lakòz blesi, dominasyon, pèt nan kontwòl oswa kòlè.

Efè yon lontè zak yo ak pawòl yon paran

Paran yo dwe swiv egzanp Bondye a nan entèraksyon yo ak pitit yo. Bondye sistematikman pran swen pitit li yo ak yon lanmou pafè, jenere ak enkondisyonèl. disiplin yo, korige yo ak edike yo soti nan renmen pou yo (Ebre 12:5-7). Nan kontèks yon relasyon papa/pitit, Bondye aji nan lavi kretyen yo pou fè yo menm jan ak tèt li (Ebre 12:10-11).

Renmen paran yo pou pitit yo pa ta dwe depann sou konpòtman ti moun nan. Byennèt, rekonpans oswa sanksyon pou konpòtman timoun nan se yon pati entegral nan edikasyon yo, men afeksyon an pa ta dwe dakò oswa refize dapre konpòtman timoun nan.

Si yon timoun toujou ap benefisye de lanmou enkondisyonèl paran li yo, li pral pi fasil pou li aksepte epi mete konfyans nan lanmou ke Bondye genyen. Sepandan, maltrete oswa neglije timoun yo jwenn li pi difisil yo konprann renmen Bondye a ak fè l' konfyans menm apre li fin grandi.

Lide ke timoun yo gen tèt yo (sitou estati yo kòm èt imen) jeneralman depann sou sa yo koute ak wè nan men lòt moun. Zak yo ak pawòl nan paran yo gen pi enflyans, men manm fanmi yo ak zanmi tou gen yon enpak sinifikatif. Lide a ke timoun yo gen tèt yo depann an

pati sou renmen an yo resevwa e ke yo bezwen. Lè timoun yo prive de renmen oswa yo sibi vyolans emosyonèl oswa fizik, pwòp tèt ou -yo afekte ak enpak sou lavi yo.

Pawòl paran yo enfluyans imaj timoun yo gen nan tèt yo. Pa egzanp :

- **Pawòl valorizan:** "Mwen fyè de ou paske ou travay di!" Mwen konnen ou ka rive la! Mo sa yo pèmèt timoun nan konprann valè efò a epi reyalize ke li kapab reyalize objektif li yo.
- **Pawòl destriktif yo:** "Ou vrèman parese. Ou pa serye!" Pawòl sa yo ka mennen yon timoun panse ke li pa kapab chanje; Ke li initil pou eseye chanje oswa genyen respè ou, paske ou te deja prononse sou li. Timoun nan ka panse ke ou te rejte l'.
- **Pawòl valorizan:** "Pa enkyete w. Nou tout fè erè, de tanzantan nou pral amelyore nan tan kap vini an." Fraz sa a pèmèt timoun nan konprann ke erè a se posib e ke renmen ou pou l' pa depann sou pèfòmans li. Timoun yo konprann tou ke yo gen pou yo pwogrese, yo gen yon enterè nan kontinye eseye.
- **Pawòl destriktif yo:** "Ou tèlman estupid, tout tan wap bay manti." Fraz sa a ka mennen yon timoun nan konkli ke li se initil eseye. Timoun yo ka fasilman panse ke valè yo depann sou yon pèfòmans ideyal, epi depi yo toujou ap fè erè, yo pa merite merit. Yo pap janm diy pou ou renmen ou oswa pa yon lòt moun.

Lide ke yon timoun gen tèt li kòm yon moun yo te depann sou renmen an ki eksprime oswa refize l'. Relasyon timoun nan ak paran li devlope oswa anpeche kapasite li nan etabli relasyon ki an sante ak moun ki bò kote l'. Yon timoun ki resevwa ase lanmou ka aprann renmen lòt moun ki gen lanmou san kondisyon ak jenere. Li te tou gen yon rezèvwa renmen nan li, ki ka pèmèt li rechaje pil li.

Vrè lanmou se yon gaz emosyonèl pou timoun, nan menm fason an pou granmoun yo.

Avantaj ki genyen nan yon rezèvwa emosyonèlkonplè

Gen anpil benefis nan yon rezèvwa konplè emosyonèl pou timoun yo. Timoun ki resevwa ase lanmou gen fòs ak estabilite yo bezwen satisfè defi yo epi devlope byen.

Timoun ki resevwa eksperyans enkondisyonèl renmen yon sèten sekirite emosyonèl. Se poutèt sa, yo pi dispose pou aksepte sanksyon an, koreksyon ak konsèy nan paran yo pase yo ta dwe nan lòt sikonstans. Yo se tou plis kapab reziste anba tantasyon an ki te koze pa presyon kanmarad, paske yo gen konfyans nan yo epi yo pa bezwen pwouve valè yo bay lòt moun.

Yon jèn ti fi ki koutize regilyèman ak ti gason ka ajì pou yo te pè pou yo inyore oswa neglije pa ti gason an si li pa ta konpòte li nan fason sa a. Ka timidite a nan yon ti fi ki gen rapò ak ti gason dwe eksplike pa pè a pou yo te rejte si li revele vrè pèsonalite li. Yon ti fi ki resevwa sipò ak afeksyon nan men papa l' gen plis chans yo dwe an kontak ak ti gason yo nan yon fason ki an sante, san yo pa koutize oswa timidite. Li kenbe idantite li gras a lanmou papa l'.

Yon renmen parantal sensè ak enkonidisyone, eksprime souvan nan senk lang yo nan renmen, ede prezève timoun ki sòti nan yon gwo danje. Timoun ki resevwa ase lanmou jeneralman pa chèche lanmou ak sekirite nan lòt moun ki ka itilize li pou fè yo mal.

An rezime, yon rezèvw emosyone byen -ranpli gen anpil avantaj pou yon timoun:

- Yon bon konpreyansyon sou valè li yo ak sous la nan valè sa a
- Yon bon konpreyansyon sou efò, erè, kwasans ak renmen enkonidisyone
- Kapasite pou aprann renmen lòt moun
- Fòs la ak establite ki nesese pou satisfè defi yo ak pwogrè kòrekteman
- Sekirite emosyone
- Kapasite nan aksepte disiplin, koreksyon ak oryantasyon
- Kapasite pou rejte enfliyans danjere kamarad klas yo
- Pwoteksyon kont vilnerabilite a abi nan relasyon nan lavni

► Ki lòt avantaj pou timoun ki resevwa ase lanmou?

Dezavantaj yo nan yon rezèvw emosyone vid

Timoun ki fè eksperyans yon mank de renmen gen plis chans pou yo rejte konsèy paran yo pou mank de motivasyon pou plezi yo anpil timoun pa rive etabli yon lyen lwayote solid ak pozitif ak paran ki eseye gide yo. Timoun ki gen rezèvw emosyone vid yo pi vilnerab a abi pase timoun ki gen relasyon an sante ak afeksyon ak manm fanmi yo. Pa santi yo renmen, yo riske chèche renmen ak moun ki ka sèvi ak yo oswa fè yo mal.

Karakteristik fanmi ini yo

Pandan lesan sa yo, nou te egzamine senk lang prensipal lanmou yo. Menm si chak moun jeneralman gen youn oubyen 2 lang lanmou, chak moun bezwen resevwa lanmou regilyèman nan senk lang yo. Yon fanmi an sante baze sou relasyon chak jou ki egziste ant manm fanmi yo, ki gen ladan mo rekonpanse, bon kalite moman, sèvis yo bay ak jès afeksyon. Ofri tèt yo kado youn ak lòt se petèt pa yon pratik chak jou, men kanmenm konstitye yon eleman esansyèl pou kenbe relasyon an sante nan yon fanmi.

► Ki jan lanmou yo eksprime pi souvan nan fanmi w? Èske lanmou eksprime nan senk lang lanmou? Ki frekans pataje ekspresyon lanmou?

Yon etid ki pa relijye ki te fèt pandan 25 ane ak 14,000 kay te revele ke anpil fanmi an sante, pwospere ak ekilibre, ki soti nan diferan orijin kiltirèl, gen 6 karakteristik komen.³³ Gen kèk nan karakteristik sa yo ki gen rapò dirèkteman ak diferan lang nan renmen, kidonk ensiste sou enpòtans ki genyen nan diferan fòm ekspresyon nan renmen. Stinnett ak Beam te fè lis 6 karakteristik sa yo ak deskripsyon respektif yo:

³³ Dr. Nick & Nancy Stinnett and Joe & Alice Beam, *Fantastic Families: 6 Proven Steps to Building a Strong Family*, (Brentwood, TN: Howard Books, 2008)

- 1. Devouman:** manm fanmi ini yo detèmine pou ankouraje byennèt ak bonè tout manm fanmi yo. Yo bay inite fanmi an enpòtans.
- 2. Evalyasyon ak afeksyon:** manm fanmi ini yo souvan rekonesan youn ak lòt. Yo apresye kalite fanmi yo.
- 3. Kominikasyon pozitif:** manm yon fanmi ini gen bon ladrès kominikasyon epi konsakre anpil tan nan dyalòg ant yo.
- 4. Tan yo pase ansanm:** manm yon fanmi ini pase moman kalite ak tan ansanm.
- 5. Byennèt espiyèl:** kit yo temwen sèvis relijye yo oswa non, manm fanmi ini yo rekonèt egzistans yon èt siperyè oswa yon pouvwa diven nan lavi yo. Konviksyon sa a ba yo fòs ak yon objektif.
- 6. Kapasite pou jere estrès ak kriz:** manm fanmi ini yo konsidere estrès ak kriz kòm opòtinite pou pwogrè.

Aplikasyon pèsonèl

Nou te abòde plizyè sijè pandan de leson sa yo. Okòmansman, nou te mansyone lanmou sensè, Lè sa a, nou te idantifye senk lang nou jeneralman kominike lanmou. Nou te defini nosyon de rezèvwa emosyonèl ak bezwen pou manm fanmi nou resevwa lanmou nou nan lang prensipal yo nan renmen. Nou te eksplike kijan diferans pèsonalite nan yon fanmi ka ede nou grandi nan renmen.

Lè sa a, nou te egzamine apwofondi chak nan senk lang lanmou yo, site egzanp pou chak nan yo, osi byen ke domaj ki te koze lè yo neglije oswa mal itilize yo. Nou te eksplike ke timoun yo pwofite de tank emosyonèl plen epi yo souffri lè tank sa yo vid. Nou te adrese an plis detay kesyon ekspresyon lanmou nou pou pitit nou yo. Finalman, nou te note lyen ki genyen ant respekte senk lang lanmou ak 6 karakteristik komen fanmi an sante.

Pou konkli leson sa yo, nou pral diskite sou responsablite pèsonèl ou (aksyon ou ka epi ou dwe pran dapre konsepsan akèri yo).

(1) Ou responsab pou renmen fanmi w.

Ou dwe dispoze pou chanje si sa nesesè, san ou pa bezwen tann pou renmen manm fanmi yo. Vrè renmen se prewogatif. Li ekspriye tèt li menm si moun ou renmen an sanble pa merite sa, paske lanmou pa baze sou merit moun sa a.

(2) Ou gen responsablite pou w fè tout sa w kapab pou w ekspriye lanmou w bay manm fanmi w nan fason ki pi enpòtan pou yo.

Ou ta dwe pwobableman bay yon efò adisyonèl pou demontre lanmou ou nan youn oswa plizyè lang ki pa natirèl pou ou. Okòmansman, kèk nan ekspresyon lanmou sa yo ka parèt anòmal, anmèdan oswa ridikil.

Aprann rekonèt opòtinite pou montre lanmou ou bay manm fanmi ou. sansib pou bezwen posib manm fanmi yo nan kèk pwen. Men kèk egzanp pou chak nan lang lanmou yo:

- **Pawòl ki bay valè yo: di:** "_____ pwobableman nan priz dout sou mo li fèk fè yo. Sepandan, pawòl li yo kòrèk. Mwen dwe pwononse yon mo edifyan."
- **Moman kalite:** poze l kesyon sa a: "ou vle pale sou sa?" Imedyatman sispann tout aktivite, ba li tout atansyon ou epi montre pa langaj kò ou ke ou koute li ak anpil atansyon.
- **Kado:** Lè ou ba l 'kado a, di: "Mwen te wè sa a ak mwen te panse de ou."
- **Sèvis yo rann:** pran opòtinite sa a epi mande pou li: "Èske mwen ka fè sèvis sa a?" "Oswa" Èske mwen ka itil?"
- **Kontak fizik:** Ale nan yo epi deklare: "Ou sanble yo bezwen yon akolad" pa anbrase yo.

(3) Ou responsab pou emosyon ou yo.

Bondye te kreye ou ak bezwen nan etabli relasyon ki an sante ak lòt moun. Sepandan, kèlkeswa posibilite pou etabli relasyon sa yo, Bondye li menm se satisfaksyon ou ak sipò final ou.

Fanmi ou pa fondamantalman responsab pou byennèt emosyonèl ou. Bondye renmen ou pwofondman, menm si pa gen yon lòt moun te janm renmen ou. Li ka ranpli tout defisi yo ou gen, si ou rete nan renmen l '(Jan 15: 9-11).

Manm fanmi ou pa ka eksprime lanmou yo nan lang prensipal ou renmen. Petèt yo inyore lang prensipal ou nan renmen ak bezwen emosyonèl ou. Petèt yo pa gen motivasyon ki nesèsè pou eksprime lanmou yo pou ou nan yon fason apwopriye pou ou. Ou ka eksplike yo kijan ou vle santi lanmou yo. Sepandan, ou pa kapab fòse yo chwazi eksprime lanmou yo pou ou nan fason sa a.

Fanmi ou ka eksprime lanmou yo pou ou otreman. Si ou pran nòt nan lang yo nan renmen, ou pral remake fason ke fanmi ou deja eksprime lanmou ou pou ou. Byennèt, ou pa ka chanje yo, men ou ka chwazi aksepte ekspresyon yo nan renmen epi montre yo rekonesans ou.

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la,

Mèsi pou fanmi ou te ban mwen an. Ede m 'apresye chak manm nan fanmi mwen nan valè jis yo epi yo kenbe bon relasyon ak tout moun.

Mèsi paske ou ban mwen opòtinite pou yo reflechi sou fason pou demontre lanmou mwen pou fanmi mwen. Ede m 'sanble ak Jezi: bay tan mwen, enèji emosyonèl ak fizik mwen, ak resous mwen yo beni ak ankouraje fanmi mwen. Ede m 'gen yon kè enb, ki pral pèmèt mwen bay priyorite a bezwen yo nan lòt moun olye ke m' yo. Ede m 'vin okouran de opòtinite yo ki vin jwenn mwen eksprime lanmou mwen pou chak manm nan fanmi mwen.

Ou te montre m nati vrè lanmou. Ou rete tann pou menm renmen an nan direksyon pou fanmi mwen tankou ou nan direksyon pou mwen. Mwen chwazi renmen madanm mwen ak pitit mwen yo ak lanmou san kondisyon ak sakrifis. Ban mwen favè ak pitye pou anpil fwa mwen te echwe. Kite m 'renmen yo jan mwen ta dwe.

Amèn

Egzèsis leson an

(1) Reflechi sou lang prensipal lanmou mari ouwa madanm ou ak chak nan pitit ou yo. Fè yon lis non de manm fanmi an. Lè sa a, endike de lang prensipal yo nan renmen nan chak nan yo.

(2) Ki metòd ekspresyon lanmou ki pral mande pou yon efò adisyonèl sou pati ou a? Tcheke yo. Note kèk lide sou ki jan yo kòmanse eksprime lanmou ou pou fanmi ou entansyonèl.

(3) Egzamine kilti ou, ki gen ladan kominote w la. Fè lis 5 lang remen yo. Kòman manifeste chak lang lanmou say o nan kilti ou? Èske kèk nan 5 lang sa yo jeneralman inyore? Pa ki mwayen spesifik manm gwoup sosyal ou a montre renmen yo nan yon fason pi efikas parapò ak fason abityèl la nan montre renmen nan kilti ou a? Ekri plizyè paragaf avèk objektif pou reponn kesyon sa yo.

Leson 10

Pwoblèm lan pou yo pa gen pitit

Objektif leson an

Nan fen leson sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Konprann epi diskite sou sterilite nan yon pèspektiv bibliik.
- (2) Valorize chak èt imen kòm yon moun nan imaj Bondye.

Chagren Busaba

Busaba te fèt nan yon peyi Azyatik. Jwa li te imans lè li te marye ak yon jèn biznisman, e koup la te espere mennen yon lavi kè kontan. Plizyè ane aprè, Busaba toujou pa t gen timoun. Yon doktè te di yo ke Busaba pa t 'kapab fè pitit. Mari l 'te tris anpil ak fache. Finalman, li te deside divòse ak marye ak yon lòt fanm. Busaba kounye a fin vye granmoun. Li rete pou kont li nan yon ti kay epi li pa gen paran ki pou pran swen li. etanke yon Boudis, li espere ke yon jou, nan yon reyenkanasyon, li pral fè pitit e ke wont li pral fini.

► Si w te yon pastè nan kominote Busaba, kisa w t ap di l? Ki mesaj kretyen an pou Busaba?

Nan leson sa a, nou pral egzamine apwòch bibliik pou pwoblèm sterilite a.

Timoun yo ak pwogram Bondye a pou benediksyon nou an

Aprè premye gason ak premye fi a te kreye, Bondye te kòmande yo pou yo donnen, miltipliye popilasyon imen an, epi ranpli tè a (Jenèz 1:28).

Nan Ansyen Testaman an, souvan Bondye te pwomèt benediksyon pa sèlman pou moun, men tou pou plizyè jenerasyon nan menm fanmi an. Pa egzanp, Bondye te pwomèt Abraram benediksyon ki t ap koule nan jenerasyon ki vin aprè yo. Bondye te pwomèt Abraram ke desandan l yo t ap vin anpil tankou sab lanmè. Izzak, pitit gason Abraram, madanm li Rebecca te vin ansent pa yon mirak. Lè sa a, kantite manm fanmi an k ap grandi, ki te miltipliye de jenerasyon an jenerasyon, te montre Bondye kenbe pwomès li a.

Nan Egzòd 23:25-27, Bondye te pwomèt pou l beni pèp Izrayèl la pandan y ap deplase nan nouvo teritwa yo a. Pwomès Bondye te fè pitit Izrayèl yo se te beni manje yo, anpeche maladi, anpeche fè pitit ak foskouch, epi detwi ènmi yo. Pwomès sa yo te depann sou obeyisans Izrayèl la, e Bondye te dekri egzijans li yo (tankou kòmandman an nan Egzòd 23:32). Pwomès yo te adrese ak nasyon an e non pa moun. Moun yo te afekte pa obeyisans jeneral oswa dezobeyisans nasyon an. Kidonk, yon moun te ka malad oswa pa ka fè pitit, pa poutèt pwòp peche l, men paske yo te nan yon nasyon ki pa t fidèl ak Bondye. Kidonk, yon fanm ka pa ka souffri konsekans pwòp peche l.

Detewonòm 7:12-15 gen pwomès yo te fè nasyon Izrayèl la. Pwomès pwosperite, sante ak fètilite pou gason ak bèt. Vèsè 12 endike ke Izrayelit yo pral resevwa benediksyon sa yo si yo obeye Bondye, paske Bondye te fè yon alyans ak zansèt yo. Enfidelite nasyon Izrayèl la ka lakòz povrete nan mitan sitwayen li yo oswa esterilite nan mitan fanm yo nan peyi a.

Timoun yo se yon pati enpòtan nan plan Bondye pou pèp li a. Nan lòt pati nan kou sa a, nou eksplike nesèsite pou bay valè a timoun ki kreye nan imaj Bondye a. Chak timoun gen anpil valè e yo dwe trete ak lanmou ak swen. Sepandan, gen kèk moun ki kwè ke yon timoun gen valè paske li ka kenbe fanmi an solid nan lavni. Pafwa yon papa bay timoun enpòtans paske yo se yon ekstansyon idantite li. Ann sonje ke Bondye bay timoun selon objektif li (Malachi 2:15).

► Fè gwoup la gade Sòm 127:3-5 ansanm, ak yon sèl moun k ap li awotvwa.

Pasaj sa a nan Bib la di ke timoun yo se yon benediksyon Bondye. Yo konstitye yon eritaj Bondye beni. Yo se yon rekonpans nan men Seyè a. Timoun yo reprezante pwoteksyon ak sekirite nan lavni nan fanmi an.

Lonjevite ak pitit pitit yo se de benediksyon ki souvan mansyone ansanm nan Bib la. Jòb te beni paske li te gen 10 pitit e li te viv pou l wè 4 jenerasyon (Jòb 42:13, 16). Benediksyon ki endike nan Sòm 128:6 se kado lavi a pou w wè pitit pitit li yo.

Bondye te beni fanmi Jonadab ak yon pwomès ke pa t ap janm manke yon nonm pou dirije pwochen jenerasyon fanmi an (Jeremi 35:19). Bondye te pwomèt fanmi wa David la ke ta toujou gen yon nonm pou chita sou twòn nan (2 Samyèl 7:16).

Donk, nou wè ke benediksyon Bondye bay yon fanmi anjeneral gen ladan timoun, e ke timoun yo se yon mwayen pou pwolonje benediksyon Bondye bay jenerasyon k ap vini yo.

Entèpretasyon bibliik nan lakòz

Nan kèk ka, sterilite vle di yon malediksyon Bondye sou yon fanmi. Bib la dekri sitiyasyon kote Bondye te modi fanmi yo lè l te fè yo pa ka fè pitit. Pa egzanp, akòz move aksyon wa Abimèlèk te fè, Bondye te anpeche tout fanm nan fanmi l fè pitit jiskaskwa wa a te kòrè peche l (Jenèz 20:18). Fanm yo pa t koupab, men yo te sibi konsekans peche wa a.

Aprè Adan ak Èv te peche, Bondye te deklare ke monn nan t ap soufri konsekans yo. Malediksyon an te gen ladann relasyon imen difisil, doulè ak soufrans nan akouchman, travay difisil, rezistans tè a nan kiltivasyon, epi finalman lanmò (Jenèz 3:14-19). Depi sou Adan, chak moun te viktim malediksyon an depi yo fèt, menm anvan yo te komèt pi piti peche a. Menm Jezi, ki te absoliman san peche, te antre nan kreyasyon ak yon kò imen ki te andire kondisyon malediksyon an. Kidonk, nou dwe evite panse ke soufrans yon moun nesèman soti nan peche yo. Nou tout laj, nou malad, nou soufri nan plizyè fason, epi evantyèlman nou mouri. Pwoblèm sa yo, ansanm ak pwoblèm akouchman yo, se rezilta premye peche Adan an.

Anplis peche orijinal Adan an, peche zansèt nou yo afekte nou paske aksyon yo te fòme sosyete nou te fèt la. Nou viktim peche fanmi nou, kominote nou ak nasyon nou an. Toupatou nan mond lan, kretyen yo ap souffri efè yon sosyete yo pa kontwole. Yon fanmi ka viv nan povrete paske yo jwenn tèt yo nan yon anviwonman ki gen ti libète ak opòtinite. Yon ti bebe ka fèt ak yon andikap fizik menmsi li pa fè peche (Jan 9:1-3).

Bondye pa konte sou bon sans nou pou deside si l ap fè pitit. Pafwa, moun k ap viv nan ensousyans ak rebelyon gen anpil pitit e yo leve yo yon fason ki pa fè lwanj Bondye (Sòm 17:14). Pafwa kretyen fidèl pa gen pitit. Nou pa ta dwe sipoze ke sterilite yon moun se rezilta peche yo.

Bondye ka entèveni pou geri ak beni kretyen yo nenpòt ki lè, men an jeneral, yo souffri kapris nan mond lan. Nou tann ak lafwa lè Bondye pral renouvle kreyasyon li a (Women 8:18-23).

Okenn fanm pa ta dwe responsab esterilite li, kòmsi peche l yo te lakòz yon maledisyon. Menm jan an tou, lè yon ti bebe mouri anvan nesans, anjeneral lanmò a se pa fòt manman an. Èt imen souffri nan plizyè fason akòz peche Adan an, peche lòt moun, ak eta jeneral nan monn nan. Depi tout moun te peche, koupab la pataje pa tout limanite, men moun yo souffri divès soufrans ak espesifik.

Mirak Bondye yo

Jezi te demontre lanmou Bondye atravè gerizon ak lòt mirak. Bib la prezante nou anpil egzanp mirak Bondye fè pou pèp li a.

Dezi Bondye se pou nou viv ak kè kontan e san soufrans nan yon monn bèl bagay (Jenèz 1:28, 31, 1 Timote 6:17). Sepandan, priyorite Bondye se sove nou anba peche pou nou ka antre nan yon relasyon etènèl avèk li. Delivrans pechè yo pran tan, paske desizyon pou yo repanti ak kwè se sou chak moun. Si Bondye fini ak tout soufrans kounye a, anpil moun pral repanti, paske yo pat konprann gravite peche a. Kidonk, soufrans jeneral la dwe kontinye pandan y ap preche Levanjil la atravè lemond. Nou pa ka atann mirak pou rezoud tout pwoblèm nou yo epi retire tout soufrans nou yo, menmsi Bondye fè mirak pou nou detanzantan. Finalman, tout soufrans pral fini pou moun ki tabli yon relasyon ak Bondye. Sepandan, Bondye senpatize ak soufrans nou (Jan 11:35) e li rekonfòte nou nan plizyè fason (2 Korentyen 1:3-7).

Youn nan mirak Bondye yo se transfòme yon fanm ki pa ka fè pitit nan yon manman pitit (Sòm 113:9).

Bib la masyone omwen 6 egzanp kote Bondye te pèmèt yon fanm ki pa ka fè pitit fè yon pitit gason. Byenke Bondye te fè mirak sa a anpil lòt fwa, 6 ka sa yo te masyone akòz enpòtans timoun sa yo nan listwa. Sara te fè Izarak (Jenèz 21:1-3). Rebeka te fè Jakòb ak Ezaou (Jenèz 25:21, 25-26). Rachèl te fè Jozèf (Jenèz 30:22-24). Madanm Manoak te fè Samson (Jij 13:2-3, 24). Ana te fè Samyèl (1 Samyèl 1:20). Elizabèt te fè Jan (Lik 1:13, 57).

Nan chak nan 6 ka sa yo, koup la te fè eksperyans lapenn lye ak difikilte fanm nan prokreyasyon. Bib la montre Bondye pa t blame pèsonn pou fi yo pa fè pitit. Li pa sijere ke Bondye te fache ak youn nan paran yo. Lik 1:5-7 fè konnen Zakari ak Elizabèt te jis devan Bondye, yo te obeyi kòmandman l yo pafètman, men yo pa t fè pitit jiskaske yo fin vye granmoun. Pa gen okenn prèv ke nenpòt nan paran yo nan 6 istwa sa yo te repanti oswa konfese yon peche pandan y ap priye pou yon mirak. Mesaj Bondye bay paran yo pa mansyone poukisa yo pa t gen pitit anvan. Ka sa yo ase demontre ke responsablite pou sterilite pa ta dwe mete sou okenn moun.

Devwa nou se priye pou Bondye beni nou ak timoun, men desizyon final Senyè a dwe aksepte. Annou evite sipoze ke volonte Bondye se toujou bay yon timoun, menm jan Bondye pa geri tout ka maladi oswa retire tout fòm soufrans.

Apot Pòl te priye twa fwa konsènan pwoblèm li te kalifye yon pikan nan kò l (2 Korentyen 12:8-10). Nou pa okouran de nati pwoblèm nan, sepandan, tout bagay sijere ke se te yon maladi fizik. Li te espere ke Bondye ta chanje sitiyaasyon sa a, kidonk li te priye pou yon mirak rive. Bondye reponn li olye pou l retire pikan sa a, li t ap ba l yon favè ki pi gran pase feblès li. Pòl deklare feblès sa a se yon sous glwa pou Bondye, paske li te pèmèt li demontre pouvwa Bondye a. Pòl te kontinye di ke li ta kontan nan feblès ak soufrans paske yo bay yon opòtinite pou glorifye Bondye.

Apot Pòl te yon moun ki te gen lafwa, men li pa t toujou jwenn mirak li te vle yo. Li te aksepte volonte Bondye. Byenke mirak ak benediksyon Bondye yo toujou dezirab, nou dwe aksepte desizyon Bondye yo. Pafwa li glorifye tèt li plis grasa travay li grasa feblès nou yo.

► Bay yon egzanp yon moman kote Bondye te montre swen l nan lavi w men li pa t akonpli mirak ou te espere a.

Konsepsyon kiltirèl esterilite

Se pa tout kilti ki bay timoun yo menm valè. Nan kèk peyi, fanmi yo vle fè plizyè timoun. Timoun yo ka kontribye nan travay ki bay fanmi an manje. Manm fanmi pwolonje, kouzen ak tonton, pami lòt moun, pwoteje ak pran swen manm fanmi yo nan moman bezwen. Chak madanm nan fanmi pwolonje a vle elaji fanmi li lè yo fè pitit. Yon gason ki gen anpil pitit, sitou pitit gason, enpòtan nan fanmi pwolonje a. Fanmi an responsab pou pran swen manm aje li yo.

Nan lòt peyi yo, pifò fanmi ap viv nan vil e yo jwenn sipò tou de travay papa ak manman. Nan vil la, timoun yo mwens kapab ede fanmi an satisfè bezwen li yo. Depans pou pran swen ak edike timoun yo ka wo. Apre yon tan, lè fanmi yo abite nan vil la pou plizyè jenerasyon, yo ka vle redwi kantite timoun yo. Anpil fanmi vil yo vle sèlman youn oubyen 2 timoun.

Nan anpil kilti, valè timoun yo tèlman gwo ke chak koup bezwen gen timoun yo santi yo respekte ak valè. Yon fanm ki pa gen pitit santi li echwe nan pi gwo devwa li. Yon fanm ki pa marye santi l wont paske li pa gen pitit e li pa te chwazi pou l vin madanm yon gason.

Nan anpil kilti, fanmi yo vle pitit gason gide ak ranfòse fanmi an nan pwochen jenerasyon an. Ti fi yo anpil fwa mwens apresye. Yo ka avòte ti bebe fi epi yo ka abandone jèn fi. Gen kèk peyi ki entèdi konnen sèks yon ti bebe davans, paske anpil fanmi touye ti fi ki poko fèt. Bib la anseye nou ke tifi yo menm merite ak gen valè menm jan ak ti gason, paske yo tout kreye nan imaj Bondye a (Jenèz 1:27). Kidonk, fanmi k ap sèvi Kris la dwe bay pitit gason ak pitit fi yo menm valè, kèlkeswa pratik kiltirèl aktyèl yo.

Si yon fanmi santi li bezwen fyè de yon timoun, yo ka rejte yon ti bebe ki gen yon andikap fizik oswa mantal. Nan kèk peyi, yo mete anpil timoun andikape nan òfelina paske paran yo pa vle yo. Atitid sa a se kondanasyon paske timoun yo kreye nan imaj Bondye a epi yo gen anpil valè nan je Senyè a, kèlkeswa kapasite yo oswa andikap yo.

Nan kèk kilti, poligami baze sou valè yo mete sou timoun yo. Yon gason vle ogmante kantite pitit li lè li gen plizyè madanm. Bib la di nou plan Bondye se pou yon sèl madanm pou chak gason (Jenèz 2:22-24, 1 Timote 3:2).

Ansyen Testaman an rakonte ka kote yon fi te pwopoze mari l yon sèvant pou l ka fè pitit. Fanm nan te jwi yon pi wo estati sosyal gras a pitit sèvant li yo. Madanm Jakòb yo, Rachèl ak Leya, tou 2 te bay Jakòb yon sèvant, pou yo ka vin pi wo grasa pitit yo te genyen yo.

Sèvi ak sèvant pou ogmante kantite timoun yo te lakòz konplikasyon nan relasyon yo. Sarayi te ofri Aga a Abraram, paske li te panse sitiasyon l t ap amelyore si Aga te gen yon pitit (Jenèz 16:2-6). Aga te vin ansent e li te santi l siperyè Sarayi. Sarayi te pini l sevè, yon fason pou l te etabli otorite l.

Lelia te fèt nan yon peyi Afrik Lwès. Apre twazan maryaj, li toujou pa t gen pitit. Nan kilti Lelia, adopte yon ti bebe pa retire wont yon fanm ki pa ka fè pitit. Lelia te rankontre yon fanm ansent nan yon vilaj pòv e li te dakò achte ti bebe li a. Pandan plizyè mwa, Lelia te mete yon aparèy anba kòsaj li pou fè l sanble ansent. Lè ti bebe a te fèt, Lelia te pran pòz li te ale nan lopital la pou l' akouche, Lè sa a, tounen soti nan bouk la ak ti bebe a.

Si yon fanmi vle fè timoun prensipalman pou benefis yo ka tire nan men yo, yo ka pa bay timoun nan valè kòm yon moun ki te kreye nan imaj Bondye. Fanmi sa a ka refize renmen ak aksepte yon timoun andikape. Li ka rejte yon pitit fi paske li vle yon pitit gason. Li pral fè yon fanm san pitit santi l' wont ak san valè. Li p ap wè okenn pwèn nan adopte òfelen oswa moun ki san kay. Tout atitid sa yo ak tout aksyon sa yo egoyis e yo repwoche. Move tretman yon moun pou nenpòt nan rezon sa yo se yon jouman pou Kreyatè nou an (Egzòd 4:11, Pwovèb 14:31).

Wa Henry VIII te dirije Angletè soti 1509 rive 1547. Li te vle dezespereman yon pitit gason. Madanm li te gen yon pitit fi, men pa gen okenn pitit gason solid. Se poutèt sa Henri te

divòse e li te marye ak yon lòt fanm. Dezyèm madanm li pa t fè yon pitit gason, li te akize l de trayizon e li te bay lòd pou yo touye l.

Medsin te pwouve ke espèm gason an detèmine sèks timoun nan. Kò yon fanm pa detèmine si li pral gen yon pitit gason oswa yon pitit fi. Sepandan, anpil gason fache kont madanm yo paske yo gen pitit fi e yo pa pitit gason.

Yon nonm yo te rele Jozèf ak madanm li te gen de pitit fi. Lè madanm Jozèf te ale lopital pou l fè twazyèm pitit li a, Jozèf te espere gen yon pitit gason. Pitit la se te yon fi. Joseph te tèlman fache, li te refize ale lopital pou l vizite madanm li oswa pou l peye bòdwo lopital la.

Nan 24yèm chapit liv Jòb la, gen yon deskripsyon byen long sou aksyon yon mechan. Sitou li mansyone ke mechan an meprize fanm ki pa gen pitit (Jòb 24:21). Bondye rayi sa lè yo maltrete yon fanm ki pa ka fè pitit.

► Ki valè kilti ou bay timoun yo? Ki rezon ki fè moun vle fè pitit?

► Ki enjistis yo akòz koutim kilti ou a?

Pwen de vi Bondye

6 istwa ki nan Bib la ki bay yon fi ki pa gen pitit yon pitit gason pa fè paran yo wont paske yo pa ka fè pitit. An reyalite, Bondye te chwazi koup yo pou yo vin paran ak pitit gason espesyal. Yo te deklare Zakari ak Elizabèt jis (Lik 1:5-6). Li pa ta dwe janm sipoze ke yon fanm pa gen pitit paske li pa fè Bondye plezi.

Jòb 24:21 fè konnen maltrete yon fanm ki pa gen pitit se yon move aksyon. Bondye pa jije ni maltrete fanm ki pa gen pitit, nou dwe fè menm bagay la.

Nan Ezayi 56:4-5, Bondye pale ak nonm ki pa kapab pwokreye. Dapre Bondye, si nonm sa a obeye l e li kenbe alyans li a, l ap jwenn yon pozisyon ak yon repitasyon ki pi wo pase sa l t ap genyen grasa nesans pitit gason ak pitit fi l yo.

Apot Pòl dekri tèt li kòm papa Timote (1 Timote 1:2), (Tit 1:4), Tit ak Onezim (Filemon 10). Li dekri tèt li kòm papa kretyen Korent yo (1 Korentyen 4:15). Pòl pa t papa byolojik yo, men papa espirityèl yo. Wòl papa espirityèl la te pi enpòtan.

Matye 12:46-50 rakonte yon jou kote manman Jezi ak frè yo te vin rankontre l pandan l t ap anseye. Jezi te poze moun k ap koute l yo kesyon sa a: "Kiyès ki manman m, e kiyès ki frè m yo?" Lè sa a, li te deklare ke moun ki fè volonte Bondye se frè l ', sè l ' ak manman l '. Nou konnen Jezi te pran swen fanmi l; menm sou kwa a li te fè aranjman pou swen manman l (Jan 19:26-27). Sepandan, mesaj Jezi a fè konnen fanmi espirityèl la pi enpòtan pase fanmi byolojik la.

Fanmi espiyite la pa ranplase fanmi byolojik la, men plas yon moun nan fanmi espiyite la ba li idantite ki pi enpòtan an. Tèm "frè" ak "sè" yo itilize nan Legliz la montre enpòtan relasyon yo genyen nan fanmi espiyite la (Kolosyen 1:2).

Debora se te yon pwofèt ki te sèvi kòm jij ann Izrayèl (Jij 4:4). Li te dirije pèp Izrayèl la tou nan yon lagè pou libète anba yon nasyon opresyon. Nan Jij 5:7, Debora te rele tèt li yon manman ann Izrayèl. Bib la pa janm mansyone pitit byolojik Debora yo, men li te yon manman pèp Izrayèl la paske li te pran swen pèp la grasi lidèchip li.

Apot Pyè di fanm ki swiv egzanp Sara yo se pitit fi li yo. Imajine sitiyasyon eksepsyonèl deklarasyon sa a bay Sara! Estati sa a baze sou lafwa li ak obeyisans li, pa sou wòl li kòm manman Izarak.

Tout moun ki sove pa gras, grasi lafwa yo rele pitit Abraram (Galat 3:7). Abraram onore ak tit papa plizyè milyon kretyen. Egzanp Abraram ak Sara montre nou ke Bondye onore anpil patènite espiyite ak matènite.

Apot Pòl te dekri avantaj ki genyen nan selibatè. Yon sèl moun ka konsakre tèt li nan sèvi Bondye san yo pa bezwen pran anpil lòt responsablite (1 Korentyen 7:32-35). Menmsi yon moun ki selibatè pa gen timoun, Pòl fè konnen selibatè li pi bon si moun nan ka viv yon vi ki gen Bondye. Deklarasyon sa yo pèmèt nou konkli ke seliba reprezante volonte Bondye pou kèk moun.

Menm jan yo te selibatè, gen benefis nan sterilite. Si Bondye ofri moun ki selibatè opòtinite espesyal, li ofri yo tou pou moun ki marye ki pa gen pitit. Sètènman, moun sa yo pa t chwazi pou yo esteril, men yo dwe konsakre tèt yo konplètman nan sèvis Bondye.

Nan selibatè, san pitit, ak lòt defi, nou dwe gen konfyans ke Bondye ap travay atravè nou pou beni nou espiyiteyman epi ede lòt moun (Women 8:28).

Anpil timoun pa gen paran ki pran swen yo. Gen anpil chans, pèsonn p ap satisfè bezwen timoun sa yo sof si moun oswa koup nan fanmi espiyite la fè efò pou yo montre yo renmen.

Nou rele pou nou ofri kò nou kòm sakrifis bay Bondye, pou nou viv yon vi ki devwe pou Senyè a (Women 12:1).

Rezime

1. Timoun yo se yon benediksyon Bondye, epi yon koup gen dwa priye pou timoun yo.
2. Nou pa dwe kwè ke Bondye sistematikman bay yon timoun pa mirak koup pa fè pitit. Bondye pa nesesèman chwazi bay yon timoun, ni li otomatikman fè yon mirak nan moman nan bezwen.
3. Menm jan an tou, li pa bon pou blame yon fanm oswa yon koup pou esterilite yo. Kondisyon imen an te enfliyanse pa peche Adan, zansèt nou yo ak sosyete nou an.
4. Nou dwe bay pitit gason ak pitit fi menm lanmou ak valè paske yo kreye yo nan imaj Bondye.
5. Yon moun ka vin yon papa espiyèl oswa yon manman ki enfliyanse anpil jenerasyon, menmsi yo pa gen pitit byolojik.
6. Bondye bay moun ki pa marye yo ak moun ki pa gen pitit yo opòtinite ministè espesyal.
7. Nou dwe konsakre tèt nou bay Bondye epi ba li glwa nan kondisyon li te chwazi pou nou yo.

Ministè pastè a

Malerezman, kèk legliz mete plis enpòtans sou kilti yo pase sou Pawòl Bondye a lè yo adrese pwoblèm sterilite.

Yon pastè dwe anseye pèp li a apwòch sterilite nan yon pèspektiv bibliik, ki gen ladan prensip yo rezime nan seksyon anvan an.

Si pastè a priye pou yon mirak pou yon koup san pitit, li pa ta dwe di ke mari oswa madanm nan dwe gen lafwa pou mirak la rive. Lè Jezi te geri yon timoun oswa leve moun ki mouri a, moun ki te geri oswa resisite a pa t gen lafwa ki nesesè pou reyalize yon mirak. Si pastè a konvenki volonte Bondye pou l fè mirak la, li dwe demontre lafwa epi li pa blame madanm nan oswa mari a paske li manke lafwa.

Women 12:15 mande pou nou kriye ak moun ki nan lapenn. Yon pastè dwe konnen lapenn manm kongregasyon li yo. Li dwe pran inisyatif pou ankouraje ak konsole moun ki souffri akòz sterilite oswa lanmò yon timoun. Yon koup tou fè eksperyans lapenn sou lanmò yon timoun ki poko fèt ki pa t viv pou wè nesans. Sonje ke madanm nan ak mari a souffri, menm si yo manifeste li nan diferan fason. Yon pastè pa ta dwe tou senpleman tann moun ki aflije vin jwenn li pou jwenn konsèy. Li dwe anseye kongregasyon l lan pou youn ankouraje lòt e pou youn sipòte lòt.

Pastè a dwe dirije kongregasyon an pou konstwi relasyon ak pran swen koup aje oswa moun ki pa gen timoun. Manm fanmi kreyen yo ta dwe trete yo tankou paran oswa granparan lè yo montre yo renmen, lè yo pase tan avèk yo, epi yo bay èd ak bezwen chak jou.

Pastè a ta dwe ede moun ki selibatè ak moun ki pa gen pitit jwenn fason pou sèvi ak beni legliz la ak kominote a. Pastè a dwe mete aksan sou enpòtans chak moun nan fanmi kretyen an.

Diskisyon an group

- Ki opinyon moun ki soti nan kilti w genyen anvè timoun yo? Ki jan yo wè sterilite?
- Ki valè kretyen nan kilti w bay timoun yo? Ki opinyon yo sou sterilite?
- Ki chanjman oswa boulvèsman ki te fèt nan konpreyansyon w genyen sou sterilite lè w etidye prensip biblik yo prezante nan leson sa a?
- Èske gen koup ki souffri sterilite nan legliz ou a? Si se konsa, ki jan legliz ou a ka sipòte yo epi bay yon kote serye pou yo pataje lit yo?

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la,

Mèsi pou fanmi kretyen yo. Mèsi pou mari ak madanm ki dedye lavi yo pou ou, ak pou kontribisyon yo nan wayòm ou an.

Nou priye pou koup ki fè fas a sterilite. Nou priye pou w rekonfòte yo epi ankouraje yo. Ede yo konprann ke lanmou ou pou yo pap janm chanje, menmsi yo pa ka pwokreye.

Si volonte w se pou yo fè pitit byolojik, nou mande w fè mirak sa a nan tan w. Kit ou ba yo timoun oswa ou pa, ede yo vin papa espirityèl ak manman lòt moun.

Ede tout kretyen yo renmen chak moun tankou yon moun ki kreye nan imaj ou.

Amèn

Egzèsis leson an

(1) Ekri yon atik de 2 paj kote ou:

- Dekri opinyon sosyete w genyen anvan timoun ak sterilite.
- Eksplike ansèyman biblik sou timoun yo.
- Eksplike ansèyman biblik la sou sterilite.
- Sèvi ak prensip biblik, eksplike poukisa yon koup marye pa ta dwe blame pou sterilite yo.

(2) Ankouraje moun ki fè fas ak sterilite.

Opsyon 1: Dekri alekri fason ou ka montre konpasyon ak swen pou yon moun ou konnen k ap fè fas ak lapenn sterilite. Fè espesifik nan lis aksyon oswa mo ki ta beni frè w oswa sè nan Kris la.

Opsyon 2: Ekri yon ti nòt ankourajman pou yon moun ou konnen ki ap fè fas ak kè kase sterilite. Eseye konprann sitiasyon li. Fè l 'konnen ke ou senpatize ak doulè li. Di li ou ap priye pou li. Lè ou ba li nòt la, disponib pou koute oswa eksprime enterè ou nan li nan yon fason apwopriye.

Kontwòl nesans yo

Anvan w ale nan Leson 11, klas la ta dwe etidye epi diskite sou Apendis B. Sa a se yon diskisyon tou kout sou kontwòl nesans, yon sijè enpòtan ki gen rapò ak maryaj ak fanmi.

Leson 11

Devlopman ak swen yon timoun

Objektif lesan an

Nan fen lesan sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Eksprime rekonesans pou bèl travay Bondye fè.
- (2) Kwè nan lavi moun ki sakre.
- (3) Dwe motive pa pwoteksyon lavi moun depi nan konsepsyon.
- (4) Konprann enpòtans swen paran yo pou devlopman an sante timoun yo.

Ti marasa yo

Mak ak Mari te viv nan peyi end. Marye pou kèk ane epi san timoun, koup sa a toudenkou te gen yon opòtinite. Yon fanmi Mari te akouche tifi marasa e li te santi li pa ka pran swen yo. Mak ak Mari te dakò ak kè kontan pou yo pran swen ti bebe sa yo, men yo te rankontre defi. Marasa sa yo te fèt twò bonè epi yo chak te peze apeprè 3 liv. Nouvo paran sa yo te resevwa ti èd ak konsèy nan men zanmi yo konsènan nitrisyon ak swen pou ti fi yo. Pandan anpil nwit, paran sa yo te apènen dòmi, men tifi sa yo te viv ak grandi, epi yo te vin bèl timoun ki an sante.

Yon ti bebe

Devlopman yon ti bebe pandan gwosès la

► fè yon etidyan Li Sòm 139:13-18 pou gwoup la.

Pasaj sa a revele nou ke Bondye te konnen nou anvan konsepsyon nou, menm anvan kò nou te pran fòm (vèsè 16). Bondye te konnen ou e li te gen yon plan pou ou anvan ou fèt.

De pi lè ke espèm gason an ini ak ze ki anndan fanm nan, yo fè yon timoun. Apati moman sa a, yon nouvo lavi, yon nouvo moun egziste! Tout enfòmasyon jenetik moun sa a vin nan lavi nan nouvo selil sa a. 24 èdtan aprè konsepsyon, selil sa a divize an 2 epi chak nan 2 selil sa yo divize an 2 lòt selil. Kantite selil yo kontinye miltipliye pandan selil yo divize an mwaye. Apeprè yon semèn, timoun nan pran fòm plizyè selil atache andedan zantray manman l', kote li kontinye grandi ak devlope. Chak selil yo genyen "kòd" pou fòm moun sa a (ADN). Selil sa yo fè enstriksyon yo nan kòd la ak espesyalize yo konstitiye chak pati nan kò a.

Apati twazyèm semèn nan, kolòn vètebral tibebe a ak sèvo tibebe a kòmanse fòme. Anviwon katriyèm semèn gwosès la, je tibebe a kòmanse fòme, kè li kòmanse travay epi bra li fòme. Soti nan douzyèm semèn gwosès la, kò tibebe a gen tout ògàn esansyèl yo.

14 semèn aprè konsepsyon, anprent inik ti bebe a konplètman fòme. Soti nan 16 rive nan 24 semèn gwosès, manman an ka santi ti bebe a deplase nan vant li. Anviwon 26 a 28 semèn, poumon tibebe a devlope nan pwèn pou l pèmèt li respire epi tibebe a peze anviwon 900 gram. Tibebe yo jeneralman fèt ant 38 ak 40 semèn aprè konsepsyon. Chak ti bebe se yon bèl bagay, yon kreyasyon espesyal Bondye, Kreyatè nou an te fè.

► Fè yon etidyan li Eklezyas 11:5 pou gwoup la.

Fason Bondye kreye, fòme ak devlope ti bebe a nan zantray manman l se vrèman yon mirak. Moun p ap janm byen konprann pwosesis sa a, menm mwens tout eleman ki enplike yo. Sepandan, nan tout kontinan, sosyete ak kilti, devlopman imen adopte menm sekans ak modèl yo. Modèl kreyatè a pafè!

► Fè yon etidyan Li Jòb 10:8-12 pou gwoup la.

Nan vèsè sa yo, Jòb sèvi ak analogi ki refere a konsepsyon ak devlopman yon ti bebe nan zantray manman l. Jòb fè nou konnen se Bondye, Kreyatè a, ki bay lavi.

Valè pou yo te kreye nan imaj Bondye a

Jenèz 1:26-27 ak Jenèz 9:6 anseye nou ke Bondye te kreye nou nan imaj li. Lavi tout moun sakre. Kidonk, touye yon moun se yon peche (Jenèz 9:5, Egzòd 20:13).

Nan Ezekyèl 16:20-21, 36, 38, Bondye te fè loraj kont moun ki t ap mete fen nan lavi yon timoun. Bondye avèti Izrayelit yo konsènan sakrifis timoun yo bay zidòl e li deklare jijman yo pral sevè.

Nan Ezayi 46:3-4, Bondye pale de atansyon li pote bay limanite pandan tout etap devlopman li lè li deklare:

“Koute m', moun Jakòb yo, nou tout k'ap viv nan mitan pèp Izrayèl la, nou menm mwen te okipe anvan nesans, mwen te pote nan tete matènèl: m'ap rete menm jan an jouk laj fin vye granmoun nou epi m'ap sipòte nou. nan cheve blan ou. Se mwen menm ki te sipòte ou, epi mwen pral mete ou, wi, mwen pral sipòte ak delivre ou.”

Ala yon gwo pwomès!

Tout moun: timoun ki gen pou fèt, moun ki gen andikap, moun ki gen bezwen espesyal ak granmoun aje yo gen valè. Valè yon moun pa depann de konpetans li, menm mwens pase lefèt ke li ka siviv lè li rete poukont li. Chak moun gen yon valè, paske tout moun yo kreye nan imaj Bondye.

Bib la revele nou ke chak timoun gen anpil valè nan je Bondye depi lè konsepsyon (Sòm 139:13-18). Kidonk, depi nan konsepsyon, nou konsidere tèt nou kòm èt imen. Se konsa,

mete yon fen entansyonèl nan gwosès pa pwosesis la avòtman kantite lajan pou touye yon moun.

Gen omwen 4 mwayen pou disip Kris yo dwe travay pou pwoteje lavi timoun ki gen pou fèt epi fè ministè bay manman yo.

1. Yo dwe enfliyanse gouvènman yo ak sistèm jidisyèl nasyon yo, pou yo vote lwa ak pran desizyon tribinal ki pwoteje tibebe ki fèt yo, kont lanmò.
2. Yo dwe bay fanm ansent yo èd pratik ki konsidere avòtman kòm sèl opsyon, pou yo santi yo kapab pwoteje lavi pitit yo.
3. Yo dwe pran swen ti bebe yo pa vle.
4. Yo dwe ofri favè ak èd espirityèl pou fanm ki souffri akòz koupab avòtman ki sot pase yo.

Swen yo dwe bay timoun nan nesans

Konpreyansyon sou reyalite sa a gen anpil enpòtan: timoun manman an pote nan zantray li gen yon desten etènèl. Moun sa a pral egziste pou letènite. Se poutèt sa, paran yo dwe pran swen pitit yo nan tout aspè nan lavi yo: fizik, mantal, sosyal/emosyonèl ak espirityèl!

► Fè yon etidyan li Matthieu 18:2, 10 pou gwoup la.

Konpòtman yon gason ka afekte sante tibebe l e menm anpeche l vin yon papa. Alkòl, kokayin oswa sigarèt ka chanje kalite espèm epi ogmante posiblite pou lakòz sterilite (konsepsyon enposib) oswa foskouch (lanmò natirèl yon ti bebe pandan gwosès).

Lè yon fanm ansent sèvi ak sibstans danjere tankou dwòg (preskri oswa ilegal), alkòl oswa sigarèt, yo ka fè pitit li mal pou tout tan. Sibstans sa yo anpeche devlopman ti bebe a epi lakòz nesans ak pwoblèm fizik oswa mantal.³⁴

Youn nan moman ki pi enpòtan yo pandan devlopman yon ti bebe yo dwe fèt se fòmasyon nan òga n' ak po, patikilyèman ant twazyèm ak katyèm semèn nan gwosès la. Pandan peryòd sa a, plizyè fanm inyore ke yo fè yon ti bebe!

► Fè yon elèv li 1 Korentyen 10:31 pou gwoup la.

Malgre enkapasite li pou kontwòle sante ti bebe l'yo, manman an dwe ede l' otan ke posib nan bon nitrisyon ak abstansyon nan sibstans ki danjere. Bondye deklare ke timoun yo koute chè epi nou fè lwanj Bondye lè nou trete yo konsa.

Ki sa ki yon trajedi lè yon ti bebe pa siviv jouk nesans! Trè souvan, lanmò nan yon ti bebe yo dwe fèt pa tonbe anba zak manman an. Nan moman sa a, paran yo anime pa yon gwo pèt, lòt kretyen yo dwe se poutèt sa konsòle yo pandan peryòd sa a.

³⁴ Greg Cook & Joan Cook, *The World of Children*, 3rd ed. (Pearson Education, 2013), 85.

Nesans

Si gen anpil diferans kiltirèl alantou eksperyans nan akouchman, plizyè etap yo idantik pou fanm nan tout mond lan. Nan Jenèz 3:16, Bondye di: "Mwen pral fè gwosès ou trè douloure epi se nan soufrans ke ou pral fè pitit ou yo."

Syèk te pase epi pawòl Bondye a rete toujou vrè nan lemonn antye. Efè premye peche Adan ak Èv yo toujou fè santi yo nan pwosesis akouchman an. Menm Mari, manman Jezi pa t egzante de li epi li te fè eksperyans doulè akouchman (Lik 2:6-7).

Nan anfans li

Devlopman fizik

Kapasite fizik yon timoun devlope nan etap previzib. Yon ti bebe ap kòmanse pa kenbe tèt li nan lè a, Lè sa a, chita, yo pral rale ak mache. Lè youn nan etap sa yo pa rive nan tan ki pwograme a, paran yo enkyete. Kou timoun yo grandi, paran yo atann yo wè yo sote, monte epi kouri otou laj la nan 4-5. Yo ale nan konsomasyon nan lèt ak sa yo ki nan manje solid. Manm fanmi yo ankouraje devlopman natirèl pitit yo.

Devlopman mantal

Anplwaye enfimye a koute premye kriye ki fenk fèt la e yo atann pou li bay son kè kontan alantou laj 2 mwa. Lè sa a, ti bebe a kriye ak kòmanse repete son. Anviwon laj 6 mwa, paran yo kontan wè pitit yo di "manman" oswa "papa." Timoun yo jeneralman pwononse mo nan yon ane ak fraz konplè nan 2 ane.

Timoun piti sipriz nou ak sa yo sonje. Yo poze anpil kesyon. Yo toujou sonje si ou te pwomèt yo yon aktivite espesyal. Devlopman mantal yo se fwi volonte Bondye, men atansyon paran yo ak lòt moun ki pran swen yo fè yon gwo diferans pou ede timoun yo devlope tout potansyèl yo.

Devlopman sosyal ak emosyonèl

Timoun yo bezwen èd paran yo pou yo an sante epi devlope fizikman. Sepandan, yo toujou bezwen ankouraje pou devlopman sosyal ak emosyonèl yo. Paran yo, pwofesè yo ak lòt moun ki pran swen timoun yo dwe entansyonèlman ede chak timoun devlope sou nivo sosyal ak emosyonèl.

Lè paran yo pratike eleman ki endike nan lis sa a, pitit yo benefisye de ede devlopman yo ak matirite sou nivo sosyal ak emosyonèl yo.

► Li lis sa a. gade yon dezyèm fwa. Anplis chak eleman ke ou deja eseye pratike kòm yon paran, ekri yon egzanp nan yon fason espesifik yo pratike li. Tcheke pwèn yo sou sa ou pat travay yo nan yon fason lib. Anplis chak nan eleman sa yo, ekri yon bagay ke ou ta kòmanse pratike. Si ou pa yon paran, ou ka chwazi nan lis eleman yo sou ki ou ta ka travay pou timoun ki nan fanmi ou oswa tou prè fanmi ou.

Fason pou ede pitit ou a gen matirite³⁵

(1) Pran swen ou

- Jere strès pèsònèl ou.
- Jere resous fanmi ou.
- Bay sipò ou ak lòt paran yo.
- Mande ak aksepte sipò lòt moun si sa nesesè.
- Rekonèt fòs pèsònèl ou ak fòs ou kòm yon paran.
- Mete objektif klè nan edikasyon timoun yo.

(2) Lè ou konprann

- Obsève epi konprann pitit ou yo ak devlopman yo.
- Rekonèt ki jan timoun yo enflyanse ak reyaji nan sa k ap pase bò kote yo.

(3) Gid

- Bay egzanp konpòtman apwopriye ak vle.
- Etabli epi kenbe limit rezonab.
- Bay timoun yo opòtinite pou yo aprann asime responsablite yo. (Posibilite sa yo dwe adapte yo ak etap devlopman yo.)
- Anseye teknik yo pou rezoud pwoblèm.
- Prete atansyon a aktivite timoun yo.
- Sipèvize kominikasyon ak eksperyans timoun yo ak lòt timoun ak granmoun.

(4) Pran swen timoun nanz

- Eksprime afeksyon ak konpasyon.
- Kiltive pwòp tèt ou -respekte ak espwa nan timoun yo.
- Koute epi pran an kont santiman ak lide timoun yo.
- Anseye jantiyès.
- Satisfè bezwen timoun yo nan nitrisyon, lojman, rad, sante ak sekirite.
- Selebre lavi ak timoun yo.
- Ede timoun yo santi yo gen rapò ak istwa a nan fanmi yo ak eritaj kiltirèl yo.

(5) Motivasyon

- Aprann timoun yo konnen tèt yo, yo konnen lòt moun yo ak mond ki antoure yo.
- Ankouraje kiryozi, imajinasyon ak rechèch la pou konesans.

³⁵ Adapté de Charles A. Smith, et al, *National Extension Parent Education Model*. (Manhattan, Kansas : Kansas Cooperative Extension Service, 1994). Extrait de <https://www.k-state.edu/wwparent/nepem/nepem.pdf> le 31 juillet 2023.

- Kreye kondisyon aprantisaj benefik.
- Ede timoun yo trete ak jere enfòmasyon.

(6) pa rekòmandasyon

- Jwenn, itilize ak kreye resous kominotè pou benefis pwòp pitit ou yo ak kominote timoun yo.
- Ankouraje chanjman sosyal pou kreye anviwònman favorab pou timoun ak fanmi yo.
- Etabli relasyon ak gwoup fanmi, katye ak kominote yo.

Devlopman esprityèl

Pske bondye te kreye nou avèk yon vi spirityèl (Jenèz 2:7) nou dwe anseye ti pitit nou lafwa ak ede yo viv an relasyon ak bondye

► Fè yon elèv li som 78:5-8 ak Detewonòm 6:4-9 pou gwoup la. Ki jan ou obeyi kòmandman Bondye a pou anseye fanmi ou ak dilijans? Ki domèn ladanl ou dwe bezwen pwogrese?

Nou dwe pran kòmandman Bondye yo seryezman konsènan ansèyman pou fanmi nou yo. Sinon, nou pa viv nan obeyisans Bondye ak pitit nou yo ap rejte tout otorite Bondye a.

Gen diferan fòm ansèyman pou timoun yo, an patikilye: li Bib la, chante Jezi yo, memorizasyon ekriti yo, lapriyè, itilizasyon kesyon ak repons pou anseye, ak konvèsasyon chak jou. Yo dwe manm aktif nan yon legliz enpòtan tou pou tout manm fanmi an.

Pafwa yon paran kenbe pitit li nan bra li pandan li ap dòmi epi li fè chante sou lafwa ak lanmou pou Jezi pou nou. Timoun yo devlope yon lafwa pi fò lè yo tande pale de lanmou Bondye ak fidelite pandan y ap fè eksperyans avèk atansyon afektye nan paran yo.

Konklizyon

Kòm yon paran, jou ou yo long, chaje, fatigan, epwizan epi yo pa fè pati de ou. Men, nan mitan an nan kriye, ranvèse lèt, kouch sal, ak aktivite chak jou, pran tan nan repoze ak pran yon rikil. Sonje ke ou pran swen youn nan pitit Bondye yo ke li te konfye ou nan plan etènèl li. Bondye pa mande ou gen yon kay pafè, yon bidjè enpresyonan, asyèt abondan oswa rad chè nan pran swen nan pitit li yo. Olye de sa, li envite ou fè sa kap vini yo:

“Ou pral renmen Seyè a, Bondye ou a ak tout kè ou, ak tout nanm ou ak tout fòs ou. Se pou kòmandman sa yo ke mwen ba ou jodi a rete grave nan kè ou. Ou pral penetre yo nan pitit ou yo, epi ou pral pale ak ou nan kay ou, ak lè ou mache sou wout la, lè ou ale nan kabann ak lè ou leve” (Deteromòm 6:5-7).

Gwoup chat

- Ki aspè nan jesyon timoun yo, yo souvan neglije nan kominote ou a?
- Ki difikilte yo rankontre pa fanmi yo? Poukisa li pa fasil pou yo bay swen ki dekri nan leson sa a bay timoun yo?
- Ki jan kretyen yo ka ede fanm ansent pran swen tèt yo ak ti bebe yo, nan nesans yo?
- Kijan fanmi kretyen yo ta ka travay ansanm pou beni lavi timoun piti yo ak manman yo?
- Kijan legliz la te òganize yon ministè ki pran swen bezwen jèn timoun yo?

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la,

Nou adore w' bèl kreyatè nou an. Ou te antrene nou nan vant manman nou yo epi ou te pran swen nou pandan tout lavi nou. Ou te konnen tout bagay sou nou menm anvan nesans nou an.

Ede nou fè pi byen pou nou pwoteje moun ki vilnerab yo, e menm moun ki toujou nan vant manman yo. Benediksyon moun ki pran swen fanm ansent.

Mèsi paske ou konfye nou privilèj la ak responsablite pou yo gen ak leve timoun yo. Kòm ou kreye epi devlope timoun nou yo, ede nou pou nou atantif ak debouya nan swen ke nou pote ak yo nan edikasyon ke nou ba yo.

Nou vle obeyi ou nan fason nou leve pitit nou yo. Ede nou reprezante ou byen ak pitit nou yo. Ban nou anseye pitit nou yo renmen ou epi obeyi ou.

Amèn

Egzèsis leson an

(1) Li 2 Timote 1:3-5; 1 Korentyen 4:17; Filipyen 2:19-23. Ekri yon paragraf ki reponn kesyon sa yo:

- Ki 2 fanm yo mansyone ak ki wòl yo nan fanmi an?
- Ki enfliyans aparamman yo te genyen sou Timote?
- Ki enpak enfliyans yo te genyen sou lavi legliz primitif la?

(2) Revize pasaj bibliik yo ke ou te memorize pandan kou sa a: Detewomòm 6:4-9, Women 6:11-14, Kolosyen 3:5-7, ak vèsè yo ou te chwazi pou memorizasyon nan leson 5, Egzèsis 4. Ki enpak vèsè sa yo sou ou pandan w ap gade yo?

(3) Memorize Sòm 78:4-8. Nan kòmansman pwochen èdtan leson an, ekri oswa site vèsè memwa a.

(4) Priye espesifikman pou bezwen pèsonèl chak manm nan fanmi ou. Priye pou tèt ou. Ki kalite manm nan fanmi an Bondye rele li?

Leson 12

Edike timoun yo pou yon rezon espesifik

Objektif lesan an

Nan fen lesan sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Eksplike responsablite yo ke Bondye te bay paran yo.
- (2) konprann enpòtans ki genyen nan devlopman prekos nan karaktè.
- (3) dwe ekipe pou planifikasyon entansyonèl pou devlopman timoun yo nan nèf domèn nan lavi.
- (4) Eksplike entèraksyon ki genyen ant volonte timoun ak enfliyans ekstèn sou timoun nan.
- (5) Jwenn yon fidèl oratè pou timoun yo.

Jonathan Edwards, papa eritaj yon fanmi

Jonatan Edwards te yon pastè respekte ak teyolojiyen ki tap viv nan ane 1700 yo. Sara madanm li ak li te paran 11 timoun yo. Sara te yon bèl madanm ak manman, li te egzèse yon enfliyans konsiderab sou fòmasyon karaktè pitit li yo. Jonatan te tou yon papa dedye. Nou aprann ke "chak swa, lè Mesye Edwards te nan kay la, li te pase yon èdtan ap konvèseak fanmi l'yo, Epi li leve yon lapriye benediksyon pou chak timoun."³⁶

A. E. Winship, yon edikatè ki soti nan fen ane 1800 yo, te fè yon rechèch sou eritaj Jonatan ak Sara Edwards, li te retrace lavi desandan yo jiska 150 ane aprè lanmò Jonatan. Li te konstate ke eritaj nan fanmi an Edwards te genyen:

- 1 vis-prezidan nan peyi Etazini
- 1 Dwayen nan yon lekòl lalwa
- 1 Dwayen nan yon lekòl medikal
- 3 Senatè Ameriken yo
- 3 Gouvènè
- 3 Majistra
- 13 rèktè
- 30 jij
- 60 doktè
- 65 pwofesè

³⁶ Sitasyon ak enfòmasyon sa yo soti de Larry Ballard, « Multigenerational Legacies – the Story of Jonathan Edwards », famille de ministères JEM, 1er juillet 2017. Extrait de <https://www.ywam-fmi.org/news/multigenerational-legacies-the-story-of-jonathan-edwards/> le 11 janvier 2021.

- 75 Ofisye Fòs Lame
- 80 moun ki gen chaj piblik yo
- 100 avoka
- 100 pastè/lidè legliz yo
- 285 Diplome nan ansèyman siperyè

Kòma yon eritaj tankou anpil pitit pitit posib? Kisa nou envesti nan lavi 11 timoun Edwards pou yo pwodwi desandan ki renome pou entegrite yo, sans responsablite yo, lidèchip yo ak sèvis yo nan sosyete a? Jonatan te sètènman yon papa relijye ak devre, yon egzanp fidèl yo swiv pou pitit li yo.

Bib la montre nou ke chwa paran yo enfluyans relasyon pitit yo ak Bondye sou jenerasyon kap vini yo.

► Fè yon elèv Li Detewomòm 5:9-10 ak Detewonòm 7:9 pou gwoup la.

Kèlkeswa chwa paran yo te fè yo, tout moun gen posibilite pou sèvi Seyè a epi yon paran relijye pou pwòp pitit yo. Ou menm ak pitit pitit ou yo ka sèvi Seyè a ak lwayote epi resevwa benediksyon yo ak favè yo. Èske ou pare pou w' yon paran ki sèvi Bondye nan yon fason fidèl ak mennen pitit ou yo konnen l 'tou?

Prezante yon timoun Bondye bay

Lè Bondye te pale ak Jakòb pou premye fwa, li pa t 'di: "Mwen se Bondye a nan linivè a" oswa "Mwen se Bondye a ki te kreye mond lan", menm jan mo sa yo te vre. Li te di, "Mwen se Seyè a, Bondye a nan Abraram zansèt ou yo ak Bondye a nan Izarak (Jenèz 28:13). Jakòb pa t 'kòmanse relasyon li ak Bondye san yo pa gen yon konesans anvan nan li. Jakòb te konnen Bondye gras a ansèyman papa l ak granpapa li.

Abraram te etabli yon tradisyon pou adore Bondye. Plizyè lòt moun te kwè nan Bondye gras a Abraram, menm anvan yo te gen yon rankont pèsonèl ak Bondye. Lè sèvitè Abraram lan, Eliézer, te priye, li te adrese Seyè a, Bondye, Seyè a Abraram (Jenèz 24:12).

Imedyatman, Bondye te idantifye anpil fwa kòm "Bondye a nan zansèt ou yo, Bondye a nan Abraram, Izarak ak Jakòb" (Egzòd 3:15, kòm yon baz ilustrasyon). Nan pwochen jenerasyon an, Jozèf refere yo bay pwomès yo ke Bondye te fè nan Abraram, Izarak ak Jakòb (Jenèz 50:24). Jozèf te espere fanmi li te fidèl ak Bondye paske nan pwomès yo te fè nan Bondye a jenerasyon anvan yo.

► Fason Bondye idantifye a, kisa nou ka aprann sou mwayen ke moun aprann konnen Bondye?

An jeneral, moun pa antre nan relasyon ak Bondye sèlman nan tandè doktrin sou li. Anjeneral, moun yo aprann konnen Bondye nan obsève lavi yo nan moun ki an relasyon ak li. Pi gwo enfluyans espirityèl la soti nan paran ki konsakre nan Bondye.

Gen kèk kesyon pèsonèl ki enpòtan anpil pou konsidere: Kisa pitit ou yo aprann sou Bondye nan obsève lavi ou? **Èske pitit ou yo vle rete fidèl a Bondye paske yo wè relasyon ou avèk li?**

Responsablite paran yo

Bondye bay paran yo gwo responsablite. "Anseye timoun nan chemen li dwe swiv, menm lè li fi'n vye granmoun, li pa pral devye" (Pwovèb 22:6).

Paran yo dwe fè efò pou yo anseye pitit yo pou yo swiv Bondye. Paran yo dwe konprann ke yo responsab pou gide ak fòme moun yo.

Responsablite fòmasyon timoun yo se prensipalman responsablite paran yo, se pa nan sosyete a, lekòl la oswa legliz la. Yon paran dwe asire prezans pitit li yo nan legliz la, men li pa dwe kwè ke legliz la pral fòme pitit li nan plas li.

► Fè yon elèv Efezyen li 6:1-4 pou gwoup la. Kisa papa yo ta dwe fè?

Edikasyon timoun yo se pa sèlman responsablite manman an. Responsablite final la pou pwoteksyon esprityèl fanmi li retounen bay Papa a.

Paran yo gen gwo responsablite pou fòmasyon pitit yo fè fas a lavi. Lè ou resevwa fòmasyon pou fè fas a lavi pa vle di ke yo te resevwa fòmasyon pou fè egzèsis yon pwofesyon; Men pito pou dirije yon lavi kòrèk ke Bondye ap beni. Paran yo pa ta dwe kite pitit yo mennen yon lavi peche, nan espwa ke yo pral konvèti pita.

Ekriti yo avèti nou kont aprantisaj de move konsepsyon nan mond lan.

► Fè yon elèv li Kolosyen 2:8 pou gwoup la.

Pasaj sa a avèti nou ke nou ka detounen atravè kwayans nan yon move konsepsyon nan mond lan ak akseptasyon nan yon move fason nan lavi. Mond lan ka devye timoun nou yo pa anseye yo swiv wout mond lan olye pou yo swiv Kris la.

Li pi preferab ke tout edukasyon timoun yo resevwa de pwofesè kretyen yo ak paran yo. Nan kote ki pa gen lekòl kretyen, paran yo dwe toujou asire ke timoun nan aprann vizyon an bon nan lavi yo. Edukasyon eksklizyon ka anseye timoun ate, evolisyon ak imanis. Timoun yo patikilyèman vilnerab a fò ansèyman (Efezyen 4:14), e paran yo dwe pwoteje pitit yo. Pastè yo dwe aprann preche yon doktrin ki pwoteje fidèl yo nan move konsepsyon nan mond lan. Pastè ak pwofesè yo dwe bay fanmi yo enfòmasyon ki pral ede yo etabli pitit yo nan verite a.

Fòmasyon prkòz

► Yon anonim te ekri yon liv ki rele <<*children are wet cement*>>(timoun yo se siman mouye). Ki sa tit sa a vle di, nan opinyon ou a?

Paran yo ta dwe konnen ke timoun yo aprann lavi ak deside ki sa ki enpòtan nan jenès sansib yo. karaktè a fòm nan jèn aj.

Pifò nan oratè yo pral pran plas anvan timoun yo rive nan laj adolesans. Pifò objektif alfabetizasyon biblik, objektif karaktè, abitud pèsonèl, sosyal ak esprityèl yo ta dwe devlope anvan adolesans.

Anvan li te menm rive nan laj 5 an, timoun nan te aprann baz yo nan relasyon ki genyen ant gason ak ki kalite konpòtman ki pèmèt li jwenn rezilta yo vle. Li konnen si wi ou non li ta dwe atann ekite ak si wi ou non pinisyon ak rekonpans yo apwopriye. Li konnen si li te renmen. Li konnen si santiman li konte pou lòt moun. Li konnen si li ka padonnen li lè li aj mal. Li te aprann admèt oswa kache erè li yo ak peche li yo. Li te deside si konfyans yo ka bay moun ki nan yon pozisyon nan otorite enkyete sou li epi kenbe pwomès yo.

Timoun yo aprann pawòl ak egzanp nan men paran yo, menm lè yo pa eseye anseye yo (Efezyen 5:1). Egzanp granmoun yo bay timoun yo KONSEPSYON yo nan lavi yo. Timoun yo aprann sa ki enpòtan nan wè sa ki enpòtan pou granmoun. nan obsève granmoun yo, timoun yo aprann trete lòt moun, reyaji nan sitiasyon ak peye responsablite yo. Edikasyon sa a kòmanse soti nan nesans timoun nan.

Paran yo pafwa panse a anseye sèlman lè yo eksplike yon timoun yon travay yo dwe akonpli. Sepandan, yon paran anseye tou chak fwa yon timoun obsève li.

Yon timoun obsève granmoun ak aprann ki jan yo reyaji nan estrès. Li aprann trete etranje yo. Li aprann trete moun ki gen pi ba estati. Li aprann pou reponn a kritik. Li aprann satisfè bezwen lòt moun. Paran yo toujou ap anseye, menm si yo pa konnen li.

Lè nou toujou ap kritike timoun nan, li aprann kache erè l 'yo, jwenn eskiz ak rejte fay la nan lòt moun. Nan laj granmoun, li pral kondanab, ipokrit ak sitèn. Nan ka konfli konstan nan kay la, li pral vin timid oswa agresif. Si manm fanmi l 'ridicule l', li ka retire li nan nenpòt ki entèraksyon ak moun oswa vin yon tiran pou lòt moun. Si paran li toujou fè l 'wont, li pral aprann viv nan kilpabilite, san yo pa janm santi yo aksepte pa Bondye. Si li pa janm ka satisfè ak nòm yo konpòtman egziye pa paran li yo, li pral vin yon rebèl epi yo ka rantre nan yon lòt gwoup rebèl ki pral ranplase fanmi l 'yo.

Si zanmi l 'yo pasyan avè l', li pral aprann yo dwe pasyan ak lòt moun. Si moun ankouraje l', li pral gen konfyans nan li pou eseye. Si li felisite, li pral santi li itil ak pare pou rekonèt merit lòt moun. Si li wè jistis, li pral vle yo jis.

Si yon paran kraze règleman yo, men fòse pitit li a obeyi yo, timoun nan ap panse ke yon jou li pral ase gran pou kraze yo tou. Si paran an pa janti pou lòt moun, timoun nan pral vle vin ase fò pou l' pa manifeste jantiyès pou lòt moun. Si paran an konsidere pwoblèm ak bezwen timoun nan kòm ensiyifyan, timoun nan ap panse ke yon jou li pral vin yon granmoun ki kapab pran swen tèt li ak inyore bezwen yo nan lòt moun.

Paran yo dwe toujou ap soumèt bay Bondye. Timoun yo ta dwe konnen paran yo obeyi Pawòl Bondye a. Si yon paran mete volonte li pi wo pase otorite Bondye a, pitit li yo ap atann pou yo viv menm jan an. Yon paran ta dwe souvan eksplike pitit li yo rezon ki fè yo pou yon desizyon ak faktè yo te pran an kont. Konpòtman sa a anseye desizyon timoun nan.

Timoun yo aprann lè paran yo jwe avèk yo. Yo dwe aprann jistis, konsiderasyon ak sansiblite pou lòt moun. Jwèt yo ap devlope ladrès yo nan timoun nan. Jwèt fanmi yo gen entansyon aprann, devlopman pèsònèl ak plezi nan manm fanmi an. Konpetisyon nan yon jwèt fanmi se yon bon bagay, men li pa ta dwe vize a domine lòt moun ak pèmèt gayan an yo jwi yon santiman nan siperyorite. Yon kesyon pou mande tèt yo pandan yon jwèt: "Èske tout moun renmen jwe?" "Si sèlman gayan an pran plezi nan jwe, Lè sa a, objektif yap swiv la pa bon. Si moun yo fache oswa yo fristre pandan jwèt la, nan ka sa a jwèt sa a pa gen bon objektif.

Paran yo mete aksan sou valè pitit yo lè yo pran tan pou yo pran swen aktivite yo. Paran yo dwe ede pitit yo nan pwojè lekòl yo, fè oswa repare jwèt yo, ba yo espas pèsònèl nan kay la, koute istwa yo ak blag, ak konsole yo lè li fache.

Paran yo dwe toujou demontre soumèt devan Bondye. Timoun yo bezwen konnen paran yo obeyi Pawòl Bondye a. Si yon paran mete volonte yo pi wo pase otorite Bondye, pitit yo ap atann pou yo viv menm jan an. Yon paran ta dwe souvan eksplike pitit yo rezon ki fè yon desizyon ak faktè yo pran an konsiderasyon. Konpòtman sa a anseye timoun nan pran desizyon.

Timoun yo aprann lè paran yo jwe avèk yo. Yo dwe aprann jistis, konsiderasyon ak sansiblite pou lòt moun. Jwèt devlope ladrès timoun nan. Objektif jwèt fanmi an se aprantisaj, devlopman pèsònèl ak plezi nan relasyon ak manm fanmi yo. Konpetisyon nan yon jwèt fanmi se yon bon bagay, men li pa ta dwe vize domine lòt moun epi pèmèt gayan an jwi yon santiman siperyorite. Yon kesyon pou w poze tèt ou pandan yon jwèt: "Èske tout moun renmen jwe?" Si sèlman gayan an renmen jwe, lè sa a objektif pou swiv la pa bon an. Si moun yo fache oswa fristre pandan jwèt la, Lè sa a, jwèt la pa sèvi objektif la dwat.

Paran yo mete aksan sou valè pitit yo lè yo pran tan pou yo okipe aktivite yo. Paran yo ta dwe ede pitit yo ak pwojè lekòl yo, fè oswa repare jwèt yo, ba yo espas pèsònèl lakay yo, koute istwa yo ak blag yo, epi rekonfòte yo lè yo fache.

Paran yo bezwen konnen pwofesè pitit yo. Yo dwe ale nan tout reyinyon yo pwograme ak pwofesè yo pou konnen sitiyasyon akademik pitit yo. Si sa posib, tou de paran yo ta dwe ale. Si papa a pa ale, li sanble voye pitit li an dezyèm plas. Paran yo ta dwe poze pwofesè yo kesyon sou klas yo ak aktivite lekòl yo. Pwofesè yo gen plis chans pou yo fè tout sa yo kapab pou yon timoun epi pwoteje yo kont abi si yo konnen paran yo pran swen.

Moun ki viv ansanm kòm yon fanmi konnen youn lòt trè byen. Yo aprann konnen bezwen ak defo youn lòt. Yo ka renmen tèt yo epi demontre ke yo renmen plis pase yo ka renmen nenpòt lòt moun nan mond lan. Si yo pa renmen tèt yo, yo ka fè tèt yo mal plis pase nenpòt

lòt moun. Gen kèk moun ki trete manm fanmi yo pi mal pase yo trete etranje yo. Yon fwaye kretyen ta dwe yon kote ki karakterize pa pasyans, padon, swen ak jantiyès.

Travay timoun yo

Yon timoun piti bezwen tan pou l jwe epi pou l amize chak jou. Li bezwen detann, sèvi ak imajinasyon li, li liv, pran plezi, fè oswa bati yon bagay ak apresye anviwònman natirèl. Nan yon kontèks kote fanmi yo travay ansanm chak jou pou pwodwi manje oswa fè lòt travay, patisipasyon timoun yo nan travay fanmi an ta yon avantaj, men paran yo pa ta dwe bliye lòt valè.

Orè travay long yo difisil pou yon timoun, pa sèlman akòz egzijans fizik yo, men tou, paske travay yo ba yo anjeneral repetitif ak menm. Li vle gen tan pou aktivite ki fè apèl a imajinasyon li. Li tris ke yon timoun gen pou travay kote yo sèlman gen tan lib pou manje ak dòmi, pou yo ka travay ankò.

Gen kèk fanmi ki gen difikilte ekonomik e ki ap konsidere pwofite revni travay pitit yo. Sepandan, si fanmi sa yo pa edike pitit yo, sitiyasyon fanmi yo ka pa janm chanje. Si yon timoun ap travay olye l ale lekòl, li gendwa pase lavi l ap travay pou yon ti salè. Pifò karyè ak òf biznis pa pral aksesib a li.

Gen kèk moun ki asire edikasyon pwòp pitit yo, men yo vle pran avantaj sou timoun yo nan fanmi pòv yo lè yo anplwaye yo pou anpil èdtan nan jaden yo oswa nan travay nan kay oswa vann nan lari, konnen ke yo pa edike. Kretyen yo ta dwe travay ansanm pou jwenn pi bon solisyon pou fanmi yo nan kominote yo.

Timoun yo ka renmen travay si yo fè travay ki ba yo yon sans de akonplisman. Yo kapab tou renmen travay ak paran yo si paran yo ankouraje yo. Paran yo ta dwe rezonab nan atant yo sou sa yon timoun ka fè epi yo ta dwe bay yon retou konstrikatif nan yon fason pozitif ki pral motive pitit yo pèsiste nan aprann ak devlope.

Timoun yo dwe pran responsablite chak jou pou anseye yo, yo dwe serye ak atantif. Paran yo ta dwe vèbalman afime kalite karaktè yo detekte nan pitit yo lè li travay, tankou inisyativ, dilijans, atansyon ak pèsèverans. Paran yo ta dwe anseye pitit yo prensip travay yo jwenn nan Pawòl Bondye a.

Timoun yo ta dwe jwi opòtinite pou yo touche lajan ke yo ka chwazi depanse. Yo aprann valè travay yo ak kijan pou yo pi byen sèvi ak lajan yo. Yon timoun ki travay pou fè lajan ka reyalize ke li pa oblije depanse tout nan sirèt; li ka achte yon bagay li ka kenbe. Paran yo ta dwe anseye pitit yo pou yo reflechi sou lajan epi sèvi ak li nan yon fason ki bon pou Bondye.

Timoun ak adolesan yo ta dwe prezante nan divès travay ki devlope kapasite yo. Yon jèn dwe benefisye opòtinite pou l travay ak moun ki gen plizyè ladrès pou l aprann.

► Ki sitistasyon travay timoun nan sosyete w la? Kisa paran yo ta dwe fè? Kisa Legliz la ta dwe fè?

Devlopman timoun ak yon objektif espesifik

Paran yo responsab pou devlopman karaktè pitit yo. Yon koup kretyen, Matt ak Mary Friedeman, te bay lis kalite yo te vle ede pitit yo devlope. Apre yo fin fè lis sa a, yo te revize li e yo te devlope plan aksyon pou ede pitit yo devlope chak kalite sa yo. Pwosesis la pa pral rapid. Kalite sa yo pa parèt toudenkou. Paran yo dwe demontre detèminasyon ak konsistans pandan tout ane yo ap grandi pitit yo. Lis ki anba a gen kèk nan kalite yo ki nan lis pa fanmi Friedman.³⁷ Lòt kalite yo te ajoute nan lis la.

Kategori	Kalite yo genyen nan laj 18 an
Espirityalite	<ul style="list-style-type: none"> • Konnen ke yo pote imaj Bondye a e ke yo gen valè etènèl • Konnen ke yo se pechè ki bezwen yon Sovè • Pran angajman pou swiv Kris la • Gen yon lavi devosyonèl chak jou • Manifeste kado espirityèl • Preparasyon pou sèvis kretyen • Rete seksyèlman pi jiskaske maryaj
KonesansBiblik	<ul style="list-style-type: none"> • Konprann doktrin fondamantal kretyen yo • Memorize vèsè prensipal yo nan Bib la (300 vèsè) • Konnen istwa yo nan Bib la • Konnen liv ki nan Bib la • Konnen 10 kòmandman yo ak Sèman sou montay la • Gade Tèm Levanjil sou peche ak delivrans atravè Bib la
Vizyon biblik mond la	<ul style="list-style-type: none"> • Konnen kijan pou defann lafwa ou • Lè w kapab reponn gwo kesyon lavi yo nan yon pèspektiv biblik. • Konprann sa ki fè Lafwa kretyen an inik nan mitan relijyon ak kil nan mond lan

³⁷ Matt Friedeman, *Discipleship in the Home*, (Wilmore: Francis Asbury Society, 2010), 31-33.

Entèlijans (edikasyonèl)	<ul style="list-style-type: none"> • Resevwa yon edikasyon kretyen si sa posib • Etabli nan disiplin nan lekti oswa koute emisyon oswa videyo ansèyman • Swiv fòmasyon inivèsite oswa pwofesyonèl, selon don w ak vokasyon w
Karaktè	<ul style="list-style-type: none"> • Pratike kontwòl tèt ou • Demontre imilite: kapab mande eskiz • Montre respè pou otorite • Pale jantiman • Aprann sèvi ak tan avèk sajès: discipline tèt ou nan itilizasyon rezo sosyal yo, amizman, elatriye.
Lajan ak sèvis	<ul style="list-style-type: none"> • Konprann enterè Bondye nan pòv yo • Pratike jenerozite epi sèvi pòv yo • Pratike dim ak ekonomize • Aprann kijan pou itilize yon bidjè finansye
Relasyon	<ul style="list-style-type: none"> • Renmen ak antann ak frè ak sè w yo • Montre koutwazi nan sosyete a • Aprann vin yon zanmi fidèl • Kapab pale ak granmoun ak respè ak konfyans
Sante	<ul style="list-style-type: none"> • Pratike bon ijyèn • Fè egzèsis regilyèman • Manje tout repa yo sèvi • Chwazi manje ki an sante chak fwa sa posib
Konpetans	<ul style="list-style-type: none"> • Devlope kado Bondye ba ou yo • Devlope konpetans ou atravè disiplin pratik regilye

Matt Friedeman te dekri sa li menm ak madanm li te fè apre lis kalite sa yo.

Aprè nou fin ekri [kalite yo] anwo a sou yon sèl fèy papye, nou te trase yon liy nan mitan papye a epi nou te mande tèt nou: "Koulye a, kisa nou ta dwe fè [pou devlope kalite sa yo nan pitit nou yo]?" Sou bò gòch fèy la, nou te ekri responsablite [nou] paran yo.

Si lis sa a sanble yon gwo responsablite pou ou, sonje ke Bondye te ban nou 16 a 18 ane pou disip pitit nou yo. Li enpòtan pou:

1. Aplike yon plan disip.
2. Etabli rityèl fanmi, tankou yon repa chak jou ak kèk minit nan ansèyman estriktire oswa fòmasyon.
3. Fè disip yon pati natirèl nan lavi chak jou, lè w sèvi ak anpil opòtinite pou anseye ak fòme.
4. Kontinyèlman ay o Pawòl Bondye a sou pitit ou yo.
5. Pa janm abandone, menm si ou echwe.

► Chwazi kèk eleman nan tablo ki anwo a epi dekri aksyon paran yo ay o pran pou reyalize objektif ay o.

Faktè nan volonte imèn

► Pafwa yon moun di: "Eksperyans mwen yo te fòme moun mwen ye a." Yon deklarasyon ki sanble: "Lòm se pwodwi anviwònman li." Èske deklarasyon sa yo vre?

Moun yo kreye nan imaj Bondye. Gason fè chwa reyèl epi yo pa kontwole pa ensten oswa anviwònman. Nan tout Ekriti a, Bondye rele moun pou yo chwazi sa ki byen epi rejte sa ki mal.³⁸ Bondye jije lèzòm poutèt desizyon yo pran.

Anviwònman nou ak eksperyans nou yo enfliyanse nou, men yo pa kontwole nou, paske kòm èt imen nan imaj Bondye a, nou fè chwa reyèl. Kidonk, yon timoun te kapab fè chwa ki opoze ak kay ak anviwònman kote li te leve. Yon timoun ki soti nan yon kay payen kote li te nòmal pou l viv nan peche ka repanti epi viv pou Bondye. Yon timoun ki soti nan yon fwaye kreyen ka chwazi pa swiv Bondye.

Malgre ke gason fè chwa reyèl, yo pa konplètman gratis. Bib la revele ke nou fèt ak yon nati peche (Sòm 51:5, Sòm 58:3). Moun gen yon tandans natirèl pou reziste otorite, chwazi pwòp direksyon yo, lage anba tantasyon, twonpe lòt moun, epi yo dwe egoyis (Efezyen 2:1-3). Timoun yo pa net, ap tann pou yo gide nan nenpòt direksyon. Yo rapid pou yo chèche fason pou yo satisfè pwòp dezi yo, menmsi sa vle di bay manti ak dezobeyi pou jwenn sa yo vle. Anplis de sa, nou konnen Satan ap eseye twonpe yo ak tante yo (Efezyen 2:2, Revelasyon 12:9).

Paran yo dwe reyalize ke enstriksyon poukont li pa ase pou fè timoun nan konpòte byen. Lagè espirityèl nesese (Galat 5:17). Paran yo ta dwe priye pou Lespri Bondye a enfliyanse ak dirije timoun nan. Paran yo ta dwe chèche jwenn Bondye sajès ak fòs pou yo vin bon egzanp espirityèl. Paran yo ta dwe priye ak tout kè yo pou pitit yo repanti epi fè eksperyans renesans espirityèl nan yon laj jèn.

³⁸ Jozye 24:14-15, Ezekeyèl 33:10-11, Apokalips 22:17

Menmsi timoun nan konvèti, paran an pa ta dwe atann li konpòte li tankou yon kretyen ki gen matirite. Atitid li ak santiman l ap manke konsistans. Li ka pafwa lage nan tantasyon. Toutotan timoun nan montre yon dezi pou l fè sa ki byen, paran an pa dwe dekouraje l lè l di l li pa viv tankou yon kretyen. Olye de sa, paran an ta dwe fè lwanj timoun nan pou bon konpòtman epi ankouraje l pou l priye pou Bondye ede l nan batay li.

Byenke chak moun fèt ak tandans fè peche, chak moun gen bezwen Bondye tou. Sentespri a pale ak chak moun epi li ba yo yon dezi pou yo nan relasyon ak Bondye. Nou konnen Bondye ede nou lè nou anseye pitit nou yo Pawòl li a. Lespri Bondye a tankou yon defansè anndan timoun nan, ki konfime verite a epi li ba li dezi pou l gen relasyon ak Bondye.

Tan devosyonèl fanmi an

Fanmi yo ta dwe reyini chak jou pou kèk minit nan li Labib, diskisyon, ak lapriyè. Tou 2 paran yo ak tout timoun nan fanmi an dwe patisipe. Papa a ta dwe dirije reyinyon an, men li ka mande manm fanmi yo pou li ekriti yo epi patisipe nan plizyè fason.

Tan devosyonèl pa toujou oblije swiv menm modèl la. Li ka fèt nan plizyè fason e genyen ladan yo: Istwa bibliik, istwa sou istwa kretyen ak misyon, diskite sou kesyon, itilize kesyon ak repons memorize pou anseye verite doktrinal, li materyèl kretyen, chante, memorize Bib la, pyès teyat ak divès fason pou lapriyè.

Egzanp aktivite tan devosyonèl: Chwazi yon istwa bibliik epi fè manm fanmi yo jwe l.

Pastè yo ta dwe pase tan anseye legliz yo siyifikasyon tan devosyonèl fanmi an. Paran yo dwe sonje ke Bondye te ba yo responsablite pou yo anseye pitit yo Pawòl Bondye a (Detewonòm 6:5-7).

Diskisyon an group

- Ki konsèp nan leson sa a ki nouvo pou ou? Ki jan ou fè plan pou mete laverite ou aprann an pratik?
- Ki wòl Legliz la ta dwe jwe nan fòtifye fanmi yo epi ede paran yo elve pitit yo?
- Ki jan manm Legliz la ka travay ansanm pou le defi fòmasyon timoun yo pou yo swiv Kris la?
- Ki egzanp pratik chak jou fanmi yo ta dwe swiv?

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la,

Mèsi paske w te desine fanmi an epi w te bay moun yo gwo privilèj pou yo vin paran.

Ede nou renmen pitit nou yo menm jan ou renmen yo. Ede nou toujou sonje ke yo te kreye pou konnen w epi sèvi w.

Ban nou lanmou, pasyans, ak konpreyansyon pou nou fòme ak enfliyanse timoun yo pou yo swiv ou.

Otorize kretyen yo nan legliz nou yo pou yo ekipe fanmi yo, jèn yo ak timoun yo pou yo gen lafwa ak obeyisans.

Amèn

Egzèsis leson an

(1) Etidye chak nan pasaj sa yo. Sèvi ak pasaj sa yo pou ekri 3 paj sou ansèyman ekriti yo sou responsablite paran yo:

- Jenèz 18:17-19
- Detewonòm 6:4-9
- Sòm 78:1-8
- Kolosyen 3:21
- Efezyen 6:4
- 1 Timote 3:4-5, 12
- 2 Timote 3:14-17
- Matye 18:5-6

(2) Paran oswa pa, chwazi 5 bon kalite objektif pami sa ki endike nan tablo a pou leson sa a. Ekri 3 fason pratik pou ede pitit ou yo reyalize chak nan 5 objektif kalite yo chwazi yo.

(3) Si w se yon paran, ekri yon plan ak angajman w pou w fè devosyon chak jou ak pitit ou yo. Fè yon moun rapòte ou sou plan an ak angajman ou te pran an.

Leson 13

Kesyon sou edikasyon ti moun yo

Objektif leson an

Nan fen leson sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Adopte pèspektif Bondye sou disipli'n ak koreksyon timoun yo.
- (2) Pran angajman pou kreye yon anviwonman famiyal ki favorab pou timoun yo vin disp.
- (3) Konprann responsablite yon timoun anvè Bondye.
- (4) Ekipe ak ide pratik pou sitiyasyon paran chak jou.

Susanna Wesley, yon manman determine

Susanna Wesley te fè 19 timoun, men akòz kondisyon yo nan epòk la, nèf nan yo pa t viv lontan. Pami 10 timoun li te leve yo te genyen John ak Charles Wesley. Pitit gason l lan, John, kòm yon granmoun, te mande l pou l dekri metòd edikasyon li yo epi voye yon lèt ba li ki gen deskripsyon sa a.³⁹

Timoun yo te aprann "Papa nou" a le pli vit ke yo te kapab pale epi repete l chak maten ak chak aswè. Yo li yon chapit ekriti ansanm chak jou. Nan epòk la, pifò fanm yo te mal edike, men Susanna ensiste pou tout timoun aprann li. Li te bay priyorite alfabetizasyon olye ke aprann travay.

Susanna te di: "Obstinasyon se rasin tout peche ak mizè." Li te anseye pitit li yo pou yo kontwole ankourajman yo epi soumèt devan otorite. Daprè li, chak aksyon obeyisans merite lwanj menm si li pa t' pafètman egzekite. Yo ka tolere erè, men yo dwe pini dezobeyisans volontè.

Fanmi an te toujou manje ansanm epi timoun yo te aprann manje sa yo te sèvi yo san plenyen.

Koreksyon ak disiplin

Bib la anseye nou ke: "Tandans pou fè aksyon ki pa rezonab anrasinen nan kè timoun nan [...]" (Pwovèb 22:15). salmis la di ke timoun yo fèt pou bay manti, "[...] depi nesans, mantè yo ale pèdi" (Sòm 58:3). Se poutèt sa paran yo gen responsablite pou yo korije pitit yo.

³⁹ Eliza Clark, *Susanna Wesley*, (Londres : W. H. Allen & Co, 1886), 30-36. Disponible en ligne à l'adresse suivante : <https://archive.org/details/susannawesley00clariala/page/30/>

Si ou ofri yon timoun twazan chwa ant yon bòl krèm glase kounye a oswa yon faktori krèm glase yon ane apati kounye a, li pral chwazi manje krèm glase a touswit. Menm si yon paran eksplike opsyon yo, timoun nan pral chwazi krèm glase a touswit si li vrèman deside pou tèt li. Egzanp sa a montre nou eksplike pa ase pou korije yon timoun.

Eksplikasyon sou sa ki byen ak sa ki mal pa ase pou korije yon timoun, paske:

1. Yon timoun pa ka konprann rezònman ki gen matirite (1 Korentyen 13:11).
2. Yon timoun pa ka wè tout konsekans aksyon li yo alontèm.
3. Yon timoun pa ase matirite pou l kontwole dezi li ak dezi li atravè rezònman.

Mete yon doulè fizik nan yon timoun ta sanble mekan, men yon paran ki gen lanmou fè sa pou l evite pi gwo mal: "Moun ki refize pini pitit gason l pa renmen l; moun ki renmen l ap korije li byen bonè." (Pwovèb 13:24). Pa egzanp, yon timoun piti ap jwe toupre yon dife ka tonbe ladan l e li blese grav paske li pa konprann danje a. Sepandan, si manman l souflete l lè l twò pre dife a, ti doulè a ap anpeche gwo malè a rive.

Gen kèk moun ki te souffri vyolans fizik nan men moun ki pa t renmen yo. Eksperyans yo fè yo rayi lide nenpòt moun ki enflije pinisyon fizik sou yon timoun. Sepandan, yon paran ki neglije bay pitit yo yon bon koreksyon pral lakòz anpil pwoblèm pita.

► Fè yon etidyan li Pwovèb 19:18 ak Pwovèb 29:17 pou gwoup la.

Koreksyon ta dwe kòmanse lè timoun nan gen laj ase pou l konprann ke li kanpe devan paran li. Menm yon timoun piti konnen lè li refize kolabore.

Pifò koreksyon ta dwe fèt pandan timoun nan piti anpil (Pwovèb 22:15). Menm jan ajil vin di ak yon sèten tan epi li vin pi difisil pou l fòme, karaktè yon timoun vin pi difisil pou l fòme avèk tan. Si yon timoun kontinye dezobeyi paran l apre laj 10 an, sa a p ap ka korije l e chans pou l reyisi final la ap diminye anpil. Koreksyon fizik vin pi piti ak mwens efikas pandan timoun nan ap grandi. Paran an fè yon erè nan panse ke koreksyon ap pi fasil lè timoun nan pi gran; li pral pi difisil epi li pral evantyèlman vin enposib.

Lè yon timoun vin yon jèn adilt, li pa ka sibi koreksyon fizik ankò tankou lè li te timoun. Yon jèn gason oswa yon jèn fi bezwen respè, menm si konpòtman yo manke matirite. Paran an ka sèvi ak lòt fòm koreksyon, tankou limite pastan timoun nan, tan nan telefòn, oswa aktivite sosyal, men kominikasyon ki renmen ak atantif ap pi enpòtan. Paran an dwe konprann ke jèn moun nan pran desizyon reyèl e, menm si paran an gen enfliyans, li pa ka anpeche l egzèse volonte pèsònèl li epi souffri konsekans desizyon l yo.

Gen kèk paran ki pa sèten ki jan sevè pou enflije pinisyon fizik sou pitit yo. Si timoun nan toujou fache ak rebèl aprè koreksyon an, pinisyon an pa t ase grav (prensip sa a pa aplike nan ka yon timoun ki twò gran pou yo ka korije efektivman pa pinisyon fizik). Koreksyon an dwe ase sevè pou timoun nan regrèt dezobeyisans li epi li chwazi soumèt devan otorite. Koreksyon an pa dwe lakòz blesi. Yon koreksyon ki lakòz ematom oswa mak sou po a pou plis pase kèk minit ka twò grav.

Bib la sèvi ak egzanp pinisyon fizik la pou eksplike kijan Bondye trete pitit li yo.

► Fè yon elèv li Pwovèb 3:11-12 ak Ebre 12:5-8 pou gwoup la.

Pasaj bibliik sa yo revele nou ke Bondye disipline pitit li yo paske li renmen yo. Menm jan an tou, yon papa disipline pitit gason l paske li renmen l. Bon disiplin se yon siy lanmou. Yon mank de disiplin egal yon mank de lanmou.

Koreksyon fizik anseye timoun nan kontwòl tèt li, paske li aprann reziste anba tantasyon, li konnen ke li pral pini si li fè sa ki mal. Lè l reziste anba tantasyon pou l fè sa ki mal, li vin gen yon karaktè ki pi solid. Lè l rive nan matirite, l ap reziste anba tantasyon paske li konprann konsekans yo e non pa akòz pinisyon fizik. Sepandan, yon timoun ki pa toujou korije vin yon adilt ki twò fèb pou reziste anba tantasyon, menmsi li konnen li pa bon pou li.

Imajine yon paran ki bay pitit yo sirèt sèlman paske yo vle li. Li pa vle fè timoun nan kontan, men se li ki lakòz li mal. Menm jan an tou, yon paran ki toujou tolere konpòtman timoun nan mal karaktè li ak avni li. Bib la menm di yon paran rayi pitit li si li pa korije l (Pwovèb 13:24).

Yon timoun ki rete nan yon kay san limit pa kontan. Limit yo bay sekirite. Si yon timoun aprann ke li jwenn sa li vle nan diskite ak melizyon, li pral fè sa tout tan, men li pa pral kontan. Timoun yo kontan lè yo an sekirite epi yo gouvène pa limit, san yo pa santi yo oblije goumen ak reziste kont kontwòl yo jwenn yon bagay. Yon timoun san disiplin raman kontan.

Lè timoun nan vin granmoun, mond lan pa ba li tout sa li vle. Li pa respektè oswa pwomote si li se grosye, egoyis ak irèsponsab. Yon paran dwe elve pitit yo yon fason ki prepare yo pou lavi. Paran yo dwe sonje ke yo pa elve timoun, nan granmoun.

Yon paran dwe eksplike epi demontre ke l ap korije pitit yo yon fason pou ede yo vin yon moun ki gen bon karaktè moral ke yo ka bay konfyans ak respè.

► Fè yon etidyan li Pwovèb 22:15, Pwovèb 23:13-14, ak Pwovèb 29:15 pou gwoup la.

Sonje byen, objektif koreksyon an se devlope timoun nan. Lè timoun nan konprann sa ki mal li te fè a epi li santi l dezole, koreksyon fizik ka pa nesesè ankò. Objektif la se koreksyon, pa jistis; paran an pa bezwen asire timoun nan resevwa pinisyon li merite a.

► Ki jan koreksyon yon paran diferan de aksyon yon moun ki entimide ak menase mal pou fè moun fè selon volonte l?

Yon moun ki vyolan dispoze fè lòt moun mal pou l jwenn sa li vle. Yon paran renmen pitit li. Koreksyon fizik se nan pi bon enterè timoun nan. Yon paran ki renmen pa vle fè pitit yo mal. Yon moun pa ka santi lanmou yon entimidatè oswa yon opresè, men yon timoun ka konnen li renmen l menm lè li resevwa koreksyon. Li ka reyalize ke lavi li pi bon grasa otorite paran li yo.

Gen kèk paran ki pini sevèman ak enkonsistan akòz kòlè oswa mekanste. Yo fè pitit yo mal fizikman ak emosyonèlman. Yo pini pitit yo pou soulaje pwòp tèt chaje ak fristrasyon yo. Sa a se yon pwoblèm grav ki pa ta dwe tolere pa moun ki obsève li. Zanmi, vwazen ak paran yo dwe konfwonte moun ki abize yon timoun. Konjwenn paran ki abi ta dwe chèche èd nan men fanmi, zanmi oswa yon pastè. Pwoteksyon yon timoun enpòtan.

► Gen kèk paran ki imilye pitit yo an piblik lè yo fè bagay ki mal. Èske sa se yon bon metòd koreksyon?

► Fè yon etidyan li Efezyen 6:4 pou gwoup la.

Timoun nan bezwen jwenn asirans ke paran l renmen l e ke koreksyon yo kontribye nan byen li. Lè yon timoun imilye pa paran li, li pa santi l renmen. Li ka vin anmè e li konsidere otorite paran l yo kòm yon reyalite terib ke li dwe chape. Paran yo ta dwe korije pitit yo an prive epi evite anbarase yo devan lòt moun. Paran yo dwe enstwi ak korije pitit yo dousman ak pasyans. Pwovèb 16:21 anseye nou ke "[...] bon pawòl yo pi konvenkan."

► Imajine w te mande pitit ou a pran swen bèt ou yo. Lè ou retounen lakay ou nan aswè, ou remake ke bèt yo pa't manje. Ou fatige ak travay tout jounen an, men ou dwe bay bèt yo manje anvan ou repoze paske pitit ou a pa 't obeyi ou. Ou ta dwe fache? Èske li mal pou yon paran fache ak pitit yo?

Paran an dwe sonje ke koreksyon an gen entansyon benefis timoun nan. Lè yon paran vin fache paske li pa santi l respekte oswa paske dezobeyisans timoun nan akòz yon enkonvenyan, yo ranpli ak kòlè ki pa fè anyen (Jak 1:20). Kòlè li santre sou tèt li.

Yon paran ka eksprime bon jan kòlè konsa: "Pitit mwen, ou pa t bay bèt yo manje jan mwen te mande w la. Bèt yo te grangou, e yo t ap grangou tout nwit lan si mwen pa t ba yo manje. Mwen te oblije ba yo manje menmsi mwen te fatige nan travay tout jounen an. Mwen fache paske mwen pa vle ou tounen yon moun ki inyore bezwen lòt moun nan neglije responsablite ou. Pwovèb 12:10 anseye: 'Moun ki jis yo veye bèt li yo, men kè mekan yo mekan anvè yo'."

Rebecca te mande pitit li yo pou yo pa pote manje oswa bwè nan chanm kote atè a te fèk gen tapi. Nan demen, li wè youn nan timoun yo ap manje la epi li reprimande l. Apre sa, youn nan timoun yo te mache sou tapi an pote yon vè ji, epi li reprimande l. Nan jou ki vin aprè yo, pafwa timoun yo te pote bwason nan chanm sa a, men Rebecca te okipe e li pa t korije yo. Yon jou, pitit gason l 'te koule Coca-Cola sou tapi an. Rebecca te fache, li tape l.

► Ki sa ki mal nan fason Rebecca korije pitit li yo?

Daprè règ Rebecca a sè ke timoun yo pa dwe pote manje oswa bwè nan chanm kote tapi a te ye a, men li te pèmèt yo kraze règ sa a jiskaski yon aksidan rive. Li te pini aksidan an olye ke vyolasyon règ la. Timoun yo aprann ke yo ka kraze règ yo osi lontan ke yo ka evite move konsekans. Lide sa a devlope move karaktè paske li se baz tout vyolasyon règ. Yon

moun kraze règ yo paske li kwè ke li ka reyalize rezilta yo vle epi evite move konsekans. Paran yo ta dwe korije dezobeyisans olye yo pini aksidan pitit yo.

Michael te mande pitit gason l yo pou yo toujou ranje bisiklèt li a lannwit. Chak jou pandan yon semèn lè Michael te vini lakay li, bisiklèt yo te toujou deyò. Yon jou nan travay, Michael pèdi youn nan zouti li yo, li aksidantèlman blese dwèt li epi li sibi yon pa'n kawotchou sou wout lakay li. Yon fwa lakay yo, bisiklèt yo te toujou deyò, epi li te pini pitit gason lan.

► Ki sa ki mal nan fason Michael korije pitit gason lan?

Anpil paran tolere dezobeyisans lè yo nan bon atitid epi pini li lè yo fache sou sitiyasyon lavi yo. Timoun yo pa aprann obeyi si paran yo pa korije yo sistematikman.

► Konsidere pwenn sa yo epi eksplike poukisa yo chak enpòtan. Kisa k ap pase si yon paran pa swiv direktif sa yo?

- Kondisyon yo dwe adapte ak kapasite yo ak matirite timoun nan.
- Pini sèlman dezobeyisans volontè, pa aksidan.
- Règ ak kondisyon yo dwe klè ak konprann.
- Lè timoun nan dezobeyi, paran an dwe eksplike li sa li te dwe fè.
- Pa janm pini yon timoun pou yon bagay li pa gen kontwòl sou li.

Enstriksyon pratik pou timoun yo

Plizyè ane de sa, sikològ Britanik R.F. Hertz te fè yon pwojè rechèch. Li te mande 100,000 timoun ki gen laj 8 a 14 ki soti nan 24 peyi yo trase yon lis règ konpòtman pou paran yo. Rechèch sa a pa gen otorite Pawòl Bondye a, men li montre nou kèk nan bezwen timoun yo santi. Anba a se kèk nan repons ki pi komen yo:

- Pa regle diferans ou devan pitit ou.
- Pa bay yon timoun manti.
- Toujou reponn kesyon timoun yo.
- Trete tout pitit ou yo ak menm afeksyon.
- [Amitye] dwe egziste ant paran ak timoun.
- Trete zanmi pitit ou yo kòm vizitè akeyi yo.
- Pa blame oswa pini pitit ou devan zanmi yo.
- Konsantre sou bagay pozitif pitit ou a epi pa mete aksan sou defo yo.
- Fè konsistan nan afeksyon ou ak nan atitid ou.

Lè yon paran toujou ap kritike lòt nan prezans timoun yo, lòt la ta panse ke yo ka pa dakò tou epi montre fot paran yo meprize yo.⁴⁰ Paran yo ta dwe diskite sou dezakò yo an prive epi eseye devlope règleman pou swiv an koperasyon.

⁴⁰ Les instructions et les principes d'Éphésiens 4:29-32, d'Éphésiens 5:33 et de 1 Pierre 3:7-12 s'appliquent tous dans ce cas précis.

Paran pa ta dwe bay yon timoun manti (Kolosyen 3:9), menm pou bay timoun nan rezon pou l kolabore oswa pou l soulaje enkyetid li. Lè yon timoun reyalize ke paran yo ap ba yo manti, yo pa santi yo an sekirite ankò. Gen kèk paran ki pa kapab konsole oswa dirije pitit yo lè yo pè paske timoun yo pa kwè pawòl paran yo.

► Chwazi youn nan pwèn yo nan seksyon anlè a epi dekri pwoblèm ki parèt si yon paran pa swiv direksyon sa a.

Kay yon kretyen

► Lè yon etranje antre lakay ou, èske yo wè imedyatman se yon kay kote kretyen ap viv? Nan ki fason?

► Fè yon etidyan li Detewonòm 6:6-9 pou gwoup la.

Izrayelit yo te dwe konsakre tèt yo nan bati karaktè timoun yo pou fòm avni yo. Ki jan yo ta dwe ale sou li? Yo te bezwen gen yon anviwònman pwoteje pou fòm pitit yo nan prensip bibliik yo. Yo te dwe afiche Ekriti yo toupatou ("Ou dwe ekri yo sou poto kay ou yo ak sou pòtay ou yo"). Non sèlman yo te dwe literalman parèt Ekriti yo nan kay la, men, sa ki pi enpòtan, tout aktivite nan kay la te dwe annakò avèk Ekriti yo.

Fanmi sa yo pa t ap afiche 10 kòmandman yo sou yon miray ak yon foto yon atis monden nan peche sou lòt miray la. Jès sa a ta konfonn yon timoun nan konprann valè.

Timoun yo enkonisyaman enfliyanse pa bagay yo wè ak tandè chak jou. Si yon estasyon radyo toujou ap jwe mizik nan kay yo, yo absòbe kèk nan filozofi ki dèyè mizik sa a.

Paran yo pa ka pwoteje pitit yo kont tout filozofi oswa enfliyans mond lan, men paran kretyen yo dwe anseye pitit yo pou yo evalye tout sa yo tandè ak wè atravè Pawòl Bondye a. Jezi te priye: "Mwen pa mande w pou w retire yo nan mond lan, men pou w prezève yo anba dyab [...] Konsakre yo ak laverite. Pawòl ou a se verite" (Jan 17:15, 17).

Timoun yo remake ewo yo adore pa paran yo. Yo konnen kiyès paran yo respektè. Li pa konsistan pou yon paran anseye pitit li laverite kretyen pandan li menm li admire moun ki nan mond lan ak moun imoral yo. Yon paran ki fè sa fè pitit li konnen li ta pi kontan pou l vin yon atis ki gen siksè pase pou l vin yon kretyen fidèl.

Gen kèk paran ki panse li pa bon pou yo kite pitit yo ekspozè tèt yo a bagay ki fè peche si yo eksplike poukisa yo fè sa ki mal. Reflech sou sa: Si w t ap eseye ankouraje pitit ou a manje bon manje, ou pa ta mete yon pil sirèt ak gato devan yo epi answit eseye eksplike yo poukisa yo ta dwe manje legim. Tout detay yo sou vitamin pa t 'kapab simonte dezi natirèl li yo ki reveye pa je nan bagay dous.

Gen kèk paran ki kite televizyon an limen tout tan san yo pa enkyete sou sa pitit yo wè. Kretyen yo dwe sonje ke sosyete a anseye ke peche akseptab toutotan rezilta yo kontwole. Televizyon montre moun k ap viv nan peche san yo pa souffri konsekans, sepandan, sa a se

pa yon deskripsyon egzat nan lavi reyèl. Televizyon fè timoun yo kwè ke paran yo ap anpeche yo jwi lavi yo, epi yo tann moman kote yo ka aji poukont yo.

Anpil kretyen ap viv nan kay ak paran payen. Nan ka sa a, kay la se pa yon anviwònman ki pwoteje kont move enfliyans. Li enpòtan pou paran kretyen an bay egzanp lanmou, fidelite, pite ak lajwa, pandan l ap priye pou Sentespri a ede timoun nan chwazi bon direksyon nan lavi a.

Fanmi enpafè yo

Pliske fanmi yo pa pafè, relasyon yo souvan make pa erè sot pase yo ak konfli ki poko rezoud.

Menm paran kretyen yo pa pafè. Yo souvan manke konsistans nan devlopman ak aplikasyon règ yo. Yo pa toujou konprann sityasyon adolesan yo; bagay yo chanje nan yon nouvo jenerasyon. Yo pa toujou gen ase senpati pou pwoblèm reyèl pitit yo. Yo pa toujou gen pi bon atitid epi yo ka di pawòl ki fè mal.

Bondye te kreye premye gason yo e li te etabli fanmi an. Li te kreye yon gason, li ba li yon madanm, li ba yo pitit pou yo leve. Bondye konnen tout bagay. Bondye te konnen paran yo t ap fè erè, men li te etabli paran yo de tout fason. Li te jwenn ke se toujou pi bon fason, malgre tout defo imen yo. Kidonk, gen san dout yon fason pou ankouraje siksè fanmi an. Sistèm fanmi an gen anpil avantaj, menm lè li pa pafè.

Envansyon Bondye nan paran enpòtan pou timoun yo. Kidonk, lè timoun yo revòlte, yo deside rejte sistèm Bondye te etabli a. Bondye te deklare, "Nou menm pitit, obeyi paran nou" (Efezyen 6:1). Paran yo revòlte kont plan Bondye lè yo pa akonpli responsablite li ba yo. Rejte plan Bondye a se rebele kont li.

Responsablite nan edikasyon timoun yo

Nan kad sa a nan paran yo gen 3 domèn responsablite. Timoun nan, paran an, ak Bondye yo chak gen yon domèn nan responsablite yo. Nou te deja gade responsablite paran an detay sou 2 dènye leson yo. Kounye a nou pral gade wòl Bondye nan lavi timoun yo ak responsablite timoun yo.

Travay Bondye nan lavi timoun yo

1. Bondye vle timoun yo gen yon relasyon pèsònèl avèk li grasa lafwa nan Jezi. (Li Matye 18:1-6 ak Matye 19:13-15.)
2. Bondye fidèl pou atire pitit nou yo nan relasyon sa a avèk li. (Li Jan 6:44.)
3. Bondye pale ak pitit nou yo atravè Pawòl li a. (Li 2 Timote 3:14-15.)

Timoun nan relasyon ak Bondye

1. Timoun yo ka resevwa padon pou peche yo (1 Jan 2:12).
2. Timoun yo ka konnen Bondye (1 Jan 2:13).

3. Timoun yo ka grandi nan relasyon yo ak Bondye (1 Samyèl 2:26).
4. Timoun yo ka adore Bondye (Matye 21:15-16).
5. Bondye ka sèvi ak timoun ak jèn (Joel 2:28).

Ekriti yo bay plizyè egzanp timoun ak jèn Bondye te itilize pou akonpli objektif li yo: Samyèl, sèvant madanm Naaman an, ti gason Jezi te konn itilize pou l bay foul la manje, Danyèl, Jozèf, David ak Mari, pami lòt moun.

Responsablite timoun

Responsablite yon timoun, dapre Pawòl Bondye a, se obeyi paran li (Efezyen 6:1-3). E si paran an pafwa mal? Timoun nan dwe ranpli responsablite li epi li pa fè li depann de konpòtman paran an. Responsablite sa a pa pou timoun nan, paske li menm wòl li se obeyi.

Si timoun nan ta ka deside obeyi sèlman lè li panse paran an gen rezon, timoun lan pa ta gen okenn otorite. Sa a pa ka entansyon Bondye, paske konpòtman sa a ta detwi tout sistèm paran an.

Timoun nan pa responsab fason paran an sèvi ak otorite li. Pwòp responsablite li se obeyi. Kisa k ap pase si paran an mande timoun nan fè yon move bagay, tankou pote yon byè nan frijidè a? Timoun nan pa responsab pou deside si paran an gen rezon oswa ou pa. Li ka eksprime opinyon li ak respè, men li dwe obeyi.

Eksepsyon nan obligasyon obeyisans la se vyolans kòporèl danjere oswa aksyon imoral, ki dwe fè apèl bay yon otorite ki pi wo ki kapab pwoteje timoun nan.

Pwoblèm ant timoun ak paran yo anjeneral se pa paske yo kesyone si yon lòd konfòme ak prensip kretyen yo. Timoun rebèl la trè souvan kanpe devan paran li sou zafè abityèl, tankou netwaye chanm li, fè travay nan kay la, oblije tounen lakay li nan yon sèten lè, ak restriksyon sou aktivite lwazi li.

Timoun rebèl la opoze konsèp otorite paran an lè li reklame dwa pou deside si lòd paran li yo pa bon. Opozisyon li a soti nan dezi fondamantal pou endepandans, souverènte ak otonomi pèsònèl. A ki laj yon moun jwenn bezwen sa yo? Jamè.

Konsèp endepandans sa a se aktyèlman yon ilizyon. W ap toujou gen responsablite ki soti nan pran swen lòt moun. Ou ap toujou okouran de travay yo dwe fè, menm si manman ou pa la pou fè ou sonje yo. Yon moun ki ensiste pou l viv san okenn angajman ak lòt moun kite yon eritaj nan doulè ak destriksyon, blese tout moun ki fè konfyans ak depann sou yo.

Pafwa timoun yo ofanse pa enkyetid paran yo, yo kwè ke paran yo ta dwe fè yo plis konfyans. Si timoun nan eseye konprann ak respekte enkyetid paran li yo, yo pral fè l plis konfyans epi yo pral dispoze detann restriksyon yo. Lè yon timoun rejte enkyetid paran li yo, yo santi yo bezwen enpoze plis limit sou li.

Rekonesans erèyo

Anpil moun pè admèt yon erè nan yon relasyon paske yo pè ke admèt li pral febli yo nan konfli nan lavni. An reyalye, onètete ak detèminasyon pou pratike jistis se bèl kalite ki pi louwab. Sèl fason pou w rive la epi rete la se admèt fot ou yo, kòmanse pratike jistis, epi aksepte koreksyon chak fwa ou fè yon erè.

Pafwa moun ki nan otorite a vle sibòdone li yo admèt erè yo, men li pa vle admèt pwòp erè li paske li panse ke admèt ap diminye otorite li. Ala yon erè! Si yon moun nan yon pozisyon nan otorite pa ka admèt erè li yo, sibòdone li yo pa pral fè li konfyans. Prensip sa a aplike nan nenpòt pozisyon nan otorite, menm nan pozisyon paran yo.

Paran yo, si ou nan konfli ak pitit ou a, pwobableman ou te fè erè ke ou bezwen avwe. Timoun nan ka jistifye move aksyon li pa erè ou yo. Eskize w pou mo piman bouk ou, reyaksyon san reflechi ou yo, ak mank de konpreyansyon sou sitiyasyon an. Yo p ap wè okenn pwogrè ki posib pou w mete fen nan konfli a jiskaske w mande yon ekskiz, paske "Bondye opoze ak moun ki ògeye yo, men li bay moun ki enb yo gras" (Jak 4:6).

Paran oswa pitit, ou dwe rekonèt mal ou. Repantans, eskiz, ak soumisyon konsistan bay otorite Bondye yo jeneralman rezilta nan pi bon koperasyon ak lòt moun, men se pa pou sa ou bezwen repanti. Repanti pou fè Bondye plezi.

Lè w admèt mal ou fè yo, ou pa bezwen eseye fè lòt moun nan blame pou mal yo. Pa sèvi ak fot lòt moun pou jistifye move aksyon ou yo.

Relasyon an ka amelyore imedyatman oswa li ka pran tan. Pafwa moun bezwen wè ke yon chanjman se reyèl anvan yo chanje tou. Sepandan, rezon ki fè ou ta dwe pratike jistis se pa enfluyans yon lòt moun chanje. Ou dwe ajè selon volonte Bondye. Petèt lòt moun nan p ap chanje, men w ap gen yon konsyans klè epi w ap resevwa benediksyon Bondye paske w ranpli responsablite w. Fè Bondye konfyans, li pral pran responsablite yo.

Enpòtans pou soumèt chak aspè nan lavi a bay otorite Bondye

Imajine yon ti zile yo te rele Zhivia. Yon zile ki tou prè yo te rele Grekia vle pran sou Zhivia. Lidè Grekia a te pwomèt gouvènman Zhivia a ke 2 peyi yo ka gen lapè si Zhivia bay 10 kawo tè (40,468,564 mètr kare) bay Grekia nan mitan zile yo. Èske sa ta yon bon solisyon pou jwenn lapè? Si Zhivia bay ènmi li yon konplo nan mitan teritwa li a, lènmè sa a ta ka elaji epi anvayi teritwa li an plis.

Imajine ke lavi ou se yon teritwa ki gen plizyè zòn. Youn nan zòn sa yo ta ka yon travay oswa yon lekòl. Lòt zòn nan, amizman ou; yon lòt, relasyon ou ak manm fanmi ou. Gen plizyè lòt zòn.

Tout teritwa a ak tout zòn nan lavi w dwe soumèt devan otorite Bondye. Ki sa ki ta rive si zòn nan nan relasyon ou ak manm fanmi ou pa sijè a otorite Bondye a? Ou te pèmèt Satan antre nan domèn sa a. Èske w deja pran plas nan zòn sa a, li pral enstale ak anvayi lòt zòn

yo nan lavi ou. Menm jan an tou, si yon moun pran plezi nan divètisman enpi, Satan pral anvayi lòt domèn nan lavi l. Kreyen an dwe soumèt chak domèn nan lavi li bay otorite Bondye.

Kèk pwèn enpòtan pou paran yo

► Fè yon etidyan li Efezyen 6:4, Kolosyen 3:21, 1 Korentyen 13:11 ak Kolosyen 3:8 pou gwoup la.

Si pitit ou a emosyonèl nan eksprime kòlè oswa fristrasyon, li panse ou pa konprann li. Li pwobableman kwè ke ou gen mwens atansyon pou koute oswa konprann li.

Eseye koute li epi konprann li. Si ou souvan konsidere pwoblèm pitit ou a kòm ensiyifan oswa ridikil, ou pa konprann sa li vrèman andire. Si sitiyasyon pitit ou a prezante tèt li kòm yon gwo pwoblèm pou li, li afekte lafwa li ak karaktè li. Si ou pa antre nan reyaksyon vivan ou, ou pa konprann enpòtans sitiyasyon sa a.

Pa janm bese bra ou lè li rive pitit ou epi pa avanse remak ki sijere ke ou te monte.

Pa panse ke tout pitit ou yo se menm.

► Fè yon etidyan li Efezyen 4:30-32 pou gwoup la.

Lè pwoblèm yo rive, pa sonje echèk ki pase yo. Pou timoun nan, echèk ki pase yo pa oblije egziste nan prezan an. Li kwè ke li diferan kounye a epi li panse ke li se enjis ke paran li raple l 'nan erè ki pase yo. Sepandan, pa panse ke li pral twò kontan avèk ou.

Diskisyon an gwoup

► Ki konsèp nan leson sa a ki nouvo pou ou? Èske ou ta renmen pataje sèten eleman ke ou planifye chanje nan pratik ou a?

► Diskite sou lòt fason fanmi legliz la ta ka travay ansanm, pou amelyore lavi lakay yo epi ede timoun legliz la.

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la,

Nou vle lakay nou vin yon lye lanmou, sekirite ak benediksyon. Ede nou vin prò ak renmen nan tout aktivite nou fè la.

Ede nou montre konsistans nan ansèyman ak konpòtman kreyen yo. Bay pitit nou yo anvi swiv ou.

Mèsi pou lwayote w anvè tout pitit nou yo. Nou konnen lide ou travay nan kè yo.

Amèn

Egzèsis leson an

(1) Fè yon lis 7 oryantasyon bibliik pou fanmi yo. Answit, fè yon lis aplikasyon pratik pou sitiyaasyon lavi reyèl. Ekri yon paragraf ki eksplike chak aplikasyon yo (7 paragraf).

(2) Chwazi youn nan matyè ki anba yo. Chèche Liv Pwovèb la epi mete yon lis pwovèb ki pale sou sijè sa a. Ekri 2 paragraf ki rezime ansèyman pwovèb yo sou sijè sa a. Aprè sa, ekri 3 paragraf sou fason yon paran kapab anseye pitit li oswa adolesan prensip yo. Sijè:

- Di verite
- Finans
- Diferans ki genyen nan valè sajès ak lajan
- Lwayote
- Pite seksyèl
- Imilite
- Resevwa enstriksyon ak koreksyon
- Devwe/pran inisyativ
- Panse Bondye sou plezi
- Pawòl
- Relasyon ak lòt moun
- Jenerozite

Leson 14

Edikasyon adolesan

Objektif lesan an

Nan fen lesan sa a, elèv yo dwe kapab:

- (1) Konprann priyorite Bondye parapò ak adolesans.
- (2) Pran responsablite pou enfluyans ak fòm adolesan yo pou prepare yo pou lavi adilt yo.
- (3) Ètre motivé pou kiltive bon ak prodwi relasyon ak adolesan.
- (4) Ekipe pou w swiv prensip ekriti yo pandan w ap fè fas ak pwoblèm adolesans yo.

Martha, yon antrenè adomisil

Chak aswè, Martha te konsakre yon tan nan lapriyè ak lekti bibliik ak 2 pitit li yo. Li te li kèk vèsè nan Ekriti Sen yo, aprè sa ali te fè yon ti kanpe, nan fen chak vèsè pou pale sou aplikasyon pratik li nan lavi. Lè pitit li yo te vin adolesan, Martha te pèmèt yo li epi eksplike pasaj bibliik yo chak youn aprè lòt. Yo te eksplike trè byen paske yo te aprann nan men manman yo. Yo te kapab eksplike nan pwòp mo yo, prensip lavi yo te aprann nan li.

Peryòd adolesans an

Pou chak sosyete, gen yon non pou deziyen peryòd ant anfans ak adilt. Sa a se peryòd kote yon jèn kòmanse manifeste enterè adilt tankou seksyalite, men li poko kapab asime responsablite granmoun. Nan kèk peyi, yon moun vin yon adilt legal a 18 an. Nan peyi sa yo, yon moun ki poko gen 18 an pa ka marye, sèvi nan lame oswa konkli kontra legal san otorizasyon yon paran.

Laj adolesans la pa vrèman menm tout kote. Nan kèk sosyete, yon moun ka pare pou mennen yon lavi granmoun anvan laj 18 an, lè li te aprann fè yon travay granmoun. Nan lòt sosyete, yon moun ka depann de paran yo pandan plizyè ane apre laj 18 an, pandan y ap kontinye etid yo.

- Ki tèm sosyete ou itilize pou dekri jèn ki ant anfans ak adilt?
- Kisa yon granmoun ye?

Yon definisyon tèm adilt la, ki itilize pou tou 2 moun ak bèt, se jan sa a: yon bèt ki te rive nan matirite fizik. Sepandan, adilt imen pa limite a matirite fizik. Yon jèn moun ka gen gwosè ak fòs yon adilt, san li pa pare pou pran responsablite granmoun.

- Apa de matirite fizik, ki lòt karakteristik granmoun yo?

An jeneral, yon granmoun se yon moun ki kapab pran swen tèt li epi pran responsablite pou desizyon li yo. Definisyon sa a pa trè presi, paske nivo responsablite pèsònèl yo varye anpil. Nenpòt moun ki pa konplètman izole enfliyanse pa lòt moun e menm granmoun yo pa konplètman lib nan tout desizyon yo. Sepandan, adilt trè souvan karakterize nan deside tèt ou ak asepte konsekans yo. Nan fen peryòd adolesans la, moun nan dwe pare pou deside sou tèt li. Paran yo gen wòl pou prepare adolesan yo pou responsablite sa a.

Jezi te rakonte istwa yon pitit gason ki te mande pati l' nan eritaj nan men papa l' ki te toujou vivan (Lik 15:11-32). Pitit gason sa a te pran lajan an ak gaspiye l'. Sa a se yon egzanp yon moun ki ranpli etap nan jenès li e li te vin yon granmoun ki kapab pran desizyon ki gen bon konprann. Anpil jèn adilt kenbe konsekans yo nan move desizyon yo paske yo pa te rive nan kwasans ki nesèsè anvan yo jwenn libète ak responsablite lye nan laj granmoun.

Pawòl Bondye a gen anpil bon konprann pou viv adolesans, yon peryòd enpòtan nan devlopman imen.

Devlopman fizik ak mantal

► Fè yon etidyan li Lik 2:40, 52 pou gwoup la.

Jezi te rive nan adolesans e li te grandi mantalman ak fizikman. 2 vèsè sa yo rakonte vizit Jezi te fè nan tanp lan pou kominike avèk mèt yo. Jezi pa t ap grandi sèlman fizikman, li te santi tou pou l vin pi endepandan. Jezi te tou dispoze pataje lide li yo ak moun ki pa lwen fanmi l ak zanmi l.

Mari ak Jozèf te sezi wè Jezi t ap pale ak pwofesè yo, men Mari te fè Jezi kwè ke li menm ak Jozèf te enkyete depi twa jou (Lik 2:46-48). An retou, Jezi te di yo ke yo pa bezwen enkyete, paske li t ap kòmanse travay Papa l (Lik 2:49). Lè l te adolesan, li te santi dezi natirèl pou l kòmanse swiv pasyon lavi l. Sepandan, li te retounen lakay li e li te soumèt anba otorite paran l yo pandan dènye ane adolesans li (Lik 2:51).

Nan kòmansman adolesans, kò yon timoun chanje pou l vin pi sanble ak yon granmoun. Timoun nan ka grandi byen vit. Cheve kòmanse grandi nan plizyè kote sou kò a. Vwa a ta ka vin pi fò. Kidonk, papa a oswa manman an dwe asire w ke timoun nan konprann ke chanjman sa yo nòmal. Bondye te planifye devlopman fizik ak mantal ki nòmal nan èt imen.

Yon bon relasyon ak pitit ou a ap ankouraje yo fè konvèsasyon ouvè avèk ou pandan tan lavi sa a. Yon timoun ki pa santi l alèz pou pale sou fenomèn sa yo ak paran li ka gen laperèz sekre epi chèche enfòmasyon nan men zanmi l oswa sou Entènèt.

Devlopman emosyonèl

Adolesans se pa yon kontinyasyon nan lavi pase timoun nan. Paran yo fè erè lè yo panse yo ka dirije ak anseye adolesan an menm jan yo te fè lè adolesan an te yon timoun piti.

Panse adolesan an ak enterè yo chanje. Li santi anvi pou libète, siksè ak respè, tankou yon granmoun. Adolesan yo vin fristre lè yo trete yo tankou timoun piti.

Nan tout Ekriti Sen yo, gen egzanp jèn k ap pran desizyon ki saj, tankou Jezi, oswa move desizyon, tankou nan istwa Jezi te rakonte a (Lik 15:11-32). Paran yo bezwen konprann pwosesis devlopman emosyonèl pitit gason yo oswa pitit fi yo. Objektif yon paran se ede jèn moun nan devlope kontwòl tèt li nan tout domèn, enkli emosyon, pou ke kontwòl yon papa oswa yon manman pa nesesè ankò.

► Li Efezyen 6:1-4. Ki enstriksyon espesifik pasaj sa a ban nou?

Timoun yo dwe obeyi tou 2 paran yo, ki vle di ke papa a ak manman an dwe kolabore. Pasaj bibliik sa a etabli yon koneksyon sere ant obeyisans bay paran yo ak obligasyon pou obeyi Bondye. Paran ki pa anseye pitit yo obeyisans yo pa prepare yo pou yo obeyi Bondye. Donk, si w kite timoun yo rebele kont ou antanke paran, w ap prepare yo pou yo rebele kont Bondye.

Pasaj bibliik sa a bay papa yo enstriksyon espesyal. Papa yo ta dwe disipline pitit yo yon fason ki pa fristre yo oswa dekouraje yo nan pratike jistis. Pinisyon ak koreksyon nesesè, epi yo pa fè timoun nan kontan imedyatman, men papa a dwe detèmine ak renmen. Se konsa, papa a dwe konprann devlopman emosyonèl timoun nan.

Papa a pa dwe sèlman korije pitit li yo, men li dwe ba yo edikasyon ak ansèyman esprityèl. Senyè a tou. Nou pa ankouraje devlopman timoun nou yo jis nan abòde defo yo. Nou dwe eseye konprann epi ankouraje pitit nou yo. Nou sèvi ak verite Bondye a, pa sèlman pwòp kondisyon nou yo. Nou demontre nou menm tou nou viv nan obeyisans Bondye.

Lè yon timoun te aprann onore ak obeyi pandan anfans, fòmasyon yon adolesan se pi fasil! Relasyon paran yo te etabli lè timoun yo te jèn ap ede yo pandan chanjman fizik, emosyonèl ak esprityèl ke adolesan an fè eksperyans. Pa gen okenn fòmil pou fè timoun yo vin pi fasil, men kreye yon bon relasyon depi yon jèn laj fè komunikasyon posib pandan tout adolesans.

Paran yo ta renmen pitit yo koute yo, men souvan papa a oswa manman an dwe koute yo an premye. Pou dedomajman pou ou ak pou yo, tanpri desann telefòn ou, liv ou a, sispann travay ou oswa lòt aktivite k ap kontinye, epi ba yo atansyon ou lè yo bezwen pale. Koute yo tankou pa gen anyen ankò enpòtan. Koute yo san yo pa korije erè yo jiskaske ou reyèlman konprann sa yo ap di. Yo bezwen santi ke yo vrèman enpòtan pou ou, ke ou konsidere pwèn de vi yo, e ke ou respekte yo kòm moun. Menm si yo pa renmen konsèy ou yo, yo pral respekte li plis si yo konnen ou vrèman koute yo.

Li ka difisil pou w koute yon jèn ki eksprime fristrasyon, kòlè oswa retrè. Sonje ke jèn moun nan pa byen konprann pwòp santiman li. Pafwa yon jèn eksprime tèt li nan yon sèten fason paske emosyon yo afekte sitiyasyon yo, relasyon yo ak kò yo. Tout bagay sa yo ka enfluyans emosyon yon adolesan: estrès nan lekòl la, presyon pou yo aksepte pa zanmi, enkyetid sou chanjman fizik, resantiman pou yo pa santi yo valè oswa respekte, efè òmòn ak fatig akòz modèl dòmi iregilye.

Devlopman espiyite

► Li Ekleziyas 11:9-12:1, 13. Ki jan w t ap esplike yon jèn kòmandman ki nan vèsè sa yo?

Mond la kapab padone konpòtman neglizans e imoral jèn yo, men vèsè sa yo mande ak jèn yo pou sonje ke yo responsab aksyon yo devan Bondye. Bondye se Jij jèn yo.

Ansyman Pawòl Bondye a pandan diferan aktivite lavi a rete trè enpòtan nan etap lavi sa a (Detewonòm 6:6-7). Sepandan, travay sa a vin pi difisil, paske adolesan yo okipe ak anpil aktivite andeyò gwoup fanmi an. Yo gen pwòp enterè yo, aktivite edikasyon, aktivite espò ak gwoup zanmi. Paran yo pa ka avèk yo tout tan, men Bondye toujou prezan e paran yo ta dwe priye pou yo fidèlman. Papa ak manman yo ta dwe chèche sajès Bondye pou pran tan pou yo fè konvèsasyon espesyal. Li trè enpòtan pou paran yo rete patisipe epi enfòm sou diferan aspè nan lavi jèn yo.

► Li 1 Tesalonisyen 2:11-12 ansanm. Ki responsablite Bondye bay papa yo nan relasyon yo ak pitit yo kap grandi?

Paran, pa sipoze ke tout bagay anfòm jis paske pwoblèm yo pa evidan. Atann pitit gason ou oswa pitit fi w ap fè fas ak tantasyon ak feblès, paske li pral fè! Mande yo kont sou finans yo, orè yo, chwa vi yo fè, ak pite seksyèl yo. Chèche bon konprann ak konsèy nan men lòt moun. Koute pwofesè yo ak lòt moun ki gen sousi pou ou. Menmsi ou pa dakò ak opinyon yon lòt moun sou pitit ou a, ou ta dwe koute epi eseye konprann bezwen pitit ou a.

Priye pou adolesan w yo epi fè yo konnen w ap priye pou yo. Kite yo tande ou priye pou yo. Pataje avèk yo priye espesifik ou priye yo. Kòm yon egzanp, ou ka di: "Mwen priye pou w grangou ak swaf jistis (Matye 5:6); epi pou ou ka swaf Bondye tankou sèf yo swaf dlo (Sòm 42:1). Mwen mande Bondye pou l ranpli w ak Lèspri li (Efezyen 5:18) pou w ka renmen l ak tout kè w, ak tout nanm ou, ak tout lide ou, epi pou w renmen pwochen w [oswa frè w] menm jan w fè sa. Matye 22:37-39)."

► Ki lòt pasaj nan Ekriti yo ou ka pataje nan lavi adolesan ou a?

Finalman, nan vwayaj espiyite sa a ak jèn ou yo, sèvi ak Pawòl Bondye a avèk yo:

- Fè yon egzanp: Pase tan regilyèman etidye Labib. Pale ak pitit gason w oswa pitit fi w sou sa Bondye ap anseye w ak sou fason w ap aplike Pawòl Bondye a nan lavi w. Menmsi yo pa reponn ak antouzyasm oswa kontinye konvèsasyon an, yo koute e yo touche pa Pawòl la!
- Memorize pasaj Bib la an fanmi epi resite vèsè yo nan lè repa chak jou oswa nan fen jounen an.
- Li liv Pwovèb la epi diskite sou li ansanm yon vèsè alafwa. Liv Pwovèb la se yon liv bèl bagay pou ti moman devosyon, li gen bon konprann pratik pou lavi chak jou. Liv sa a pwovoke anpil konvèsasyon e li gen yon gwo enpak.

- Enstriksyon, prensip ak egzanp yo jwenn nan Ekriti Sen yo aplike nan tout sezon lavi a, kidonk etidye tout Pawòl Bondye a ak pitit gason w ak pitit fi w yo.

Devlopman sosyal

Lik 2:52, vèsè sa a ki dekri devlopman Jezi lè l te yon adolesan, revele ke li te grandi tou nan relasyon l ak lòt moun. Bondye enterese anpil nan relasyon nou. Li te fèt pou nou gen entèraksyon ak divizyon lèzòm.

Anplis manm fanmi nou, kondisip nou yo, vwazen nou yo, gwoup relijye yo, patwon nou yo, pwofesè nou yo, lòt dirijan yo ak medya yo enfliyanse nou. Kamarad yo jeneralman pi enfliyan, pou byen oswa mal. Paran kretyen yo ta dwe kontwole entèraksyon sosyal timoun yo ak jèn yo.

Pandan jèn ou an ap pwogrese vè adilt, reflechi ak anpil atansyon epi nan lapriyè sou sa yo ka okipe. Sou òdinatè fanmi ou ak aparèy selilè, sèvi ak kòd espesifik ak aplikasyon ki ka pwoteje fanmi ou kont aksè nan move kontni . Mete limit tan pou itilize aparèy la. Siveye sit entènèt, sinema, emisyon televizyon ak platfòm medya sosyal. Menm jan ou pa ta pèmèt adolesan w la pase tan ansanm ak kèk moun nan katye w la, pa pèmèt yo swiv oswa konekte ak move moun sou aparèy elektwonik yo.

► Li pa ase pou pwoteje jèn ou yo. Antanke adolesan, w ap prepare pitit gason w oswa pitit fi w tou pou w pran responsablite pou w pran desizyon ki saj ki onore Bondye e ki pwoteje nanm yo. Ki jan ou ka anseye adolesan responsablite ak obligasyon nan itilizasyon teknoloji yo ak nan mond sosyal yo?

Jèn yo gen tandans fòme gwoup zanmi ki pase anpil tan ansanm. Yo aprann pataje enterè yo, pa egzanp lè yo renmen menm kalite amizman yo. Yo kòmanse pataje menm atitid yo anvè legliz, paran yo, lekòl, ak lòt enstitisyon. Paran yo souvan sezi pa chanjman nan atitid adolesan yo. Jèn yo pafwa fè kòmantè inatandi ak kritik epi sèvi ak vokabilè ke yo te aprann nan men zanmi yo. Gwoup zanmi an vin tounen yon fanmi ranplasan ki pèmèt manm li yo dwe aksepte. Yon jèn moun ap atire anpil nan yon fanmi ranplasan si pwòp fanmi yo pa ba yo yon sans valè, idantite ak akseptasyon.

Li trè difisil pou yon paran retire yon adolesan nan yon gwoup zanmi oswa limite enfliyan nan gwoup sa a. Lè paran an kritike gwoup oswa moun ki nan gwoup sa a, timoun nan vle defann yo e li gen enpresyon paran an pa konprann yo. Yon paran ka ede adolesan an lè li montre atansyon, enterè ak lanmou. Lè yon paran satisfè bezwen emosyonèl jèn moun nan, yo pa konsidere yon gwoup zanmi kòm yon fanmi ranplasan.

► Ki jan paran ki soti nan plizyè fanmi ka travay ansanm pou ede adolesan yo?

► Ki jan legliz ou a ka sipòte paran adolesan k ap ede adolesan yo mennen yon vi sosyal ki an sante ki onore Bondye?

Difikilte ki gen rapò ak tranzisyon an nan adilt

Yon timoun pa vin granmoun nan yon sèl moman. Li pase nan yon peryòd tranzisyon ki dire plizyè ane.

Pami tout liv ki nan Bib la, liv Pwovèb yo te ekri sitou pou jèn yo. Nan liv sa a, wa Salomon pale ak pitit gason l lan k ap aprann sou lavi e k ap devlope yon vizyon mond la. Salomon pale ak pitit gason l sou tout domèn nan lavi yo, rekonpans yo genyen lè w chwazi chemen Bondye yo ak danje ki genyen lè w rejte yo.

Kwayans ki te fòme pandan anfans ak adolesans, ansanm ak chwa yo te fè pandan tan sa a, enpòtan anpil nan lavi yon moun. Pandan n ap gade plizyè defi ki genyen nan vin granmoun, n ap egzamine ki jan Pawòl Bondye a ka ede nou navige nan ane adolesan ak jèn nou yo.

Defi 1: Adolesan an evalye tout ansèyman yo resevwa epi li deside sa pou l kwè.

Adolesan an vle kwayans li klè nan lespri l, kidonk li evalye ak kesyon ansèyman li te resevwa yo. Li ka pa aksepte tout sa paran l te anseye l. Paran yo pè risk sa a. Si yo santi yo pa kapab ede l konprann kesyon li genyen yo, yo ka retounen nan trete l tankou yon timoun, mande pou li aksepte kwayans yo san yo pa poze kesyon. Lè sa a, adolesan an gen enpresyon ke paran li pa pèmèt li vin mèt nan panse li.

Paran an dwe eksplike avèk pasyans rezon kwayans yo epi bay adolesan an opòtinite pou l pale sou yo ak lòt moun ki ka bay eksplikasyon.

► Li Pwovèb 23:22-23 ansanm.

Nan vèsè sa yo, Bondye deklare ke yon jèn dwe chwazi pou koute sajès paran li. Papa a oswa manman an pa ka fè chwa sa a pou adolesan yo, men yo ka etabli yon bon relasyon. Si paran yo kenbe komunikasyon ouvè ak respè ak pitit gason yo oswa pitit fi yo, yo pral ankouraje adolesan yo fè chwa sa a.

Defi 2: Adolesan an kòmanse pran responsablite pou desizyon li yo.

Adolesan an kòmanse konprann pwosesis pou pran desizyon an epi li santi li kapab deside pou tèt li, men paran li ak lòt moun limite chwa li yo. Li tante pou l rebele kont otorite yo, paske li panse yo pa okouran de kapasite l. Si li rebèl, paran yo natirèlman gen tandans reyaji lè yo enpoze plis limit sou li.

Paran yo ta dwe mete yon bon fondasyon pou etap sa a nan lavi pitit yo depi piti. Yo ka montre pitit yo ke sa yo mande yo se pou byen yo, menm jan disiplin Bondye a se pou byen nou.

(Ebre 12:9-10). Paran yo ka montre ke yo pa jis fè règ ki adapte yo kòm paran.

Epitou, paran yo ka piti piti bay pitit yo responsablite pou desizyon ki pi enpòtan pandan tout anfans yo ak adolesans yo. Aksyon sa a pèmèt jèn yo pratike responsablite, pwouve ke yo fè konfyans epi prepare yo pou laj granmoun.

Devan Bondye, paran yo toujou responsab pou fikse limit pou adolesan yo (1 Timote 3:4), men ane adolesan yo se preparasyon pou laj granmoun, yon epòk kote jèn yo pral vin totalman responsab pou chwa yo devan Bondye. Paran yo dwe prepare adolesan yo pou nouvo sezon sa a. Liv Pwovèb la ekri pa yon papa ki sipliye pitit gason l pou l pran desizyon ki saj. Kòm yon paran, Salomon te konnen li pa t 'kapab chwazi pou pitit gason l', men li te kapab fè bon chwa yo sanble pi bon yo.

Defi 3: Adolesan an pa gen matirite granmoun.

Adolesan yo ka pa konprann danje ak risk ki konsène paran yo. Adolesan trè souvan kwè ke yo kapab reyalize objektif yo epi evite danje. Souvan yo santi yo fristre lè yo konnen paran yo pa gen konfyans nan kapasite yo ak disèyman yo.

Liv Pwovèb la montre nou ke li enpòtan pou paran yo non sèlman revele sa ki byen ak sa ki mal oswa mete limit pou adolesan yo, men tou, diskite avèk yo konsekans chak chwa. Lè w koute enstriksyon sa a, sa ap ede jèn moun nan devlope yon panse ki gen matirite.

► Li 1 Pyè 5:5 ansanm.

Soumèt bay otorite paran ki gen Bondye yo epi koute konsèy saj yo se desizyon ki pi entelijan yon jèn moun ka pran. Jan 1 Pyè 5:5 montre nou, jèn ki fè sa a jwenn favè espesyal Bondye a.

Defi 4: Adolesan an gen dezi yon adilt, men li manke privilèj yon adilt.

Adilt yo kapab jwenn aksè nan anpil privilèj, tankou maryaj, pwopriyete, pozisyon lidèchip, ak libète pou pran desizyon. Kòm adolesan yo poko kapab benefisye de privilèj sa yo, byen ke yo gen dezi natirèl pou yo, yo santi yo fristre. Dezi yo pwovoke gwo tantasyon. 2 Timote 2:22 ede jèn yo konnen ki jan pou yo aji lè yo fè fas ak pwoblèm sa a.

► Li 2 Timote 2:22 ansanm.

Bondye fè jèn ki pare pou yo obeyi li gras. Li pral ede yo soumèt ak otorite l', li refize satisfè dezi yo, ki pèdi ak pwogram li oswa volonte li. Bondye ap ede adolesan kretyen yo fè dezi sa yo nan motivasyon pou yo prepare yo pou yo vin granmoun lè yo devlope konpreyansyon, karaktè, ak bon konprann lavi yo.

Defi 5: Adolesan an wè enkonsistans nan lòt moun epi li ofanse.

Adolesan yo te souvan pa kwè nan moun ki ta pi bon egzanp ak gid espiyèl. Lè desepsyon sa a rive, adolesan yo tante pou yo defye tout moun. Se poutèt sa, antanke dirijan legliz ak paran, li esansyèl pou w viv yon lavi amoni ak Bondye. Enkonsistans nan lavi w ka mennen jèn yo pase letènite nan lanfè. Byen ke Jezi t ap pale de timoun yo, men non de adolesan yo, Matye 18:6 se sèten li gen rapò ak paragaf sa a.

► Li Matye 18:6 ansanm.

Jenn kretyen an ka yon egzanp nan lanmou, menm si li pa t detekte karaktè sa a nan lòt moun. Nan Ansyen Testaman an, Samyèl se yon egzanp. Nan plizyè fason, Samyèl te leve nan yon fanmi prèt ki mekan e ki konwonpi, men li te deside viv pou Bondye (1 Samyèl 1:20 ; 1 Samyèl 2:11-18, 22-26). Menm lè li te timoun ak adolesan, li te viv yon vi ki sen (1 Samyèl 3:19, 21).

► Li 1 Timote 4:12 ansanm.

Defi 6: Adolesan an trè eksite pou anpil desizyon ak opòtinite yo prezante l.

Adolesan yo wè yon mond ki plen opòtinite. Yo ka gen difikilte pou bay lavi yo direksyon. Yo resevwa konsèy konfli nan men divès moun.

Adolesan yo kwè yon moun ta dwe ba yo sa yo bezwen pou sezi yon opòtinite. Li enpòtan pou adolesan yo aprann rete fidèl nan ti bagay yo epi fè Bondye konfyans pou l ba yo plis opòtinite nan moman pafè li.

► Li Lik 16:10 ansanm.

Li enpòtan tou pou adolesan yo chwazi pou yo koute konsèy Bondye yo.

► Li Pwovèb 11:14 ansanm.

Jèn yo pral dekouvri ke swiv chemen sajès Bondye yo mennen nan benediksyon ak libète.

Diskisyon an gwoup

► Ki lide nan leson sa a ki te ede w pi plis? Ki efè yo pral genyen sou ou ak fanmi ou, sou kominote w oswa sou legliz ou a?

► Si ou te paran yon adolesan, ki konsèy ou ka bay pou kiltive yon relasyon ouvè ak respè ak yon timoun nan etap sa a nan lavi yo? Ou dwe onèt sou erè ou yo.

► Ki inisyatif pratik ou ka mete an plas pou ede jèn ou yo aprann panse avèk sajès epi pran bon desizyon?

► Kòman w fè konnen, antanke paran, ki lè pou w pwolonje privilèj ak responsablite pitit ou a?

► Rezime responsablite prensipal yon paran ak responsablite prensipal timoun nan pandan adolesans.

► Nan ki domèn nan lavi yon papa ta dwe motive, avèti epi gide pitit li pandan y ap grandi?

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la,

Mèsi paske w konfye nou responsablite pou nou fè timoun yo vin granmoun. Responsablite sa a konplèks nan plizyè fason, epi nou bezwen konpreyansyon ou.

Nan Pawòl ou a, nou wè nou gen yon responsablite pou nou anseye pitit nou yo sajès, kontwòl tèt yo ak obeyisans anvè ou. Nou regrèt pou fwa nou pa mete aksan sou priorite sa yo nan relasyon nou ak adolesan nou yo.

Pandan n ap li ak obeyi Pawòl ou a, ban nou sajès espesifik pou bezwen pitit nou yo. Pi gwo dezi nou an se pou yo swiv ou fidèlman tout jou nan lavi yo.

Amèn

Egzèsis leson an

(1) Jwenn omwen 3 vèsè oswa pasaj nan Ekriti yo ke w ka itilize pou w priye pou adolesan ki nan fanmi w oswa pou moun ki nan responsabilite w yo. Chèche pasaj nan Ekriti ki gen rapò ak sa ki annapre yo:

- Bezwen espiyèl yo
- Devlopman karaktè yo
- bagay ak moun ki enfliyans yo
- Fason yo bezwen grandi ak devlope

Ekri vèsè sa yo kote ou ka wè yo souvan. Kòmanse sèvi ak pasaj Bib sa yo pou priye pou jèn ou yo chak jou.

(2) Chwazi 2 nan kesyon diskisyon gwoup yo nan fen leson an. Ekri omwen yon paragraf kòm repons pou chak nan yo.

(3) Chwazi yon pasaj nan Ekriti Sen yo pou w li:

- Pwovèb 4-5
- Pwovèb 6
- Pwovèb 23
- Pwovèb 24

Pandan w ap li, konsidere kesyon sa yo. Daprè pasaj sa a...

- Ki priyorite paran yon adolesan?
- Ki priyorite yon adolesan?
- Ki atitid paran yon adolesan ta dwe adopte?
- Ki atitid yon adolesan ta dwe ye?
- Kisa paran yon adolesan ta dwe fè?
- Kisa adolesan an ta dwe fè?
- Ki domèn nan lavi paran ak adolesan yo ta dwe pale?

Ekri yon lis afimasyon ki rezime mesaj yo nan pasaj Bib la pou paran yon adolesan. Ekri yon dezyèm lis afimasyon ki rezime mesaj yo nan pasaj Bib la pou yon timoun adolesan.

Leson 15

Jèn adilt

Objektif lesan an

Nan fen lesan sa a, elèv yo ta dwe kapab:

- (1) Konprann pwen de vi Bondye sou responsablite ak pwoblèm enpòtan jèn adilt yo.
- (2) Ou dwe ekipe pou w enfliyanse jèn adilt yo pou yo pran desizyon ki saj e pou yo obeyi enstriksyon Bondye yo.

Marcus, yon jenn gason ki motive

Lè Marcus te timoun, paran li te anseye l pou l travay byen. Li te toujou kontan lè li te gen opòtinite pou travay ak touche lajan. Li te toujou pare pou fè nenpòt travay yo ba li. Lè li te jèn, li te fè travay nan lakou, li te livre jounal ak repare bisiklèt. Marcus te vle vin yon biznisman, men li te konnen Bondye t ap rele l nan ministè. Marcus te etidye nan yon enstiti biblik. Pou peye lekòl, li netwaye biwo yo, li travay nan restoran e li fè travay lakou. Lè li te gradye, li te kòmanse travay nan ministè, men pafwa li te jwenn li pentire kay oswa fè renovasyon paske ministè li a pa t 'kapab sipòte tèt li totalman. Li te toujou fè efò pou l bay responsablite ministeryèl yo ak devlopman pèsonèl yo priyorite pase pwofi, menm si li te gen yon madanm ak pitit pou sipòte. Finalman, nan yon moman, ministè l te sipòte l nèt.

Matirite ak karaktè

► Fè yon etidyan li 1 Timote 4:12 ak Lamantasyon 3:27 pou gwoup la.

Lèt 1 Timote a te bay yon jèn adilt ki responsab pou sipèvize plizyè legliz. Pandan n ap li 1 Timote 4:12, nou wè Bondye vle jèn adilt kretyen yo vin modèl gras a karaktè yo ak konpòtman yo. Etabli nan doktrin kretyen yo dwe priyorite yo. Yo dwe demontre pite ak lanmou dezenterese nan tout entèraksyon yo ak lòt moun. Konpòtman yo ak pawòl yo ta dwe onore Bondye epi pote glwa pou li.

Jèn Kretyen adilt yo ta dwe viv yon vi ki gen anpil atansyon, ki dwe reflechi. Yo pa ta dwe abize fòs Bondye ba yo nan etap sa a nan lavi yo. Yo pa dwe gaspiye opòtinite pou aprann, devlope ladrès, sèvi lòt moun epi pran responsablite yo. Yo pa ta dwe konsakre ane yo nan adolesans ak adilt bonè nan anbisyon egoyis. Sa yo se premye ane pou kwasans ak sèvis. Bondye kapab pèmèt jèn kretyen yo aprann metrize tèt yo, pou yo bay fwi pou li.

Travay

Pèspektif sou travay

Nan kèk kilti, li komen kote yo wè moun ki chita epi yo pa trè aktif, menm si yo jèn ak an sante. Malgre ke moun sa yo gen bezwen e yo responsab pou lòt moun, yo manke motivasyon pou yo travay. Daprè yo, yo ta travay si salè yo te resevwa a te konsiderab. Moun sa yo pa vle travay pou yon ti salè oswa fè travay ki sanble san rekonpans. Yo pa vle travay pou amelyore anviwònman yo si yo pa benefisye pèsònèlman.

Pafwa moun ki anboche yo kontan gen yon travay. Yo ka viv nan yon peyi kote yon gwo pati nan popilasyon an ap lite pou jwenn yon bon travay. Yo renmen mete inifòm konpayi an epi yo fyè de estati yo. Sepandan, pandan ke moun sa yo jwi estati yo, yo pa panse plis sou fason yo sèvi anplwayè a oswa kliyan yo. Yo fyè pou yo fè pati konpayi an, men yo pa konprann rezon ki fè yo anplwaye yo.

Kontrèman ak moun ki refize travay, gen kèk moun ki twò konsantre sou karyè yo oswa fè lajan. Yo ka te deplase nan yon kote ke salè a pi wo pase nan rejyon orijin yo. Yo vle travay ak touche otan ke posib. Sepandan, yo neglije lòt aspè enpòtan nan lavi yo, tankou kenbe relasyon yo ak Bondye ak fanmi yo.

Manm yon sosyete ka adopte pratik sa yo, men kretyen pa ta dwe senpleman pratike sa kilti yo konsidere ki nòmal. Okontrè, yo dwe dekouvri lespri Bondye epi obeyi l. Bib la mete aksan sou travay, dilijans ak pwodiktivite.

Orijin travay la

Bondye kreyatif (Sòm 104:24). Bondye pwodiktif (Sòm 104). Bondye toujou nan travay, patisipe nan lavi moun yo ak nan tout zafè mond lan (Jan 5:17). Lè Bondye te kreye moun, li te fè l 'nan imaj li, yon refleksyon nan tèt li. Li te vle gason yo dwe manadjè kreyatif ak pwodiktif nan kreyasyon l 'yo. Bondye te bay lòm dominasyon sou tout bèt ki sou tè a, lanmè ak syèl la (Jenèz 1:26). Li fè lòm jeran ak jeran resous tè a (Jenèz 1:28-30).

Travay se yon pati nan plan Bondye a pou lavi moun. Depi nan konmansman, Bondye te konfye lèzòm gwo responsablite. Nou chak antre nou ap rann kont sou fason li te akonpli travay Bondye te ba li a fidèlman.

Prensip ki soti nan Liv Pwovèb la

Liv Pwovèb yo te ekri espesyalman pou jèn yo, pou yo aprann yo panse ak konpòte yo avèk sajès. Liv Pwovèb la chita anpil sou travay.

► Fè yon elèv li chak pasaj Bib la pou gwoup la.

Pwovèb 6:6-11, Pwovèb 10:5. Founi yo se bon egzanp pou moun.

- **Yo travay avèk dilijans menm si pèsonn pa fòse yo travay.** Pa gen moun ki ba yo lòd sou ki travay pou yo fè ak kijan pou yo fè li, poutan yo pwodiktif. Founi yo anseye

nou ke nou pa ta dwe fòse nan travay. Travay dwe se dezi nou, paske Bondye travay atravè li pou bay sa nou bezwen.

- **Foumi travay nan bon moman.** Gen lè pou travay, lè pou lòt aktivite, ak lè pou repo. Li ka itil pou w mande tèt ou: "Kisa m ta dwe fè kounye a?"
- **Foumi travay osi lontan ke opòtinite prezante tèt yo.** Sezon yo chanje ak opòtinite pou jwenn resous yo ka pase. Opòtinite nou yo tou vini e ale. Ann pwan youn nan nou genyen kounye a, sinon li pral gaspiye.
- **Foumi travay pou jwenn manje yo bezwen pita.** Nou pa ta dwe dòmi oswa detann lè li lè pou nou travay. Si nou parese lè nou ta dwe okipe fè yon bon travay, bezwen nou alavni p ap satisfè. Nou dwe travay jodi a pou satisfè bezwen demen yo.

Pwovèb 19:15, Pwovèb 20:4, Pwovèb 12:24. Bondye te kreye mond lan pou chwa nou yo gen konsekans reyèl (Galat 6:7).

Si nou toujou chwazi rann kò nou nan parès, n ap vin fèb fizikman. Si nou toujou chwazi pou enkòpore parès nan panse nou, kapasite nou pou aprann, panse, ak rezon ap diminye.

Si nou refize travay lè nou kapab, Bondye di nou pa merite pou nou pa manje (li 2 Tesalonisyen 3:6–12).

Si nou dilijan, souvan Bondye ap rekonpanse nou ak plis opòtinite ak responsablite.

Bondye te etabli konsekans jeneral chwa nou yo. Nou pa ka chwazi konsekans nou yo, men nou ka chwazi aksyon nou fè yo!

Pwovèb 14:23, Pwovèb 20:6. Gen moun ki panse yo trè entèlijan, men yo refize travay. Yo renmen rèv epi pale sou fason bagay yo ta dwe fèt, men yo pa fè anyen pou tèt yo. Bondye vle nou aktyèlman travay, pa jis pale sou li. Li vle nou pran responsablite nou epi rete fidèl nan travay nou te pran responsablite pou nou akonpli.

Pwovèb 15:19. Pafwa gason yo parese nan fason yo ranpli yon travay. Yo chwazi wout fasil la, menm si pa gen anyen ki bon nan li. Yo san dout fè yon bagay ki mwens chè, men aktivite sa a pa pral dire sou tan. Metòd yo pwobableman mande mwens efò, men pwodwi fini an pral de move kalite. Petèt yo pran presyon lòt moun olye yo dispoze fè fas ak defi epi pratike jistis.

► Ki egzanp ki vin nan lespri yo konsènan moun ki parese nan fason yo fè yon travay?

Pwovèb sa a anseye nou ke lè nou parese nan fason nou travay, atitid sa a pral kreye pwoblèm pou nou menm ak lòt moun pita. Sepandan, lè nou pratike jistis, nou jwenn yon bon rezilta kòm rekonpans. Nou dwe fè atansyon ak atantif kounye a, nan lòd yo jwi pi bon rezilta yo pita.

► Ki egzanp ou ka site nan ka kote parès te mennen nan difikilte ak pwoblèm pita? Ki egzanp ou ka site kote lwayote ak dilijans pwodui bon rezilta?

Pwovèb 12:11, Pwovèb 21:20, Pwovèb 28:19. Jèn adilt yo, Bondye pa ba ou fòs ak sante pou ou gaspiye yo nan vid. Li te konte sou ou pou konnen kijan pou jere kapasite fizik ak mantal ou byen. Li te ba ou opòtinite pou sèvi l '. Pou w vin yon entandan fidèl, w ap bezwen kontwòl tèt ou. Ou p'ap ka satisfè tout dezi ou pou plezi. W ap bezwen konsantre enèji w, resous ak tan w sou akonplisman objektif Bondye.

Bondye ta vle ou pran swen tèt ou, fanmi ou (1 Timote 5:8), ak moun ki merite èd epi ki pa gen pèsoun pou fè sa (1 Timote 5:3-16, Efezyen 4:28, Jak 1:27, Jak 2:15-16).

1 Tesalonisyen 4:11-12 di:

“Lè w fè li yon pwèn onè pou w viv ak kè poze, pou w sonje chak nan pwòp zafè w yo, epi pou w fè lajan w pa pwòp travay ou, jan nou te deja rekòmande w la, pou w ka kondwi tèt ou yon fason ki respektab. nan je moun ki pa fanmi Bondye a; konsa ou pap depann de pèsoun.”

Sa a se volonte Bondye pou kretyen yo.

► Ki kalite travay kretyen yo ta dwe dispoze fè? Èske estati enpòtan? Si repons lan se wi, nan ki fason ak nan ki nivo?

Nou pral kontinye tèm travay la nan diskite sou finans. Nou fèk abòde rezon pi enportan pou yo Bondye vle nou travay, notamman satisfè bezwen nou ak bezwen lòt moun. Travay se mwayen abityèl Bondye pou l bay nesite debaz yo: manje ak rad (1 Timote 6:8). Nan anpil kote, gason yo touche lajan lè yo travay, lajan yo depanse nan pwovizyon materyèl. Nan lòt kote, moun yo peye ak manje, machandiz oswa sèvis olye ke lajan. Nan tout ka, Bondye bay bezwen lèzòm gras a travay yo.

Finans

Anpil pasaj bibliik adrese sijè lajan an. Fason nou panse ak trete lajan nou gen anpil efè sou relasyon nou ak Bondye ak lòt moun. Akòz de enpòtans santral, Bondye vle nou gen yon bon konpreyansyon sou lajan ak itilizasyon yo.⁴¹

Prensip ki soti nan Liv Pwovèb yo

► Fè yon elèv li chak pasaj Bib la pou gwoup la.

Ki sous sekirite nou?

1. Bondye te finalman bay moun ki jis yo (Pwovèb 10:3).
2. Nou pa ta dwe renmen oswa mete konfyans nan richès yo, paske pouvwa yo limite epi dire yo tanporè (Pwovèb 11:4, 28).

⁴¹ Pou plis enfòmasyon sou sijè sa a, konsilte leson 9 nan kou sou lavi kretyen ki disponib nan « Shepherds Global Classroom ».

► Ki panse, atitid ak aksyon ki montre yon moun wè Bondye kòm moun k ap bay ak sekirite l?

Gen anpil bagay ki pi enpòtan pase moun rich; pou ilustrasyon:

1. Gen bon relasyon ak lòt moun (Pwovèb 15:17).
2. Gen konesans ak sajès (Pwovèb 8:10-11).
3. Gen krentif pou Bondye epi gen yon bon relasyon avè l (Pwovèb 15:16).
4. Gen onè gras a bon karaktè (Pwovèb 11:16).
5. Se pou w fidèl, onèt ak bon (Pwovèb 19:22).

► Kiyès nan prensip sa yo ki poze w plis difikilte akòz sitiyasyon w?

Prensip pou jere lajan kòrèkteman:

1. Fè lajan ak travay dilijan ak fidèl (Pwovèb 10:4).
2. Ak pasyans ogmante lajan sou tan (Pwovèb 13:11).
3. Onore Bondye lè w ba li premye fwi nan revni w (Pwovèb 3:9-10).
4. Ou dwe jenere anvè pòv yo (Pwovèb 11:24-25, Pwovèb 14:21, Pwovèb 19:17, Pwovèb 21:13).

► Kiyès nan pwèn sa yo ki ba ou plis pwoblèm?

Mezi kont move itilizasyon lajan:

1. Pa janm dezobeyi Pawòl Bondye a pou w ka jwenn lajan (Pwovèb 10:2, Pwovèb 15:27).
2. Pa pran desizyon prese oswa rapid (Pwovèb 21:5).
3. Pa pwomèt pou w peye dèt lòt moun (Pwovèb 6:1-5; Pwovèb 17:18).

► Kiyès nan prensip sa yo ki nan liv Pwovèb la ki pi neglije nan kilti w?

Zanmi proch

► Fè yon etidyan li Pwovèb 13:20 ak 1 Korentyen 15:33 pou gwoup la.

Zanmitay se youn nan pi fò enfliyan nan lavi yon jèn adilt. An jeneral, èt imen vin zanmi pwòch ak moun ki pataje valè yo. Sepandan, yon amitye chanje chak moun nan li, pou byen oswa mal. Aprè yon tan, pwoksimite ak yon zanmi pral enfliyanse ou. Opinyon ou, konsepsyon ou, priyorite ou, konpòtman ou, chwa ou ak karaktè ou pral afekte. Zanmi ki pi pwòch ou yo pral enfliyanse w pa egzanp yo, men tou pa apwobasyon yo oswa dezapwobasyon chwa w yo ak pa pawòl konvenkan yo.

► Chak elèv ta dwe ekri non 1-5 moun espesifik an repons a chak nan kesyon sa yo:

- Kote ki moun mwen souvan ale pou jwenn apwobasyon ak afimasyon?
- Kiyès pou m pale de pwoblèm ki genyen nan lavi mwen?

- Akiyès moun mwen dwe mande konsèy lè mwen gen yon desizyon pou m pran?
- Ki konpòtman ki enfliyanse mwen?
- Ki lide mwen pataje?

Reflech sou moun ou te ekri non yo. Ki karaktè yo? Ki konpòtman yo? Ki jan yo eksprime tèt yo? Si w swiv egzanp yo, èske w ap swiv Kris? (1 Korentyen 11:1). Èske moun sa yo make pa karakteristik sa yo:

- Yo gen krentif pou Seyè a (Detewonòm 10:12, 20, Sòm 112:1).
- Yo fòme pa Pawòl Bondye a (Jan 17:14-17).
- Pi gwo priyorite yo se fè Seyè a plezi ak obeyi tout bagay (2 Korentyen 5:9-10).

Èske yo enfliyanse w pou w mache byen ak obeyi Bondye? Èske y ap preche ou verite a (sa ki ann amoni ak Pawòl Bondye a), oswa èske y ap preche ou sa ki fasil pou w tande? Èske yo ankouraje w pou w satisfè dezi w oswa èske yo ankouraje w pou w pratike jistis Bondye, menm si li difisil?

Yon fwa nan yon tan, yon jèn gason te enfliyan. Lòt jèn yo te gade l pou l apwouve konpòtman yo. Lè lòt jèn sa yo te di mo amè oswa grosye, yo te gade l pou wè si l ap souri. Lè yo te montre yon konpòtman rebèl, yo te gade pou wè si li te fè yon kout je nan apwobasyon. Yo te vle fè l plezi. Sèlman, okenn nan yo pa t rete reflechi sou kesyon sa yo: Poukisa mwen vle apwobasyon l? Èske sa se yon moun mwen ta dwe eseye fè plezi? Èske karaktè li ak konpòtman li se yon bon modèl pou mwen?

Li mande efò pou reflechi sou kesyon sa yo. Kreyen yo ta dwe fè atansyon sou kiyès yo chwazi kòm zanmi ki pi pwòch yo ak moun ki gen plis enfliyan sou yo. Natirèlman, Bondye vle pèp li a enfliyanse moun ki pa matirite esprityèlman oswa ki toujou pa kwayan, men moun sa yo pa kalifye pou yo vin pi pwòch konpayon, konseye, ak enfliyan nou yo. Nou pa ta dwe chèche apwobasyon yo.

► Fè yon etidyan li Sòm 101 pou gwoup la.

Wa David se otè Sòm sa a. Li te gen krentif pou Seyè a. Li te pran angajman anvè Senyè a pou l mennen yon vi entegrite. Li te konnen moun li te pèmèt yo enfliyanse l yo t ap ede l kenbe pwomès sa a oswa yo t ap anpeche l. Kidonk, li te deside chwazi sèlman moun ki fidèl ak piye pou enfliyanse li.

Nou pa wa tankou David e an jeneral nou pa gen otorite oswa responsablite pou pini mechan yo jan David te pwomèt la. Sepandan, nou dwe swiv egzanp David nan lòt domèn. Nou dwe pran angajman pou nou viv yon vi entegrite. Se pou nou detèmine pou nou chwazi sèlman èt relijye kòm zanmi pwòch nou yo ak pi bon enfliyanse nou.

Pran desizyon

Nan kòmansman laj adilt se yon opòtinite pou pran anpil desizyon, kèk ladan yo pral gen konsekans pou tout lavi (menm etènèl). Men kèk nan kesyon nou ta dwe sonje lè n ap konsidere chwa nou yo:

- **Èske aksyon sa a ann amoni ak sa Bondye vle m vin ye?** Sosyete a ban nou konsèy sa a: "Se pou ou tèt ou", "Se pou ou fidèl ak tèt ou," ak "Swiv kè ou." Sepandan, nou rele pou nou rete fidèl ak Kris la, pa ak tèt nou. An reyalite, li mande nou pou nou di "non" pwòp dezi nou yo lè yo gen konfli ak obeyi li (Matye 16:24-26). Bondye rele nou pou nou viv dapre prensip li yo jistis. Li dekri moun ki pral jwenn benediksyon, moun ki gen krentif pou li epi ki obeyi l nan tout bagay (Sòm 15, Sòm 112, Matye 5:3-11). Lè nou swiv li fidèlman, nou vin moun Bondye vle nou ye a.
- **Ki jan aksyon sa a pral afekte repitasyon mwen?** Chak chwa nou fè ede nou bati repitasyon nou (Pwovèb 20:11). Se ke vre ki nou devre plis konsènen sa Bondye panse de nou. Sepandan, lè yo rekonèt nou antanke moun ki entegrite, nou enfluyansè lòt moun pou bon chemen an e nou vin temwen kredib pou Kris la. Pwovèb 22:1 anseye nou ke nou ta dwe bay yon bon repitasyon priyorite pase richès materyèl.
- **Ki konsekans chwa sa a pral genyen?** Dapre Pwovèb 22:3, nou dwe prepare pou lavni lè nou fè bon chwa jodi a. Lè nou reflechi sou opsyon ki disponib pou nou, nou bezwen konsidere rezilta posib pou chak. Ki jan chwa nou pral afekte lavi nou ak lavi lòt moun?

Dapre Pwovèb 4:23, chwa nou ak konpòtman nou soti nan motif kè nou. Si nou vle fè bon chwa ki fè Bondye plezi, nou dwe asire nou fidelite anvè li (Detewonòm 6:2, 5-6, Detewonòm 13:4).

Sante fizik

Jèn adilt yo responsab pou chwa pèsònèl yo, sitou konsènan rejim alimantè yo, aktivite fizik yo ak abitud dòmi yo. Kontwòl pwòp tèt ou enpòtan nan tout domèn sa yo (1 Korentyen 9:27). Kretyen yo dwe sonje ke kò yo se tanp Sentespri a e ke yo te rachte pa san Kris la (1 Korentyen 6:19-20). Kòm nou se sèvitè Bondye tou, nou dwe pran swen kò nou epi disipline tèt nou pou nou fè bon chwa nan chak aktivite sa yo, pou nou kapab pi bon pou li.⁴²

► Fè yon elèv li 1 Korentyen 6:12-13, 19-20, ak 1 Korentyen 10:31 pou gwoup la.

Reflechi sou chwa manje ou yo ak pòsyon yo nan semèn pase a. Petèt ou te gen manje an abondans, ak anpil opsyon pou chwazi. Petèt ou te gen ti kras pou manje, ak kèk chwa.

⁴² Pou plis enfòmasyon sou sijè sa a, konsilte leson 13 la nan kou lavi pratik kretyen ki disponib nan : Shepherds Global Classroom.

Kèlkeswa fason ou manje ak bwè ta dwe fè lwanj Bondye. Si yo te envite Jezi pou l chita epi manje avè w, èske w t ap chwazi menm manje ak pòsyon nòmal yo? Kesyon sa a ka sanble enbesil, men li ka san dout sèvi kòm yon rapèl pou moun dwe reflechi, rekonesan ak nan kontwòl tèt li lè li manje.

Dòmi se yon lòt domèn kote kretyen yo dwe kontwole tèt yo. Nou pa ta dwe parese ak dòmi twòp (Pwovèb 6:10-11, Pwovèb 20:13), men Bondye te fè kò nou bezwen regilye ak ase repo (Sòm 3:5). Anjeneral, granmoun ki an sante yo bezwen 6 a 8 èdtan dòmi pou chak swa.

Eklezyas 5:12 fè konnen dòmi se yon rekonpans pou moun ki travay avèk dilijans. Pwovèb 3:24 ak Sòm 4:8 pale sou dòmi dous ak lapè Bondye bay pitit li yo. Sa a se kalite dòmi ki retabli kò nou an. Avèk lapè Bondye a, nou libere anba traka ak sousi jounen an, paske nou konnen yon Bondye fidèl ap veye sou nou. Dòmi reyaktif dinamize kò a ak lespri, prepare nou pou aktivite yo ak ministè k ap vini yo.

Pwovèb 3:24 jwenn nan yon pòsyon nan liv Pwovèb la ki gen enstriksyon pou viv yon lavi ki ranpli ak sajès, konpreyansyon ak diskresyon. Si ou vle jwenn yon bon nwit, ou bezwen fè bon chwa nan lòt domèn nan lavi ou, tankou konbyen tan ou pase ap gade televizyon oswa sinema, navige sou entènèt la, oswa itilize yon òdinatè, telefòn entèlijan, epi pase tan ak zanmi ou.

Dòmi ka petèt afekte pa chwa manje ak pòsyon yo manje pandan jounen an, ki kantite egzèsis ou te fè, ki jan ou jere yon sitiyasyon difisil, oswa ki jan ou te depanse lajan ou. Dòmi ka dous lè relasyon nou ak lòt moun te ranpli ak karakteristik fwi Lespri a ki nan lis Galat 5:22-23.

► Pran tan pou w li pasaj bibliik yo site nan seksyon anlè a. Evalye dòmi ou baze sou prensip ki dekri nan pasaj sa yo. Èske w ap bay kò w repo li bezwen pou l fonksyone byen, jan Bondye te vle l? Remake kontèks vèsè yo nan Sòm yo: David ekri yo nan sitiyasyon trè estrès e poutan li temwaye fidelite Bondye nan ede l retabli kò l nan dòmi.

Jere estrès

Daprè plan Bondye, premye ane adilt yo ranpli ak responsablite ak enkyetid ki mande atansyon epi ki lakòz estrès (Lamantasyon 3:27). Yon moun ka eseye fè yon diplòm, kòmanse yon biznis, epi gen youn oswa plizyè travay. Gen anpil relasyon ki mande atansyon entansyonèl yon jèn adilt. Finans, bezwen transpò ak lojman tout bezwen atansyon espesyal, men se sous estrès.

Estrès yo te defini kòm "repons fizik ak emosyonèl nan evènman ki menase oswa defi nou."⁴³ Ki jan ou fè mantalman simonte yon sitiyasyon w ap viv?

⁴³ Robert S. Feldman, *Discovering the Lifespan*, 2nd ed. (Upper Saddle River, NJ: Pearson, 2012), 317.

Lè yon sitiyasyon pral rive nan tan kap vini an, ki jan ou panse sou li? Ki emosyon ou pèmèt tèt ou santi lè w ap fè fas ak posiblite sa yo? Ki pwen de vi ki enfliyanse fason w pral jere sitiyasyon sa a? Ki tanperaman jeneral ou ak pèsonalite w (Pwovèb 15:15)?

Pèspektif ou, tanperaman ak pèsonalite enfliyanse fason ou reyaji nan sitiyasyon lavi ak nivo estrès ou pral fè eksperyans. Pandan ke estrès se yon pati nòmal nan lavi, ki jan ou fè fas ak li se yon pwoblèm pèsònèl. Enkyetid pafwa lakòz tèt fè mal, doulè nan misk, maladi, tansyon wo, maladi ilsè, ak anpil lòt andikap mantal, emosyonèl ak fizik (Pwovèb 12:25). Yon move repons a estrès ka anpil anpeche sèvis ou bay Kris la. Donk, li pa etone ke Pawòl Bondye a kòmande nou pou nou pa enkyete nou oswa pou nou pa toumante nou.

► Fè yon etidyan li Matye 6:34, 1 Pyè 5:7, ak Sòm 105:4 pou gwoup la.

Lè nou fè fas ak sikonstans akablan, nou dwe chwazi fè konfyans ak depann sou Bondye, sèl la ki pa gen limit. Li pafè nan fòs, sajès ak bonte. Li pran swen pitit li yo trè byen. Li vle nou reyalize depandans nou genyen sou li, pataje tout enkyetid nou yo ak li, epi chèche fòs li. Lè nou fè sa, li ka ban nou lapè, repo, ak tout sa nou bezwen. Pandan nou jèn, nou dwe aprann kenbe kalm ak trankil devan Bondye epi tann gid li (Sòm 46:10, Lamantasyon 3:25-27).

► Lis sitiyasyon estrès w ap sibi kounye a. Ki reyaksyon w ta dwe baze sou Pawòl Bondye a?

Diskisyon an gwoup

► Nan leson sa a, ki lide oswa prensip ki te nouvo pou ou? Ki lòt prensip biblik ou te panse ki gen rapò ak domèn sa yo nan lavi jèn adilt?

► Ki efè sa w te etidye nan leson sa a pral afekte lavi pèsònèl ou?

► Nan legliz ou a, kilès nan sijè sa yo ta dwe plis diskite pami jèn adilt kretyen yo?

► Ki jan ou ka enfliyanse jèn adilt kretyen ou konnen pou yo panse ak konpòte yo biblikman nan domèn sa yo nan lavi yo?

Lapriyè

Papa nou ki nan Syèl la,

Mèsi paske Pawòl ou a anseye nou kijan pou nou viv nan chak etap nan lavi a. Mèsi paske w prepare nou pou n mennen yon vi ki gen anpil pwodiktif nan ane jèn adilt nou yo.

Ede nou glorifye w lè w vin entandan fidèl fòs, resous, ak opòtinite w ban nou yo. Ede nou pou nou egzèse enfluyans Bondye sou lòt moun e pou nou chwazi zanmi ak konseye ki gen Bondye.

Se pou nou pran desizyon ki saj epi onore Ou ak kò nou, lespri ak nanm nou.

Amèn

Egzèsis leson an

(1) Nan 1 Timote 4:12, Pòl mande Timote pou l bay yon egzanp nan domèn espesifik. Defini chak nan domèn sa yo alekri. Apre sa, dekri kijan yo ka pratike chak nan lavi yon jèn adilt. Bay omwen yon egzanp pratik pou chak nan yo.

(2) Chwazi youn nan sijè nan leson sa a:

- Matirite ak karaktè
- Travay
- Finans
- Zanmi proch
- Pran desizyon
- Sante fizik
- Estrès

Ekri omwen 3 paragraf sou sijè ou chwazi a:

- Rezime prensip bibliik ki gen rapò ak sijè sa a.
- Eksplike kèk konsekans pozitif ki soti nan obeyi prensip sa yo.
- Dekri kèk konsekans negatif ki soti nan neglije prensip sa yo.

Lè w ap ekri sou konsekans pozitif ak negatif, asire w ou reflechi sou fason chwa yon moun gen enpak sou diferan moun: moun sa a, fanmi yo, kominote yo, ak legliz yo.

Anèks A

Respè pou fanm yo

Egzanp Jezi konsènan respè pou fanm yo

Fanm yo te konsidere kòm enferyè pase gason nan mond Women an premye syèk la ak nan Jidayis. Vizyon devalorize fanm sa a toujou prezan nan anpil kilti atravè mond lan. Yo pa respekte fanm yo, yo itilize yo kòm objè seksyèl epi yo fè abi. Sepandan, gwo respè Jezi genyen pou fi yo ta dwe sèvi kòm yon egzanp pou nou.

Pou Kris la, fanm yo gen diyite nannan ak valè egal ak gason. Jezi te di: “Èske w pa li nan Ekriti yo ke okòmansman, Kreyatè a te kreye lèzòm gason ak fi” (Matye 19:4, Jenèz 1:27). Fanm yo kreye nan imaj Bondye a, menm jan ak gason. Menm jan ak gason, yo genyen konsyans nan pwòp tèt yo, libète pèsònèl, yon sèten degre detèminasyon ak responsablite pèsònèl pou aksyon yo. Jezi konsidere fanm yo kòm moun apa, pa sèlman objè nan dezi gason. Li te wè yo tankou moun pou yo li te vini sou latè pou moun (Lik 8:1-3).

Ansanm ak John Piper ak Wayne Grudem, James Borland ofri egzanp espesifik sa yo sou gwo opinyon Jezi ak respè pou fanm jan yo jwenn nan 4 Levanjil yo:

(1) Jezi te pale regilyèman ak fanm yo an piblik.

Yon evènman etranj pou yon gason nan epòk Jezi a (Jan 4:27). Disip yo te sezi wè Jezi ap pale ak fanm Samariten an bò pi Sika a (Jan 4:7-26). Li te pale tou lib ak fanm yo te kenbe nan adiltè a (Jan 8:10-11). Levanjil Lik la fè remake ke Jezi te pale an piblik ak vèv Nayin nan (Lik 7:12-13), ak yon fanm ki te soufri emoraji (Lik 8:48, Matye 9:22, Mak 5:34), ak yon fanm ki te rele l nan mitan foul la (Lik 11:27-28). Jezi te pale ak yon fanm ki te enfi'm pandan 18 an (Lik 13:12) ak yon gwoup fanm sou wout kwa a (Lik 23:27-31).

(2) Jezi te montre respè li ak estim pou fi nan fason li te pale ak yo.

Li te eksprime tèt li nan yon fason reflechi ak pran swen. Matye, Levanjil Mak ak Lik yo fè konnen Jezi te pale ak fanm kite soufri emoraji an kòm “pitit fi” e li te pale de fi enfi'm lan kòm “pitit fi Abraram” (Lik 13:16). Lefèt ke Jezi rele yo “pitit fi Abraram yo”, li mete yo sou yon baz espiyèl egal ak “pitit gason Abraram yo”.

(3) Jezi montre valè nannan fanm yo lè li fè yo responsab pèsònèlman pou peche yo.

Reyalite sa a evidan nan entèraksyon Jezi ak fanm Samariten an bò pi a (Jan 4:16-18), fanm adiltè a (Jan 8:10-11), ak fanm peche a ki te wen pye l (Lik 7:44-50). Jezi pa t inyore peche fanm sa yo; pito, li te blame yo pou sa. Aksyon li a montre ke chak fanm te jwi pwòp libète pa l, te responsab pou chwa li yo, e li te oblije fè fas pèsònèlman pwoblèm peche, repantans, ak padon.

Kijan valè Jezi bay fanm yo ta dwe gide legliz la jodi a

Wòl biblik ideyal fanm nan ministè ak nan kay la se yon sijè nan diskisyon nan anpil legliz ak konfesyon jodi a, jan li ta dwe, men valè ak egalite nan fanm kòm moun ki kreye Imaj Bondye a pa ta dwe janm kesyone. Jezi te toujou montre valè ak diyite fanm antanke moun. Li te komisyone fi pou yo vin premye mesajè rezirèksyon li (Jan 20:17). Li te apresye kominyon yo, priyè yo, sèvis kretyen yo, sipò finansye yo, temwayaj yo. Jezi te onore fi, li te anseye yo e li te sèvi yo avèk refleksyon.

Respè fanm yo nan Nouvo Testaman an

Egzanp respè ke Jezi konsakre pou fanm yo jwenn nan lavi Sentespri a. Nan jou Pannkòt la, Sentespri a te desann sou pitit gason ak pitit fi, ak sou sèvitè ak sèvant (Travay 2:17-18). Sentespri a pa montre okenn patipri.

Nan Women 16, Pòl fè lwanj yon fanm ki rele Phoebe, yon dyak nan Legliz la (vèsè 1), Prisil ak Akila, kolaboratè li nan sèvis Jezikri ki te riske lavi yo pou sove l anba men Pòl (vèsè 3-4), nan Mari, ki te depanse anpil nan tèt li (vèsè 6), nan Junia, byen konnen apòt yo (vèsè 7), ak lòt fanm.

Nan 1 Tesalonisyen, Pòl te fè lwanj tandrès ak lanmou pou medam yo, ki te fèt pa Bondye, lè li te ekri: "Okontrè, pandan nou te nan mitan nou, nou te plen tandrès, tankou yon manman k ap pran swen timoun li bay yo manje." (1 Tesalonisyen 2:7). Nan Efezyen, li kòmande mari yo pou yo renmen madanm yo "tankou Kris la te renmen legliz la, li bay lavi l pou li" e kòm pwòp kò yo (Efezyen 5:25, 28). Pyè bay mari yo konsèy: "Viv ak madanm ou avèk sajès, pran an konsiderasyon nati pi delika nan madanm nan." (1 Pyè 3:7).

Li klè ke yo te konsidere fanm ki gen anpil valè nan premye Legliz la e yo te anseye gason yo respekte fanm yo. Li lè pou lidè espirityèl atravè mond lan kanpe pou fanm epi opoze ak move tretman fanm nan tout kilti. Li lè pou nou cheri fanm yo antanke moun ki fèt inikman pa Kreyatè a, nan imaj li. Nenpòt ansèyman sou distenksyon ki genyen ant wòl gason ak fi nan legliz la oswa lakay ou dwe kòmanse nan fondasyon sa a, si non ansèyman nou an devye wout la pou abi.

Diskisyon an gwoup

- Dekri diferans ki genyen ant gason ak fanm ki pratike nan kilti w. Ki jan distenksyon sa yo ta ka modifiye lè w ap byen aplike verite biblik?
- Ki jan legliz nan peyi w trete fanm yon fason diferan ak gason? Èske gen yon diferans ant legliz ak kilti?
- Dapre egzanp Jezi, ki koutim yo ta dwe chanje?

Anèks B

Kontwòl nesans yo

Metòd prevansyon gwosès

Medsin te devlope fason pou anpeche gwosès pou moun ki vle aktif nan domèn seksyèl men ki pa vle timoun. Tèm yo itilize pou metòd prevansyon gwosès se kontrasepsyon. Gen plizyè metòd kontrasepsyon:

1. Grenn ki anpeche kò yon fanm pwodwi yon ze pou fekonde.
2. Grenn ki lakòz ze a mouri aprè fètilizasyon.
3. Aparèy fizik ki anpeche espèm antre nan fanm nan.

Chak mwa, fanm nan fètil pou yon peryòd de plizyè jou. Yon koup ka etidye sik règ fanm nan, pou yo evite aktivite seksyèl pandan peryòd kote fanm nan ka vin ansent. Metòd katriyèm sa a pou anpeche gwosès pa konsidere kòm kontrasepsyon.

Rezon ki fè moun sèvi ak kontraseptif

Gen kèk òganizasyon ki rekòmande pou sèvi ak kapòt pou redwi pwopagasyon maladi ak anpeche gwosès pami moun ki pa limite aktivite seksyèl yo a sèlman yon mari oswa madanm. Itilizasyon kontraseptif andeyò maryaj pa adrese nan tèks sa a. Bib la kondane aktivite seksyèl andeyò maryaj. Kreyen evanjelik yo kwè bon fason pou evite maladi ak anpeche gwosès andeyò maryaj se rezève aktivite seksyèl pou maryaj.

Gen plizyè rezon ki fè kèk koup marye itilize kontraseptif:

- Nan anpil kote, pwofesyonèl sante yo konseye anpil itilizasyon kontraseptif pou fanmi pòv ki ap lite pou sipòte anpil timoun, yon fason pou diminye kantite timoun ki fèt.
- Pafwa yon koup vle tann yon ti tan aprè maryaj anvan yo fè pitit paske yo bezwen ekonomize lajan oswa amelyore kondisyon lavi yo nan yon fason.
- Yon koup ka itilize kontraseptif pou mete yon entèval konsiderab ant nesans timoun yo.
- Pafwa yon koup sèvi ak kontraseptif paske yo santi yo te rive nan kantite timoun yo vle epi yo pa vle plis.
- Pafwa yon fanm gen pwoblèm sante epi yon doktè konseye li itilize kontraseptif paske gwosès ta danjere pou li ak timoun nan.

Deba nan legliz yo sou kontraseptif yo

Bib la pa revele espesyalman si li bon oswa ou pa eseye evite gwosès. Legliz Katolik Women an kondane itilizasyon kontraseptif, men pèmèt metòd kalandriye a anpeche gwosès. Gen kèk lidè Legliz Otodòks lès ki opoze prevansyon gwosès, men se pa tout. Doktrin nan legliz pwotestan ak evanjelik yo trè varye.

Gen kèk legliz itilize pwen sa yo pou jistifye entèdiksyon kontraseptif yo. Chak pwen swiv pa yon diskisyon ki bay plis pèspektif.

(1) Timoun yo se yon benediksyon Bondye ak yon objektif maryaj.

Leson sou san pitit la mete aksan sou ke timoun yo se yon benediksyon Bondye. Gen kèk legliz ki kwè valè Bondye genyen pou timoun yo se yon rezon pou entèdi kontraseptif yo. Lòt kretyen ta di ke si yo gen timoun, li pa mal pou anpeche lòt gwosès, sitou si gen pwoblèm sante oswa difikilte ekonomik.

(2) Yo itilize kontraseptif pou anpeche konsekans aktivite seksyèl imoral.

Lefèt ke kontraseptif yo itilize pou rezon imoral pa vrèman enpòtan pou kesyon marye yo sèvi ak yo.

(3) Kontraseptif yo fè aktivite seksyèl egoyis ak enpi lè yo retire objektif lejitim nan relasyon seksyèl, ki se vin ansent timoun.

Byen ke se vre ke aktivite seksyèl kapab egoyis oswa enpi, li se yon pati nan maryaj, epi li pa sèlman nan bi pou yo vin ansent timoun (1 Korentyen 7:3-5). Bib la anseye nou ke mari ak madanm yo ta dwe pran swen youn pou lòt nan fason sa a.

(4) Kontraseptif fè gwosès yon chwa imen, pa chwa Bondye.

Gen kèk legliz ki kwè ke yon koup ta dwe fè Bondye konfyans pou ba yo timoun yo vle, san yo pa eseye kontwòle ki lè oswa konbyen timoun yo genyen. Lòt kretyen pral di ke nou responsab pou pran desizyon sou tout aspè nan lavi nou, e ke nou ka pran desizyon pou evite gwosès si nou eseye swiv priyorite bibliik yo.

Yon kesyon de konsyans

Pliske (1) Bib la pa fè yon deklarasyon definitif sou kontraseptif yo e (2) kretyen evanjelik yo gen opinyon diferan sou pwoblèm sa a, kretyen yo dwe respekte desizyon lòt kretyen yo. Yon koup ta dwe asire ke yo soumèt devan Bondye ak swiv priyorite bibliik, Lè sa a, priye Bondye pou sajès pou pran desizyon sa a.

Lè yon gwosès rive, pa gen okenn desizyon pou pran sou si ou pa gen yon timoun. Sent ekriti yo di ke li pa bon pou mete fen nan lavi yon timoun ki poko fèt. Depi lavi moun kòmanse nan konsepsyon, grenn ki anpeche ze a ap viv apre fètilizasyon yo move. Yon koup ki chwazi sèvi ak kontraseptif ta dwe asire yo ke yo sèvi ak yon kontraseptif ki anpeche gwosès ak pa youn ki lakòz ze a fekonde mouri.

Resous Rekòmande

Preparasyon pou maryaj

Drescher, John. *For Better, For Worse*. Morgantown, PA: Masthof Press, 2012.

Thomas, Gary. *Sacred Marriage*. Grand Rapids: Zondervan, 2000.

Maryaj la

Eggerichs, Emerson. *Love and Respect*. Nashville: Thomas Nelson, 2004.

Thomas, Gary. *Sacred Search*. Colorado Springs: David C Cook, 2013.

Seksyalite

Ferrer, Hillary. *Mama Bear Apologetics Guide to Sexuality: Empowering Your Kids to Understand and Live Out God's Design*. Eugene: Harvest House Publishers, 2021.

Sprinkle, Preston. *People to Be Loved: Why Homosexuality is not Just an Issue*. Grand Rapids: Zondervan, 2015.

Yuan, Christopher. *Holy Sexuality and the Gospel: Sex, Desire, and Relationships Shaped by God's Grand Story*. New York: Multnomah, 2018.

Shimer, Ted. *The Freedom Fight: The New Drug and the Truths That Set Us Free*. Houston: High Bridge Books, 2020.

Paran

Brown, Nadine M. *How to Have Kids with Character (Even if Your Kids are Characters)*. Wheaton: Tyndale House Publishers, Inc., 1990.

Chapman, Gary and Ross Campbell. *The Five Love Languages of Children*. Chicago: Northfield Publishing, 1997.

Dobson, James. *Bringing up Boys*. Wheaton: Tyndale House Publishers, Inc., 2001.

Friedeman, Matt. *Discipleship in the Home: Teaching Children. Changing Lives*. Wilmore: Francis Asbury Society, 2010.

Hubbard, Ginger. *Don't Make Me Count to Three!* Wapwallopen, PA: Shepherd Press, 2003.

Mulvihill, Josh. *Biblical Worldview: What It Is, Why It Matters, and How to Shape the Worldview of the Next Generation*. Roanoke: Renewanation, 2019.

Tripp, Tedd. *Shepherding a Child's Heart*. Wapwallopen: Shepherd Press, 1995.

Fanmi

Zouti Ansèyman pou Fanmi Yo. Shepherds Global Classroom, 2023. Disponib pou telechaje gratis nan <https://www.shepherdsglobal.org/courses>

Garland, David and Diana Garland. *Flawed Families of the Bible*. Grand Rapids, MI: Brazos Press, 2007.

Mally, Sarah and Stephen Mally and Grace Mally. *Making Brothers and Sisters Best Friends*. Marion, IA: Tomorrow's Forefathers Inc, 2002.

Rejis Egzèsis yo

Non elèv _____

Idantifye tèt ou apre w fin ranpli chak travay. Ou dwe konplete avèk siksè tout egzèsis pou resevwa yon sètifika Shepherds Global Classroom.”

Leson	Egzèsis 1	Egzèsis 2	Egzèsis 3	Egzèsis 4
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

Ou ka ranpli aplikasyon Shepherds Global Classroom Certificate of Completion (Sètifika Konplete) sou paj wèb nou an www.shepherdsglobal.org. Sètifika yo pral transmèt dijital pa prezidan SGC a bay enstriktè yo ak fasilite yo ki te ranpli aplikasyon an nan non youn oswa plis elèv yo.

Santre sou Chris. Fòmasyon. Tout kote.

SHEPHERDSGLOBAL.ORG